

ព្រះ
ច្បាប់ជក់បារី

និង

សេចក្តីប្រកាសខ្មែរ

សុត្តន្តបិដក

អង្គការនិកាយ ឯក-ទុកនិបាត

បឋមភាគ

៤០

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៤៩៦

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ិច ទ័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯក ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិក
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បាន់ណា។

www.5000-years.org

ព្រះ

វិញ្ញាណបិណ្ឌបាឡី

និង

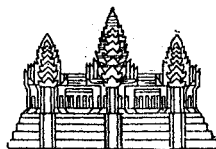
សេចក្តីប្រែប្រួលកាសាឡេ

សុត្តន្តបិដក

អង្គកុរិយាយ ខណ្ឌ-ទុក្ខនិបាត

បឋមភាគ

៤០

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ អ្នកព្រាហ្ម

ព. ស. ២៤៩៦

សុត្តន្តបិដកេ

អង្គព្រាហ្មណ៍សូត្រ ឯកនិបាតោ

បរិមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភក្កវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ឯកធម្មាទិចារិ

[១] ឯវុច្ចេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ ភក្កវា
 សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស
 អារាមេ ។ តត្រ ខោ ភក្កវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ភិក្ខុវេតិ ។ កន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភក្កវតោ បច្ច-
 ស្សោសុំ ។ ភក្កវា ឯតទវេច

[២] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯករូបំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
 យថយំនំ ភិក្ខុវេ ឥត្ថិរូបំ ឥត្ថិរូបំ ភិក្ខុវេ បុរិសស្ស
 ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។

សុត្តន្តបិដក

អង្គត្ថវនិកាយ ឯកនិបាត

បឋមភាគ

សូមនមស្ការ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
ព្រះអង្គនោះ ។

បាលីសំដែងអំពីធម៌ពួកមួយៗជាដើម

(១) ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះឯងថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា

(២) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវតីនិរកមិនឃើញរូបធម៌ សូម្បី
តែរូប ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តបុរសហើយស្ថិតនៅ ដូចរូបស្រ្តីនេះ
សោះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបស្រ្តីទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្តបុរស
ហើយស្ថិតនៅ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយស្ស ឯកវិចិត្រ

[៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកសន្ធិបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ឥត្ថិសន្នោ ឥត្ថិសន្នោ
ភិក្ខុវេ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។

[៤] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកកន្ធិបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ឥត្ថិកន្នោ ឥត្ថិកន្នោ ភិក្ខុវេ បុរិសស្ស
ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។

[៥] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកសំបិ សមនុបស្សាមិ
យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយំទំ
ភិក្ខុវេ ឥត្ថិសោ ឥត្ថិសោ ភិក្ខុវេ បុរិសស្ស ចិត្តំ
បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។

[៦] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកដោដ្ឋព្វំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ឥត្ថិដោដ្ឋព្វោ ឥត្ថិដោដ្ឋព្វោ ភិក្ខុវេ
បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ឯកនិបាត

[៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសំឡេងដទៃ
សូម្បីតែសំឡេង ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តបុរស ហើយស្ថិតនៅ ដូចសំឡេង
ស្រ្តីនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំឡេងស្រ្តីទើបអាចគ្រប
សង្កត់ចិត្តបុរសហើយស្ថិតនៅ ។

[៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញក្លិនដទៃ សូម្បី
តែក្លិន ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តបុរស ហើយស្ថិតនៅ ដូចក្លិនស្រ្តីនេះសោះ
ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិនស្រ្តីទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្តបុរស
ហើយស្ថិតនៅ ។

[៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញរសដទៃ សូម្បី
តែរស ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តបុរស ហើយស្ថិតនៅ ដូចរសស្រ្តីនេះសោះ
ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រសស្រ្តីទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្តបុរស ហើយ
ស្ថិតនៅ ។

[៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញផ្សព្វដទៃ
សូម្បីតែផ្សព្វ ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តបុរសហើយស្ថិតនៅ ដូចផ្សព្វស្រ្តី
នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្សព្វស្រ្តីទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្ត
បុរសហើយស្ថិតនៅ ។

ឯកធម្មទិពាលីយំ បរិមោ វគ្គោ

(៧) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកវ្យាបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ-
យថយិទំ ភិក្ខុវេ បុរិសវ្យាបិ បុរិសវ្យាបិ ភិក្ខុវេ ឥត្ថិយា
ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ ។

(៨) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកសង្កបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ-
យថយិទំ ភិក្ខុវេ បុរិសសង្កោ បុរិសសង្កោ ភិក្ខុវេ
ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ ។

(៩) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកកន្ធិបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ-
យថយិទំ ភិក្ខុវេ បុរិសកន្ធា បុរិសកន្ធា ភិក្ខុវេ
ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ ។

(១០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកវសំបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ-
យថយិទំ ភិក្ខុវេ បុរិសវសោ បុរិសវសោ ភិក្ខុវេ
ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាធាយ តិដ្ឋតិ ។

បាលីព្យាសម្មយៈ ពិសេស វគ្គទី ១

[៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញរូបដទៃ
សូម្បីតែរូប ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តស្តីហើយស្ថិតនៅ ដូចរូបបុរសនេះ
សោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបបុរសទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្តស្តី
ហើយស្ថិតនៅ ។

[៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសំឡេងដទៃ
សូម្បីតែសំឡេង ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តស្តីហើយស្ថិតនៅ ដូចសំឡេង
បុរសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំឡេងបុរសទើបអាចគ្រប
សង្កត់ចិត្តស្តីហើយស្ថិតនៅ ។

[៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញក្លិនដទៃ
សូម្បីតែក្លិន ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តស្តីហើយស្ថិតនៅ ដូចក្លិនបុរសនេះ
សោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិនបុរសទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្តស្តី
ហើយស្ថិតនៅ ។

[១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញរសដទៃ
សូម្បីតែរស ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តស្តីហើយស្ថិតនៅ ដូចរសបុរសនេះ
សោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រសបុរសទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្តស្តី
ហើយស្ថិតនៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[១១] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកដោដ្ឋព្វំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ បុរិសដោដ្ឋព្វោ បុរិសដោដ្ឋព្វោ
ភិក្ខុវេ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។

វិញ្ញោ បរិមេ^(១) ។

[១២] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកដម្ពំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្នោ ឧប្បជ្ឈតិ
ឧប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្នោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ
សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ សុភនិមិត្តំ សុភនិមិត្តំ ភិក្ខុវេ
អយោនិសោ មនសិករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ
កាមច្ឆន្នោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្នោ
ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្ថតិ ។

[១៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកដម្ពំបិ
សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា ព្យាបាទោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឯកវិណិច្ឆយ

[១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញផ្សព្វផ្សាយ
សូម្បីតែផ្សព្វ១ ដែលគ្របសង្កត់ចិត្តស្រ្តីហើយស្ថិតនៅ ដូចផ្សព្វបុរស
នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្សព្វបុរសទើបអាចគ្របសង្កត់ចិត្ត
ស្រ្តីហើយស្ថិតនៅ ។

ធម៌ វគ្គទី ១ ។

[១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដ៏ទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងកាមច្ចន្ទៈមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
ឡើងបានក្តី កាមច្ចន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
ចំរើនឡើងជាតិយោគាពក្តី ដូចសុភវិនិច្ឆ័យនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវសុភវិនិច្ឆ័យដោយទុក្ខស
កាមច្ចន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបានផង កាមច្ចន្ទៈដែលកើត
ឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចំរើនឡើងជាតិយោគាពផង ។

[១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញ
សភាវៈដ៏ទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងព្យាបាទមិនទាន់កើតឡើង

ឯកស្រ្តចំណាយ ទុតិយោ វគ្គ

ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ
 វេហុល្លាយ សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ បដិយនិមិត្តំ
 បដិយនិមិត្តំ ភិក្ខុវេ អយោនិសោ មនសិករោតោ
 អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច
 ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេហុល្លាយ សំវត្ថុតិ ។

(១៤) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកជម្ពុបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បជ្ជំ វា ដីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឧប្បជ្ជំ វា ដីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេហុល្លាយ
 សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ អរតិ តន្តិ វិជម្ពិកា (១)
 ភត្តសម្មាទោ ចេតសោ ច លីនត្ថំ លីនចិត្តស្ស
 ភិក្ខុវេ អនុប្បន្នោ ចេវ ដីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ
 ដីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេហុល្លាយ សំវត្ថុតិ ។

(១៥) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកជម្ពុបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បជ្ជំ វា ឧទ្ធចក្កក្កុច្ចំ

បាលីព្រាហ្មណ៍ ១ ជាដើម វគ្គទី ២

ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនជាភិយោភាពក្តី ដូចបដិយនិមិត្តនេះសោះឡើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវបដិយនិមិត្តដោយ
 ទុក្ខយុស ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបានផង
 ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនឡើងជា
 ភិយោភាពផង ។

[១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវាំងននរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងបីនិមិត្តៈមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី បីនិមិត្តៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 ចម្រើនឡើងជាភិយោភាពក្តី ដូចសេចក្តីអដ្ឋក សេចក្តីខ្ជិល ការមិត្តពត់
 កាយ សេចក្តីស្រវឹងបាយនឹងភាពនៃចិត្តឡេះឡេះនេះសោះឡើយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលមានចិត្តឡេះឡេះ បីនិមិត្តៈ ដែលមិន
 ទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបានផង បីនិមិត្តៈដែលកើតឡើងហើយ
 ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនឡើងជាភិយោភាពផង ។

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវាំងននរកមិនឃើញ
 សភាវៈដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងទទួលកក្កដៈមិនទាន់កើតឡើង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឯកវិញ្ញាណេ

ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បជ្ជំ វា ឧទ្ធចក្កក្កុំ ភិយ្យោភាវាយ
វេហុល្លាយ សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ មេតសោ
អរូបសមោ អរូបសន្តតិវត្ថុស្ស ភិក្ខុវេ អនុប្បជ្ជញ្ញោ
ឧទ្ធចក្កក្កុំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បជ្ជណ្ឌ ឧទ្ធចក្កក្កុំ
ភិយ្យោភាវាយ វេហុល្លាយ សំវត្ថុតិ ។

(១៦) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯតេជម្ពុបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បជ្ជា វា វិចិត្តិន្ទា ឧប្បជ្ជតិ
ឧប្បជ្ជា វា វិចិត្តិន្ទា ភិយ្យោភាវាយ វេហុល្លាយ
សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ អយោនិសោ មនសិ-
កាវោ អយោនិសោ ភិក្ខុវេ មនសិកាវោតោ
អនុប្បជ្ជា ថេវ វិចិត្តិន្ទា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បជ្ជា ម
វិចិត្តិន្ទា ភិយ្យោភាវាយ វេហុល្លាយ សំវត្ថុតិ ។

(១៧) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯតេជម្ពុបិ
សមនុបស្សមិ យេន អនុប្បជ្ជា វា កាមច្ឆន្ទោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ឯកវិណិច្ឆយ

ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ទទួលកុក្កច្ចៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនឡើងជាភិយោភាពក្តី ដូចចិត្តមិនស្ងប់នេះសោះឡើយ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលមានចិត្តមិនស្ងប់ ទទួលកុក្កច្ចៈដែល
មិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបានផង ទទួលកុក្កច្ចៈដែលកើតឡើង
ហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនឡើងជាភិយោភាពផង ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គមាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងវិចិត្តច្បាមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
ឡើងបានក្តី វិចិត្តច្បាដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
ចម្រើនឡើងជាភិយោភាពក្តី ដូចការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយទុបាយខុសនេះ
សោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយ
ទុបាយខុស វិចិត្តច្បាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបានផង
វិចិត្តច្បាដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនឡើងជា
ភិយោភាពផង ។

[១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គមាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងកាមច្ចន្ទៈមិនទាន់កើតឡើង

ឯកឧត្តមទីបាលីយ៍ ទុត្តយោ វត្តោ

នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្នោ បហ័យតិ យថយំ
 ភិក្ខុវេ អសុភនិមិត្តំ អសុភនិមិត្តំ ភិក្ខុវេ យោនិសោ
 មនសីករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្នោ នុប្បជ្ជតិ
 ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្នោ បហ័យតិ ។

[១៨] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកឧត្តមិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បន្នោ វា ព្យាចានោ នុប្បជ្ជតិ
 ឧប្បន្នោ វា ព្យាចានោ បហ័យតិ យថយំ ភិក្ខុវេ
 មេត្តា ចេតោវិមុត្តិ មេត្តំ ភិក្ខុវេ ចេតោវិមុត្តិ
 យោនិសោ មនសីករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ
 ព្យាចានោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាចានោ
 បហ័យតិ ។

[១៩] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកឧត្តមិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បន្នំ វា ជីនមិន្ធ�ំ នុប្បជ្ជតិ
 ឧប្បន្នំ វា ជីនមិន្ធ�ំ បហ័យតិ យថយំ ភិក្ខុវេ
 អារម្មណតុ និក្កមណតុ បរិក្កមណតុ អារម្មណីយស្ស
 ភិក្ខុវេ អនុប្បន្នោ ជីនមិន្ធឱ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ
 ជីនមិន្ធឱ បហ័យតិ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ២

មិនឲ្យកើតឡើងបានក្តី កាមច្ចន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏ឲ្យសាបសូន្យទៅ
 ក្តី ដូចអសុភវិនិច្ឆ័យនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើ
 ទុកក្នុងចិត្តនៃអសុភវិនិច្ឆ័យដោយឧបាយត្រូវ កាមច្ចន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង
 ក៏មិនកើតឡើងផង កាមច្ចន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏សាបសូន្យ
 ទៅផង ។

[១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈខ ដែលញ៉ាំងព្យាបាទមិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើតឡើង
 បានក្តី ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី ដូចមេត្តាចេតោ-
 វិមុត្តិនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត
 នូវមេត្តាចេតោវិមុត្តិដោយឧបាយត្រូវ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏
 មិនកើតឡើងផង ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយក៏សាបសូន្យទៅផង ។

[១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈខ ដែលញ៉ាំងជ័នមិទ្ធិៈ មិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី ជ័នមិទ្ធិៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី ដូច
 ការម្ពធាតុនិក្ខមធាតុបរក្កមធាតុនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 បើបុគ្គលមានព្យាយាមប្រាបព្វហើយ ជ័នមិទ្ធិៈដែលមិនទាន់កើតឡើង
 ក៏មិនកើតឡើងផង ជ័នមិទ្ធិៈដែលកើតឡើងហើយក៏សាបសូន្យទៅផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[២០] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នំ វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ
 ឧប្បន្នំ វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហ័យតិ យថយំនំ
 ភិក្ខុវេ បេតសោ វ្យាបសមោ វ្យាបសន្តបិស្សស្ស ភិក្ខុវេ
 អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច
 ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហ័យតីតិ ។

[២១] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា វិចិត្តិន្ទា នុប្បជ្ជតិ
 ឧប្បន្នា វា វិចិត្តិន្ទា បហ័យតិ យថយំនំ ភិក្ខុវេ
 យោនិសោ មនសិកាហោ យោនិសោ ភិក្ខុវេ មនសិ-
 កាហោតោ អនុប្បន្នា បេវ វិចិត្តិន្ទា នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា
 ប វិចិត្តិន្ទា បហ័យតីតិ ។

វត្តោ^(១) ទុតិយោ ។

[២២] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យំ វិវា អភាវិតំ អកម្មនំ យំ^(២) ហោតិ

១ ម. និរិណប្បហានវត្តោ ។ ២ អកម្មនិយន្តិបិ ជាហើ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ឯកនិបាត

[២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងទទួលកកចុះមិនទាន់កើតឡើង
 មិនឲ្យកើតឡើងបានក្តី ទទួលកកចុះដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យ
 ទៅក្តី ដូចចេតសាវ្យបសមៈ (ចិត្តស្ងប់) នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលមានចិត្តស្ងប់ ទទួលកកចុះដែលមិនទាន់
 កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើងផង ទទួលកកចុះដែលកើតឡើងហើយ
 ក៏សាបសូន្យទៅផង ។

[២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងវិចិត្តច្បាមិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើតឡើង
 បានក្តី វិចិត្តច្បាដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី ដូចការធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តដោយទុបាយត្រូវនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
 បុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយទុបាយត្រូវ វិចិត្តច្បាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏
 មិនកើតឡើងផង វិចិត្តច្បាដែលកើតឡើងហើយ ក៏សាបសូន្យទៅផង ។

ចប់ វគ្គទី ២ ។

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញ
 សភាវៈដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានចំរើនហើយជាសភាវៈ
 មិនគួរដល់ការសារ (យកជាការមិនបាន) ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ

ឯកធម្មទីបាលីយំ គតិយោ វគ្គោ

យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ អភាវិតំ
 អកម្មនីយំ ហោតីតិ ។

[២៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ កម្មនីយំ ហោតិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ ភាវិតំ
 កម្មនីយំ ហោតីតិ ។

[២៤] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ មហាតោ អនត្តាយ
 សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
 អភាវិតំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[២៥] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ មហាតោ អត្តាយ
 សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
 ភាវិតំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

បាលីពួកធម្មិយៈជាដើម វគ្គទី ៣

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានចំរើនហើយ ជាធម្មជាតិ
មិនគួរដល់ការងារទេ ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញ
សភាវៈដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ទើបជា
ធម្មជាតិគួរដល់ការងារ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្ត
ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ទើបជាធម្មជាតិគួរដល់ការងារ ។

[២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានចំរើនហើយ តែងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានចំរើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

[២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ចិត្តដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
យ៉ាងធំ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឯកនិយាយោ

[២៦] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អចាតុក្កតំ មហាតោ
អនត្តាយ សំវត្ថុតិ យថយិន្នំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ
ភិក្ខុវេ អភាវិតំ អចាតុក្កតំ មហាតោ អនត្តាយ
សំវត្ថុតិ ។

[២៧] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ ចាតុក្កតំ មហាតោ អត្តាយ
សំវត្ថុតិ យថយិន្នំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
ភាវិតំ ចាតុក្កតំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[២៨] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អតហ្មលីកតំ មហាតោ
អនត្តាយ សំវត្ថុតិ យថយិន្នំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ
ភិក្ខុវេ អភាវិតំ អតហ្មលីកតំ មហាតោ អនត្តាយ
សំវត្ថុតិ ។

[២៩] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុបិ
សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ តហ្មលីកតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ឯកនិបាត

(២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវតីន៍រកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានចំរើន មិនបានឲ្យកើតប្រាកដ
 ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះ
 ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានចំរើន មិនបានឲ្យ
 កើតប្រាកដហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

(២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវតីន៍រកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានឲ្យកើតប្រាកដហើយ
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលបានចំរើន បានឲ្យកើតប្រាកដហើយ
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

(២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវតីន៍រកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

(២៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវតីន៍រកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ

ឯកធម្មទិពាលីយំ គតិយោ វត្តោ

មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ
 ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ ភាវិតំ ពហុលីកតំ មហាតោ
 អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

(៣០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អពហុលីកតំ នុត្តា-
 ធិវាហំ ហោតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
 អភាវិតំ អពហុលីកតំ នុត្តាធិវាហំ ហោតីតិ ។

(៣១) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ សុខាធិវាហំ
 ហោតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
 ភាវិតំ ពហុលីកតំ សុខាធិវាហំ ហោតីតិ ។

វត្តោ (១) គតិយោ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ៣

តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

[៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន
ហើយ តែងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខក្រៃពេក ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
តែងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខក្រៃពេក ។

[៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខក្រៃពេក ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ តែងនាំមក
នូវសេចក្តីសុខក្រៃពេក ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកនិដាគោ

[៣២] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឃំ ឯវំ អនុន្តំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ-
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ អនុន្តំ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៣៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឃំ ឯវំ ទន្តំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ-
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ ទន្តំ មហាតោ
អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៣៤] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឃំ ឯវំ អកុត្តំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ-
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ អកុត្តំ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៣៥] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យំ ឃំ ឯវំ កុត្តំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ-
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ កុត្តំ មហាតោ
អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គ ឯកវិចិត្រ

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានទូន្មានហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានទូន្មានហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យ
ខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលទូន្មានហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ចិត្តដែលបុគ្គលទូន្មានហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

[៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលមិនបានគ្រប់គ្រងហើយ តែង
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានគ្រប់គ្រងហើយ តែងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

[៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលបុគ្គលបានគ្រប់គ្រងហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
ប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែល
បុគ្គលបានគ្រប់គ្រងហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

ឯកធម្មទិពាលីយំ បតុត្តោ វគ្គោ

[៣៦] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ អរក្ខតំ មហាតោ អនត្តាយ
សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
អរក្ខតំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ ។

[៣៧] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ រក្ខតំ មហាតោ អត្តាយ
សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
រក្ខតំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថតិ ។

[៣៨] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ អសំវត្ថំ មហាតោ អនត្តាយ
សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
អសំវត្ថំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ ។

[៣៩] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឯវំ សំវត្ថំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ សំវត្ថំ មហាតោ
អត្តាយ សំវត្ថតិ ។

បាលីពួកធម៌មួយ ។ ជាដើម វគ្គទី ៤

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតំពិនីរក មិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលបុគ្គលមិនបានរក្សាហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យ
ខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែល
បុគ្គលមិនបានរក្សាហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ។

(៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតំពិនីរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលបុគ្គលបានរក្សាហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ចិត្តដែលបុគ្គលបានរក្សាហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ។

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតំពិនីរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលបុគ្គលមិនបានសង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលមិនបានសង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

(៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតំពិនីរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលបុគ្គលបានសង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
ប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្ត
ដែលបុគ្គលបានសង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស ឯកនិដាយ

[២១] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកជម្មបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឃំ ឃំ អនន្តំ អកុត្តំ អរត្ថិតំ អសំវត្ថំ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថិតិ យថយំនំ ភិក្ខុវេ
ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ អនន្តំ អកុត្តំ អរត្ថិតំ អសំវត្ថំ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថិតិ ។

[២២] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកជម្មបិ សមនុ-
បស្សមិ យំ ឃំ ឃំ អនន្តំ កុត្តំ រត្ថិតំ សំវត្ថំ
មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថិតិ យថយំនំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ
ចិត្តំ ភិក្ខុវេ អនន្តំ កុត្តំ រត្ថិតំ សំវត្ថំ មហាតោ
អត្តាយ សំវត្ថិតិ ។

វត្តោ^(១) ឧត្តោ ។

[២២] សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ សាលិស្វកំ វា
យវស្វកំ វា មិច្ឆាបណ្ឌិតំ ហត្ថេន វា ចានេន
វា អត្តន្តំ ហត្ថំ វា ចានំ វា ភិដ្ឋិស្សតិ^(២)
លោហិតំ វា ឧប្បទេស្សតិ ទេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ

១. ប. អវត្តវត្តោ ។ ២. ឧ. ពេជ្ជភិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ ឯកនិបាត

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលបុគ្គលមិនបានទូន្មាន មិនបានគ្រប់គ្រង មិន
 បានរក្សា មិនបានសង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រ-
 យោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែល
 បុគ្គលមិនបានទូន្មាន មិនបានគ្រប់គ្រង មិនបានរក្សា មិនបានសង្រួម
 ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

[៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលបុគ្គលបានទូន្មាន បានគ្រប់គ្រង បានរក្សា បាន
 សង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ដូចចិត្តនេះសោះ
 ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលបានទូន្មាន បានគ្រប់គ្រង
 បានរក្សា បានសង្រួមហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍យ៉ាងធំ ។

ចប់ វគ្គទី ៤ ។

[៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុងគ្រាប់ស្រូវខ្សោយក្តី ចុងគ្រាប់
 ស្រូវដំណើបក្តី ដែលបុគ្គលរៀបចំមិនត្រូវទំនង គឺមិនឲ្យមានចុងឡើង
 លើទេ បុគ្គលសង្កត់ដោយវដ្តប្តូរដាន់ដោយជើង នឹងមុតវដ្តប្តូរជើង នឹងធ្វើ
 ឈាមឲ្យផុលឡើងបាន ហេតុដូច្នេះ មិនដែលមានទេ រឿងនោះព្រោះ

ឯកធម្មទិពាលីយំ បញ្ចមោ វគ្គោ

តំ កក្កស្ស ហេតុ មិច្ឆាបណ៌ហិតត្តា ភិក្ខុវេ សូកកស្ស(១)
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សោ វត ភិក្ខុ មិច្ឆាបណ៌-
 ហិតេន ចិត្តេន អវិជ្ជំ ភិជ្ជិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បទេស្សតិ
 និព្វានំ សច្ចិករិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ តំ
 កក្កស្ស ហេតុ មិច្ឆាបណ៌ហិតត្តា ភិក្ខុវេ ចិត្តស្សាតិ ។

[២៣] សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ សាលិស្សតំ វា
 យវស្សតំ វា សម្មាបណ៌ហិតំ ហិតេន វា ចានេន
 វា អក្កន្តំ ហតំ វា ចានំ វា ភិជ្ជិស្សតិ លោហិតំ
 វា ឧប្បទេស្សតីតិ ហំនមេតំ វិជ្ជតិ តំ កក្កស្ស ហេតុ
 សម្មាបណ៌ហិតត្តា ភិក្ខុវេ សូកកស្ស(១) ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ សោ វត ភិក្ខុ សម្មាបណ៌ហិតេន
 ចិត្តេន អវិជ្ជំ ភិជ្ជិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បទេស្សតិ និព្វានំ
 សច្ចិករិស្សតីតិ ហំនមេតំ វិជ្ជតិ តំ កក្កស្ស ហេតុ
 សម្មាបណ៌ហិតត្តា ភិក្ខុវេ ចិត្តស្សាតិ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ៥

ហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះចុងគ្រាប់ស្រូវដែលបុគ្គលរៀបចំមិន
ត្រូវទំនង ដូចម្តេចមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្ត
ដក់ល់ខុស នឹងទំលាយអវិជ្ជា នឹងធ្វើវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ហេតុដូច្នេះ មិនដែលមានទេ រឿងនោះ
ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះចិត្តដែលភិក្ខុនោះដក់ល់
ខុស ក៏ដូច្នោះឯង ។

[៤៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុងគ្រាប់ស្រូវឡាយក្តី ចុងគ្រាប់
ស្រូវដំណើបក្តី ដែលបុគ្គលរៀបចំត្រូវទំនង គឺធ្វើឲ្យមានចុងឡើងលើ
បុគ្គលសង្កត់ដោយដៃ ឬ ជាន់ដោយជើង នឹងមុតដៃ ឬ ជើងនឹងធ្វើឲ្យឈាម
ឲ្យផុលឡើងបាន ហេតុនេះទើបមាន រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រោះចុងគ្រាប់ស្រូវបុគ្គលរៀបចំត្រូវទំនង ដូចម្តេចមិញ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តដក់ល់ត្រូវនឹងទំលាយអវិជ្ជា នឹងធ្វើវិជ្ជា
ឲ្យកើតឡើង នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ហេតុនេះទើបមាន
រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះចិត្តដែលភិក្ខុនោះ
ដក់ល់ត្រូវ ក៏ដូច្នោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[២២] ឥតាហំ ភិក្ខុវេ ឯកច្ចំ បុគ្គលំ បទុដ្ឋ-
 ចិត្តំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ចំ បដាធាមិ ឥមម្មិ
 ចេ អយំ សមយេ បុគ្គលោ កាលំ ករយ្យ
 យថាភតំ និក្ខិតោ ឯវំ និរយេ តំ កឹស្ស ហេតុ
 ចិត្តំ ហឹស្ស ភិក្ខុវេ បទុដ្ឋំ ចេតោបទោសហេតុ
 ច បន ភិក្ខុវេ ឯវមិធកក្ខេ កុត្តា កាយស្ស
 កេនា បរម្មណា អមាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ
 ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។

[២៣] ឥតាហំ ភិក្ខុវេ ឯកច្ចំ បុគ្គលំ បសន្ន-
 ចិត្តំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ចំ បដាធាមិ ឥមម្មិ
 ចេ អយំ សមយេ បុគ្គលោ កាលំ ករយ្យ
 យថាភតំ និក្ខិតោ ឯវំ សក្កេ តំ កឹស្ស ហេតុ
 ចិត្តំ ហឹស្ស ភិក្ខុវេ បសន្នំ ចេតោបសាទហេតុ ច
 បន ភិក្ខុវេ ឯវមិធកក្ខេ កុត្តា កាយស្ស កេនា
 បរម្មណា សុកតី សន្តំ លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកនិបាត

[៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតកំណត់នូវចិត្ត (របស់បុគ្គល) ដោយចិត្ត (របស់ខ្លួន) ក៏ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលពួកមួយ ក្នុងលោកនេះដែល មានចិត្តប្រឡូសយ៉ាងនេះថា បើបុគ្គលនេះធ្វើនូវមរណកាលក្នុងសម័យនេះ នឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ដូចគេចាប់បោះទៅដូច្នោះឯង រឿងនោះ ព្រោះ ហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុគ្គលនោះមានចិត្តប្រឡូស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត សត្វទាំងឡាយពួកមួយ ក្នុងលោក នេះ ទម្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ក៏ព្រោះតែចិត្តប្រឡូសជាហេតុដែរ ។

[៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតកំណត់នូវចិត្ត (របស់បុគ្គល) ដោយចិត្ត (របស់ខ្លួន) ក៏ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលពួកមួយ ក្នុងលោកនេះដែល មានចិត្តជ្រះថ្លាយ៉ាងនេះថា បើបុគ្គលនេះធ្វើមរណកាលក្នុងសម័យនេះ នឹងទៅកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចគេទាំទៅដកល់ទុកដូច្នោះឯង រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត សត្វទាំងឡាយ ពួកមួយ ក្នុងលោកនេះ ទម្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ នឹងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ទៅលោក ក៏ព្រោះតែចិត្តជ្រះថ្លាជាហេតុដែរ ។

ឯកធម្មទិបាលីយំ បញ្ចមោ វគ្គោ

[៤៦] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឧទករហនោ អារិលោ
 លលិតោ កលលិត្វតោ តត្ថ ចក្កមា បុរិសោ
 តីវេ បិតោ ន បស្សេយ្យ សិប្បិសម្ពុកម្មំ សក្ខារ
 កថលម្បំ មច្ឆកុម្មម្បំ ចរន្តម្បំ តិដ្ឋន្តម្បំ តំ កិស្ស
 ហេតុ អារិលត្តា ភិក្ខុវេ ឧទកស្ស ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ សោ វត ភិក្ខុ អារិលេន ចិត្តេន អត្តតំ
 វា ញស្សតិ បរតំ វា ញស្សតិ ឧភយតំ វា
 ញស្សតិ ឧត្ថរំ វា មនុស្សធម្មា អលមរិយញ្ញាណ-
 ធស្សនវិសេសំ សច្ចិករិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ
 តំ កិស្ស ហេតុ អារិលត្តា ភិក្ខុវេ ចិត្តស្សតិ ។

[៤៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឧទករហនោ អន្នោ
 វិប្បសន្នោ អនារិលោ តត្ថ ចក្កមា បុរិសោ
 តីវេ បិតោ បស្សេយ្យ សិប្បិសម្ពុកម្មំ សក្ខារ-
 កថលម្បំ មច្ឆកុម្មម្បំ ចរន្តម្បំ តិដ្ឋន្តម្បំ តំ
 កិស្ស ហេតុ អនារិលត្តា ភិក្ខុវេ ឧទកស្ស
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សោ វត ភិក្ខុ អនារិលេន
 ចិត្តេន អត្តតំ វា ញស្សតិ បរតំ វា ញស្សតិ

បាលីពួកធម្មិយ ។ ជាដើម វគ្គទី ៥

[៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្លង់ទឹក មានទឹកល្អក់ក្បែរកើតជា
 ភក់ បុរសអ្នកមានចិត្តឈរនៅមាត់អន្លង់នោះ មិនឃើញឡង់នឹងគ្រុំ
 ឬដុំក្រសនឹងអម្បែង ឬ ហ្វូងត្រីដែលហែលទៅមក ឬក៏ស្លឹកនៅបានឡើយ
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះទឹកនោះ
 ល្អក់ ដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តល្អក់ នឹងស្គាល់
 ប្រយោជន៍របស់ខ្លួនក្តី ស្គាល់ប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃក្តី ស្គាល់
 ប្រយោជន៍ទាំងពីរខាងក្តី នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេសគឺញាណ-
 ទស្សនៈដ៏ប្រសើរ ក្រែងលង់ជាងមនុស្សធម៌ក្តី ហេតុដូច្នេះ មិន
 ដែលមានទេ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះភិក្ខុនោះ មានចិត្តល្អក់ ក៏ដូច្នោះឯង ។

[៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្លង់ទឹកមានទឹកថ្លា ស្អាតមិន
 ក្បែរ បុរសអ្នកមានចិត្ត ឈរនៅមាត់អន្លង់នោះ ក៏ឃើញឡង់នឹងគ្រុំ
 ឬដុំក្រសនឹងអម្បែងឬហ្វូងត្រី ដែលហែលទៅមកឬក៏ស្លឹកនៅបាន
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះទឹកនោះ មិន
 ល្អក់ ដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តមិនល្អក់
 នឹងស្គាល់ប្រយោជន៍របស់ខ្លួនក្តី ស្គាល់ប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរិកាយស្ស ឯកទិចារោ

ឧកយន្តំ វា ញស្សនំ ឧត្តរំ វា មនុស្សធម្មា
 អលមរិយញ្ញាណានិស្សនិសេសំ សុច្ឆិករិស្សន័តិ
 មាណមេតំ វិជ្ជន័តំ តំ កិស្ស ហេតុ អនាវលត្តា
 ភិក្ខុវេ ចិត្តស្សន័តិ ។

[៤៨] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ យានិ កានិចិ
 រុក្ខជាតានិ ចន្ទនោ(១) នេសំ អន្តមក្ខាយតិ
 យទិទំ មុទុតាយ ចេវ កម្មញ្ញតាយ ច ឯវមេវ
 ខោ អហំ ភិក្ខុវេ នាញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សមិ
 យំ ឯវំ ភាវិតំ ពហុលកតំ មុទុញ្ច ហោតិ
 កម្មនិយញ្ច យថយិទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ចិត្តំ ភិក្ខុវេ
 ភាវិតំ ពហុលកតំ មុទុញ្ច ហោតិ កម្មនិយញ្ញតិ ។

[៤៩] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ ឯវំ លហុបរិវត្តំ យថយិទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ
 យាវញ្ញិទំ ភិក្ខុវេ ឧបមាបិ ន សុកកា យាវ
 លហុបរិវត្តំ ចិត្តនិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ ឯកវិចិត្រ

ស្គាល់ប្រយោជន៍ទាំងពីរខាងក្នុង នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេសគឺ
ញាណទស្សនៈដ៏ប្រសើរ ក្រៃលែងជាងមនុស្សធម៌ក្តី ហេតុដូច្នេះ
ទើបមាន ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះភិក្ខុ
នោះ មានចិត្តមិនល្អក៏ ដូច្នេះឯង ។

[៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រុក្ខជាតិទាំងឡាយ ស្រេចនៅដើម
ចន្ទន៍ ទើបប្រសើរជាងរុក្ខជាតិទាំងនោះ ព្រោះដើមចន្ទន៍នេះទន់ផង គួរ
ដល់ការងារផង ដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិន
ឃើញសក្ការៈដទៃ សូម្បីតែសក្ការៈ ១ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យ
ច្រើនហើយ ជាសក្ការៈទន់ផង គួរដល់ការងារផង ដូចចិត្តនេះសោះ
ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
ជាបឋមនៃទន់ផង គួរដល់ការងារផង ដូច្នេះឯង ។

[៤៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសក្ការៈ
ដទៃ សូម្បីតែសក្ការៈ ១ ដែលកើតឡើងនឹងរលត់ទៅវិញវិញ ដូចចិត្តនេះ
សោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តនេះកើតឡើងនឹងរលត់ទៅវិញវិញ
ក្រៃពេក មិនងាយនឹងធ្វើឲ្យបាត់បានឡើយ ។

[៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កវីនិងចិត្តនេះមានរស្មីផ្សាយចេញ ប៉ុន្តែចិត្ត
នោះឯង ត្រូវបញ្ចូលសេចក្តីទាំងឡាយជាអាគន្ធិក្តី ចូលមកធ្វើឲ្យសៅហ្មង ។

ឯកធម្មទិពល័យំ បញ្ចមោ វគ្គោ

[៥០] បកស្សមិទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ តញ្ច ខោ
អាគន្ធកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលំដ្ឋន្តិ ។

[៥១] បកស្សមិទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ តញ្ច ខោ
អាគន្ធកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ វិប្បមុត្តន្តិ ។

វគ្គោ(១) បញ្ចមោ ។

[៥២] បកស្សមិទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ តញ្ច ខោ
អាគន្ធកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលំដ្ឋន្តំ
អស្សុតវា បុប្ផជ្ជនោ យថាភ្នំនំ នប្បជាតិ តស្មា
អស្សុតវតោ បុប្ផជ្ជនស្ស ចិត្តការៈនា នត្ថិតិ វនាមីតិ ។

[៥៣] បកស្សមិទំ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ តញ្ច ខោ
អាគន្ធកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ វិប្បមុត្តំ តំ សុតវា
អរិយសាវកោ យថាភ្នំនំ បជាតិ តស្មា សុតវតោ
អរិយសាវកស្ស ចិត្តការៈនា អត្ថិតិ វនាមីតិ ។

[៥៤] អន្ធខាសំយាតមត្ថបំ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
មេត្តចិត្តំ អាសេវតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ អរិយសាវកោ វិហារតិ សុតសាសនករោ

បាលីពួកធម្មិយ្យ ៗ ជាដើម វគ្គទី ៥

[៥១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កវ៌្លចិត្តនេះមានរស្មីផ្សាយចេញ ដ្បិត
កវ៌្លចិត្តនោះឯងផុតស្រឡះចាកទប់ក្តិលសតាំងឡាយ ដែលជាអាគន្ធកៈ។

ចប់ វគ្គទី ៥ ។

[៥២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កវ៌្លចិត្តនេះ មានរស្មីផ្សាយចេញ ប៉ុន្តែ
កវ៌្លចិត្តនោះឯង ត្រូវទប់ក្តិលសតាំងឡាយជាអាគន្ធកៈ ចូលមកធ្វើឱ្យ
សៅហ្មង បុថុជ្ជនជាអ្នកមិនចេះដឹង រមែងមិនស្គាល់ច្បាស់នូវកវ៌្លចិត្តនោះ
តាមសេចក្តីពិត ព្រោះហេតុនោះបានជា គេថាគតពោលថា បុថុជ្ជនជាអ្នក
មិនចេះដឹងមិនមានការចំរើនចិត្តទេ ។

[៥៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កវ៌្លចិត្តនេះមានរស្មីផ្សាយចេញ ដ្បិត
កវ៌្លចិត្តនោះឯង ផុតស្រឡះចាកទប់ក្តិលសតាំងឡាយ ដែលជាអាគន្ធកៈ
អរិយសាវកជាអ្នកចេះដឹង រមែងស្គាល់ច្បាស់នូវកវ៌្លចិត្តនោះ តាមសេចក្តី
ពិត ព្រោះហេតុនោះបានជា គេថាគតពោលថា អរិយសាវកជាអ្នក
ចេះដឹងទើបមានការចំរើនចិត្ត ។

[៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុកប់ប្រសព្វនឹងមេត្តចិត្ត
សូម្បី ១ ផ្ទុកប្រាមដៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ គេថាគត
ហៅថា មានឈានមិនបានលះបង់ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនាព្រះសាស្តា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

ឡាទប្បដិករោ អមោយំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ញតិ កោ បន
វាទោ យេ នំ ពហុលីករោន្តិតិ ។

[៥៥] អច្ឆរាសំយាតមត្ថបិ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
មេត្តចិត្តំ កាវេតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អវិត្តជ្ឈានោ
វិហារតិ សត្តសាសនករោ ឡាទប្បដិករោ អមោយំ
រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ញតិ កោ បន វាទោ យេ នំ
ពហុលីករោន្តិតិ ។

[៥៦] អច្ឆរាសំយាតមត្ថបិ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
មេត្តចិត្តំ មនសិករោតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អវិត្តជ្ឈានោ វិហារតិ សត្តសាសនករោ ឡាទប្បដិករោ
អមោយំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ញតិ កោ បន វាទោ យេ
នំ ពហុលីករោន្តិតិ ។

[៥៧] យេ កេចិ ភិក្ខុវេ ធម្មា អកុសលា
អកុសលភាគិយា អកុសលបក្ខិកា សព្វេ តេ
មនោបុព្វត្ថមា មនោ តេសំ ធម្មានំ បវេមំ ឧប្បជ្ជតិ
អន្ធនេវ អកុសលា ធម្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធសិក្ខា ឯកវិចិត្រ

ជាអ្នកធ្វើតាមឧវាទព្រះសាស្តា បរិភោគចម្អិនអ្នកដែន មិនឥតអំពើ ចាំបាច់និយាយថ្វី ដល់ពួកភិក្ខុដែលសន្សំរឿយៗ នូវមេត្តចិត្តនោះ ។

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចំរើននូវមេត្តចិត្តសូម្បី១ ផ្ទះប្រមាថ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ គឺថាគតហៅថា មានឈានមិនបានលះបង់ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនាព្រះសាស្តា ជាអ្នកធ្វើតាមឧវាទព្រះសាស្តា បរិភោគចម្អិនអ្នកដែន មិនឥតអំពើ ចាំបាច់និយាយថ្វី ដល់ពួកភិក្ខុដែលសន្សំរឿយៗ នូវមេត្តចិត្តនោះ ។

(៥៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុត្រិនេះនូវមេត្តចិត្ត សូម្បី ១ ផ្ទះប្រមាថ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ គឺថាគតហៅថា មានឈានមិនបានលះបង់ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនាព្រះសាស្តា ជាអ្នកធ្វើតាមឧវាទព្រះសាស្តា បរិភោគចម្អិនអ្នកដែន មិនឥតអំពើ ចាំបាច់និយាយថ្វី ដល់ពួកភិក្ខុដែលសន្សំរឿយៗ នូវមេត្តចិត្តនោះ ។

(៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយណាមួយ ជាអកុសល ជាចំណែកខាងអកុសល ជាពួកនៃអកុសល ធម៌ជាអកុសលទាំងអស់នោះ មានចិត្តជាប្រធាន ចិត្តវែងកើតមុនធម៌ទាំងនោះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ក៏កើតជាមួយគ្នា ។

ឯកធម្មទិញសិយំ ធម្មោ វគ្គោ

(៥៨) យេ កេចិ ភិក្ខុវេ ធម្មា កុសលា
 កុសលភាគិយា កុសលបត្តិកា សព្វេ តេ
 មនោបុព្វដ្ឋមា មនោ តេសំ ធម្មានំ បវេមំ ឧប្បជ្ជន្តិ
 អនុវេ កុសលា ធម្មានិ ។

(៥៩) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយិទំ ភិក្ខុវេ បមាណោ បមត្តស្ស ភិក្ខុវេ
 អនុប្បដ្ឋា ថេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា
 ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

(៦០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយិទំ ភិក្ខុវេ អប្បមាណោ អប្បមត្តស្ស ភិក្ខុវេ
 អនុប្បដ្ឋា ថេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា
 ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

បាលីពួកធម៌មួយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ៦

[៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយណាមួយ ជាកុសល ជាចំណែកខាងកុសល ជាពួកនៃកុសល ធម៌ជាកុសលទាំងអស់នោះ មានចិត្តជាប្រធាន ចិត្តវែមន៍កើតមុនធម៌ទាំងនោះ ធម៌ជាកុសល ទាំងឡាយ ក៏កើតជាមួយគ្នា ។

[៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត ឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី ដូចសេចក្តីប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ បុគ្គលប្រមាទហើយ ពួកអកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏វែមន៍កើត ឡើងផង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ វែមន៍សាបសូន្យទៅផង។

[៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យ កើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ទៅក្តី ដូចសេចក្តីមិនប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល បើបុគ្គលមិនប្រមាទហើយ ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏វែមន៍កើតឡើងផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏វែមន៍ សាបសូន្យទៅផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

(២០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បន្នា វា អត្យសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា ត្យសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំនំ ភិក្ខុវេ កោសជ្ឈំ តុស័តស្ស ភិក្ខុវេ
អនុប្បន្នា ថេវ អត្យសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
ឧប្បន្នា ច ត្យសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

វគ្គោ (១) ធម្មោ ។

(២២) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បន្នា វា ត្យសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា អត្យសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំនំ ភិក្ខុវេ វិយារម្ភោ អារទ្ធវិយស្ស ភិក្ខុវេ
អនុប្បន្នា ថេវ ត្យសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា
ច អត្យសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

(២៣) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បន្នា វា អត្យសលា ធម្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ឯកវិណិច្ឆយ

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈខ្លះ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង
 ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យ
 ទៅក្តី ដូចសេចក្តីខ្ញុំល្មើសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គលខ្ញុំល្មើសហើយ ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើត
 ឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើង
 ហើយ ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

ចប់ វគ្គទី ៦ ។

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈខ្លះ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី
 ដូចការផ្តងព្សាយាមនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
 បុគ្គលផ្តងព្សាយាមហើយ ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏
 រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏
 រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

[៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ខ្លះ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង

ឯកធម្មទិពាលីយំ សុត្តន្តោ វគ្គោ

ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បជ្ឈន្តា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ មហិច្ឆតា មហិច្ឆស្ស ភិក្ខុវេ
 អនុប្បជ្ឈា ថេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ឧប្បជ្ឈា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

(២២) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បជ្ឈា វា កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បជ្ឈា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ អប្បិច្ឆតា អប្បិច្ឆស្ស ភិក្ខុវេ
 អនុប្បជ្ឈា ថេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បជ្ឈា ច
 អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

(២៣) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បជ្ឈា វា អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បជ្ឈា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ

បាលីពួកធម៌មួយ ៗ ដាច់ដើម វគ្គទី ៦

ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យ
ទៅក្តី ដូចសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើននេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើបុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់
កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងផង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ
ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ

ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង
ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាប
សូន្យទៅក្តី ដូចសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើននេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើបុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់
កើតឡើង រមែងកើតឡើងផង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ
ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

[៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ

សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
ឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកនិដាគោ

យថយំទំ ភិក្ខុវេ អសន្តជ្ជិតា អសន្តជ្ជស្ស ភិក្ខុវេ
អនុប្បដ្ឋា ថេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា
ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

[២៦] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកនម្មំ សមនុ-
បស្សាមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ សន្តជ្ជិតា សន្តជ្ជស្ស ភិក្ខុវេ
អនុប្បដ្ឋា ថេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា ច
អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

[២៧] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកនម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ អយោនិសោ មនសិកាវោ
អយោនិសោ ភិក្ខុវេ មនសិកាវោតោ អនុប្បដ្ឋា ថេវ
អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បដ្ឋា ច កុសលា
ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកវិណិយោក

ដូចសេចក្តីមិនសន្តោសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
បើបុគ្គលមិនមានសន្តោស ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង
ក៏រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ
ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

[៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង
ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាប
សូន្យទៅក្តី ដូចសេចក្តីសន្តោសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើបុគ្គលមានសេចក្តីសន្តោស ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើត
ឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ
ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

[៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង
ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យ
ទៅក្តី ដូចការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនង ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់
កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើង
ហើយ ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

ឯកធម្មាទិបាលីយំ សុត្តន្តោ វិជ្ជា

(២៨) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ យោនិសោ មនសិការោ យោនិសោ
 ភិក្ខុវេ មនសិការោតោ អនុប្បន្នា ថេវ កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា
 បរិហាយន្តីតិ ។

(២៩) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ អសម្បជញ្ញំ អសម្បជានស្ស
 ភិក្ខុវេ អនុប្បន្នា ថេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តីតិ ។

(៣០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ

បាលីព្ធកម្មវិញ្ញាបនបត្រ ១

(៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំព័ន្ធវកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈខ្លះ ដែលញ៉ាំងពួកកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី ពួកកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី
 ដូចការធ្វើទុកកងចិត្តត្រូវទំនងនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គលធ្វើទុកកងចិត្តត្រូវទំនង ពួកកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើត
 ឡើង ក៏រំលងកើតឡើងបានផង ពួកកុសលធម៌ ដែលកើតឡើង
 ហើយ ក៏រំលងសាបសូន្យទៅផង ។

(៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំព័ន្ធវកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈខ្លះ ដែលញ៉ាំងពួកកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី ពួកកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី
 ដូចអសម្បជញ្ញៈ(សេចក្តីមិនដឹងខ្លួន)នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គលមានអសម្បជញ្ញៈ ពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើត
 ឡើង ក៏រំលងកើតឡើងបានផង ពួកកុសលធម៌ ដែលកើតឡើង
 ហើយ ក៏រំលងសាបសូន្យទៅផង ។

(៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំព័ន្ធវកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈខ្លះ ដែលញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី ពួកកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនៃកាយស្ស ឯកនិដាគោ

យថយំទំ ភិក្ខុវេ សម្មជញ្ញំ សម្មជាទស្ស ភិក្ខុវេ
អនុប្បន្នា ថេវេ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា ច
អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តីតិ ។

(៧០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចាបមិត្តតា ចាបមិត្តស្ស ភិក្ខុវេ
អនុប្បន្នា ថេវេ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា ច
កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តីតិ ។

វគ្គ(១) សត្តមោ ។

(៧២) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណ-
មិត្តស្ស ភិក្ខុវេ អនុប្បន្នា ថេវេ កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវេកាយ ឯកវិបាក

ដូចសម្បជញ្ញៈ (សេចក្តីដឹងខ្លួន) នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើបុគ្គលមានសម្បជញ្ញៈ ពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង
រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ រមែង
សាបសូន្យទៅផង ។

(៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវិព័ន្ធរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
ឡើងបានក្តី ពួកកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី
ដូចការមានបាបមិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល
មានបាបមិត្ត ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើង
បានផង ពួកកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងសាបសូន្យទៅផង។

ចប់ វគ្គទី ៧ ។

(៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវិព័ន្ធរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
ឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី
ដូចការមានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
បើបុគ្គលមានកល្យាណមិត្ត ពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏
រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ រមែង
សាបសូន្យទៅផង ។

ឯកធម្មាទិបាលីយំ អដ្ឋមោ វិញ្ញា

[៧៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយំនំ ភិក្ខុវេ អនុយោតោ អកុសលានំ ធម្មានំ
 អនុយោតោ កុសលានំ ធម្មានំ អនុយោតោ ភិក្ខុវេ
 អកុសលានំ ធម្មានំ អនុយោតោ កុសលានំ
 ធម្មានំ អនុប្បដ្ឋា ថេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ឧប្បដ្ឋា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

[៧៤] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 យថយំនំ ភិក្ខុវេ អនុយោតោ កុសលានំ ធម្មានំ
 អនុយោតោ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុយោតោ
 ភិក្ខុវេ កុសលានំ ធម្មានំ អនុយោតោ អកុស-
 លានំ ធម្មានំ អនុប្បដ្ឋា ថេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ឧប្បដ្ឋា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ៨

(៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យ
 កើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យ
 ទៅក្តី ដូចកិរិយាប្រកបរឿយៗ នូវអកុសលធម៌នឹងកិរិយាមិនប្រកបរឿយៗ
 នូវកុសលធម៌នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអកុសលធម៌
 ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រំមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ដែល
 កើតឡើងហើយ ក៏រំមែងសាបសូន្យទៅផង ព្រោះកិរិយាប្រកបរឿយៗ
 នូវអកុសលធម៌ នឹងកិរិយាមិនប្រកបរឿយៗនូវកុសលធម៌ ។

(៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើត
 ឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅក្តី
 ដូចកិរិយាប្រកបរឿយៗនូវកុសលធម៌ នឹងកិរិយាមិនប្រកបរឿយៗនូវ
 អកុសលធម៌នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអកុសលធម៌ដែល
 មិនទាន់កើតឡើង ក៏រំមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើត
 ឡើងហើយ ក៏រំមែងសាបសូន្យទៅផង ព្រោះកិរិយាប្រកបរឿយៗនូវ
 កុសលធម៌នឹងកិរិយាមិនប្រកបរឿយៗនូវអកុសលធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស ឯកទិដ្ឋិកោ

(៧៥) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ទុប្បជ្ជន្តិ
 ទុប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ន ភាវនាចារិច្ចរី កច្ឆន្តិ
 យថយំនំ ភិក្ខុវេ អយោនិសោ មនសិការោ អយោ-
 និសោ ភិក្ខុវេ មនសិការោតោ អនុប្បន្នា ថេវ
 ពោជ្ឈង្គា ទុប្បជ្ជន្តិ ទុប្បន្នា ច ពោជ្ឈង្គា ន ភាវនា-
 ចារិច្ចរី កច្ឆន្តិតិ ។

(៧៦) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ទុប្បជ្ជន្តិ
 ទុប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ភាវនាចារិច្ចរី កច្ឆន្តិ យថយំនំ
 ភិក្ខុវេ យោនិសោ មនសិការោ យោនិសោ ភិក្ខុវេ
 មនសិការោតោ អនុប្បន្នា ថេវ ពោជ្ឈង្គា ទុប្បជ្ជន្តិ
 ទុប្បន្នា ច ពោជ្ឈង្គា ភាវនាចារិច្ចរី កច្ឆន្តិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ឯកវិចិត្រ

[៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលញ៉ាំងពោជ្ឈង្គទាំងឡាយមិនទាន់កើតឡើង មិន
 ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ ក៏មិនទ្ប
 ដល់នូវការបរិបូណ៌ ដោយការវិនាសក្តី ដូចការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនេះ
 សោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនង
 ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងមិនបានផង
 ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏មិនដល់នូវការបរិបូណ៌
 ដោយការវិនាសផង ។

[៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលញ៉ាំងពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ មិនទាន់កើតឡើង
 ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យដល់
 នូវការបរិបូណ៌ ដោយការវិនាសក្តី ដូចការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនេះសោះ
 ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនង
 ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏វាមិនកើតឡើងបានផង
 ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏វាមិនដល់នូវការបរិបូណ៌
 ដោយការវិនាសផង ។

ឯកធម្មទិពាលីយំ អដ្ឋមោ វិញ្ញា

[៧៧] អប្បមត្តិកា ឯសា ភិក្ខុវេ បរិហានិ យទិទំ
ញាតិបរិហានិ ឯតំ បដិគីដ្ឋំ ភិក្ខុវេ បរិហានិទំ
យទិទំ បញ្ចាបរិហានីតិ ។

[៧៨] អប្បមត្តិកា ឯសា ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍិ យទិទំ
ញាតិវុឌ្ឍិ ឯតទត្តំ ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍិទំ យទិទំ បញ្ចាវុឌ្ឍិ
តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតព្វំ បញ្ចាវុឌ្ឍិយា
វុឌ្ឍិស្មាមាតិ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតព្វន្តិ ។

[៧៩] អប្បមត្តិកា ឯសា ភិក្ខុវេ បរិហានិ
យទិទំ ភោគបរិហានិ ឯតំ បដិគីដ្ឋំ ភិក្ខុវេ
បរិហានិទំ យទិទំ បញ្ចាបរិហានីតិ ។

[៨០] អប្បមត្តិកា ឯសា ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍិ យទិទំ
ភោគវុឌ្ឍិ ឯតទត្តំ ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍិទំ យទិទំ បញ្ចា-
វុឌ្ឍិ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតព្វំ បញ្ចា-
វុឌ្ឍិយា វុឌ្ឍិស្មាមាតិ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ
សិក្ខិតតព្វន្តិ ។

ពាលីពួកធម៌មួយ ។ ជាដើម វគ្គទី ៨

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសាបសូន្យចាកញាតិនេះ ជាការសាបសូន្យបន្តិចបន្តួចទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯការសាបសូន្យចាកបញ្ញានេះ ទើបជាការសាបសូន្យដ៏លាមក ជាងការសាបសូន្យទាំងអស់ ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនដោយញាតិនេះ ជាសេចក្តីចំរើនបន្តិចបន្តួចទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសេចក្តីចំរើនដោយបញ្ញានេះ ទើបជាសេចក្តីចំរើនប្រសើរ ជាងសេចក្តីចំរើនទាំងអស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងចំរើនដោយបញ្ញាវុឌ្ឍិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

(៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសាបសូន្យចាកទ្រព្យនេះ ជាការសាបសូន្យបន្តិចបន្តួចទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯការសាបសូន្យចាកបញ្ញានេះ ទើបជាការសាបសូន្យដ៏លាមក ជាងការសាបសូន្យទាំងអស់ ។

(៨០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនដោយទ្រព្យនេះ ជាសេចក្តីចំរើនបន្តិចបន្តួចទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសេចក្តីចំរើនដោយបញ្ញានេះ ទើបជាសេចក្តីចំរើនប្រសើរ ជាងសេចក្តីចំរើនទាំងអស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងចំរើនដោយបញ្ញាវុឌ្ឍិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូរនិកាយស្ស ឯកវិញ្ញាណោ

(៨០) អប្បមត្តិកា ឯសា ភិក្ខុវេ បរិហានិ
យទិទំ យសោបរិហានិ ឯតំ បដិគិដ្ឋំ ភិក្ខុវេ
បរិហានិទំ យទិទំ បញ្ញាបរិហានិទំ ។

(៨២) អប្បមត្តិកា ឯសា ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍិ យទិទំ
យសោវុឌ្ឍិ ឯតទំ ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍិទំ យទិទំ
បញ្ញាវុឌ្ឍិ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតង្គំ
បញ្ញាវុឌ្ឍិយា វុឌ្ឍិស្សាមាតិ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ
សិក្ខិតតង្គំ ។

វិញ្ញា (១) អដ្ឋិមោ ។

(៨៣) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ
សំវត្ថតិ យថយិទំ ភិក្ខុវេ បមាទោ បមាទោ
ភិក្ខុវេ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ ។

(៨៤) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ
យថយិទំ ភិក្ខុវេ អប្បមាទោ អប្បមាទោ ភិក្ខុវេ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ ឯកវិចិត្រ

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសាបសូន្យចាកយសនេះ ជាការសាបសូន្យបន្តិចបន្តួចទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯការសាបសូន្យចាកបញ្ញានេះ ទើបជាការសាបសូន្យដ៏លាមក ជាងការសាបសូន្យទាំងអស់ ។

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនដោយយសនេះ ជាសេចក្តីចំរើនបន្តិចបន្តួចទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសេចក្តីចំរើនដោយបញ្ញានេះ ទើបជាសេចក្តីចំរើនប្រសើរ ជាងសេចក្តីចំរើនទាំងអស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ នឹងចំរើនដោយបញ្ញាខ្សែ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ វគ្គទី ៨ ។

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ដូចសេចក្តីប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តីប្រមាទ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចសេចក្តីមិនប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តីមិនប្រមាទ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

ឯកឧត្តមទីបាលិយ៍ នរិមោ វិជ្ជា

(៨៥) ឆាហំ ភិក្ខុវេ អត្ថា ឯកេនម្ហិបេ សមនុ-
បស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ កោសជ្ជំ កោសជ្ជំ ភិក្ខុវេ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថតិ ។

(៨៦) ជាហំ ភិក្ខុវេ អត្ថា ឯកជម្ពីប សមន្តិ-
 បស្សន្តិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្ថាយ សំវត្ថុតិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ វិយារម្ភោ វិយារម្ភោ ភិក្ខុវេ
 មហាតោ អត្ថាយ សំវត្ថុតិ ។

(៨៧) ឆាបាំ ភិក្ខុវេ អញ្ច ឯកធម្មបិ សមនុ-
បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ មហិច្ឆតា មហិច្ឆតា ភិក្ខុវេ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៨៨] ឆាបាំ ភិក្ខុវេ អញ្ច ឯកជម្ពុបិ សមនុ-
បស្សនិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថតិ យថយំទំ
ភិក្ខុវេ អប្បិច្ឆតា អប្បិច្ឆតា ភិក្ខុវេ មហាតោ
អត្តាយ សំវត្ថតិ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ៩

(៨៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពិន័យកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
សេចក្តីខ្ជិលច្រអូសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តី
ខ្ជិលច្រអូស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

(៨៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពិន័យកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចការផ្គង
ព្យាយាមនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការផ្គងព្យាយាម
ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

(៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពិន័យកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
សេចក្តីប្រាថ្នាច្រើននេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តី
ប្រាថ្នាច្រើន ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

(៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពិន័យកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិចនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឯកទិវារោ

[៨៩] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ អសន្តដ្ឋិតា អសន្តដ្ឋិតា ភិក្ខុវេ
 មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៩០] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ យថយំទំ
 ភិក្ខុវេ សន្តដ្ឋិតា សន្តដ្ឋិតា ភិក្ខុវេ មហាតោ អត្តាយ
 សំវត្ថុតិ ។

[៩១] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ អយោនិសោ មនសិការោ
 អយោនិសោ មនសិការោ ភិក្ខុវេ មហាតោ
 អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៩២] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ យោនិសោ មនសិការោ យោនិសោ
 មនសិការោ ភិក្ខុវេ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ ឯកនិបាត

[៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
សេចក្តីមិនសន្តោសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តី
មិនសន្តោស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចសេចក្តី
សន្តោសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តីសន្តោស
ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែ
ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនង ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន។

[៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចការធ្វើទុក
ក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការធ្វើទុក
ក្នុងចិត្តត្រូវទំនង ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

ឯកធម្មទិដ្ឋានិយំ នវមោ វគ្គោ

[៧៣] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ អសម្បជញ្ញំ អសម្បជញ្ញំ ភិក្ខុវេ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៧៤] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ សម្បជញ្ញំ សម្បជញ្ញំ ភិក្ខុវេ
មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៧៥] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ ចាបមិត្តតា ចាបមិត្តតា ភិក្ខុវេ
មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៧៦] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ កកល្យាណមិត្តតា កកល្យាណមិត្តតា
ភិក្ខុវេ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

បាលីព្រាហ្មណ៍ ៦ ជាដើម វគ្គទី ៩

[៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតព័ន្ធរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន
 ដូចអសម្បជញ្ញៈ (សេចក្តីមិនដឹងខ្លួន) នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានតែអសម្បជញ្ញៈ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតព័ន្ធរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
 សម្បជញ្ញៈ (សេចក្តីដឹងខ្លួន) នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានតែសម្បជញ្ញៈ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតព័ន្ធរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន
 ដូចការមានបាបមិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការ
 មានបាបមិត្ត ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតព័ន្ធរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចការ
 មានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការ
 មានកល្យាណមិត្ត ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[៧៧] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជន្នំបិ សមនុ-
បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ អនុយោតោ អកុសលានំ ធម្មានំ
អននុយោតោ កុសលានំ ធម្មានំ អនុយោតោ ភិក្ខុវេ
អកុសលានំ ធម្មានំ អននុយោតោ កុសលានំ
ធម្មានំ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[៧៨] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជន្នំបិ សមនុ-
បស្សមិ យោ ឯវំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ អនុយោតោ កុសលានំ ធម្មានំ
អននុយោតោ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុយោតោ
ភិក្ខុវេ កុសលានំ ធម្មានំ អននុយោតោ អកុស-
លានំ ធម្មានំ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

វគ្គោ(១) នវមោ ។

[៧៩] អជ្ឈតិកំ ភិក្ខុវេ អន្តន្តំ ករិត្វា នាញ្ញំ
ឯកជន្នំបិ សមនុបស្សមិ យំ ឯវំ មហាតោ អនត្តាយ
សំវត្ថុតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ បមាទោ បមាទោ
ភិក្ខុវេ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ ឯកនិដាយ

[៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន
 ដូចភិក្ខុប្រកបរឿយ ។ នូវអកុសលធម៌ នឹងភិក្ខុមិនប្រកបរឿយ ។
 នូវកុសលធម៌នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែភិក្ខុប្រកប
 រឿយ ។ នូវអកុសលធម៌ នឹងភិក្ខុមិនប្រកបរឿយ ។ នូវកុសលធម៌
 ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
 សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចភិក្ខុ
 ប្រកបរឿយ ។ នូវកុសលធម៌ នឹងភិក្ខុមិនប្រកបរឿយ ។ នូវអកុសល-
 ធម៌នេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែភិក្ខុប្រកបរឿយ ។
 នូវកុសលធម៌ នឹងភិក្ខុមិនប្រកបរឿយ ។ នូវអកុសលធម៌ ទើបប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

ចប់ វគ្គទី ៩ ។

[៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតវំពឹងរកមិនឃើញអង្គដទៃ
 ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូច
 ប្រយោជន៍ច្រើន ដូចសេចក្តីប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានតែសេចក្តីប្រមាទ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

ឯកធម្មទិពាលីយំ នវមោ វគ្គោ

[១០០] អដ្ឋត្ថិតំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ
 ឯកង្គំបិ សមនុបស្សមិ យំ ឯវំ មហាតោ
 អន្តាយ សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ អប្បមាទោ
 អប្បមាទោ ភិក្ខុវេ មហាតោ អន្តាយ សំវត្ថតិ ។

[១០១] អដ្ឋត្ថិតំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តិ ករិត្វា
 នាញ ឯកង្គំបិ សមនុបស្សមិ យំ ឯវំ មហាតោ
 អន្តាយ សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ កោសជ្ជិ
 កោសជ្ជិ ភិក្ខុវេ មហាតោ អន្តាយ សំវត្ថតិ ។

[១០២] អដ្ឋត្ថិតំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ
 ឯកង្គំបិ សមនុបស្សមិ យំ ឯវំ មហាតោ អន្តាយ
 សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ វិយារម្ភោ វិយារម្ភោ
 ភិក្ខុវេ មហាតោ អន្តាយ សំវត្ថតិ ។

[១០៣] អដ្ឋត្ថិតំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តិ ករិត្វា
 នាញ ឯកង្គំបិ សមនុបស្សមិ ។ បេ ។ មហិជ្ជតា
 ភិក្ខុវេ មហាតោ អន្តាយ សំវត្ថតិ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ១០

(១០០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
ច្រើន ដូចសេចក្តីមិនប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីមិនប្រមាទ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

(១០១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រ-
យោជន៍ច្រើន ដូចសេចក្តីខ្ជិលច្រអូសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

(១០២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
ច្រើន ដូចការប្រារព្ធព្យាយាមនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាន
តែការប្រារព្ធព្យាយាម ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

(១០៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍
ច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស ឯកទិបាកោ

[១០៤] អជ្ឈតិកំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តំ ករិត្វា នាញ្ចំ
ឯកង្គំបិ សមនុបស្សាមិ ។ បេ ។ អប្បវិជ្ជតា ភិក្ខុវេ
មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[១០៥] អជ្ឈតិកំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តំ ករិត្វា
នាញ្ចំ ឯកង្គំបិ សមនុបស្សាមិ ។ បេ ។ អសន្តដ្ឋតា
ភិក្ខុវេ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[១០៦] អជ្ឈតិកំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តំ ករិត្វា នាញ្ចំ
ឯកង្គំបិ សមនុបស្សាមិ ។ បេ ។ សន្តដ្ឋតា ភិក្ខុវេ
មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[១០៧] អជ្ឈតិកំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តំ ករិត្វា នាញ្ចំ
ឯកង្គំបិ សមនុបស្សាមិ ។ បេ ។ អយោនិសោ មនសិ-
ការោ ភិក្ខុវេ មហាតោ អនត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[១០៨] អជ្ឈតិកំ ភិក្ខុវេ អង្គន្តំ ករិត្វា
នាញ្ចំ ឯកង្គំបិ សមនុបស្សាមិ ។ បេ ។ យោនិសោ
មនសិការោ ភិក្ខុវេ មហាតោ អត្តាយ សំវត្ថុតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកនិបាត

(១០៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

(១០៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីមិនសន្តោស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន។

(១០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីសន្តោស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

(១០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនង ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូច
ប្រយោជន៍ច្រើន ។

(១០៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨៤
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនង ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន។

ឯកឧត្តមហ៊ុន សែន វិញ្ញា

(១០៩) អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង យោធា
 ឯកឧត្តម សមណ័ក្ខ វិញ្ញា ។ បេ ។ អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង
 យោធា អង្គជំនុំជម្រះ សំរាប់តុលាការ ។

(១១០) អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង យោធា
 ឯកឧត្តម សមណ័ក្ខ វិញ្ញា ។ បេ ។ សមណ័ក្ខ ក្រសួង
 យោធា អង្គជំនុំជម្រះ សំរាប់តុលាការ ។

(១១១) ពាហ៍ ក្រសួង អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង យោធា
 ឯកឧត្តម សមណ័ក្ខ វិញ្ញា យំ ឯកឧត្តម យោធា អង្គជំនុំជម្រះ
 សំរាប់តុលាការ យោធា ក្រសួង យោធា យោធា យោធា
 ក្រសួង យោធា អង្គជំនុំជម្រះ សំរាប់តុលាការ ។

(១១២) ពាហ៍ ក្រសួង អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង យោធា
 ឯកឧត្តម សមណ័ក្ខ វិញ្ញា យំ ឯកឧត្តម យោធា អង្គជំនុំជម្រះ
 សំរាប់តុលាការ យោធា ក្រសួង យោធា យោធា យោធា
 យោធា ក្រសួង យោធា អង្គជំនុំជម្រះ សំរាប់តុលាការ ។

(១១៣) អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង អង្គជំនុំជម្រះ ក្រសួង យោធា
 ឯកឧត្តម សមណ័ក្ខ វិញ្ញា យំ ឯកឧត្តម យោធា អង្គជំនុំជម្រះ

បាលីពួកធម្មិយ្យ ៗ ជាដើម វគ្គទី ១០

[១០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គដទៃ
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសម្បជញ្ញៈ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[១១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គដទៃ
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសម្បជញ្ញៈ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

[១១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គដទៃ
ដែលជាអង្គខាងក្រៅ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
ការមានបាបមិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការមាន
បាបមិត្ត ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន ។

[១១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គដទៃ
ដែលជាអង្គខាងក្រៅ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូចការ
មានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការមាន
កល្យាណមិត្ត ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

[១១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គដទៃ
ដែលជាអង្គខាងក្នុង ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍ច្រើន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស ឯកនិចាយកោ

អនត្តាយ សំវត្ថុតិ យេយ្យំនំ ភិក្ខុវេ អនុយោគោ
 អកុសលានំ ធម្មានំ អនុយោគោ កុសលានំ
 ធម្មានំ អនុយោគោ ភិក្ខុវេ អកុសលានំ ធម្មានំ
 អនុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ មហោគោ
 អនត្តាយ សំវត្ថុតិ ។

[១១២] អជ្ឈតីតំ ភិក្ខុវេ អន្តន្តំ ករិត្វា នាញ
 ឯកន្តំបិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហោគោ អត្តាយ
 សំវត្ថុតិ យេយ្យំនំ ភិក្ខុវេ អនុយោគោ កុសលានំ
 ធម្មានំ អនុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុ-
 យោគោ ភិក្ខុវេ កុសលានំ ធម្មានំ អនុ-
 យោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ មហោគោ អត្តាយ
 សំវត្ថុតិ ។

[១១៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកន្តំបិ
 សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ
 អន្តរជានាយ សំវត្ថុតិ យេយ្យំនំ ភិក្ខុវេ មហោគោ
 មហោគោ ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរ-
 ជានាយ សំវត្ថុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឯកនិដាយ

ដូចកិរិយាប្រកបរឿយៗ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ នឹងកិរិយាមិនប្រកប
រឿយៗ នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែកិរិយាប្រកបរឿយៗ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ នឹងកិរិយាមិន
ប្រកបរឿយៗ នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យខូច
ប្រយោជន៍ច្រើន ។

[១១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញអង្គ៨១
ដែលជាអង្គខាងក្នុង សូម្បីតែអង្គ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
ច្រើន ដូចកិរិយាប្រកបរឿយៗ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ នឹងកិរិយាមិន
ប្រកបរឿយៗ នូវអកុសលទាំងឡាយនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែកិរិយាប្រកបរឿយៗ នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ នឹងកិរិយាមិន
ប្រកបរឿយៗ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ច្រើន ។

[១១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ៨១
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះ
សង្ឃ ដូចសេចក្តីប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែ
សេចក្តីប្រមាទ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្ឃ ។

ឯកធម្មទិពាលីយំ ទសមោ វគ្គោ

[១១២] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ច ឯកធម្មំបិ
 សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស វិភិយា
 អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថតិ យថយំទំ
 ភិក្ខុវេ អប្បមាទោ អប្បមាទោ ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស
 វិភិយា អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថតិ ។

[១១៣] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ច ឯកធម្មំបិ
 សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ
 អនន្តរជានាយ សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ កោសជ្ឈិ
 កោសជ្ឈិ ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ
 អនន្តរជានាយ សំវត្ថតិ ។

[១១៤] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ច ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស វិភិយា អសម្មោ-
 សាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ
 វិយារម្កោ វិយារម្កោ ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស វិភិយា
 អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថតិ ។

បាលីពួកធម៌មួយ ២ ជាដើម វគ្គទី ១០

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធាន
ព្រះសង្ឃ ដូចសេចក្តីមិនប្រមាទនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែសេចក្តីមិនប្រមាទ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស
មិនអន្តរធានព្រះសង្ឃឡើយ ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្ឃ
ដូចសេចក្តីខ្វល់ច្រអូសនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែ
សេចក្តីខ្វល់ច្រអូស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធាន
ព្រះសង្ឃ ។

[១១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធាន
ព្រះសង្ឃ ដូចកិរិយាប្រាសព្វព្យាយាមនេះសោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មានតែកិរិយាប្រាសព្វព្យាយាម ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ
មិនវិនាស មិនអន្តរធានព្រះសង្ឃឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូលិយស្ស ឯកនិបាតោ

(១១៩) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ ។ បេ ។ មហិច្ឆតា ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស
សម្មោសាយ អន្តរាជានាយ សំវត្ថុត័តិ ។

(១២០) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សមិ ។ បេ ។ អប្បិច្ឆតា ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស
វិភិយា អសម្មោសាយ អន្តរាជានាយ សំវត្ថុត័តិ ។

(១២១) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សមិ ។ បេ ។ អសន្តិជ្ជតា ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស
សម្មោសាយ អន្តរាជានាយ សំវត្ថុត័តិ ។

(១២២) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សមិ ។ បេ ។ សន្តិជ្ជតា ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស
វិភិយា អសម្មោសាយ អន្តរាជានាយ សំវត្ថុត័តិ ។

(១២៣) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សមិ ។ បេ ។ អយោនិសោ មនសិការោ
ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរាជានាយ
សំវត្ថុត័តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកទិព្វក

[១១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តីប្រាថ្នា
ច្រើន ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្ឃ ។

[១២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែ
សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធាន
ព្រះសង្ឃឡើយ ។

[១២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តី
មិនសន្តោស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្ឃ ។

[១២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែ
សេចក្តីសន្តោស ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធាន
ព្រះសង្ឃឡើយ ។

[១២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការធ្វើទុក
ក្នុងចិត្តខុសទំនង ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្ឃ ។

ឯកធម្មទីបាលីយ៍ ទសមោ វិញ្ញា

[១២៤] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ ។ បេ ។ យោនិសោ មនសិកាវោ ភិក្ខុវេ
សទ្ធិម្មស្ស វិភិយា អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ
សំវត្ថុតីតិ ។

[១២៥] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ ។ បេ ។ អសម្មជញ្ញំ ភិក្ខុវេ សទ្ធិម្មស្ស
សម្មោសាយ អន្តរជានាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[១២៦] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ ។ បេ ។ សម្មជញ្ញំ ភិក្ខុវេ សទ្ធិម្មស្ស
វិភិយា អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថុតីតិ ។

[១២៧] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ ។ បេ ។ ចាបមត្តតា ភិក្ខុវេ សទ្ធិម្មស្ស
សម្មោសាយ អន្តរជានាយ សំវត្ថុតីតិ ។

បាលីព្រះធម្មបទ ១ ជាដើម វគ្គទី ១០

(១២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដដែល សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការ
ធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនង ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិន
អន្តរធានព្រះសង្គមឡើយ ។

(១២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដដែល សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែ
អសម្បជញ្ញៈ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្គម ។

(១២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដដែល សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាន
តែសម្បជញ្ញៈ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធាន
ព្រះសង្គមឡើយ ។

(១២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
ដដែល សូម្បីតែសភាវៈ១សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាន
តែការមានបាបមិត្ត ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស ដើម្បីអន្តរធាន
ព្រះសង្គម ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស ឯកនិដាគោ

[១២៨] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុប័
សមនុបស្សមិ ។ បេ ។ កល្យាណមិត្តតា ភិក្ខុវេ
សទ្ធម្មស្ស វិទិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ
សំវត្ថុតិ ។

[១២៩] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុប័ សមនុ-
បស្សមិ ។ បេ ។ អនុយោគោ ភិក្ខុវេ អត្យសលានំ
ធម្មានំ អនុយោគោ ត្យសលានំ ធម្មានំ
សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថុតិ ។

[១៣០] ឆាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកជម្ពុប័ សមនុ-
បស្សមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស វិទិតិយា អសម្មោ-
សាយ អនន្តរជានាយ សំវត្ថុតិ យថយំនំ ភិក្ខុវេ
អនុយោគោ ត្យសលានំ ធម្មានំ អនុយោគោ
អត្យសលានំ ធម្មានំ អនុយោគោ ភិក្ខុវេ ត្យសលានំ
ធម្មានំ អនុយោគោ អត្យសលានំ ធម្មានំ
សទ្ធម្មស្ស វិទិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ
សំវត្ថុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តវនិកាយ ឯកវិចិត្រ

[១២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានតែការមានកល្យាណមិត្ត ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស
 មិនអន្តរធានព្រះសង្ឃឡើយ ។

[១២៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ សោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានតែកិរិយាប្រកបរឿយ ។ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ នឹងកិរិយាមិន
 ប្រកបរឿយ ។ នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីវិនាស
 ដើម្បីអន្តរធានព្រះសង្ឃ ។

[១៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈ
 ដទៃ សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិន
 អន្តរធានព្រះសង្ឃ ដូចកិរិយាប្រកបរឿយ ។ នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 នឹងកិរិយាមិនប្រកបរឿយ ។ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយនេះសោះឡើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែកិរិយាប្រកបរឿយ ។ នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 នឹងកិរិយាមិនប្រកបរឿយ ។ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ទើបប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធានព្រះសង្ឃឡើយ ។

ឯកធម៌ទិយសិយំ ឯកទសមោ វិញ្ញា

[១៣១] យេ បិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អធិប្បំ ធម្មោតិ
 ធិបេន្តិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនាហិតាយ បដិបន្នា
 ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ពហុញ តេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បញ្ញំ បសាទ្តិ តេ វិមំ សុទ្ធិម្ហំ
 អន្តរាបេន្តិតិ ។

[១៣២] យេ បិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធិប្បំ អធម្មោតិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អវិនយំ វិនយោតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។
 វិនយំ អវិនយោតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អភាសិតំ
 អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន
 អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។
 អនាចិណ្ឌំ តថាគតេន អាចិណ្ឌំ តថាគតេនាតិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អាចិណ្ឌំ តថាគតេន អនាចិណ្ឌំ
 តថាគតេនាតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អប្បញ្ញតំ តថាគតេន

បាលីពួកធម្មិយ្យ ២ ជាដើម វគ្គទី ១១

[១៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែងនូវ
សភាពមិនមែនជាធម៌ថាជាធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ
ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់
ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាគុណ ដើម្បី
សេចក្តីទុក្ខ ដល់ខេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុទាំងនោះ រមែងបាននូវបាបច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះ
ថាធ្វើព្រះសង្ឃម្តងនេះឲ្យអន្តរធានទៅ ។

[១៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែងនូវ
ធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ។ បេ ។ សំដែងនូវសភាពមិនមែនវិន័យ ថាជា
វិន័យ ។ បេ ។ សំដែងនូវវិន័យថាមិនមែនជាវិន័យ ។ បេ ។ សំដែងនូវ
ពាក្យដែលព្រះតថាគត មិនសំដែងមិនពោលសោះ ថាជាពាក្យដែល
ព្រះតថាគត បានសំដែងបានពោលហើយ ។ បេ ។ សំដែងនូវពាក្យ
ដែលព្រះតថាគត បានសំដែងបានពោលហើយ ថាជាពាក្យដែលព្រះ
តថាគតមិនសំដែង មិនពោលទេ ។ បេ ។ សំដែងនូវវត្ថុដែលព្រះតថាគត
មិនសន្សំសោះ ថាជាវត្ថុដែលព្រះតថាគតបានសន្សំហើយ ។ បេ ។
សំដែងនូវវត្ថុដែលព្រះតថាគតបានសន្សំហើយ ថាជាវត្ថុដែលព្រះតថាគត
មិនសន្សំទេ ។ បេ ។ សំដែងនូវសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតមិនបញ្ញត្តសោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

បញ្ចត្ថំ តថាគតេនាតិ ធិបេន្និ ។ បេ ។ បញ្ចត្ថំ
 តថាគតេន អប្បញ្ញត្ថំ តថាគតេនាតិ ធិបេន្និ តេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិបដ្ឋា ពហុជនា-
 សុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ
 ធុត្វាយ ទេវមនុស្សានំ ពហុញ្ច តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អប្បញ្ញំ បស្សន្តិ តេ ចិមំ សទ្ធិម្ហំ អន្តរាបេន្និតិ ។

[១៣៣] យេថ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អធិម្ហំ
 អធិម្ហាតិ ធិបេន្និ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនហិ-
 តាយ បដិបដ្ឋា ពហុជនសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស
 អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ពហុញ្ច
 តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បញ្ញំ បស្សន្តិ តេ ចិមំ សទ្ធិម្ហំ
 វេបេន្និតិ ។

[១៣៤] យេថ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធិម្ហំ ធិម្ហាតិ
 ធិបេន្និ ។ បេ ។ អរិយំ អរិយោតិ ធិបេន្និ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឯកវិញ្ញាណ

ថាជាសិក្ខាបទដែលព្រះគម្ភាគបានបញ្ញត្តហើយ ។ បេ ។ សំដែងនូវ
 សិក្ខាបទដែលព្រះគម្ភាគបានបញ្ញត្តហើយ ថាជាសិក្ខាបទដែល
 ព្រះគម្ភាគមិនបញ្ញត្តទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះ
 ថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីមិនជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន
 ដើម្បីខូចប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីទុក
 ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ
 រមែងបាននូវបាបច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថាធ្វើ
 ព្រះសង្ឃនេះឱ្យអន្តរធានទៅ ។

[១៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែងនូវ
 សភាពមិនមែនជាធម៌ ថាជាសភាពមិនមែនជាធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តី
 សុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាគុណ ដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ រមែងបាននូវបុណ្យច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ឈ្មោះថា ធ្វើព្រះសង្ឃនេះឱ្យបិតនៅ ។

[១៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែងធម៌
 ថាជាធម៌ ។ បេ ។ សំដែងនូវសភាពមិនមែននៃយថាមិនមែនជានៃយ ។ បេ ។

ឯកធម្មទិព្វលីយំ ឯកាទសមោ វគ្គោ

វិន័យំ វិន័យោតិ ទីបេន្តិ ។ បេ ។ អភាសិតំ អលបិតំ
 តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ
 ទីបេន្តិ ។ បេ ។ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន
 ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ ។ បេ ។
 អនាចិណ្ឌំ តថាគតេន អនាចិណ្ឌំ តថាគតេនាតិ
 ទីបេន្តិ ។ បេ ។ អាចិណ្ឌំ តថាគតេន អាចិណ្ឌំ
 តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ ។ បេ ។ អប្បញ្ញតំ តថា-
 គតេន អប្បញ្ញតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ ។ បេ ។
 បញ្ញតំ តថាគតេន បញ្ញតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ
 តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិបដ្ឋា ពហុ-
 ជនសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ នេវមនុស្សានំ ពហុញ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 បុញ្ចំ បសវន្តិ តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ វេបេន្តិតំ ។

វគ្គោ(១)ឯកាទសមោ ។

បាលីពួកធម្មិយ ៗ ផាដើម វគ្គទី ១១

សំដែងន័យថាជាន័យ ។ បេ ។ សំដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគតមិន
 សំដែង មិនពោលសោះ ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនសំដែង មិន
 ពោល ។ បេ ។ សំដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសំដែង បានពោល
 ហើយ ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគត បានសំដែង បានពោល ។ បេ ។
 សំដែងនូវវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតមិនសន្សំសោះ ថាជាវត្ថុដែលព្រះតថាគត
 មិនបានសន្សំ ។ បេ ។ សំដែងនូវវត្ថុដែលព្រះតថាគត បានសន្សំហើយ
 ថាជាវត្ថុដែលព្រះតថាគតបានសន្សំ ។ បេ ។ សំដែងនូវសិក្ខាបទ ដែល
 ព្រះតថាគត មិនបញ្ចាតសោះ ថាជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតមិន
 បញ្ចាត ។ បេ ។ សំដែងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគត បានបញ្ចាតហើយថា
 ជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតបានបញ្ចាតហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តី
 សុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាគុណ ដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់ទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ រមែងបាននូវបុណ្យច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ឈ្មោះថាធ្វើព្រះសង្គមនេះឲ្យបិតនៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឯកនិដាតោ

(១៣៥) យេ បិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អនា បត្តិ
 អា បត្តិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អា បត្តិ អនា បត្តិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ លហុកំ អា បត្តិ កុកា អា បត្តិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ កុកំ អា បត្តិ លហុកា អា បត្តិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ ទុដ្ឋលំ អា បត្តិ អទុដ្ឋលា
 អា បត្តិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អទុដ្ឋលំ អា បត្តិ
 ទុដ្ឋលា អា បត្តិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ សាវសេសំ អា បត្តិ
 អនវសេសា អា បត្តិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អនវសេសំ
 អា បត្តិ សាវសេសា អា បត្តិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។
 សប្បដិកម្មំ អា បត្តិ អប្បដិកម្មា អា បត្តិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អប្បដិកម្មំ អា បត្តិ សប្បដិកម្មា
 អា បត្តិ ធិបេន្តិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនា-
 ហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនាសុខាយ ពហុជនា
 ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវ-
 មនុស្សានំ ពហុញ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បញ្ច
 បសាទំ តេ ចិមំ សុទ្ធិម្ហំ អន្តរាបេន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឯកវិថី

(១៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែងនូវអនា-
 បត្តិ ថាជាអនាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវអាបត្តិថាជាអនាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែង
 នូវលហកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវគរុកាបត្តិ ថាជាលហ-
 កាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវទុដ្ឋលាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋលាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែង
 នូវអទុដ្ឋលាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋលាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវសាវសេសាបត្តិ ថា
 ជាអនវសេសាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ
 ។ បេ ។ សំដែងនូវសប្បដកម្មាបត្តិ ថាជាអប្បដកម្មាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវ
 អប្បដកម្មាបត្តិ ថាជាសប្បដកម្មាបត្តិវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជន
 ច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាគុណ ដើម្បីសេចក្តី
 ទុក្ខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ
 រមែងបាននូវបាបច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថាធ្វើ
 ព្រះសង្ឃនេះឱ្យអន្តរធានទៅ ។

ឯកគម្ពវិចិត្រវិយ័ ទ្វាសមោ វគ្គោ

(១៣៦) យេបិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អនាបត្តិ
 អនាបត្តិតិ ធិបេន្តិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជន-
 ហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ ពហុនោ
 ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ
 ពហុញ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បុព្វំ បសវន្តិ តេ
 ចិមំ សទ្ធម្មំ វេបេន្តិតិ ។

(១៣៧) យេបិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អាបត្តិ
 អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជន-
 ហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ ពហុនោ
 ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ
 ពហុញ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បុព្វំ បសវន្តិ តេ
 ចិមំ សទ្ធម្មំ វេបេន្តិតិ ។

(១៣៨) យេបិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ លហុតំ
 អាបត្តិ លហុតា អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ កុតំ
 អាបត្តិ កុតា អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ ទិដ្ឋលំ
 អាបត្តិ ទិដ្ឋលា អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។

បាលីពួកធម្មយ ៗ ជាដើម វគ្គទី ១២

[១៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា សំដែងនូវអនាបត្តិ
 ថាជាអនាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិដើម្បីជា
 គុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ជនច្រើន ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្ស
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ រមែងបាននូវបុណ្យច្រើន
 មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថាធ្វើព្រះសង្គមនេះឲ្យបិតនៅ ។

[១៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែងនូវកាបត្តិ
 ថាជាកាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្ស
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ រមែងបាននូវបុណ្យច្រើន
 មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថាធ្វើព្រះសង្គមនេះឲ្យបិតនៅ ។

[១៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយណា សំដែង
 នូវលហុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវតុកាបត្តិ ថាជា
 តុកាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវទុដ្ឋលាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋលាបត្តិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកទិបាតោ

អនុជ្ឈល្ហំ អាបត្តិ អនុជ្ឈល្ហា អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។
 សារវសេសំ អាបត្តិ សារវសេសា អាបត្តិតិ
 ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អនវសេសំ អាបត្តិ អនវសេសា
 អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ សប្បដិកម្មំ អាបត្តិ សប្បដិ-
 កម្មា អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ ។ បេ ។ អប្បដិកម្មំ
 អាបត្តិ អប្បដិកម្មា អាបត្តិតិ ធិបេន្តិ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ ពហុនោ
 ជនសង្ឃ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ នេវមនុស្សានំ
 ពហុញ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បុញ្ញំ បសាទ្តិ តេ
 ចិមំ សទ្ធម្មំ វេបេន្តិតិ ។

វិញ្ញេ^(១) ព្រាហ្មណ ។

១២. អនាបត្តិវិញ្ញេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកវិចិត្រ

សំដែងនូវអទុដ្ឋលាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋលាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវសាវសេសា-
 បត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាអនវ-
 សេសាបត្តិ ។ បេ ។ សំដែងនូវសប្បដិកម្ហាបត្តិ ថាជាសប្បដិកម្ហាបត្តិ ។ បេ ។
 សំដែងនូវអប្បដិកម្ហាបត្តិ ថាជាអប្បដិកម្ហាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ
 វេមន៍បាននូវបុណ្យច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថា
 ធ្វើព្រះសទ្ធម្មនេះឲ្យបំភ្លឺនៅ ។

ចប់ វគ្គទី ១២ ។

ឯកបុគ្គលបាលី

[១៣៩] ឯកបុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ ឧប្បជ្ជ-
មាធ�ោ ឧប្បជ្ជតិ តហុជនហិតាយ តហុជនសុខាយ
លោកានុកម្មាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវ-
មនុស្សានំ កតមោ ឯកបុគ្គលោ តថាគតោ អរហំ
សម្មាសម្ពុទ្ធោ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ ឯកបុគ្គលោ
លោកេ ឧប្បជ្ជមាធ�ោ ឧប្បជ្ជតិ តហុជនហិតាយ
តហុជនសុខាយ លោកានុកម្មាយ អត្ថាយ ហិតាយ
សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។

[១៤០] ឯកបុគ្គលស្ស ភិក្ខុវេ ចាតុកាវេ ទុល្លភោ
លោកស្មី កតមស្ស ឯកបុគ្គលស្ស តថាគតស្ស
អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមស្ស ខោ ភិក្ខុវេ
ឯកបុគ្គលស្ស ចាតុកាវេ ទុល្លភោ លោកស្មីនំ ។

[១៤១] ឯកបុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ ឧប្បជ្ជមាធ�ោ
ឧប្បជ្ជតិ អន្ធរិយមនុស្សោ កតមោ ឯកបុគ្គលោ

ឯកបុគ្គលបាលី

[១៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯក កាលកើតឡើងក្នុង
លោក ក៏រមែងកើតឡើង ដើម្បីជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
ជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ បុគ្គល
ឯក តើគឺនរណា គឺព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលឯកនេះឯង កាលកើតឡើងក្នុងលោក ក៏រមែងកើតឡើង ដើម្បី
ជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះ
ដល់សត្វលោក ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

[១៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃបុគ្គលឯក
បានដោយកម្រក្នុងលោក ការកើតប្រាកដនៃបុគ្គលឯក តើគឺនរណា គឺ
ព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដ
នៃបុគ្គលឯកនេះឯង រកបានដោយកម្រក្នុងលោក ។

[១៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯក កាលកើតឡើងក្នុង
លោក ក៏រមែងកើតឡើងជាមនុស្សអស្ចារ្យ បុគ្គលឯក តើគឺនរណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ឯកទិច្ចតោ

តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ
 ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ឈមាណោ ឧប្បជ្ឈតិ
 អនុតិយមនុស្សតិ ។

[១៤២] ឯកបុគ្គលស្ស ភិក្ខុវេ កាលកិរិយា
 ពហុនោ ជនស្ស អនុតប្បា ហោតិ កតមស្ស ឯក-
 បុគ្គលស្ស តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
 ឥមស្ស ខោ ភិក្ខុវេ ឯកបុគ្គលស្ស កាលកិរិយា
 ពហុនោ ជនស្ស អនុតប្បា ហោតិ ។

[១៤៣] ឯកបុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ ឧប្បជ្ឈ-
 មាណោ ឧប្បជ្ឈតិ អនុតិយោ អសហាយោ អប្បដិមោ
 អប្បដិសមោ អប្បដិភាតោ អប្បដិបុគ្គលោ អសមោ
 អសមសមោ ទិបទានំ អត្តោ កតមោ ឯកបុគ្គលោ
 តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ
 ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ឈមាណោ ឧប្បជ្ឈតិ
 អនុតិយោ អសហាយោ អប្បដិមោ អប្បដិសមោ
 អប្បដិភាតោ អប្បដិបុគ្គលោ អសមោ អសមសមោ
 ទិបទានំ អត្តោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ឯកនិបាត

គឺព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯកនេះ
ឯង កាលកើតឡើងក្នុងលោក ក៏រមែងកើតឡើងជាមនុស្សអស្ចារ្យ ។

(១៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកិរិយានៃបុគ្គលឯកជាទីសោក
ស្តាយនៃជនច្រើន កាលកិរិយានៃបុគ្គលឯក តើគឺនរណា គឺព្រះតថាគត
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកិរិយានៃបុគ្គលឯកនេះឯង
ជាទីសោកស្តាយនៃជនច្រើន ។

(១៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯក កាលកើតឡើងក្នុង
លោក ក៏រមែងកើតឡើងឥតមានពីរ មិនមានសំឡាញ់ មិនមានបុគ្គល
មានអត្តភាពដូច មិនមានបុគ្គលមានអត្តភាពស្មើ ជាអ្នកបែងភាគធម៌
ឥតមានបុគ្គលចាប់កំហុសបាន មិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹមបាន មិនមាន
បុគ្គលស្មើ ស្មើតែនឹងបុគ្គលដែលឥតគេស្មើ ប្រសើរបំផុតជាងពួកសត្វ
មានជើងពីរ បុគ្គលឯក តើគឺនរណា គឺព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលឯកនេះឯង កាលកើតឡើងក្នុងលោក
ក៏រមែងកើតឡើងឥតមានពីរ មិនមានសំឡាញ់ មិនមានបុគ្គលមានអត្ត-
ភាពដូច មិនមានបុគ្គលមានអត្តភាពស្មើ ជាអ្នកបែងភាគធម៌ ឥតមាន
បុគ្គលចាប់កំហុសបាន មិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹមបាន មិនមានបុគ្គលស្មើ
ស្មើតែនឹងបុគ្គលដែលឥតគេស្មើ ប្រសើរបំផុតជាងពួកសត្វមានជើងពីរ ។

ឯកបុគ្គលបាលីយំ បុគ្គលវគ្គោ

[១៤៤] ឯកបុគ្គលស្ស ភិក្ខុវេ ចាតុកាវេ មហាតោ
 ចក្ខុស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ មហាតោ អាណេកស្ស
 ចាតុកាវេ ហោតិ មហាតោ ឱកាសស្ស ចាតុកាវេ
 ហោតិ ឆន្ទំ អនុត្តរិយានំ ចាតុកាវេ ហោតិ ចតុន្ទំ បដិ-
 សម្មិនានំ សម្មិតិវិយា ហោតិ អនេកធាតុប្បដិវេជោ
 ហោតិ ធានាធាតុប្បដិវេជោ ហោតិ វិជ្ជាវិមុត្តិដល-
 សម្មិតិវិយា ហោតិ សោតាវត្តិដលសម្មិតិវិយា ហោតិ
 សកទាតាមិដលសម្មិតិវិយា ហោតិ អនាតាមិដល-
 សម្មិតិវិយា ហោតិ អរហត្តដលសម្មិតិវិយា ហោតិ
 កតមស្ស ឯកបុគ្គលស្ស តថាគតស្ស អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមស្ស ខោ ភិក្ខុវេ ឯកបុគ្គលស្ស
 ចាតុកាវេ មហាតោ ចក្ខុស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ
 មហាតោ អាណេកស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ មហាតោ
 ឱកាសស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ ឆន្ទំ អនុត្តរិយានំ
 ចាតុកាវេ ហោតិ ចតុន្ទំ បដិសម្មិនានំ សម្មិតិវិយា
 ហោតិ អនេកធាតុប្បដិវេជោ ហោតិ ធានាធាតុ-
 ប្បដិវេជោ ហោតិ វិជ្ជាវិមុត្តិដលសម្មិតិវិយា ហោតិ

ឯកបុគ្គលបាលី បុគ្គលវគ្គ

(១៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃបុគ្គលឯក ជាការ
 កើតប្រាកដនៃចក្ខុដ៏ប្រសើរ ជាការកើតប្រាកដនៃពន្លឺដ៏ប្រសើរ ជាការ
 កើតប្រាកដនៃស្ន័ដ៏ប្រសើរ ជាការកើតប្រាកដនៃអនុត្តរិយៈ៦ប្រការ ជា
 ភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវបដិសម្ពុតា ៤ ប្រការ ជាភិរិយាត្រាស់ដឹងនូវធាតុ
 ច្រើនប្រការ ជាភិរិយាត្រាស់ដឹងនូវធាតុផ្សេងៗ ជាភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិនិងផល ជាភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ជា
 ភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកតាមិផល ជាភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
 អនាតាមិផល ជាភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអហត្តផល ការកើតប្រាកដ
 នៃបុគ្គលឯក តើនរណា គឺព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃបុគ្គលឯកនេះឯង ជាការកើតប្រាកដនៃចក្ខុ
 ដ៏ប្រសើរ ជាការកើតប្រាកដនៃពន្លឺដ៏ប្រសើរ ជាការកើតប្រាកដនៃស្ន័
 ប្រសើរ ជាការកើតប្រាកដនៃអនុត្តរិយៈ៦ប្រការ ជាភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវបដិសម្ពុតា ៤ ប្រការ ជាភិរិយាត្រាស់ដឹងនូវធាតុច្រើនប្រការ ជាភិរិយា
 ត្រាស់ដឹងនូវធាតុផ្សេងៗ ជាភិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិនិងផល

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

សោតាមត្ថិដលសង្ខតិរិយា ហោតិ សកទាតាមិដល-
សង្ខតិរិយា ហោតិ អនាតាមិដលសង្ខតិរិយា ហោតិ
អរហត្ថដលសង្ខតិរិយា ហោតីតិ ។

[១៤៥] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកបុគ្គលម្បី សមនុ-
បស្សមិ យោ វេ តថាគតេន អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ
បរិតិទំ សម្មនេវ អនុប្បវត្តតិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ
សារីបុត្តោ សារីបុត្តោ ភិក្ខុវេ តថាគតេន អនុត្តរំ
ធម្មចក្កំ បរិតិទំ សម្មនេវ អនុប្បវត្តតីតិ ។

បុគ្គលវគ្គោ (១) ។

១ ឧ. ឯកបុគ្គលវគ្គោ តោសមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ ឯកវិទ្យា

ជាភិក្ខុធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ជាភិក្ខុធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
នូវសកទាតាមិផល ជាភិក្ខុធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល ជាភិក្ខុ
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអវហត្តផល ។

(១៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញបុគ្គលដទៃ
សូម្បីតែបុគ្គលម្នាក់ អ្នកញ៉ាំងធម្មចក្រដ៏ប្រសើរ ដែលតថាគតឲ្យប្រព្រឹត្ត
ទៅហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមដោយត្រឹមត្រូវ ដូចជាសាវ័បុត្តនេះសោះ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសាវ័បុត្ត ទើបញ៉ាំងធម្មចក្រដ៏ប្រសើរ
ដែលតថាគតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមដោយត្រឹមត្រូវបាន។

ចប់ បុគ្គលវគ្គ ។

ឯកទត្តបាលី

[១៤៦] ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ មម សាវកានំ ភិក្ខុនំ
រត្តញ្ចំ យេទិទំ អញ្ញាកោណ្ឌាញ្ច ។ មហាបញ្ចានំ
យេទិទំ សាវ័បុត្តោ ។ ឥទ្ធិមន្តានំ យេទិទំ មហាមោគ្គ-
ល្លាដោ ។ ជូតវាទានំ(១) យេទិទំ មហាកស្សនោ ។
ទិព្វបត្តកានំ យេទិទំ អនុរុទ្ធោ ។ ទុច្ចាកុលីកានំ
យេទិទំ កង្ខិយោ កាឡិកោជាយបុត្តោ ។ មញ្ញុស្ស-
វានំ យេទិទំ លក្កុល្លាកកង្ខិយោ ។ សីហនាទិកានំ
យេទិទំ ចិណ្ណាលភាវន្ទាដោ ។ ធម្មតថិកានំ យេទិទំ
បុណ្ណា មន្តានីបុត្តោ ។ សុទ្ធិត្ថេន ភាសិតស្ស
វិត្តាវេន អត្ថំ វិភជន្តានំ យេទិទំ មហាកថ្នាលោតិ ។

វគ្គោ បរមោ ។

[១៤៧] ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ មម សាវកានំ ភិក្ខុនំ
មនោមយំ កាយំ អភិទិម្មិនន្តានំ(២) យេទិទំ ចុល្ល-
បន្ទកោ ។ ចេតាវិវ័ដ្តកុសលានំ យេទិទំ ចុល្លបន្ទកោ ។
បញ្ញាវិវ័ដ្តកុសលានំ(៣) យេទិទំ មហាបន្ទកោ ។

១ ធុតង្គវាទន្តិបិ ទិស្សតិ ។ ម. ធុតង្គធានំ ។ ២ ម. អភិទិម្មិតានំ ។ ៣ ឧ.ម. សញ្ញា-
វិវ័ដ្តកុសលានំ ។

ឯកទត្តបាលី

[១៤៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកភិក្ខុអ្នកដឹងរាត្រី ដែល
ជាសាវករបេស័តថាគត ស្រេចនឹងអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈប្រសើរជាងគេ ។
បណ្តាពួកភិក្ខុអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើនស្រេចនឹងសាវ័បុត្ត ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
មានប្ញទ្ធិស្រេចនឹងមហាមោគ្គលូន ។ ពួកភិក្ខុអ្នកពាលពាក្យកំចាត់បង់
កិលេសស្រេចនឹងមហាភស្សបៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានទិព្វចក្ខុស្រេចនឹង
អនុរោ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានត្រកូលខ្ពស់ ស្រេចនឹងកង្ខិយកាឡិគោធាយ-
បុត្ត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានសំឡេងព័រោះស្រេចនឹងលកុណ្ឌកកង្ខិយៈ ។
ពួកភិក្ខុអ្នកបន្ទីស័ហនាទស្រេចនឹងបិណ្ឌាលភារទ្វាដៈ ។ ពួកភិក្ខុជាធម្ម-
ភថិក ស្រេចនឹងបុណ្ណមន្តាទីបុត្ត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកចែកសេចក្តីធម៌ដែល
តថាគតសំដែងដោយសន្ធឹបទ្យតិស្តារបាន ស្រេចនឹងមហាបាណៈ ។

ចប់ វគ្គទី ១ ។

[១៤៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកភិក្ខុអ្នកនិមិត្តកាយ
សម្រេចតាមចិត្តបាន ដែលជាសាវករបេស័តថាគត ស្រេចនឹងចុល្លបន្តកៈ
ប្រសើរជាងគេ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកឈ្លាសក្នុងការបើកចិត្ត ស្រេចនឹងចុល្ល-
បន្តកៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកឈ្លាសក្នុងការបើកប្រាជ្ញា ស្រេចនឹងមហាបន្តកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកទីបាតោ

អរណវិហារីនំ យទិនំ សុភ្លតិ ។ នត្ថិណោយ្យនំ
 យទិនំ សុភ្លតិ ។ អារញ្ញកានំ យទិនំ វេរតោ ខនិ-
 វនិយោ ។ ឈាយនំ យទិនំ កម្ពុជវេរតោ ។ អារទ្ធ-
 វិយានំ យទិនំ សោណោ កោលិវិសោ ។ កល្យាណ-
 វត្តរណានំ យទិនំ សោណោ កុដិកន្លោ ។ លាភីនំ
 យទិនំ សីវលី ។ សទ្ធាធម្មតានំ យទិនំ វត្តលីតិ ។

វគ្គោ ទុតិយោ ។

[១៤៨] ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ មម សាវកានំ ភិក្ខុនំ
 សុត្តាកាមាណំ យទិនំ រាហុលោ ។ សទ្ធាបព្វជីតានំ
 យទិនំ រដ្ឋបាលោ ។ បឋមំ សលាភំ កណ្ណានំ
 យទិនំ កុណ្ណាជានោ ។ បដិកាណាវត្ថានំ យទិនំ
 វង្គីសោ ។ សមន្តប្បសាទិកានំ យទិនំ ឧបសេនោ
 វង្គីនុបុត្តោ ។ សេនាសនប្បញ្ញាបកានំ យទិនំ ឧញ្ចោ
 មល្លបុត្តោ ។ ទេវតានំ បិយមនាទានំ យទិនំ បិណ្ឌុ-
 វង្គោ ។ ឱប្បាភិញ្ញានំ យទិនំ ពាហិយោ ធារុ-
 ជីវិយោ ។ ចិត្តកម្មីកានំ យទិនំ កុមារកស្សោ ។
 បដិសម្មិនប្បតានំ យទិនំ មហាកោដ្ឋិតោតិ ។

វគ្គោ តតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ឯកវិណ្ឌ

ពួកភិក្ខុអ្នកនៅដោយឥតកិលេស ស្រេចនឹងសុភ្លត្តិ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកគួរដល់
 ទត្ថិណាទាន ស្រេចនឹងសុភ្លត្តិ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ស្រេចនឹងវេត-
 ខទិវនិយៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកបានឈាន ស្រេចនឹងកុដ្ឋិវេតៈ ។ ពួកភិក្ខុ
 អ្នកមានព្យាយាមបរិច្ចណិ ស្រេចនឹងសោណាកាលវិសៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
 ពោលពាក្យតំរោះ ស្រេចនឹងសោណាកុដ្ឋិកណៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានលាភ
 ស្រេចនឹងសិវលី ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានសទ្ធាសិប្ប ស្រេចនឹងវិកលី ។

ចប់ វគ្គទី ២ ។

(១៤៨) មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកភិក្ខុអ្នកស្រឡាញ់សិក្ខា
 ដែលជាសាវករបស់តថាគត ស្រេចនឹងពហុលប្រសើរជាងគេ ។ ពួក
 ភិក្ខុអ្នកបសដោយសទ្ធា ស្រេចនឹងវដ្ឋបាល ។ ពួកភិក្ខុអ្នកចាប់ស្វាគដ៏-
 បូជបង្កស្រេចនឹងកុណ្ឌាន ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានបដិសារណ ស្រេច
 នឹងវង្គិសៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាគ្រប់គ្រាន់ ស្រេចនឹងទប-
 សេនវង្គិសបត្តិ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកក្រាលសេនាសនៈ ស្រេចនឹងទព្វមល្លបុត្ត ។
 ពួកភិក្ខុជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ទេវតាទាំងឡាយ ស្រេចនឹង
 បិលិន្ទវ្វះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកត្រាស់ដឹងរហ័ស ស្រេចនឹងពាហិយទារុច្ឆរិយៈ ។
 ពួកភិក្ខុអ្នកចេះសំដីដ៏វិចិត្ត ស្រេចនឹងកុមារកស្សបៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកបាន
 បដិសម្ពិទ្ធា ស្រេចនឹងមហាកោដ្ឋិតៈ ។

ឯកទត្តពលីយំ ចតុត្ថោ វគ្គោ

[១៤៩] ឯតទត្តំ ភិក្ខុវេ មម សាវីកានំ ភិក្ខុនំ
 ពហុស្សុតានំ យទិទំ អានន្តោ ។ សតិមន្តានំ យទិទំ
 អានន្តោ ។ ឥតិមន្តានំ យទិទំ អានន្តោ ។ ធិតិមន្តានំ
 យទិទំ អានន្តោ ។ ឧបដ្ឋាកានំ យទិទំ អានន្តោ ។
 មហាបរិសានំ យទិទំ ឧបេក្ខស្សនោ ។ កុលប្ប-
 សាទកានំ យទិទំ កាឡនាយិ ។ អប្បពាធានំ
 យទិទំ ពក្កលោ^(១) ។ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សន្តានំ
 យទិទំ សោភិតោ ។ វិនយធរានំ យទិទំ ឧចាលិ ។
 ភិក្ខុនោវាទកានំ យទិទំ នន្ទកោ ។ ឥន្ទ្រិយេសុ
 កុត្តន្ទារានំ យទិទំ នន្ទោ ។ ភិក្ខុឧវាទកានំ យទិទំ
 មហាភប្បនោ ។ តេជោនាតុក្កុសលានំ យទិទំ
 សាគតោ ។ បដិកាលោយ្យកានំ យទិទំ រាជោ ។
 លូទេវីវធរានំ យទិទំ មោយរាជានិ ។

វគ្គោ ចតុត្ថោ ។

[១៥០] ឯតទត្តំ ភិក្ខុវេ មម សាវីកានំ
 ភិក្ខុនំ វត្តពានំ យទិទំ មហាបដាបតិ តោតមី ។

១ម. អប្បពាធានំ យទិទំ ពក្កលោ ។

ឯកវគ្គបាលី វគ្គទី ៤

(១៤៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកភិក្ខុអ្នកបេះដឹងច្រើន
 ដែលជាសាវ័ករបស់តថាគត ស្រេចនឹងមាននូប្រសើរជាងគេ ។ ពួកភិក្ខុ
 អ្នកមានស្មារតីស្រេចនឹងមាននូ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានគតិ ស្រេចនឹង
 មាននូ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានប្រាជ្ញា ស្រេចនឹងមាននូ ។ ពួកភិក្ខុជាទប់ផ្នាក
 ក៏ស្រេចនឹងមាននូដែរ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានបរិស័ទច្រើន ស្រេចនឹងទុរវេល-
 កស្សបៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកញ៉ាំងត្រកូលឲ្យជ្រះថ្លា ស្រេចនឹងកាឡទាយិ ។
 ពួកភិក្ខុអ្នកគ្មានអាពាធ ស្រេចនឹងពក្កលៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកពូកឃើញ
 បុព្វេនិវាស ស្រេចនឹងសោភិតៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ស្រេច
 នឹងទបាលិ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកឲ្យឡុវទភិក្ខុនី ស្រេចនឹងនន្ទកៈ ។ ពួកភិក្ខុ
 អ្នករក្សាទ្វារក្នុងដង្រ្ទិយ្យទាំងឡាយ ស្រេចនឹងនន្ទៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកឲ្យឡុវទ
 ភិក្ខុ ស្រេចនឹងមហាកប្បិន ។ ពួកភិក្ខុអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងគេជាធាតុ ស្រេច
 នឹងសាគតៈ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងបដិភាណ ស្រេចនឹងរាជៈ ។
 ពួកភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់ចីវរសៅហ្មង ស្រេចនឹងមោឃរាជ ។

ចប់ វគ្គ ទី ៤ ។

(១៥០) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកភិក្ខុអ្នកដឹងរក្រី ដែល
 ជាសាវ័ករបស់តថាគត ស្រេចនឹងមហាបជាបតីគោតម៍ប្រសើរជាងគេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឯកទិបាតោ

មហាបញ្ចានំ យទិទំ ខេមា ។ ឥន្ទ្រមន្តិនំ (១) យទិទំ
 ឧប្បលាណំ ។ វិនយធរានំ យទិទំ បដាចារា ។
 ធម្មកថិកានំ យទិទំ ធម្មទិន្នា ។ ឈាយិនំ (២)
 យទិទំ នន្ទា ។ អារទ្ធវិយានំ យទិទំ សោណា ។
 ទិព្វនក្ខតានំ យទិទំ សក្កលា (៣) ។ ទិប្ប-
 ភិក្ខានំ យទិទំ ភទ្ទា កុណ្ឌលកេសា ។ បុព្វ-
 ជីវាសំ អនុស្សវន្តិនំ យទិទំ ភទ្ទា កថិលានំ ។
 មហាភិក្ខាបត្តានំ យទិទំ ភទ្ទា កក្ខានា ។
 ល្ងទីវិធរានំ យទិទំ តិសាតោតមី ។ សទ្ធានិ-
 មុត្តានំ យទិទំ សិកាលមាតាតិ ។

វគ្គោ បញ្ចមោ ។

[១៥០] ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ មម សាវកានំ
 ឧទាសកានំ បឋមំ សរណំ កច្ឆន្តានំ យទិទំ
 តថុស្សកល្យកា វាលិជា ។ នាយកានំ យទិទំ
 សុទត្តោ កហបតិ អនាថបិណ្ឌិកោ ។ ធម្មកថិ-
 កានំ យទិទំ ចិត្តោ កហបតិ មច្ឆិកសណ្ឌិកោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ឯកនិបាត

ពួកភិក្ខុនីអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ស្រេចនឹងនាងខេមា ។ ពួកភិក្ខុនីអ្នកមាន
 ប្ញទ្ធិ ស្រេចនឹងនាងឧប្បលវណ្ណា ។ ពួកភិក្ខុនីអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ស្រេចនឹង
 នាងបដាចារា ។ ពួកភិក្ខុនីជាធម្មកថិកា ស្រេចនឹងនាងធម្មទូនា ។ ពួក
 ភិក្ខុនីអ្នកមានឈាន ស្រេចនឹងនាងនន្ទា ។ ពួកភិក្ខុនីអ្នកមានព្យាយាម
 បរិបូណ៌ ស្រេចនឹងនាងសោណា ។ ពួកភិក្ខុនីអ្នកមានទិព្វចក្ខុ ស្រេច
 នឹងនាងសកុលា ។ ពួកភិក្ខុនីបានគ្រាស់ដឹងរហ័ស ស្រេចនឹងនាង
 ភទ្ទាកុណ្ឌលកេសា ។ ពួកភិក្ខុនីអ្នករកឃើញបុព្វនិរោធិយ ស្រេចនឹងនាង
 ភទ្ទាកបិលានី ។ ពួកភិក្ខុនីអ្នកបានអភិញ្ញាដ៏ធំ ស្រេចនឹងភទ្ទាកប្បាណា ។
 ពួកភិក្ខុនីអ្នកទ្រទ្រង់ចីវរដ៏ស្បែកហ្មង ស្រេចនឹងនាងកិសាគោតមី ។ ពួក
 ភិក្ខុនីអ្នកមានសង្ខារសិប ស្រេចនឹងនាងសិគាលមាតា ។

ចប់ វគ្គទី ៥ ។

[១៥១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកទុប្បាសកអ្នកដល់
 សរណៈជាបឋម ដែលជាសាវ័ករបស់តថាគត ស្រេចនឹងតបុស្សពាណិជ
 នឹងកល្យាណពាណិជប្រសើរជាងគេ ។ ពួកទុប្បាសកជាទាយក (អ្នកឲ្យទាន)
 ស្រេចនឹងសុទត្តគហបតី គឺអនាថបណ្ឌិតសេដ្ឋី ។ ពួកទុប្បាសកជា
 ធម្មកថិក ស្រេចនឹងចិត្តគហបតី ដែលនៅក្នុងស្រុកមជ្ឈិមសណ្ឋាន ។

ឯកវគ្គបាលីយំ ធម្មោ វគ្គោ

ចត្វាហិ សង្កហាវត្ថុហិ បរិសំ សង្កណ្ឌានំ
 យទិនំ ហត្ថកោ អាឡុកោ ។ បណីតនាយកានំ
 យទិនំ មហាធាមោ សក្កោ ។ មនាបនាយកានំ
 យទិនំ ឧត្តោ កហបតិ វេសាលីកោ ។ សង្ក-
 បដ្ឋាកានំ យទិនំ ឧត្តតោ កហបតិ ។ អវេច្ចប្ប-
 សន្នានំ យទិនំ សូរោ អម្ពដ្ឋោ ។ បុគ្គលប្បសន្នានំ
 យទិនំ ដីកោ កោមារកថ្មោ ។ វិស្សាសកានំ
 យទិនំ នក្កលបិតា កហបតិតិ ។

វគ្គោ ធម្មោ ។

(១៥២) ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ មម សាវីកានំ
 ឧទាសិកានំ បវេមំ សរណំ កច្ចន្តិនំ យទិនំ
 សុដាតា សេនានិដីតា(១) ។ នាយិកានំ យទិនំ
 វិសាខា មិតារមាតា ។ ពហុស្ស័តានំ យទិនំ
 ឧជ្ជត្ថរា ។ មេត្តាវិហារីនំ យទិនំ សាមាវតី ។
 ណាយីនំ យទិនំ ឧត្តរា នន្ទមាតា ។ បណីតនា-
 យិកានំ យទិនំ សុប្បវាសា កោលិយដីតា ។
 ភិលានុបដ្ឋាសីនំ យទិនំ សុប្បយា ឧទាសិកា ។

ឯកទត្តបាលី វគ្គទី ៦

ពួកទុប្បាសកអ្នកសង្រ្គោះបរិស័ទឲ្យដោយសង្កហវត្ថុ ៤ ប្រការ ស្រេចនឹង
 ហត្ថកអាឡវិក ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកឲ្យកោដនមានរសង័ទត្តម ស្រេចនឹង
 មហានាមសក្កៈ ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកឲ្យកោដនជាទីតាបចិត្ត ស្រេចនឹង
 ទត្ថគហបតី អ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកបំរើសង្ឃ
 ស្រេចនឹងទត្ថគហបតី ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកជ្រះថ្លាមិនកម្រើក ស្រេចនឹង
 សូរអមជ្ជ ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យជ្រះថ្លា ស្រេចនឹងជីវិកាកា-
 មារកច្ច ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកចេះនិយាយឲ្យអ្នកដទៃស្និទ្ធស្នាល ស្រេចនឹង
 នកុលបិតាគហបតី ។

ចប់ វគ្គទី ៦ ។

[១៥២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកទុប្បាសកអ្នកដល់នូវសុវណៈ
 ជាបឋម ដែលជាសាវិការបស់តថាគត ស្រេចនឹងនាងសុជាតា សេនា-
 និធីតា(១)ប្រសើរជាងគេ ។ ពួកទុប្បាសកជាទាយិកា (អ្នកឲ្យទាន)ស្រេច
 នឹងនាងវិសាខាមិតារមាតា ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកចេះដឹងច្រើន ស្រេច
 នឹងនាងខ្ជុជ្ជត្តរា ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកនៅដោយមេត្តា ស្រេចនឹងនាង
 សាមាវតី ។ ពួកទុប្បាសកអ្នកមានឈាន ស្រេចនឹងនាងទត្តរានន្ទមាតា។
 ពួកទុប្បាសកអ្នកឲ្យទានផ្ចិតផ្ចង់ ស្រេចនឹងនាងសុប្បវសាកាលិយធីតា។
 ពួកទុប្បាសកអ្នកបម្រើជម្ងឺ ស្រេចនឹងនាងសុប្បិយាទុប្បាសក ។

១ អន្តិកា ថា សេនិយធីតា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកទិបាតោ

អវេច្ចប្បសន្នានំ យេនិទំ កាតិយានី ។ វិស្សាសិ-
 កានំ យេនិទំ នកុលមាតា ភហបតានី ។
 អនុស្សវប្បសន្នានំ យេនិទំ កាលី ឧទាសិកា
 កុរុយរិកាតិ(១) ។

វគ្គោ (២) សត្តមោ ។

១ ម. កាវ្យី ឧបាសិកា កុលយរិកាតិ ។ ២ ឧ. ឯតវគ្គោ វគ្គោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ឯកទិណ្ឌ

ពួកទុបាសិកាអ្នកជ្រះថ្លាមិនកម្រើក ស្រេចនឹងនាងកាតិយានី ។ ពួក
 ទុបាសិកាអ្នកចេះធ្វើឲ្យអ្នកដទៃស្មើស្មាល ស្រេចនឹងនាងនកុលមាតា
 គហបតានី ។ ពួកទុបាសិកាអ្នកជ្រះថ្លាតាមពាក្យដែលឮត ។ គា ស្រេចនឹង
 កាលីទុបាសិកាកុរុរយរិកា(១) ។

បឋមវគ្គទី ៧ ។

១. កុលបរិកា ។

អដ្ឋានបាលី

[១៥៣] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ កក្កំ សង្ខារំ និច្ចតោ ឧប-
កច្ឆេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនក្ខា ខោ ឯតំ
ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ កក្កំ សង្ខារំ និច្ចតោ
ឧបកច្ឆេយ្យ ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៥៤] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ កក្កំ សង្ខារំ សុខតោ ឧប-
កច្ឆេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនក្ខា ខោ ឯតំ
ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ កក្កំ សង្ខារំ សុខតោ
ឧបកច្ឆេយ្យ ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៥៥] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិ-
សម្បជ្ជោ បុគ្គលោ កក្កំ ធម្មំ អត្តតោ ឧបកច្ឆេយ្យ
នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនក្ខា ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ
យំ បុគ្គជ្ជនោ កក្កំ ធម្មំ អត្តតោ ឧបកច្ឆេយ្យ
ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

អង្គជំនុំជម្រះ

(១៥៣) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ គឺ
សោតាបន្នៈ គប្បីប្រកាន់នូវសង្ខារណាមួយ ថាជាវត្ថុទៀង ដោយហេតុ
ឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យឡើយ គឺថាហេតុនេះ
មិនដែលមានឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាបុគ្គជន គប្បី
ប្រកាន់នូវសង្ខារនីមួយៗ ថាជាវត្ថុស្រដៀង ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ
ឈ្មោះថាជាហេតុ គឺថាហេតុនោះ រមែងមាន ។

(១៥៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ គប្បី
ប្រកាន់នូវសង្ខារណាមួយថាជាសុខ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែន
ជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ គឺថាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាបុគ្គជន គប្បីប្រកាន់នូវសង្ខារណាមួយ
ថាជាសុខ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុ គឺថាហេតុ
នេះ រមែងមាន ។

(១៥៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ គប្បី
ប្រកាន់ធម៌ណាមួយថាជាខ្លួន ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ
មិនមែនជាបច្ច័យឡើយគឺថាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាបុគ្គជន គប្បីប្រកាន់នូវធម៌ណាមួយថាជាខ្លួន
ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុគឺថាហេតុនេះ តែងមាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[១៤៦] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ មាតរំ ជីវិតា វេរោមេយ្យ
 នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ
 វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ មាតរំ ជីវិតា វេរោមេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៤៧] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ មិតរំ ជីវិតា វេរោមេយ្យ
 នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ
 វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ មិតរំ ជីវិតា វេរោមេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៤៨] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ អរហន្តំ ជីវិតា វេរោមេយ្យ
 នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ
 វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ អរហន្តំ ជីវិតា វេរោមេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករនិកាយ ឯកនិបាត

(១៥៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ គប្បី
ផ្ដាច់បង្គំជីវិតមាតា ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជា
បច្ច័យឡើយ គឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលដែលជាបុប្ផជន គប្បីផ្ដាច់បង្គំជីវិតមាតា ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ
ឈ្មោះថាជាហេតុ គឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

(១៥៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ គប្បី
ផ្ដាច់បង្គំជីវិតមាតា ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែន
ជាបច្ច័យឡើយ គឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលជាបុប្ផជន គប្បីផ្ដាច់បង្គំជីវិតមាតា ដោយហេតុឯណា
ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុ គឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

(១៥៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
គប្បីផ្ដាច់បង្គំជីវិតព្រះអរហន្ត ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជា
ហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យឡើយ គឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាបុប្ផជន គប្បីផ្ដាច់បង្គំជីវិតព្រះអរហន្ត
ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុ គឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

អង្គនិបាតិយំ បរមោ វគ្គោ

[១៥៩] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកោសោ យំ
 ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ តថាគតស្ស ទុដ្ឋេន ចិត្តេន
 លោហិតំ ឧប្បាទេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច
 ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ តថាគតស្ស
 ទុដ្ឋេន ចិត្តេន លោហិតំ ឧប្បាទេយ្យ ហំនមេតំ
 វិជ្ជតិ ។

[១៦០] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកោសោ យំ
 ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ សង្ឃំ ភិន្នេយ្យ នេតំ ហំនំ
 វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ
 សង្ឃំ ភិន្នេយ្យ ហំនមេតំ វិជ្ជតិ ។

[១៦១] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកោសោ យំ
 ទិដ្ឋិសម្បជ្ជោ បុគ្គលោ អញ្ចំ សត្តារំ ឧទ្ទិសេយ្យ
 នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ
 វិជ្ជតិ យំ បុគ្គជ្ជនោ អញ្ចំ សត្តារំ ឧទ្ទិសេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតិ ។

អដ្ឋានបាលី វគ្គទី ១

[១៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
មានចិត្តប្រមូស្តចំពោះព្រះតថាគត ធ្វើលោហិតឲ្យពុរពាង ដោយ
ហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យឡើយ គឺជាហេតុ
នេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាបុថុជ្ជន
មានចិត្តប្រមូស្តចំពោះព្រះតថាគត ធ្វើលោហិតឲ្យពុរពាង ដោយហេតុ
ឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
បំបែកសង្ឃ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជា
បច្ច័យឡើយគឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលដែលជាបុថុជ្ជន បំបែកសង្ឃ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះ
ថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
ទទួលខ្លួនចំពោះគ្រូដទៃ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ
មិនមែនជាបច្ច័យឡើយគឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាបុថុជ្ជន ទទួលខ្លួនចំពោះគ្រូដទៃ ដោយ
ហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[១៦២] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ឯកិស្សា លោកិយានុយា ទ្វេ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា
 អបុព្វំ អចរិមំ ឧប្បជ្ឈេយ្យំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច
 ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ ឯកិស្សា លោកិយានុយា
 ឯកោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈេយ្យ ហំនមេតំ
 វិជ្ជតីតិ ។

វិញ្ញោ បរមោ ។

[១៦៣] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ឯកិស្សា លោកិយានុយា ទ្វេ រាជាណោ ចក្កវត្ថុ
 អបុព្វំ អចរិមំ ឧប្បជ្ឈេយ្យំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។
 ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ ឯកិស្សា
 លោកិយានុយា ឯកោ រាជា ចក្កវត្ថុ ឧប្បជ្ឈេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៦៤] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ឥត្ថំ អរហំ អស្សំ សម្មាសម្ពុទ្ធា នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។
 ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ បុរិសោ
 អរហំ អស្សំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ឯកវិណិយោក

[១៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ២ ព្រះអង្គ
 គប្បីកើតឡើង មិនមុនមិនក្រោយ ក្នុងលោកធាតុតែមួយ គឺចក្កវាឡ ១
 ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ⁺មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ គឺជាហេតុ
 នេះ⁺មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ១
 ព្រះអង្គ គប្បីកើតឡើង ក្នុងលោកធាតុនេះ⁺តែមួយ ដោយហេតុឯណា
 ហេតុនេះ⁺ឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ⁺ តែងមាន ។

ចប់ វគ្គទី ១ ។

[១៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចចក្រពត្តិ២អង្គ គប្បីកើតឡើង
 មិនមុនមិនក្រោយ ក្នុងលោកធាតុតែ ១ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ⁺មិន
 មែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជាហេតុនេះ⁺ មិនដែលមានឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចចក្រពត្តិ១អង្គ គប្បីកើតឡើង ក្នុងលោកធាតុ ១
 ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ⁺ឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ⁺ តែងមាន ។

[១៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីបានជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ⁺មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជា
 ហេតុនេះ⁺ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបានជា
 ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ⁺ឈ្មោះថាជាហេតុ
 គឺជាហេតុនេះ⁺ តែងមាន ។

អដ្ឋិនិយម ទុតិយោ វគ្គោ

[១៦៥] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 ឥត្ថំ រាជា អស្ស ចក្កវត្ថំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។
 ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ បុរិសោ
 រាជា អស្ស ចក្កវត្ថំ ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៦៦] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ
 យំ ឥត្ថំ សក្កតំ កាវយ្យ ។ មេ ។ មាវត្ថំ
 កាវយ្យ ។ មេ ។ ព្រហ្មត្ថំ កាវយ្យ នេតំ ហំនំ
 វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ
 បុរិសោ សក្កតំ កាវយ្យ ។ មេ ។ មាវត្ថំ
 កាវយ្យ ។ មេ ។ ព្រហ្មត្ថំ កាវយ្យ ហំនមេតំ
 វិជ្ជតីតិ ។

[១៦៧] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 កាយទុច្ចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កក្កោ មនាមោ វិចាកោ
 និព្វត្តេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ
 ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ កាយទុច្ចរិតស្ស អនិដ្ឋោ
 អកក្កោ អមនាមោ វិចាកោ និព្វត្តេយ្យ ហំនមេតំ
 វិជ្ជតីតិ ។

អដ្ឋានបាលី វគ្គទី ២

[១៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីបានជាស្តេចចក្រពត្តិ ដោយ
ហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ គឺថាហេតុនេះ
មិនដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបានជាស្តេចចក្រពត្តិ
ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុគឺថាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីធ្វើជាព្រះឥន្ទ្រ ។ បេ ។ ធ្វើជា
មារ ។ បេ ។ ធ្វើជាព្រហ្ម ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ
មិនមែនជាបច្ច័យគឺថាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុរសធ្វើជាព្រះឥន្ទ្រ ។ បេ ។ ធ្វើជាមារ ។ បេ ។ ធ្វើជាព្រហ្ម
ដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុគឺថាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់កាយទុច្ចរិត ជាទីត្រេក
អរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ
មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺថាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់កាយទុច្ចរិត មិនជាទីត្រេកអរ មិន
ជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ
ឈ្មោះថាជាហេតុគឺថាជាហេតុនេះ តែងមាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកនិដាគោ

[១៦៨] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនុកាសោ យំ
វិចីទុច្ចរិតស្ស ។ បេ ។

[១៦៩] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនុកាសោ យំ
មនោទុច្ចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កក្កោ មនាហោ វិចារកោ
និព្វត្តេយ្យ ទេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនក្ខ ខោ
ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ មនោទុច្ចរិតស្ស អនិដ្ឋោ
អកក្កោ អមនាហោ វិចារកោ និព្វត្តេយ្យ ហំនមេតំ
វិជ្ជតីតិ ។

[១៧០] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនុកាសោ យំ
កាយសុច្ចរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកក្កោ អមនាហោ
វិចារកោ និព្វត្តេយ្យ ទេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនក្ខ
ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ កាយសុច្ចរិតស្ស
ឥដ្ឋោ កក្កោ មនាហោ វិចារកោ និព្វត្តេយ្យ
ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៧១] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនុកាសោ
យំ វិចីសុច្ចរិតស្ស ។ បេ ។

សូត្របិដក អង្គត្ថវិនិកាយ ឯកនិបាត

[១៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់វិចីទុច្ចរិត ដោយហេតុ
ឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ ។ បេ។

[១៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់មនោទុច្ចរិត ដែលជាទី
ត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុឯណា ហេតុ
នេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ គឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់មនោទុច្ចរិត មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទី
ពេញចិត្ត មិនជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុឯណា ហេតុនេះឈ្មោះថា
ជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់កាយសុចរិត មិនជាទី
ត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុឯណា
ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ គឺជាហេតុនេះ មិនដែលមាន
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់កាយសុចរិត ជាទីត្រេកអរ
ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុឯណា ហេតុនេះ
ឈ្មោះថាជាហេតុ គឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់វិចីសុចរិត ដោយ
ហេតុឯណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ ។ បេ ។

អដ្ឋាធិបតី ឥតិយោ វត្តោ

[១៧២] អដ្ឋាធិបតី ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 មនោសុច្ឆរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកាត្តោ អមនាទោ
 វិទាកោ និព្វត្តេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច
 ទោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ មនោសុច្ឆរិតស្ស
 ឥដ្ឋោ កាត្តោ មនាទោ វិទាកោ និព្វត្តេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

វត្តោ ឥតិយោ ។

[១៧៣] អដ្ឋាធិបតី ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 កាយទុច្ឆរិតសមដ្ឋី តន្តិទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា សុគតំ សត្តំ លោកំ ឧបបដ្ឋេយ្យ
 នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ទោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ
 យំ កាយទុច្ឆរិតសមដ្ឋី តន្តិទានា តប្បច្ចយា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អទាយំ ទុគ្គតំ វិនិច្ឆាតំ
 និរយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[១៧៤] អដ្ឋាធិបតី ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 វិច្ឆិទុច្ឆរិតសមដ្ឋី ។ បេ ។

អដ្ឋានជាលិ វិច្ឆ័យី ៣

[១៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់មនោសុចរិត មិនជាទីគ្រេក
 អរ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុណា ហេតុ
 +នេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផលរបស់មនោសុចរិត ជាទីគ្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត
 ជាទីគាប់ចិត្ត គប្បីកើតដោយហេតុណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុ
 +គឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

ចប់ វិច្ឆ័យី ២ ។

[១៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិច្ចណិដោយកាយទុច្ចរិត
 លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតក្នុងសុគតិស្លូតិទៅលោក ព្រោះ
 អំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ
 មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិច្ចណិដោយកាយទុច្ចរិត លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ត្រូវតែទៅកើតជាតិវិញ ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ
 នរក ព្រោះអំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយហេតុ
 ណា ហេតុនេះឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិច្ចណិដោយវិច្ឆ័យទុច្ចរិត
 ដោយហេតុណា ហេតុនេះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករទិកាយស្ស ឯកទិដ្ឋកថា

[១៧៥] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ យំ
 មនោទុច្ចរិតសមដ្ឋី តន្ត្រិទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា សុគតី សក្កំ លោកំ ឧបបន្នេយ្យ
 នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ ឯតំ
 ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ មនោទុច្ចរិតសមដ្ឋី តន្ត្រិទានា
 តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អហាយំ
 ទុក្ខតី វិនិចាតំ និរយំ ឧបបន្នេយ្យ ហំនមេតំ
 វិជ្ជតតិ ។

[១៧៦] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកាសោ
 យំ កាយសុច្ចរិតសមដ្ឋី តន្ត្រិទានា តប្បច្ចយា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អហាយំ ទុក្ខតី
 វិនិចាតំ និរយំ ឧបបន្នេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។
 ហំនញ្ច ខោ ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ កាយសុច-
 រិតសមដ្ឋី តន្ត្រិទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុគតី សក្កំ លោកំ ឧបបន្នេយ្យ
 ហំនមេតំ វិជ្ជតតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ឯកវិចិត្រ

[១៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលបរិបូណ៌ដោយមនោទុច្ចរិត
 លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូតិទៅលោក ព្រោះ
 អំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ⁺
 មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជាហេតុនេះ មិនដែលមានឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយមនោទុច្ចរិត លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ត្រូវតែទៅកើតជាតិវិញ ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ
 នរក ព្រោះអំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយហេតុ
 ណា ហេតុនេះ⁺ឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

[១៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលបរិបូណ៌ដោយកាយសុច្ចរិត
 លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតជាតិវិញ ប្រេតវិស័យ អសុរកាយ
 នរក ព្រោះអំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយហេតុ
 ណា ហេតុនេះ⁺មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជាហេតុនេះ មិនដែល
 មានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយកាយសុច្ចរិត
 លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ត្រូវតែទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូតិទៅលោក
 ព្រោះអំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយហេតុណា
 ហេតុនេះ⁺ឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ តែងមាន ។

អដ្ឋានបាលីយំ ភតិយោ វត្តោ

[១៧៧] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកោសោ យំ
មនោសុចរិតសមដ្ឋី ។ បេ ។

[១៧៨] អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ អនវកោសោ យំ
មនោសុចរិតសមដ្ឋី តដ្ឋិទានា តប្បប្បយា កាយស្ស
ភេតា បរម្មណា អហាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ
ឧបបដ្ឋេយ្យ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ ។ ហំនញ្ច ខោ
ឯតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ មនោសុចរិតសមដ្ឋី តដ្ឋិទានា
តប្បប្បយា កាយស្ស ភេតា បរម្មណា សុកតី
សក្កំ លោកំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ហំនមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

វត្តោ ភតិយោ ។

អង្គនិទាន វិច្ឆ័យទី ៣

(១៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយវិចីសុតិ
ដោយហេតុណា ហេតុនេះ⁺មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យ ។ បេ។

(១៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយមនោ-
សុចរិត លុះបែកធ្លាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតជាតិវិញ ប្រេតវិស័យ
អសុរកាយ នរក ព្រោះអំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យដោយ
ហេតុណា ហេតុនេះ⁺មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យគឺជាហេតុនេះ⁺មិន
ដែលមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយមនោ-
សុចរិត លុះបែកធ្លាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ត្រូវតែទៅកើតក្នុងសុគតិស្នតិ
ទៅលោក ព្រោះអំពើនោះជាហេតុ ព្រោះអំពើនោះជាបច្ច័យ ដោយ
ហេតុណា ហេតុនេះ⁺ឈ្មោះថាជាហេតុគឺជាហេតុនេះ⁺ តែងមាន ។

ចប់ វិច្ឆ័យទី ៣ ។

អបរា ឯកធម្មទីបាលី

[១៧៩] ឯកធម្មោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ
ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ
អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្ថតិ ។
កតមោ ឯកធម្មោ ។ ពុទ្ធានុស្សតិ ។ អយំ ខោ
ភិក្ខុវេ ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ឯកន្ត-
និព្វិទាយ វិរាតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ
សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្ថតិ ។

[១៨០] ឯកធម្មោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ
ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ
អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្ថតិ ។
កតមោ ឯកធម្មោ ។ ធម្មានុស្សតិ... សង្ឃានុស្សតិ...
សីលានុស្សតិ... ចាតានុស្សតិ... ទេវតានុស្សតិ...
អាណាចានុស្សតិ... មរណស្សតិ... កាយភតាសតិ...
ឧបសមាទានុស្សតិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ ឯកធម្មោ
ភាវិតោ ពហុលីកតោ ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ

ឯកធម្មាទិបាលី ដំទៃទៀត

(១៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីប្រាស ចាកតម្រេក ដើម្បីរលត់ ដើម្បីម្លប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វានដោយពិត ។ ធម៌មួយគឺអ្វី ។ គឺពុទ្ធានុស្សតិ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ដើម្បីរលត់ ដើម្បីម្លប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បី និព្វានដោយពិត ។

(១៨០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីប្រាស ចាកតម្រេក ដើម្បីរលត់ ដើម្បីម្លប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ ដឹង ដើម្បីនិព្វានដោយពិត ។ ធម៌មួយគឺអ្វី ។ គឺធម្មានុស្សតិ... សង្ឃានុស្សតិ... សីលានុស្សតិ... ចាតានុស្សតិ... វេទានុស្សតិ... ភាវនាបា- នុស្សតិ... មរណស្សតិ... កាយគតាសតិ... ឧបសមាទានុស្សតិ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ធម៌មួយនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក

អបរស្សៈ ឯកធម្មទិចារិយ៍ បរមោ វគ្គោ

និរោធាយ ឧបសមាយ អភិកាយ សមោធាយ
និព្វានាយ សំវត្ថន្តិតិ ។

វគ្គោ បរមោ ។

[១៨១] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា អត្យសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា អត្យសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ
វេបុល្លាយ សំវត្ថន្តិ យថយំនំ ភិក្ខុវេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។
មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស ភិក្ខុវេ អនុប្បដ្ឋា ថេវ អត្យសលា
ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា ថ អត្យសលា ធម្មា
ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្ថន្តិតិ ។

[១៨២] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ចំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា ត្យសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
ឧប្បដ្ឋា វា ត្យសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ
សំវត្ថន្តិ យថយំនំ ភិក្ខុវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។ សម្មាទិដ្ឋិកស្ស
ភិក្ខុវេ អនុប្បដ្ឋា ថេវ ត្យសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
ឧប្បដ្ឋា ថ ត្យសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ
សំវត្ថន្តិតិ ។

ឯកធម្មទិចារិ ធិនទៀត វគ្គទី ១

ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីរំលាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បី
និព្វានដោយពិត ។

ចប់ វគ្គ ទី ១ ។

[១៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងមើលមិនឃើញធម៌ដទៃ
សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឲ្យ
កើតឡើង ឬពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយឲ្យប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាង
ធំទូលាយក្រៃលែងដូចមិច្ចាទិដ្ឋិនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង
ឬពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងធំ
ទូលាយក្រៃលែង ដល់បុគ្គលជាមិច្ចាទិដ្ឋិ ។

[១៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតរំពឹងមើលមិនឃើញធម៌ដទៃ
សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឲ្យ
កើតឡើងឬពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងធំ
ទូលាយក្រៃលែង ដូចសម្មាទិដ្ឋិនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពួកអកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើត រមែងកើតឡើង ពួកអកុសល-
ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងធំទូលាយក្រៃលែង
ដល់បុគ្គលជាសម្មាទិដ្ឋិ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូណិយស្ស ឯកទីបាតោ

(១៨៣) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
បស្សាមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា
នុប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
យថយំទំ ភិក្ខុវេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស
ភិក្ខុវេ អនុប្បដ្ឋា ចេវ កុសលា ធម្មា នុប្បដ្ឋន្តិ
ឧប្បដ្ឋា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ។

(១៨៤) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា អកុសលា
ធម្មា នុប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា អកុសលា ធម្មា
បរិហាយន្តិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។
សម្មាទិដ្ឋិកស្ស ភិក្ខុវេ អនុប្បដ្ឋា ចេវ អកុសលា
ធម្មា នុប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា ច អកុសលា ធម្មា
បរិហាយន្តិតិ ។

(១៨៥) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ
សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា មិច្ឆាទិដ្ឋិ
ឧប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា វា មិច្ឆាទិដ្ឋិ បរិឡាភិ យថ-
យំទំ ភិក្ខុវេ អយោនិសោ មនសីកាវោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទាន ឯកវិណិយម

[១៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងមើលមិនឃើញធម៌
 ដទៃ សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើត
 មិនឲ្យកើតឡើងឬពួកកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាបសូន្យទៅ
 វិញ ដូចមិច្ចាទិដ្ឋិនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង វេមន៍កើតឡើង ពួកកុសលធម៌
 ដែលកើតឡើងហើយ វេមន៍សាបសូន្យទៅវិញ ដល់បុគ្គលជាមិច្ចាទិដ្ឋិ ។

[១៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងមើលមិនឃើញធម៌ដទៃ
 សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំឲ្យពួកអកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើត
 ឡើង មិនឲ្យកើតឡើង ឬពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យសាប
 សូន្យទៅ ដូចសម្មាទិដ្ឋិនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកអកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើង វេមន៍មិនកើតឡើង ពួកអកុសល-
 ធម៌ដែលកើតឡើងហើយ វេមន៍សាបសូន្យទៅ ដល់បុគ្គលជាសម្មាទិដ្ឋិ ។

[១៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតវំពឹងមើលមិនឃើញ
 ធម៌ដទៃ សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំឲ្យមិច្ចាទិដ្ឋិ ដែលមិនទាន់
 កើត ឲ្យកើតឡើង ឬមិច្ចាទិដ្ឋិ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរំលឹកតែ
 ចំរើនឡើង ដូចគំនិតដែលត្រិះរិះមិនត្រូវផ្លូវនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

អបរស្សំ ឯកធម្មាទិបាលីយំ បបរមោ វគ្គោ

អយោនិសោ ភិក្ខុវេ មនសិករោតោ អនុប្បដ្ឋា
 ចេវ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ ឧប្បដ្ឋា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិ
 បវឡិតតិ ។

(១៨៦) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សម-
 នុបស្សមិ យេន អនុប្បដ្ឋា វា សម្មាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ
 ឧប្បដ្ឋា វា សម្មាទិដ្ឋិ បវឡិត យថយំទំ ភិក្ខុវេ
 យោនិសោ មនសិករោ ។ យោនិសោ ភិក្ខុវេ
 មនសិករោតោ អនុប្បដ្ឋា ចេវ សម្មាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ
 ឧប្បដ្ឋា ច សម្មាទិដ្ឋិ បវឡិតតិ ។

(១៨៧) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ
 សមនុបស្សមិ យេនេវ សត្តា កាយស្ស ភេនា
 បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆាតំ និរយំ
 ឧបបជ្ឈន្តិ យថយំទំ ភិក្ខុវេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។
 មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ភិក្ខុវេ សមដ្ឋាភតា សត្តា កាយស្ស
 ភេនា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆាតំ
 និរយំ ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។

ឯកធម្មទិដ្ឋភាព ដទៃទៀត វគ្គទី ៦

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើង មិច្ឆាទិដ្ឋិដែលកើតឡើងហើយ ក៏រំលាយវិនិច្ឆ័យតែចំពើនឡើង ដល់បុគ្គលមានគំនិតគ្រិនៈមិនត្រូវផ្លូវ ។

(១៨៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងមើលមិនឃើញធម៌ដទៃសូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំសម្មាទិដ្ឋិ ដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើងឬសម្មាទិដ្ឋិដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរំលាយតែចំពើនឡើងដូចគំនិតដែលគ្រិនៈត្រូវផ្លូវនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាទិដ្ឋិដែលមិនទាន់កើត ក៏កើតឡើង សម្មាទិដ្ឋិដែលកើតឡើងហើយ ក៏រំលាយវិនិច្ឆ័យតែចំពើនឡើង ដល់បុគ្គលមានគំនិតគ្រិនៈត្រូវផ្លូវ ។

(១៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតរំពឹងមើលមិនឃើញធម៌ដទៃ សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំពួកសត្វ ដែលបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ឲ្យទៅកើតជាតិវិញ ប្រតិវិស័យ អសុរកាយ នរក ដូចយ៉ាងមិច្ឆាទិដ្ឋិនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលប្រកបដោយមិច្ឆាទិដ្ឋិ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រំលាយទៅកើតជាតិវិញ ប្រតិវិស័យ អសុរកាយ នរក ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកទីបាតោ

(១៨៨) នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកេនម្ហំបិ
 សមនុបស្សមិ យេនេវ សត្តា កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុគតី សុត្តំ លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិ
 យថយំទំ ភិក្ខុវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។ សម្មាទិដ្ឋិយា
 ភិក្ខុវេ សមន្តាគតា សត្តា កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុគតី សុត្តំ លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិ ។

(១៨៩) មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលស្ស
 យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ
 យញ្ច វេចកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យញ្ច
 មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យា ច
 ចេតនា យា ច បត្តនា យោ ច បណិដិ យេ
 ច សង្ខារា សព្វេ តេ ធម្មា អនិជ្ឈាយ អកត្តាយ
 អមនាទាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្ថន្តិ ។ តំ
 ភិក្ខុ ហេតុ ។ ទិដ្ឋិ ហិ ភិក្ខុវេ ចាបិកា ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ និម្មត្តិជំ វា កោសាតក្តីតិជំ វា
 តត្ថកលាពុតិជំ វា អល្លាយ បវរិយា និក្ខត្តំ

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុទិកាយ ឯកវិញ្ញាណ

(១៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវំពឹងមើលមិនឃើញធម៌
 ដទៃ សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលជាហេតុនាំពួកសត្វ ដែលបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ ឲ្យទៅកើតក្នុងសុគតិស្នតិទៅលោក ដូចយ៉ាងសម្មាទិដ្ឋ
 នេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលប្រកប
 ដោយសម្មាទិដ្ឋ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងកើតក្នុង
 សុគតិស្នតិទៅលោក ។

(១៨៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយកម្មណាភ័ក្ត្រ ដែលបុរស
 បុគ្គលជាមិច្ឆាទិដ្ឋបានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ រឹចកម្ម
 ណាភ័ក្ត្រ ដែលបុរសបុគ្គលជាមិច្ឆាទិដ្ឋបានបំពេញ បានសមាទានកាន់
 តាមទិដ្ឋហើយ មនោកម្មណាភ័ក្ត្រ ដែលបុរសបុគ្គលជាមិច្ឆាទិដ្ឋបាន
 បំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ ចេតនាណាភ័ក្ត្រ សេចក្តី
 ប្រាថ្នាណាភ័ក្ត្រ សេចក្តីប្រណិធានណាភ័ក្ត្រ សង្ខារទាំងឡាយណា
 ភ័ក្ត្រ ធម៌ទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាទីប្រាថ្នា
 មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីតាប់ចិត្ត មិនជាប្រយោជន៍ ជាទុក្ខ ។
 ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះទិដ្ឋ
 ជាធម្មជាតិដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាពូជស្លៅក្តី
 ពូជនរោងព្រៃក្តី ពូជត្រសក់ក្អែកក្តី ដែលបុគ្គលដាំ ក្នុងដីសើម

អបរស្ស ឯកធម្មទិច្ចាស័យំ បរមោ វគ្គោ

យញ្ចោ បរមីសំ ឧបាទិយតិ យញ្ចោ អាចារសំ
 ឧបាទិយតិ សព្វន្តំ តិក្កកត្តាយ កដ្ឋកត្តាយ
 អសាតត្តាយ សំវត្ថុតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តំជំ
 ហិ ភិក្ខុវេ ចាបកំ ។ វរមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 មិច្ឆាទិដ្ឋកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចោ កាយកម្មំ
 យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យញ្ចោ វជីកម្មំ យថា-
 ទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យញ្ចោ មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ-
 សមត្ថំ សមាទិន្នំ យា ច ចេតនា យា ច បត្តនា
 យោ ច បណិច្ច យេ ច សម្ពាហ សព្វេ តេ ធម្មា
 អនិដ្ឋាយ អកត្តាយ អមនាទាយ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ សំវត្ថុន្តំ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ទិដ្ឋិ
 ហិ ភិក្ខុវេ ចាបិកាតិ ។

[១៧០] សម្មាទិដ្ឋកស្ស ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលស្ស
 យញ្ចោ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ
 យញ្ចោ វជីកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យញ្ចោ
 មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យា
 ច ចេតនា យា ច បត្តនា យោ ច បណិច្ច

ឯកធម្មទិបាលិ ធិទេវៀត វគ្គទី ១

តែងស្រូបយករសដ៏ណាភ័យ ស្រូបយករសទឹកណាភ័យ រសជាតិទាំង
 អស់នោះ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីល្បឿនហានមិនឆ្ងាញ់ ។ ដំណើរនោះព្រោះ
 ហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះពូជដាវរបស់មិនល្អយ៉ាងណាមិញ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយកម្មណាភ័យ ដែលបុរសបុគ្គល ជាមិច្ឆាទិដ្ឋ
 បានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ វិចីកម្មណាភ័យ ដែល
 បុរសបុគ្គល ជាមិច្ឆាទិដ្ឋបានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ
 មនោកម្មណាភ័យ ដែលបុរសបុគ្គល ជាមិច្ឆាទិដ្ឋបានបំពេញ បានសមា-
 ទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ ចេតនាណាភ័យ សេចក្តីប្រាថ្នាណាភ័យ សេចក្តី
 ប្រណិធានណាភ័យ សង្ខារទាំងឡាយណាភ័យ ធម៌ទាំងអស់នោះ តែង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត
 មិនជាប្រយោជន៍ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះទិដ្ឋ ជាធម្មជាតិអាគ្រក់ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

[១៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយកម្មណាភ័យ ដែលបុរសបុគ្គល
 ជាសម្មាទិដ្ឋបានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ វិចីកម្ម
 ណាភ័យ ដែលបុគ្គលជាសមាទិដ្ឋបានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាម
 ទិដ្ឋហើយ មនោកម្មណាភ័យ ដែលបុរសបុគ្គលជាសម្មាទិដ្ឋបានបំពេញ
 បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋហើយ ចេតនាណាភ័យ សេចក្តីប្រាថ្នាណាភ័យ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ឯកទិណគោ

យេ ច សុដ្ឋាវា សព្វេ តេ ធម្មា ឥដ្ឋាយ កុណ្ហាយ
 មនាថាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។
 ទិដ្ឋិ ហិ ភិក្ខុវេ ភទ្គិកា ។ សេយ្យ-
 ថាបិ ភិក្ខុវេ ឧច្ឆតិជំ វា សាលិតិជំ វា មុទ្គិកាតិជំ
 វា អល្លាយ បឋវីយា ទិក្ខុតំ យញ្ចេវ បឋវីសំ
 ឧបាទិយតិ យញ្ច អាចារសំ ឧបាទិយតិ សព្វន្តំ
 មជ្ជត្តាយ សាតត្តាយ អសេចនកត្តាយ សំវត្ថតិ ។
 តំ កិស្ស ហេតុ ។ តិជំ ហិ ភិក្ខុវេ ភទ្គកំ ។
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សម្មាទិដ្ឋិកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស
 យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ
 យញ្ច វចីកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យញ្ច
 មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិសមត្ថំ សមាទិន្នំ យា ច
 ចេតនា យា ច មត្តនា យោ ច បណិដិ យេ ច
 សុដ្ឋាវា សព្វេ តេ ធម្មា ឥដ្ឋាយ កុណ្ហាយ មនាថាយ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។
 ទិដ្ឋិ ហិ ភិក្ខុវេ ភទ្គិកាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ឯកវិណិច្ឆយ

សេចក្តីប្រណិធានណាត្តិ សង្ខារទាំងឡាយណាត្តិ ធម៌ទាំងអស់នោះ
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាទីប្រាថ្នា ជាទីគ្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត ជាប្រ-
 យោជន៍ ជាសុខ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះទិដ្ឋិ ជាធម្មជាតិចំរើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចពូជអំពៅក្តី
 ពូជស្រូវសាលីក្តី ពូជចន្ទន៍ក្តី ដែលបុគ្គលដាក់ក្នុងដីសើម តែងស្រូបយករស
 ដីណាត្តិ ស្រូបយករសទឹកណាត្តិ រសជាតិទាំងអស់នោះ តែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីរសផ្អែម មិនច្រឡំដោយរសឯទៀត ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះពូជ ជារបស់ចំរើន
 យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយកម្មណាត្តិ ដែលបុរស
 បុគ្គលជាសម្មាទិដ្ឋិ បានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋិហើយ វេចកម្ម
 ណាត្តិ ដែលបុរសបុគ្គល ជាសម្មាទិដ្ឋិបានបំពេញ បានសមាទាន
 កាន់តាមទិដ្ឋិហើយ មនោកម្មណាត្តិ ដែលបុរសបុគ្គល ជាសម្មាទិដ្ឋិ
 បានបំពេញ បានសមាទានកាន់តាមទិដ្ឋិហើយ ចេតនាណាត្តិ សេចក្តី
 ប្រាថ្នាណាត្តិ សេចក្តីប្រណិធានណាត្តិ សង្ខារទាំងឡាយណាត្តិ
 ធម៌ទាំងអស់នោះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាទីប្រាថ្នា ជាទីគ្រេកអរ ជាទី
 គាប់ចិត្ត ជាប្រយោជន៍ ជាសុខ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រោះទិដ្ឋិ ជាធម្មជាតិចំរើន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

អប្បស្សន្តិកទិព្វលីយំ បរមោ វិញ្ញា

[១៩១] ឯកបុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ
 ឧប្បជ្ឈមនោ ឧប្បជ្ឈតិ ពហុជនាហិតាយ ពហុជនា-
 សុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ ។
 មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ វិបរីតទស្សនោ សោ ពហុជនំ
 សទ្ធម្មា វុដ្ឋាបេត្វា អសទ្ធម្មេ បតិដ្ឋាបេតិ ។ អយំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ឈមនោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ
 ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សា-
 នន្តិ ។

[១៩២] ឯកបុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ
 ឧប្បជ្ឈមនោ ឧប្បជ្ឈតិ ពហុជនហិតាយ ពហុជន-
 សុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ ។
 សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អវិបរីតទស្សនោ សោ
 ពហុជនំ អសទ្ធម្មា វុដ្ឋាបេត្វា សទ្ធម្មេ បតិដ្ឋា-
 បេតិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ ឯកបុគ្គលោ

ឯកធម្មាទិបាលី ឱទ្យោត វគ្គទី ១

[១៩១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមួយ កាលកើតឡើងក្នុងលោក
ក៏កើតឡើង ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខ
ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បុគ្គលម្នាក់ គឺអ្នក
ណា ។ គឺបុគ្គលជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ជាអ្នកយល់ខុស បុគ្គលនោះ វេមន៍
នាំជនច្រើនឲ្យឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃ ឲ្យតាំងនៅ ក្នុងអសង្គម ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលម្នាក់នេះឯង កាលកើតឡើងក្នុងលោក ក៏កើត
ឡើង ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខ ដល់ជន
ច្រើន ដើម្បីសេចក្តីវិនាសដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។

[១៩២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលម្នាក់កាលកើតឡើងក្នុងលោក
ក៏កើតឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ជន
ច្រើន ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
សុខ ដល់ទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បុគ្គលម្នាក់ គឺអ្នកណា ។ គឺបុគ្គល
ជាសម្មាទិដ្ឋិជាអ្នកយល់ត្រូវ បុគ្គលនោះ វេមន៍នាំជនច្រើនឲ្យឃ្លាតចាក
អសង្គមឲ្យតាំងនៅក្នុងព្រះសង្ឃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលម្នាក់នេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

លោកេ ឧប្បជ្ឈមាធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ពហុជនហិតាយ
 ពហុជនសុខាយ ពហុធា ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ នេវមនុស្សានន្តិ ។

[១៩៣] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុ-
 បស្សមិ យំ ឯវំ មហាសាវន្តំ យថយំនំ ភិក្ខុវេ
 មិច្ឆានិដ្ឋិ ។ មិច្ឆានិដ្ឋិបរមាធនិ ភិក្ខុវេ វជ្ជានីតិ (១) ។

[១៩៤] នាហំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯកបុគ្គលំបិ
 សមនុបស្សមិ យោ ឯវំ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ
 ពហុជនសុខាយ ពហុធា ជនស្ស អនត្តាយ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ នេវមនុស្សានំ យថយំនំ ភិក្ខុវេ
 មោឃបុរិសោ ។ សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ ននីមុទេ ទិបំ
 ឧទ្ទេយ្យ (២) ពហុន្នំ មច្ឆានំ អហិតាយ ទុក្ខាយ
 អនយាយ ព្យាសនាយ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 មគ្គលំ មោឃបុរិសោ មនុស្សទិបម្ពត្តោ លោកេ
 ឧប្បន្នោ ពហុន្នំ សត្តានំ អហិតាយ ទុក្ខាយ
 អនយាយ ព្យាសនាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តវនិកាយ ឯកនិដាត

កាលកើតឡើងក្នុងលោក ក៏កើតឡើងដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់ជន
ច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនដល់ជនច្រើន
ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

(១៩៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវាំងមើលមិនឃើញធម៌
ដទៃ សូម្បីតែធម៌មួយ ដែលមានទោសធំយ៉ាងនេះដូចមិច្ឆាទិដ្ឋនេះឡើយ
ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំងឡាយ មានតែ
មិច្ឆាទិដ្ឋជាទោសក្រៃលែង ។

(១៩៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតវាំងមើលមិនឃើញបុគ្គលដទៃ
សូម្បីតែបុគ្គលម្នាក់ ជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន
ដើម្បីមិនជាសេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីវិនាសដល់ជនច្រើន
ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះ ដូចមន្ទលិមោយ(១) បុរសនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ដូចបុគ្គលដាក់លបនៅមាត់ស្មឹង ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីទុក្ខ ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីវិនាសដល់ពួកត្រីជាច្រើន
យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទលិមោយបុរស កើតឡើងហើយ
ក្នុងលោក ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើន
ដើម្បីសេចក្តីវិនាសដល់ពួកសត្វជាច្រើន ប្រហែលគ្នានឹងលបដាក់មនុស្សគឺ
ឃាត់ដំណើររបស់មហាជនមិនឲ្យទៅស្ថានសួគ៌និព្វានរួចក៏យ៉ាងនោះឯង ។

១ នេះជាឈ្មោះមន្ទលិគោសាល ។ អង្គកថា ។

អប្បស្សៈ ឯកធម្មទិបាលីយំ បឋមោ វគ្គោ

[១៩៥] ធុរក្ខាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ យោ ច
 សមាធិបេតិ យញ្ច សមាធិបេតិ យោ ច សមាធិបិតោ
 តថត្ថាយ បដិបជ្ជតិ សព្វេ តេ ពហំ អប្បញ្ញ
 បស្សន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ធុរក្ខាតត្ថា
 ភិក្ខុវេ ធម្មស្ស្យតិ ។

[១៩៦] ស្វាគ្ខាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ យោ
 ច សមាធិបេតិ យញ្ច សមាធិបេតិ យោ ច
 សមាធិបិតោ តថត្ថាយ បដិបជ្ជតិ សព្វេ តេ
 ពហំ ប្បញ្ញ បស្សន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។
 ស្វាគ្ខាតត្ថា ភិក្ខុវេ ធម្មស្ស្យតិ ។

[១៩៧] ធុរក្ខាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ ទាយ-
 កេន មត្តា ជានិត្យា នោ បដិក្កហាកេន ។
 តំ កិស្ស ហេតុ ។ ធុរក្ខាតត្ថា ភិក្ខុវេ
 ធម្មស្ស្យតិ ។

ឯកធម្មទិដ្ឋានិ និទ្ទេស្យត វគ្គទី ៦

[១៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល (ជាអាចារ្យ) ណាភ្នំ បបួលគេ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលសាស្តាជាអសព្វញ្ញពោលមិនត្រូវ បបួលនូវបុគ្គល (ជាអន្តេវាសិក) ណាភ្នំ បុគ្គល (ជាអន្តេវាសិក) ណា ដែលអាចារ្យ បបួលហើយប្រតិបត្តតាមយ៉ាងនោះ បុគ្គលទាំងអស់នោះ តែងបាន នូវបាបជាច្រើន ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះធម៌ដែលគេពោលខុស ។

[១៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល (ជាអាចារ្យ) ណាភ្នំ បបួលគេ ក្នុងធម្មវិន័យដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញពោលត្រូវ បបួលនូវបុគ្គល (ជាអន្តេវាសិក) ណាភ្នំ បុគ្គល (ជាអន្តេវាសិក) ណា ដែលអាចារ្យ បបួលហើយប្រតិបត្តតាមយ៉ាងនោះ បុគ្គលទាំងអស់នោះ តែងបាន នូវបុណ្យជាច្រើន ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះធម៌ដែលគេពោលត្រឹមត្រូវ ។

[១៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យដែលសាស្តាជាអសព្វញ្ញពោលមិនត្រូវថា បុគ្គលជាទាយក (អ្នកឱ្យ) ត្រូវដឹងប្រមាណ បុគ្គល ជាបដិគ្គាហក (អ្នកទទួល) មិនបាច់ដឹងប្រមាណទេ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះធម៌ដែលសាស្តាជាអសព្វញ្ញពោលខុស ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកនិដាគោ

[១៩៨] ស្វាគ្គាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ បដិគ្គា-
ហកេន មត្តា ជានិគព្វា នោ នាយកេន ។
តំ កិស្ស ហេតុ ។ ស្វាគ្គាតត្ថា ភិក្ខុវេ
ធម្មស្សាតិ ។

[១៩៩] ធុរ្យាគ្គាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ យោ
អារទ្ធវិយោ សោ ធុត្ថំ វិហារតិ ។ តំ កិស្ស
ហេតុ ។ ធុរ្យាតត្ថា ភិក្ខុវេ ធម្មស្សាតិ ។

[២០០] ស្វាគ្គាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ យោ
កុសីនោ សោ ធុត្ថំ វិហារតិ ។ តំ កិស្ស
ហេតុ ។ ស្វាគ្គាតត្ថា ភិក្ខុវេ ធម្មស្សាតិ ។

[២០១] ធុរ្យាគ្គាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិនយេ យោ
កុសីនោ សោ សុខំ វិហារតិ ។ តំ កិស្ស
ហេតុ ។ ធុរ្យាតត្ថា ភិក្ខុវេ ធម្មស្សាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកនិបាត

[១៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញ
ពោលត្រឹមត្រូវថា បដិគ្គាហកត្រូវដឹងប្រមាណ ទាយកមិនបាច់ដឹង
ប្រមាណទេ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះធម៌ដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញពោលត្រឹមត្រូវ ។

[១៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលសាស្តាជា
អសព្វញ្ញពោលមិនត្រឹមត្រូវថា បុគ្គលណាមានព្យាយាមប្រារព្ធ បុគ្គល
នោះ តែងនៅជាទុក្ខ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ព្រោះធម៌ដែលសាស្តាជាអសព្វញ្ញពោលខុស ។

[២០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញ
ពោលត្រឹមត្រូវថា បុគ្គលណាខ្ជិលច្រអូស បុគ្គលនោះ តែងនៅជាទុក្ខ ។
ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះធម៌
ដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញពោលត្រឹមត្រូវ ។

[២០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យដែលសាស្តាជាអសព្វញ្ញ
ពោលមិនត្រឹមត្រូវថា បុគ្គលណាខ្ជិលច្រអូស បុគ្គលនោះ តែងនៅ
ជាសុខ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះធម៌ដែលសាស្តាជាអសព្វញ្ញពោលខុស ។

អបាស្សំ ឯកធម្មទិចារិយំ បឋមោ វគ្គោ

(២០២) ស្វាគ្គាតេ ភិក្ខុវេ ធម្មវិជយេ យោ
 អារទ្ធីវិយោ សោ សុខំ វិហាតិ ។ តំ កិស្ស
 ហេតុ ។ ស្វាគ្គាតត្ថា ភិក្ខុវេ ធម្មស្សាតិ ។

(២០៣) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អប្បមត្តកោបិ
 គូថោ ទុក្ខន្ទោ ហោតិ វិវេមេ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ
 អប្បមត្តកំបិ ករំ ន វណ្ណមិ អន្តមសោ អច្ឆរា-
 សំយាតមន្តំបីតិ ។

(២០៤) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អប្បមត្តកំបិ
 មត្តំ ទុក្ខំ ហោតិ ... អប្បមត្តកោបិ ខេឡោ
 ទុក្ខន្ទោ ហោតិ ... អប្បមត្តកោបិ បុព្វោ ទុក្ខន្ទោ
 ហោតិ ... អប្បមត្តកំបិ លោហិតំ ទុក្ខំ ហោតិ
 វិវេមេ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ អប្បមត្តកំបិ ករំ
 ន វណ្ណមិ អន្តមសោ អច្ឆរាសំយាតមន្តំបីតិ ។

ឯកធម្មទិដ្ឋានិ ជំនឿត វគ្គទី ១

(២០២) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញ
ពោលត្រឹមត្រូវថា បុគ្គលណាមានព្យាយាមប្រារព្ធ បុគ្គលនោះ
តែងនៅជាសុខ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះធម៌ដែលសាស្តាជាសព្វញ្ញពោលត្រឹមត្រូវ ។

(២០៣) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចលាមក សូម្បីបន្តិចបន្តួច
រមែងមានក្លិនស្អុយយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែល
សរសើរឲ្យការបដិសន្ធិ ក្នុងភព សូម្បីបន្តិចបន្តួច ដោយហោចទៅ
សូម្បីអស់កាលត្រឹមតែផ្គាត់ម្រាមដៃម្តងឡើយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

(២០៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទឹកមូត្រ សូម្បីបន្តិចបន្តួច
រមែងមានក្លិនស្អុយ... ទឹកមាត់ សូម្បីបន្តិចបន្តួច រមែងមានក្លិនស្អុយ...
ខ្លះ សូម្បីបន្តិចបន្តួច រមែងមានក្លិនស្អុយ... លាមក សូម្បីបន្តិចបន្តួច
រមែងមានក្លិនស្អុយ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែល
សរសើរឲ្យការបដិសន្ធិ ក្នុងភព សូម្បីបន្តិចបន្តួច ដោយហោចទៅសូម្បី
អស់កាលត្រឹមតែផ្គាត់ម្រាមដៃម្តងឡើយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកទិបាតោ

[២០៥] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អប្បមត្តតំ ឥមស្មី
 ជន្ធិបេ(១) អារាមរាមណេយ្យតំ វនរាមណេយ្យតំ
 ភូមិរាមណេយ្យតំ ចោត្តរណីរាមណេយ្យតំ អថ
 ខោ ឯតទេវេ ពហុតរំ យទិទំ ឧត្តរលវិត្តលំ នទីវិ-
 ទុតំ ខាលុកតណ្ហាតដ្ឋានំ(២) បព្វតវិសមំ ។ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា យេ ថលជា អថ
 ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ឧទកា ។ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា យេ មនុស្សេសុ
 បច្ឆាជាយន្តិ ។ អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា
 យេ អញ្ញត្រ មនុស្សេហិ បច្ឆាជាយន្តិ ។ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា យេ មជ្ឈិមេសុ
 ជនបទេសុ បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សត្តា
 ពហុតរា យេ បច្ឆន្តិមេសុ ជនបទេសុ បច្ឆាជាយន្តិ
 អវិញាតាវេសុ មិលត្តេសុ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អប្បកា តេ សត្តា យេ បញ្ចវត្តោ អនិច្ចា អនិច្ច-
 ម្ភតា បនិពលា សុភាសិតទុក្ខាសិតស្ស អត្ថមញ្ញាតំ ។

១ ជន្ធិបេតិបិ បាហេ ។ ២ ខ. ខាលុកតណ្ហាតានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ ឯកទិចាត

(១)

(២០៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចអារាមគួរជាទីរករាយ ព្រៃគួរ
 ជាទីរករាយ ភូមិគួរជាទីរករាយ ស្រះឈូកគួរជាទីរករាយ ក្នុងជម្ងឺប
 នេះមានចំនួនតិច ត្រង់ទីដែលទទួលនឹងទំនាបជង្គកស្នឹង ទីមានជង្គត់នឹងបន្ទា
 ក្នុងរដិបដុប ច្រើនជាង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 សត្វដែលកើតលើគោក មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលកើតក្នុងទឹកច្រើន
 ជាង ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលកើតក្នុង
 មនុស្សលោកមានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលកើតក្រៅពីមនុស្សលោកច្រើន
 ជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលកើត
 ក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលកើត ក្នុងបច្ចនជនបទ
 ក្នុងមិលត្វៈកំណើត ជាអ្នកមិនចេះដឹងច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលមានបញ្ញា មិនល្ងង់ខ្លៅមិនល្មើញល្មើ
 អាចដឹងសេចក្តីនៃសុភាសិត សេចក្តីនៃទុក្ខាសិតបាន មានចំនួនតិច

១ ពាក្យថា អារាម ជាឈ្មោះសួនឈើផ្លែ សួនឈើផ្កា ។ ដូចវេជ្ជវិទ្យា, ដីវិក្កុរ-
 ភារាម, ជេតវិភារាម, បុព្វារាម ក៏ជាសួនច្បារ ។ អង្គថា ។

អបស្សី ឯកធម្មទិពាលីយំ ចតុត្តោ វគ្គោ

អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ ទុប្បញ្ញា
 ជន្មា ឯទ្បម្ភតា ន បដិពលា សុភាសិតទុញ្ញា សិ-
 តស្ស អត្ថមញ្ញាតំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា
 តេ សុត្តា យេ អរិយេន បញ្ញាចក្កានា សម្មន្ទាគតា
 អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ អវិជ្ជា-
 គតា សម្មន្ទា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា
 តេ សុត្តា យេ លកន្តិ តថាគតំ ទស្សនាយ
 អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ ន លកន្តិ
 តថាគតំ ទស្សនាយ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អប្បកា តេ សុត្តា យេ លកន្តិ តថាគតប្បវេទិតំ
 ធម្មវិជយំ សវនាយ អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា
 ពហុតរា យេ ន លកន្តិ តថាគតប្បវេទិតំ ធម្ម-
 វិជយំ សវនាយ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា
 តេ សុត្តា យេ សុត្តា ធម្មំ ជារេន្តិ អថ ខោ
 ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ សុត្តា ធម្មំ ន
 ជារេន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ
 សុត្តា យេ ធនានំ ធម្មានំ អត្តំ ទិបបរិក្ខន្តិ

ឯកធម្មទិចារិ ដទៃទៀត វគ្គទី ៤

ពួកសត្វដែលឥតបញ្ញា ជាអ្នកល្ងង់ខ្វះខាតល្មើស មិនអាចដឹងសេចក្តីនៃ
 សុភាសិត ទុក្ខាសិតបាន ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលកិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលបរិច្ចណ៍ ដោយបញ្ញាចក្កដ៏ប្រសើរ មានចំនួនតិច
 ពួកសត្វដែលល្អះក្នុងវណ្ណចក្កវិជ្ជា ជាអ្នកកាន់ប្រឡំច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលបានឃើញតថាគត មានប្រមាណ
 តិច សត្វទាំងឡាយ ដែលមិនបានឃើញតថាគតច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលបានស្តាប់ធម្មវិន័យ តថាគតសំ-
 ដែងមានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលមិនបានស្តាប់ធម្មវិន័យ តថាគតសំដែង
 ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលស្តាប់
 ធម៌ហើយ ចង់ចាំបានមានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលស្តាប់ធម៌ហើយ ចង់
 ចាំមិនបានច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ដែលពិចារណាទូរសេចក្តីអធិប្បាយនៃបាលី ដែលខ្លួនចង់ចាំបានហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ឯកនិដាគោ

អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ ធនានំ
 ធម្មានំ អន្តំ ន ឧបបរិក្ខន្ធិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អប្បកា តេ សុត្តា យេ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ
 ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា
 យេ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មំ ន បដិ-
 បជ្ជន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សុត្តា
 យេ សំវេជនីយេសុ ហំនេសុ សំវិជន្តិ អថ ខោ
 ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ សំវេជនីយេសុ ហំនេសុ
 ន សំវិជន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ
 សុត្តា យេ សំវិត្តា យោនិសោ បទហន្តិ អថ
 ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ សំវិត្តា យោនិសោ
 ន បទហន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា
 តេ សុត្តា យេ វាស្សត្តាវច្ឆណំ ករិត្វា លភន្តិ
 សមាធិំ លភន្តិ ចិត្តស្សេតកក្កនំ អថ ខោ ឯតេវ
 សុត្តា ពហុតរា យេ វាស្សត្តាវច្ឆណំ ករិត្វា ន
 លភន្តិ សមាធិំ ន លភន្តិ ចិត្តស្សេតកក្កនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ឯកវិណិច្ឆយ

មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលមិនបានពិចារណានូវសេចក្តីអធិប្បាយនៃបា-
 លីដែលខ្លួនចង់ចាំបានហើយ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីអធិប្បាយ ដឹងច្បាស់នូវ
 បាលី ហើយប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ មានប្រមាណតិច ពួកសត្វ
 ដែលដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីអធិប្បាយ ដឹងច្បាស់នូវបាលី ហើយមិនប្រតិបត្តិ
 ធម៌សមគួរដល់ធម៌ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ពួកសត្វដែលសង្វេគ ក្នុងហេតុដែលគួរសង្វេគ មានចំនួនតិច
 ពួកសត្វដែលមិនសង្វេគ ក្នុងហេតុដែលគួរសង្វេគ ច្រើនជាង
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលសង្វេគហើយ ផ្ដន្ទ
 ព្យាយាមឡើង ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែល
 សង្វេគហើយ មិនផ្ដន្ទព្យាយាមឡើង ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ ច្រើន
 ជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលធ្វើព្រះ
 និព្វាន ឲ្យជាអារម្មណ៍ហើយបាននូវសមាធិ^(១) បាននូវឯកគ្គតាចិត្ត មាន
 ចំនួនតិច ពួកសត្វដែលធ្វើព្រះនិព្វាន ឲ្យជាអារម្មណ៍ហើយមិនបាន
 នូវសមាធិ មិនបាននូវឯកគ្គតាចិត្ត ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

១ មគ្គសមាធិនឹងផលសមាធិ ។ អដ្ឋកថា ។

អបរស្សៈ ឯកធម្មទិចារិយំ បុគ្គលោ វគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា យេ
អន្ធក្ករសត្តានំ លាភិនោ អថ ខោ ឯតេវ សត្តា
ពហុតរា យេ អន្ធក្ករសត្តានំ ន លាភិនោ ឧញ្ញេន
កថាលកត្តេន យាបេន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
អប្បកា តេ សត្តា យេ អត្តរសស្ស ធម្មរសស្ស
វិមុត្តិរសស្ស លាភិនោ អថ ខោ ឯតេវ សត្តា
ពហុតរា យេ អត្តរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស
ន លាភិនោ ។ តស្មាភិបា ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិ-
តព្វំ អត្តរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស លាភិនោ
កវិស្សហាតិ ។ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

(២០៦) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អប្បមត្តកំ ឥមស្មី
ជម្ពីមេ អារាមរាមណោយ្យកំ វនរាមណោយ្យកំ
ភូមិរាមណោយ្យកំ ខោគ្ករណីរាមណោយ្យកំ អថ
ខោ ឯតេវេ ពហុតរំ យទិនំ ឧត្តរលវិក្ខុលំ
នទីវិទុក្ខំ ខាលុកកណ្តា កដ្ឋានំ បព្វតវិសមំ ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា
យេ មនុស្សា ចុតា មនុស្សសុ បច្ឆាជាយន្តិ

ឯកធម្មទិណ្ឌ ធីតាទៀត វគ្គទី ៤

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលជាអ្នកបានឮវិបាកប្រសើរនឹងរសជ័យ
 ប្រសើរមានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនបានឮវិបាកប្រសើរ នឹង
 រសជ័យប្រសើរ តែងចិញ្ចឹមជីវិតដោយការស្វែងរកផ្លែឈើ មើមឈើ ដោយ
 កត់ត្រាដែលគេនាំមកដោយអម្បាល ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលជាអ្នកបានឮអត្តរស (ផល២) ធម្មរស (មគ្គ២)
 វិមុត្តិរស (ព្រះនិព្វាន) មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលជាអ្នកមិនបានឮអត្តរស
 ធម្មរស វិមុត្តិរស មានចំនួនច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះ
 ថា យើងទាំងឡាយនឹងបានឮអត្តរស ធម្មរស វិមុត្តិរស ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[២០៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចអាកាសគួរជាទីរីករាយ ព្រៃគួរ
 ជាទីរីករាយ ភូមិគួរជាទីរីករាយ ស្រះឈូកគួរជាទីរីករាយ ក្នុងដុំមុទ្រនេះ
 មានចំនួនតិច ត្រង់ទីដែលទួលនឹងទំនាបជ្រកស្ទឹង ទីមានជ័ង្គត់នឹងបន្ទា
 ក្នុងរដូវប្រាំងច្រើនជាង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ដែលច្យុតអំពីមនុស្សលោក កើតក្នុងមនុស្សលោកវិញ មានចំនួនតិច

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ឯកទិវតោ

អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ មនុស្សា
 ចុតា និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ និវាទនយោនិយា
 បច្ឆាជាយន្តិ បិត្តិវិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សុត្តា យេ មនុស្សា
 ចុតា ទេវេសុ បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ
 សុត្តា ពហុតរា យេ មនុស្សា ចុតា និរយេ
 បច្ឆាជាយន្តិ និវាទនយោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ បិត្តិ-
 វិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អប្បកា តេ សុត្តា យេ ទេវា ចុតា ទេវេសុ
 បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា
 យេ ទេវា ចុតា និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ និវាទន-
 យោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ បិត្តិវិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សុត្តា យេ
 ទេវា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ
 ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ ទេវា ចុតា និរយេ
 បច្ឆាជាយន្តិ និវាទនយោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ
 បិត្តិវិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកនិដាត

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីមនុស្សលោក កើតក្នុងនរក កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន

កើតក្នុងបិត្តវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីមនុស្សលោក កើតក្នុងទេវលោក មានចំនួនតិច

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីមនុស្សលោក កើតក្នុងនរក កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន

កើតក្នុងបិត្តវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីទេវលោក កើតក្នុងទេវលោកវិញ មានចំនួនតិច

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីទេវលោក កើតក្នុងនរក កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន

កើតក្នុងបិត្តវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីទេវលោក កើតក្នុងមនុស្សលោក មានចំនួនតិច

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីទេវលោក កើតក្នុងនរក កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន

កើតក្នុងបិត្តវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

អប្បស្សៈ ឯកដង្ហាទិបាលីយំ ចតុត្ថោ វិញ្ញោ

អប្បកា តេ សុត្តា យេ និរយា ចុតា មនុស្សសុ
 បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ
 និរយា ចុតា និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ តិរច្ឆានយោនិយា
 បច្ឆាជាយន្តិ មិត្តិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សុត្តា យេ និរយា ចុតា
 ទេវសុ បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា
 ពហុតរា យេ និរយា ចុតា និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ
 តិរច្ឆានយោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ មិត្តិសយេ បច្ឆា-
 ជាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខា ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សុត្តា
 យេ តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា មនុស្សសុ បច្ឆា-
 ជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ
 តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ
 តិរច្ឆានយោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ មិត្តិសយេ បច្ឆា-
 ជាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សុត្តា
 យេ តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា ទេវសុ បច្ឆាជាយន្តិ
 អថ ខោ ឯតេវ សុត្តា ពហុតរា យេ តិរច្ឆានយោ-
 និយា ចុតា និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ តិរច្ឆានយោ-
 និយា បច្ឆាជាយន្តិ មិត្តិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។

ឯកធម្មទិចារិ ជទៃៀត វត្ថុទី ៤

ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីនរក កើតក្នុងមនុស្សលោក មានចំនួនតិច ពួកសត្វ

ដែលច្បុត អំពីនរក កើតក្នុងនរកវិញ កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងបិត្តិ-

វិស័យច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែល

ច្បុត អំពីនរកកើតក្នុងទេវលោក មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីនរក

កើតក្នុងនរកវិញ កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងបិត្តិវិស័យ ច្រើនជាង

ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីតិរច្ឆាន

កើតក្នុងមនុស្សលោក មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីតិរច្ឆាន កើត

ក្នុងនរក កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងបិត្តិវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាង

នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីតិរច្ឆាន កើតក្នុងទេវ-

លោក មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលច្បុត អំពីកំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងនរក

កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងបិត្តិវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា យេ បិត្តិ-
 វិសយា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ឆាជាយន្តិ អថ
 ខោ ឯតេវ សត្តា តហុតរា យេ បិត្តិវិសយា ចុតា
 និរយេ បច្ឆាជាយន្តិ តិរច្ឆានយោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ
 បិត្តិវិសយេ បច្ឆាជាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អប្បកា តេ សត្តា យេ បិត្តិវិសយា ចុតា
 នេវេសុ បច្ឆាជាយន្តិ អថ ខោ ឯតេវ សត្តា
 តហុតរា យេ បិត្តិវិសយា ចុតា និរយេ បច្ឆាជា-
 យន្តិ តិរច្ឆានយោនិយា បច្ឆាជាយន្តិ បិត្តិវិសយេ
 បច្ឆាជាយន្តិ ។

វិញ្ញោ ចតុញ្ញោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ឯកវិចិត្រ

មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលច្បូត អំពីបិត្តវិស័យ កើតក្នុងមនុស្ស-
 លោក មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលច្បូត អំពីបិត្តវិស័យ កើតក្នុងនរក
 កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងបិត្តវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលច្បូត អំពីបិត្តវិស័យ កើតក្នុងទេវលោក
 មានចំនួនតិច ពួកសត្វដែលច្បូត អំពីបិត្តវិស័យ កើតក្នុងនរក កើតក្នុង
 កំណើតតិរច្ឆាន កើតក្នុងបិត្តវិស័យ ច្រើនជាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ វគ្គទី ៤ ។

បសាទករធម្មាទិបាលី

[២០៧] អន្ធិមិទំ ភិក្ខុវេ លាភានំ យទិទំ អារពា-
កត្តំ បិណ្ឌទាតិកត្តំ បំសុត្វលីកត្តំ តេបិវិកត្តំ
ធម្មកថិកត្តំ វិនយធរកត្តំ ពាហុសច្ចំ ជានិយម្យំ
អាគប្បសម្មនា បរិវាសម្មនា មហាបរិវាតា
កុលបុតិ វណ្ណោត្តរតា កល្យាណវត្តរណតា
អប្បច្ចតា អប្បពាធតាតិ ។

[២០៨] អច្ឆរសំយាតមត្ថបិ ថេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
បវេមំ ឈានំ ភាវេតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អវិត្តជ្ឈនោ វិហារតិ សត្តសាសនករោ ឧវាទប្បដិ-
ករោ អមោយំ វជ្ជបិណ្ឌំ កុញ្ញតិ កោ បន វនោ
យេ នំ ពហុលីករោជ្ជតិ ។

[២០៩] អច្ឆរសំយាតមត្ថបិ ថេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
ទុតិយំ ឈានំ ភាវេតិ ... តតិយំ ឈានំ ភាវេតិ ...
ចតុត្ថំ ឈានំ ភាវេតិ ... មេត្តំ ថេតោវិមុត្តិ ភាវេតិ ...
តកុណំ ថេតោវិមុត្តិ ភាវេតិ ... មុទិតំ ថេតោ-
វិមុត្តិ ភាវេតិ ... ឧបេត្តំ ថេតោវិមុត្តិ ភាវេតិ ...

បសាទករធម្មាទីបាលី

[២០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពជាអ្នកប្រព្រឹត្តិការព្រឹកធុតន្ត
ភាពជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាតិកធុតន្ត ភាពជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបំសុក្ខលិកធុតន្ត
ភាពជាអ្នកប្រព្រឹត្តិគេចវិវិកធុតន្ត ភាពជាធម្មកចិក ភាពជាវិន័យធរ
ភាពជាពហុស្សុត ភាពជាអ្នកមាំមួន(១) ការបរិច្ចណិ ដោយអាកប្ប-
កិរិយា ការបរិច្ចណិដោយបរិវារ ភាពជាអ្នកមានបរិវារច្រើន ភាពជាគុល-
បុត្រ ភាពជាអ្នកមានបូល ភាពជាអ្នកមានសំដីពិរោះ ភាពជាអ្នក
ប្រាថ្នាតិច ភាពជាអ្នកមានរោគតិច នេះជាលាភ យ៉ាងឯកជាង
លាភទាំងឡាយ ។

[២០៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុចំរើនបឋមជ្ឈាន សូម្បីត្រឹម
តែមួយផ្កាតម្រាមដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះគឺជាគតហៅថា
មានឈានមិនបានលះបង់ ជាអ្នកធ្វើតាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា
ធ្វើតាមឧវាទ បរិភោគបិណ្ឌបាតរបស់អ្នកស្រុក មិនឥតប្រយោជន៍
ចាំបាច់និយាយថ្វី ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើឈានឱ្យច្រើននោះ ។

[២០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុចំរើនទុតិយជ្ឈាន
សូម្បីត្រឹមតែមួយផ្កាតម្រាមដែរ ... ចំរើនតតិយជ្ឈាន ... ចំរើន
ចតុត្ថជ្ឈាន ... ចំរើនមេត្តាចេតោវិមុត្តិ ... ចំរើនករុណាចេតោ-
វិមុត្តិ... ចំរើនមុទិតាចេតោវិមុត្តិ... ចំរើនទេវតាចេតោវិមុត្តិ...

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តកាយស្ស ឯកទីបាតោ

កាយេ កាយាទុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្មជាតោ
 សតិមា វិនិយោ លោកេ អភិជ្ឈានោមនស្សំ... វេទ-
 នាសុ វេទនាទុបស្សី វិហរតិ ។ បេ ។ ចិត្តេ ចិត្តា-
 ទុបស្សី វិហរតិ ។ បេ ។ ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី
 វិហរតិ អាតាបី សម្មជាតោ សតិមា វិនិយោ
 លោកេ អភិជ្ឈានោមនស្សំ... អនុប្បន្នានំ ចាបកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បន្នាយ ធនំ ជនេតិ
 វាយមតិ វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ បទហតិ...
 ឧប្បន្នានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហា-
 នាយ ធនំ ជនេតិ វាយមតិ វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ
 បក្កណ្ណាតិ បទហតិ ... អនុប្បន្នានំ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧប្បន្នាយ ធនំ ជនេតិ វាយមតិ វិរិយំ
 អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ បទហតិ ... ឧប្បន្នានំ
 កុសលានំ ធម្មានំ វិភិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យា-
 ភាវាយ វេហុល្លាយ ភាវនាយ ចារិប្បិយា ធនំ ជនេតិ
 វាយមតិ វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ បទហតិ...
 ឧប្បន្នានំ ឧប្បន្នានំ សម្មាសមន្នា កតំ វិទ្យាទំ កាវេតិ...

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ ឯកវិទ្យា

ឥចារណាយេញកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មាន
 សម្បជញ្ញៈ មានសតិ បន្ទោបង្ខំនូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្សក្នុងលោក ...
 ឥចារណាយេញវេទនាក្នុងពួកវេទនា ៗ បេ ៗ ឥចារណាយេញចិត្តក្នុងចិត្ត
 ៗ បេ ៗ ឥចារណាយេញធម៌ក្នុងពួកធម៌ មានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស
 មានសម្បជញ្ញៈ មានសតិ បន្ទោបង្ខំនូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្សក្នុងលោក...
 ធ្វើបំណងឲ្យកើត ព្យាយាមប្រឹងប្រែងផ្ដន្ទ តាំងចិត្តដើម្បីញ៉ាំងពួកអកុសល-
 ធម៌ដ៏លាមកដែលមិនទាន់កើត មិនឲ្យកើតឡើងបាន... ធ្វើបំណងឲ្យ
 កើតឡើងព្យាយាមប្រឹងប្រែងផ្ដន្ទ តាំងចិត្តដើម្បីលះបង់ពួកអកុសលដ៏លា-
 មកដែលកើតឡើងហើយ... ធ្វើបំណងឲ្យកើតឡើង ព្យាយាមប្រឹងប្រែង
 ផ្ដន្ទ តាំងចិត្ត ដើម្បីញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង...
 ធ្វើបំណងឲ្យកើត ព្យាយាមប្រឹងប្រែង ផ្ដន្ទតាំងចិត្ត ដើម្បីធ្វើពួកអកុសល-
 ធម៌ដែលកើតឡើង ហើយឲ្យបិទថេរ មិនឲ្យវិនាស ឲ្យរឹងរិតតែចំរើន
 បរិបូណ៌ទូលាយឡើង... ចំរើនឥន្ទ្រិយ ប្រកបដោយឆន្ទសមាធិប្ប-
 ធានសង្ខារ... ចំរើនឥន្ទ្រិយ ប្រកបដោយវិរិយ សមាធិប្បធានសង្ខារ ...

បសាទការធម្មាទិពាលីយ៍

វិរិយ សមាធិប្បធាន សង្ខារសមដ្ឋានកតំ ឥន្ទ្រិចាទំ ភាវេតិ...
 ចិត្តសមាធិប្បធាន សង្ខារសមដ្ឋានកតំ ឥន្ទ្រិចាទំ ភាវេតិ...
 វិមសា សមាធិប្បធាន សង្ខារសមដ្ឋានកតំ ឥន្ទ្រិចាទំ
 ភាវេតិ... សន្តិទ្រិយំ ភាវេតិ... វិរិយទ្រិយំ ភាវេតិ...
 សតិទ្រិយំ ភាវេតិ... សមាធិទ្រិយំ ភាវេតិ... បញ្ញាទ្រិយំ
 ភាវេតិ... សទ្ធាពលំ ភាវេតិ... វិរិយពលំ ភាវេតិ...
 សតិពលំ ភាវេតិ... សមាធិពលំ ភាវេតិ... បញ្ញាពលំ
 ភាវេតិ... សតិសម្ពោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ... ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈន្តំ
 ភាវេតិ... វិរិយសម្ពោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ... បីតិសម្ពោជ្ឈន្តំ
 ភាវេតិ... បស្សន្តិសម្ពោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ... សមាធិសម្ពោជ្ឈន្តំ
 ភាវេតិ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ... សម្មាទិដ្ឋិ
 ភាវេតិ... សម្មាសង្កប្បំ ភាវេតិ... សម្មាវាចំ ភាវេតិ...
 សម្មាកម្មន្តំ ភាវេតិ... សម្មាអាជីវំ ភាវេតិ... សម្មា-
 វាយាមំ ភាវេតិ... សម្មាសតី ភាវេតិ... សម្មាសមាធិ
 ភាវេតិ...

[២០០] អដ្ឋត្ថំ រូបសញ្ញា ពហិទ្ធា រូចានំ បស្សតិ
 បរិត្តានិ សុវណ្ណធូល្លានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធាមិ
 បស្សមីតិ វេរំ សញ្ញា ហោតិ...

បសាទករធម្មាទិបាលី

ចំរើនឥទ្ធិបាទ ប្រកបដោយចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារ... ចំរើនឥទ្ធិបាទ
 ប្រកបដោយវិមុត្តិសាសមាធិប្បធានសង្ខារ... ចំរើនសទ្ធិទ្រិយ... ចំរើនវិវិដ្ត-
 ទ្រិយ... ចំរើនសតិទ្រិយ... ចំរើនសមាធិទ្រិយ... ចំរើនបញ្ញាទ្រិយ... ចំរើន
 សទ្ធាពល... ចំរើនវិវិដ្តពល... ចំរើនសតិពល... ចំរើនសមាធិពល...
 ចំរើនបញ្ញាពល... ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ... ចំរើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ...
 ចំរើនវិវិដ្តសម្ពោជ្ឈង្គ... ចំរើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ... ចំរើនបស្សន្តិសម្ពោជ្ឈង្គ...
 ចំរើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ... ចំរើនទេវតាសម្ពោជ្ឈង្គ... ចំរើនសម្មាទិដ្ឋ...
 ចំរើនសម្មាសង្កប្ប... ចំរើនសម្មាវចា... ចំរើនសម្មាភម្មន្ត...
 ចំរើនសម្មាភាជីវៈ... ចំរើនសម្មាវាយាម... ចំរើនសម្មាសតិ... ចំរើន
 សម្មាសមាធិ...

[២១០] បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់គឺបរិកម្មនូវរូបខាងក្នុង(១)

ឃើញនូវតួក្រូច ខាងក្រៅ(២)ដែលជាបុគ្គល មានសម្បុរល្អនឹងសម្បុរ
 អាក្រក់ គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមានសេចក្តី
 សំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ...

១ សំនើយក សក់ប្រមាត់ប្រស្រីវិញ្ញាណដើម ។ ២ សំនើយកនិម្មិតខាងក្រៅដែល
 កើតឡើង ក្នុងវេលាពុំពង្សបរិកម្មនូវរូបខាងក្នុងនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

[២០០] អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូបានិ
 បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណធុត្វល្លានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជានាមិ បស្សាមីតិ ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ...

[២០២] អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូបានិ
 បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណធុត្វល្លានិ តានិ អភិកុយ្យ
 ជានាមិ បស្សាមីតិ ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ ...

[២០៣] អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូបានិ
 បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណធុត្វល្លានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជានាមិ បស្សាមីតិ ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ...

[២០៤] អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូបានិ
 បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ
 នីលនិកាសានិ តានិ អភិកុយ្យ ជានាមិ បស្សាមីតិ
 ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ ...

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឯកវិញ្ញាណ

[២១១] បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវពួករូប
ខាងក្រៅដែលជារូបធំ មានសម្បុរល្អនឹងមានសម្បុរអាក្រក់ គ្របសង្កត់នូវ
រូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ
ដឹង អាត្មាអញឃើញ...

[២១២] បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញ
នូវពួករូបខាងក្រៅ ដែលជារូបតូច មានសម្បុរល្អនឹងសម្បុរអាក្រក់
គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា
អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ...

[២១៣] បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវ
ពួករូបខាងក្រៅ ដែលជារូបធំ មានសម្បុរល្អនឹងមានសម្បុរអាក្រក់ គ្រប
សង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា
អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ...

[២១៤] បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវ
ពួករូបខាងក្រៅ ដែលជារូបខ្សោច មានសម្បុរខ្សោច បញ្ចេញសម្បុរខ្សោច
មានរស្មីខ្សោច គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមានសេចក្តី
សំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ...

បសាទរាជម្ហូបចំណី

[២០៥] អង្គ្រតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូចានិ
 បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីត-
 និកាសានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ
 ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ ...

[២០៦] អង្គ្រតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូចានិ
 បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ
 លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិកាសានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ ...

[២០៧] អង្គ្រតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូចានិ
 បស្សតិ ឥនាតានិ ឥនាតវណ្ណានិ ឥនាតនិទស្សនានិ
 ឥនាតនិកាសានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធាមិ
 បស្សមីតិ ឯវំ សញ្ញំ ហោតិ .. រូបំ រូចានិ បស្សតិ...

[២០៨] អង្គ្រតំ អរូបសញ្ញំ តហិទ្ធា រូចានិ
 បស្សតិ ... សុកន្តេវ អធិមុត្តោ ហោតិ ...

[២០៩] សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា
 បដិយេសញ្ញានំ អន្តរ្តមា នាទត្តសញ្ញានំ អមនសិកាវា
 អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ញាយតនំ ឧប-
 សម្បជ្ឈំ វិហាតិ ...

បសាទករធម្មទិពាលី

(២១៥) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវ
 ពួករូបខាងក្រៅ ដែលជារូបលឿង មានសម្បុរលឿង បញ្ចេញសម្បុរ
 លឿង មានរស្មីលឿង គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមាន
 សេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ...

(២១៦) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវពួក
 រូបខាងក្រៅ ដែលជារូបក្រហម មានសម្បុរក្រហម បញ្ចេញសម្បុរ
 ក្រហម មានរស្មីក្រហម គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមាន
 សេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ...

(២១៧) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវ
 ពួករូបខាងក្រៅ ដែលជារូបស មានសម្បុរស បញ្ចេញសម្បុរស មាន
 រស្មីស គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយជាបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ... បុគ្គលមានរូប
 តែងឃើញនូវពួករូប ...

(២១៨) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវ
 ពួករូបខាងក្រៅ ... ជាបុគ្គលដោះចាកកសិណារម្មណ៍ដ៏ល្អ...

(២១៩) បុគ្គលព្រោះប្រព្រឹត្តកង្វិននូវរូបសញ្ញាសព្វគ្រប់ ធ្វើ
 បដិយសញ្ញាឲ្យវិនាស មិននឹករំពឹងនានក្តួសញ្ញា ក៏ចូលកាន់អាភាសា-
 ន រោយតនៈ ដោយពិចារណាថា អាភាសាមិនមានទីបំផុត...

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឯកនិពាតោ

[២២០] សព្វសោ អាត្មាសាធិញ្ញាយតនំ សមតិ-
ក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបស-
ម្បជ្ឈ វិហរតិ...

[២២១] សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
នត្ថំ តិក្ខ័តំ អាត្មញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ...

[២២២] សព្វសោ អាត្មញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
នេវសញ្ញាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ...

[២២៣] សព្វសោ នេវសញ្ញាសញ្ញាយតនំ
សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ...

[២២៤] បរីក្កសិណំ ភាវេតិ... អាចោក្កសិណំ
ភាវេតិ... តេជោក្កសិណំ ភាវេតិ... វាយោក្កសិណំ
ភាវេតិ... ជីវក្កសិណំ ភាវេតិ... បីតក្កសិណំ
ភាវេតិ... លោហិតក្កសិណំ ភាវេតិ... ឧទាតក្កសិណំ
ភាវេតិ... អាត្មាសក្កសិណំ ភាវេតិ... វិញ្ញាណ-
ក្កសិណំ ភាវេតិ... អស្មក្កសញ្ញំ ភាវេតិ...
មរណសញ្ញំ ភាវេតិ... អាហារេ បដិក្កលសញ្ញំ
ភាវេតិ... សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញំ ភាវេតិ...

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឯកនិបាត

[២២០] បុគ្គលព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងអាគាសញ្ញាយតនៈសព្វគ្រប់
ចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ញាយតនៈដោយពិចារណាថាវិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត...

[២២១] បុគ្គលព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈសព្វគ្រប់
ក៏ចូលកាន់អាកិញ្ញាយតនៈដោយពិចារណាថា អ្វីតិចតួចមិនមាន ...

[២២២] បុគ្គលព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងអាកិញ្ញាយតនៈសព្វគ្រប់
ក៏ចូលកាន់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ...

[២២៣] បុគ្គលព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ
ក៏ចូលកាន់សញ្ញាវេទយតនិរោធិ(១)...

[២២៤] បុគ្គលចំរើនបឋវិកសិណ ... ចំរើនអាប្យាកសិណ ...
ចំរើនគេដោកសិណ ... ចំរើនវាយោកសិណ ... ចំរើននីល-
កសិណ ... ចំរើនប័តកសិណ ... ចំរើនលោហិតកសិណ ... ចំរើន
ឥទ្ធាតុកសិណ ... ចំរើនអាកាសកសិណ ... ចំរើនវិញ្ញាណ-
កសិណ ... ចំរើនអសុភសញ្ញា ... ចំរើនមរណសញ្ញា ... ចំរើន
អាហារេ បដិកូលសញ្ញា ... ចំរើនសព្វលោកេ អនកិរតសញ្ញា ...

១ព័ត្រឹមព្វៈ ២១០ ដល់ ២២៣ មើលក្នុងភាគ ១៩ ត្រង់សង្កត់សូត្រ និងភាគ១៦ ត្រង់
មហានិទានសូត្រ ។

បសាទអរគុណទិពាលីយ៍

អនិច្ចសញ្ញា ភាវេតិ... អនិច្ច ទុក្ខសញ្ញា
 ភាវេតិ... ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា ភាវេតិ... បហានសញ្ញា
 ភាវេតិ... វិរាគសញ្ញា ភាវេតិ... ជិវេជសញ្ញា ភាវេតិ...
 អនិច្ចសញ្ញា ភាវេតិ... អនត្តសញ្ញា ភាវេតិ... មរណ-
 សញ្ញា ភាវេតិ... អាមារេ បដិក្ខលសញ្ញា ភាវេតិ...
 សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ភាវេតិ... អដ្ឋិកសញ្ញា
 ភាវេតិ... បុឡវតសញ្ញា ភាវេតិ... វិជ្ជលកសញ្ញា
 ភាវេតិ... វិច្ឆិទ្កកសញ្ញា ភាវេតិ... ទុក្ខមាតកសញ្ញា
 ភាវេតិ... ពុទ្ធានុស្សតិ ភាវេតិ... ជម្មានុស្សតិ ភាវេតិ...
 សង្ឃានុស្សតិ ភាវេតិ... សីលានុស្សតិ ភាវេតិ...
 ចាតានុស្សតិ ភាវេតិ... ធម៌តានុស្សតិ ភាវេតិ... អាធានា-
 នស្សតិ ភាវេតិ... មរណស្សតិ ភាវេតិ... កាយកតាសតិ
 ភាវេតិ... ឧបសមាទុស្សតិ ភាវេតិ... បវេមជ្ឈន-
 សហគតំ សន្និទ្ធិយំ ភាវេតិ... វិរិយទ្រិយំ ភាវេតិ...
 សតិទ្រិយំ ភាវេតិ... សមាធិទ្រិយំ ភាវេតិ... បញ្ញាទ្រិយំ
 ភាវេតិ... សទ្ធាពលំ ភាវេតិ... វិរិយពលំ ភាវេតិ...
 សតិពលំ ភាវេតិ... សមាធិពលំ ភាវេតិ...

បសាទករធម្មាទិដាលី

ចំរើនអនិច្ចសញ្ញា...ចំរើនអនិច្ច ទតសញ្ញា...ចំរើនទេវតា អនតសញ្ញា...

ចំរើនបហានសញ្ញា... ចំរើនវិភតសញ្ញា... ចំរើននិរោធសញ្ញា... ចំរើន

អនិច្ចសញ្ញា...ចំរើនអនតសញ្ញា...ចំរើនមរណសញ្ញា...ចំរើនអាហារេប

ដឹកលសញ្ញា... ចំរើនសព្វលោកអនតវតសញ្ញា... ចំរើនអដ្ឋតសញ្ញា...

ចំរើនបុទ្យវតសញ្ញា ... ចំរើនវិនិលកសញ្ញា ... ចំរើនវិច្ឆិទតសញ្ញា ...

ចំរើនទុទ្ធមាតកសញ្ញា... ចំរើនពុទ្ធានុស្សតិ... ចំរើនធម្មានុស្សតិ... ចំរើន

សង្ឃានុស្សតិ ... ចំរើនសីលានុស្សតិ ... ចំរើនចាតានុស្សតិ ... ចំរើន

ទេវតានុស្សតិ ... ចំរើនអានាប្រានុស្សតិ ... ចំរើនមរណស្សតិ ...

ចំរើនកាយគតាសតិ ... ចំរើនឧបសមាទានុស្សតិ ... ចំរើនសទ្ធិ-

ទ្រិយប្រកបដោយបឋមជ្ឈាន ... ចំរើនវិរិយទ្រិយ... ចំរើនសតិទ្រិយ ...

ចំរើនសមាធិទ្រិយ ... ចំរើនបញ្ញាទ្រិយ ... ចំរើនសង្គាតិល ...

ចំរើនវិរិយពល ... ចំរើនសតិពល ... ចំរើនសមាធិពល ...

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឯកនិដាយោ

បញ្ចាពលំ ភាវេតិ... ធុតិយជ្ឈានសហគតំ ។ បេ ។
 តតិយជ្ឈានសហគតំ ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានសហគតំ
 ។ បេ ។ មេត្តាសហគតំ ។ បេ ។ កក្កណាសហគតំ
 ។ បេ ។ មុទិតាសហគតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ... វិយន្ទ្រិយំ ភាវេតិ... សតិទ្ធរិយំ
 ភាវេតិ... សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ... បញ្ចាទ្ធរិយំ ភាវេតិ...
 សទ្ធាពលំ ភាវេតិ... វិយពលំ ភាវេតិ... សតិពលំ
 ភាវេតិ... សមាធិពលំ ភាវេតិ... បញ្ចាពលំ ភាវេតិ...
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អវត្តជ្ឈនោ វិហារតិ
 សត្តសាសនករោ ឧវាទប្បដិករោ អមោយំ រដ្ឋ-
 បិណ្ឌំ កុញ្ញតិ កោ បន វនោ យេ នំ ពហុ-
 លីករោជ្ជតិ ។

(២២៥) យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ
 ចេតសា ធុដោ អន្តោគជា តស្ស កុដ្ឋនិយោ យា
 កាចិ សមុទ្ទំ កមា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យស្ស
 កស្សចិ កាយកតាសតិ ការីតា ពហុលីកតា
 អន្តោគជា តស្ស កុសលា ធម្មា យេ កេចិ
 វិជ្ជាកាតិយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឯកវិញ្ញាណ

ចំរើនបញ្ញាពល... ប្រកបដោយទុតិយដ្ឋាន ។ បេ។ ប្រកបដោយតតិ-
 យដ្ឋាន ។ បេ។ ប្រកបដោយចតុត្ថដ្ឋាន ។ បេ។ ប្រកបដោយមេត្តា ។ បេ។
 ប្រកបដោយករុណា ។ បេ។ ប្រកបដោយមុទិតា ។ បេ។ ចំរើនសុទ្ធិទ្រិយ
 ប្រកបដោយទល្យក្កា... ចំរើនវិរិយទ្រិយ... ចំរើនសតិទ្រិយ... ចំរើន
 សមាធិទ្រិយ... ចំរើនបញ្ញាទ្រិយ... ចំរើនសទ្ធាពល... ចំរើនវិរិយពល...
 ចំរើនសតិពល... ចំរើនសមាធិពល... ចំរើនបញ្ញាពល... ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា ជាអ្នកមានឈានមិនបានលះបង់ ជាអ្នកធ្វើ
 តាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ធ្វើតាមឧវាទ បរិភោគដុំបាយរបស់អ្នក
 ដែនមិនឥតប្រយោជន៍ទេ ចាំបាច់និយាយថ្វី ដល់ពួកភិក្ខុដែលចំរើនឈាន
 ឲ្យច្រើននោះ ។

(២២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រដែលបុគ្គលណាមួយ
 បានផ្សាយទៅដោយចិត្តហើយ ស្ទើរតូចៗ នីមួយៗដែលហូរទៅរកសមុទ្រ
 គង់ជាការងាយដល់បុគ្គលនោះ ដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយ-
 គតាសតិ ដែលបុគ្គលណាមួយបានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយ ។ ហើយ ពួក
 កុសលធម៌នីមួយៗ ដែលជាចំណែកវិជ្ជា គង់ជាការងាយដល់បុគ្គលនោះ
 យ៉ាងនោះដែរ ។

បសាទរាជធម្មទិពាលីយំ

(២២៦) ឯកធម្មោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុលី-
 កតោ មហតោ សំវេតាយ សំវត្ថតិ មហតោ
 អត្តាយ សំវត្ថតិ មហតោ យោកក្ខេមាយ សំវត្ថតិ
 សតិសម្មជញ្ញាយ សំវត្ថតិ ញ្ញាណទស្សនប្បដិណ-
 កាយ សំវត្ថតិ ធិដ្ឋធម្មសុខវិហារាយ សំវត្ថតិ
 វិជ្ជាវិមុត្តិដលសច្ចិកិរិយាយ សំវត្ថតិ ។ កតមោ
 ឯកធម្មោ ។ កាយកតាសតិ ។ អយំ ខោ
 ភិក្ខុវេ ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ
 មហតោ សំវេតាយ សំវត្ថតិ មហតោ អត្តាយ
 សំវត្ថតិ មហតោ យោកក្ខេមាយ សំវត្ថតិ សតិ-
 សម្មជញ្ញាយ សំវត្ថតិ ញ្ញាណទស្សនប្បដិណកាយ
 សំវត្ថតិ ធិដ្ឋធម្មសុខវិហារាយ សំវត្ថតិ វិជ្ជាវិមុត្តិ-
 ដលសច្ចិកិរិយាយ សំវត្ថតិ ។

(២២៧) ឯកធម្មោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុលី-
 កតោ កាយោបិ បស្សម្ពតិ ចិត្តំបិ បស្សម្ពតិ

បសាទករធម្មទិបាសិ

[២២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាងដែលបុគ្គលបានចំរើន ហើយ បានសន្សំរឿយៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសង្ខេប ច្រើន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចំរើនច្រើន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី សេចក្តីក្សេមចាកយោគៈច្រើន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាននូវសតិទីដ៏ សម្បជញ្ញៈ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាននូវញាណទស្សនៈ តែងប្រព្រឹត្ត ទៅ ដើម្បីនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវវិជ្ជា(១) វិមុត្តិ(២) នឹងផល(៣) ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។ គឺកាយ- គតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបាន ចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី សង្ខេបច្រើន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីចំរើនច្រើន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីក្សេមចាកយោគៈច្រើន តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាននូវសតិ ទីដ៏សម្បជញ្ញៈ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាននូវញាណទស្សនៈ តែងប្រព្រឹត្ត ទៅ ដើម្បីនៅជាសុខក្នុងអត្តភាពនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ ច្បាស់នូវ វិជ្ជា វិមុត្តិ នឹងផល ។

[២២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាងដែលបុគ្គលបានចំ រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយកាយក្តី វេមន៍ស្ងប់រម្ងាប់ ចិត្តក្តី វេមន៍ស្ងប់រម្ងាប់

១. បានខាងបញ្ញា ដ៏សម្បយុត្តដោយមគ្គ ។ ២. បានខាងសម្បយុត្តធម៌ដែលកើតរលត់ ដ៏មួយគ្នាដោយមគ្គប្បញ្ញាតោះ ។ ៣. បានខាងអរហត្តផល ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ឯកទីបិដកេ

វិតត្តវិចារាមិ វុបសម្មន្តិ កេវលាមិ វិជ្ជាកាតិយា ធម្មា
 ភាវនាចារិច្ចរិ កច្ចន្តិ ។ កតមស្មី ឯកធម្មេ ។
 កាយគតាសតិយា ។ ឥមស្មី ខោ ភិក្ខុវេ
 ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុល័កតេ កាយោមិ បស្សម្ពតិ
 ចិត្តមិ បស្សម្ពតិ វិតត្តវិចារាមិ វុបសម្មន្តិ កេវលាមិ
 វិជ្ជាកាតិយា ធម្មា ភាវនាចារិច្ចរិ កច្ចន្តិ ។

[២២៨] ឯកធម្មេ ភិក្ខុវេ ភាវិតេ ពហុល័កតេ
 អនុប្បដ្ឋា ថេវ អត្យសលា ធម្មា នុប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា
 ច អត្យសលា ធម្មា បហ័យន្តិ(១) ។ កតមស្មី
 ឯកធម្មេ ។ កាយគតាសតិយា ឥមស្មី ខោ
 ភិក្ខុវេ ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុល័កតេ អនុប្បដ្ឋា
 ថេវ អត្យសលា ធម្មា នុប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា ច
 អត្យសលា ធម្មា បហ័យន្តិតិ ។

[២២៩] ឯកធម្មេ ភិក្ខុវេ ភាវិតេ ពហុល័កតេ
 អនុប្បដ្ឋា ថេវ ត្យសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ ឧប្បដ្ឋា ច
 ត្យសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវិយ វេមុល្លាយ សំវត្តន្តិ ។

១ ម បរិហាយន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ឯកនិដាត

ទាំងវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ក៏រមែងស្ងប់រម្ងាប់ ពួកធម៌ទាំងអស់ដែលជាប់ណែក
 នៃវិជ្ជា ក៏រមែងដល់នូវការចម្រើនពេញលេញ ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។
 គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង
 ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ កាយក្តី រមែងស្ងប់រម្ងាប់
 ចិត្តក្តី រមែងស្ងប់រម្ងាប់ វិតក្កៈនឹងវិចារៈក្តី រមែងស្ងប់រម្ងាប់ ពួកធម៌
 ទាំងអស់ដែលជាប់ណែកនៃវិជ្ជា ក៏ដល់នូវការចំរើនពេញលេញ ។

(២២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាង ដែលបុគ្គល
 បានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ ពួកអកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើត
 ឡើងក្តី នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយក្តី រមែង
 សាបសូន្យទៅ ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។ គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យ
 រឿយៗហើយ ពួកអកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើងក្តី នឹងមិនកើត
 ឡើង ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយក្តី រមែងសាបសូន្យទៅ ។

(២២៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាង
 ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ ពួកកុសលធម៌
 ដែលមិនទាន់កើតឡើងក្តី នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ដែល
 កើតឡើងហើយក្តី ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចំរើនធំទូលាយ ។

បសាទករធម្មទិចសិយំ

កតមស្មី ឯកធម្មេ ។ កាយកតាសតិយា ។
 ឥមស្មី ខោ ភិក្ខុវេ ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុល័កតេ
 អនុប្បដ្ឋា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បដ្ឋា
 ច កុសលា ធម្មា ភិយ្យោកាវាយ វេយ្យាយ
 សំវត្ថុតិ ។

[២៣០] ឯកធម្មេ ភិក្ខុវេ ភាវិតេ ពហុល័-
 កតេ អវិជ្ជា បហ័យតិ វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ អស្មីមាណោ
 បហ័យតិ អនុសយា សមុត្តាតំ កច្ចតិ សញ្ញា-
 ជនា បហ័យតិ ។ កតមស្មី ឯកធម្មេ ។
 កាយកតាសតិយា ។ ឥមស្មី ខោ ភិក្ខុវេ
 ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុល័កតេ អវិជ្ជា បហ័យតិ
 វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ អស្មីមាណោ បហ័យតិ អនុសយា
 សមុត្តាតំ កច្ចតិ សញ្ញាជនា បហ័យតិ ។

[២៣១] ឯកធម្មេ ភិក្ខុវេ ភាវិតេ ពហុល័-
 កតេ បញ្ចបកេនាយ សំវត្ថុតិ អនុបាទាបវិនិច្ឆ័យាយ
 សំវត្ថុតិ ។ កតមោ ឯកធម្មេ ។ កាយកតាសតិ ។

បសាទករធម្មាទិចារិ

ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។ គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
បើធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ
ពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើង នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌
ដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចំរើនធំទូលាយ ។

[២៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាង ដែលបុគ្គល
បានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ អវិជ្ជា រមែងសាបសូន្យទៅ វិជ្ជា
រមែងកើតឡើង អស្មិមានៈ រមែងសាបសូន្យទៅ អនុស័យ (កិលេស
ដែលដេកត្រាំក្នុងសន្តាន) រមែងដល់នូវការរដកឡើង សញ្ញាជនៈ
(កិលេសជាគ្រឿងចងធ្លាក់) រមែងសាបសូន្យទៅ ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។
គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង
ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ អវិជ្ជា រមែងសាបសូន្យ
ទៅ វិជ្ជា រមែងកើតឡើង អស្មិមានៈ រមែងសាបសូន្យទៅ អនុស័យ
រមែងដល់នូវការរដកឡើង សញ្ញាជនៈ រមែងសាបសូន្យទៅ ។

[២៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាងដែលបុគ្គលបានចំរើន
បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចំរើនបញ្ញា តែងប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីបាននូវអនុបាទបរិនិព្វាន ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។ គឺកាយគតាសតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឯកនិបាតោ

អយំ ខោ ភិក្ខុវេ ឯកេនម្នោ ភាវិតោ ពហុល-
កតោ បញ្ចាបកេនាយ សំវត្ថុតិ អនុចាបវិនិព្វានាយ
សំវត្ថុតិ ។

[២៣២] ឯកេនម្នោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុលកតោ
អនេកោតុប្បដិវេនោ ហោតិ នាណោតុប្បដិវេនោ
ហោតិ អនេកោតុប្បដិសម្ពិទ្ធា ហោតិ ។ កតមស្មី
ឯកេនម្នោ ។ កាយកតាសតិយា ។ ឥមស្មី ខោ
ភិក្ខុវេ ឯកេនម្នោ ភាវិតោ ពហុលកតោ អនេក-
ោតុប្បដិវេនោ ហោតិ នាណោតុប្បដិវេនោ ហោតិ
អនេកោតុប្បដិសម្ពិទ្ធា ហោតិ ។

[២៣៣] ឯកេនម្នោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុល-
កតោ សោតាបត្តិដលសុច្ឆិករិយាយ សំវត្ថុតិ សក-
នាតាមិដលសុច្ឆិករិយាយ សំវត្ថុតិ អនាតាមិដល-
សុច្ឆិករិយាយ សំវត្ថុតិ អរហន្តដលសុច្ឆិករិយាយ
សំវត្ថុតិ ។ កតមោ ឯកេនម្នោ ។ កាយកតា-
សតិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ ឯកេនម្នោ ភាវិតោ
ពហុលកតោ សោតាបត្តិដលសុច្ឆិករិយាយ សំវត្ថុតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ឯកនិដាគ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើន
បានធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចំរើនបញ្ញា តែងប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីបាននូវអនុបាទបរិនិព្វាន ។

(២៣២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើធម៌មួយយ៉ាង ដែលបុគ្គល
បានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ ការត្រាស់ដឹងធាតុច្រើនប្រការ
ការត្រាស់ដឹងធាតុផ្សេងៗ ការបែកធ្លាយក្នុងធាតុច្រើនប្រការ រមែងមាន ។
ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។ គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
បើធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ
ការត្រាស់ដឹងធាតុច្រើនប្រការ ការត្រាស់ដឹងធាតុផ្សេងៗ ការបែកធ្លាយ
ក្នុងធាតុច្រើនប្រការ រមែងមាន ។

(២៣៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាង ដែលបុគ្គលបានចំរើន
បានធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតា-
បត្តិផល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាតាមិផល ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
នូវអរហត្តផល ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។ គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើន បានធ្វើឲ្យ
រឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល

បណ្ណករធម្មទិពាលីយំ

សកតាតាមិដលសុច្ឆិតិរិយាយ សំវត្ថុតិ អនាតាមិ-
ដលសុច្ឆិតិរិយាយ សំវត្ថុតិ អហត្ថដលសុច្ឆិតិ-
រិយាយ សំវត្ថុតិ ។

[២៣២] ឯកធម្មោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ ពហុលី-
កតោ បញ្ចាបដិលាភាយ សំវត្ថុតិ បញ្ចាវឌ្ឍិយា
សំវត្ថុតិ បញ្ចាវេបុលាយ សំវត្ថុតិ បហាបញ្ចតាយ
សំវត្ថុតិ បុប្ផប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ វិបុលប្បញ្ញតាយ (១)
សំវត្ថុតិ កម្មីរប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ អសមត្ថប្បញ្ញ-
តាយ (២) សំវត្ថុតិ ភូរិប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ បញ្ចាពាហុ-
លាយ សំវត្ថុតិ សីមប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ លហុប្ប-
ញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ ហាសប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ ជវន-
ប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ តិក្ខុប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ និព្វេ-
ជិក្ខុប្បញ្ញតាយ សំវត្ថុតិ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។
កាយកតាសតិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ ឯកធម្មោ
ភាវិតោ ពហុលីកតោ បញ្ចាបដិលាភាយ សំវត្ថុតិ

១ ម. វេបុលាយ ។ ២ ឧ. អសាមត្ថប្បញ្ញតាយ ។ អន្តិកថាយធម្មំ ឯវមេ ។

បសាទករធម្មាទិបាសិ

ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាន គាមិផល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគតិផល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
អរហត្តផល ។

(២៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយយ៉ាង ដែលបុគ្គលបានចំរើន
បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបានបញ្ញា ប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីចំរើនបញ្ញា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទូលាយបញ្ញា ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីបញ្ញាដ៏ធំ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាគ្រាស់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
បញ្ញាទូលាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាជ្រៅ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
បញ្ញាដឹងសេចក្តីឥតអ្នកណាស្មើ ដែលអ្នកដទៃមិនអាចត្រាស់ដឹងបាន
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាគ្រាស់ដូចផែនដី ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញា
ច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាស្រពន់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
បញ្ញារហស៍ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញារីករាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
បញ្ញាជាគ្រឿងស្ករទៅ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាដ៏មុត ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីបញ្ញាជាគ្រឿងទំលាយនូវកិលេស ។ ធម៌មួយយ៉ាងគឺអ្វី ។
គឺកាយគតាសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌មួយនេះឯង ដែល
បុគ្គលបានចំរើនបានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបានបញ្ញា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឯកទិច្ចពោ

បញ្ញាវុឌ្ឍិយា	សំវត្ថុតិ	បញ្ញាវេប្បណ្ណាយ	សំវត្ថុតិ
មហាបញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ	បុប្ផប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ
វិបុលប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ	កម្មវប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ
អសមត្ថប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ	ក្រវប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ
បញ្ញាពាហ្មណ្ណាយ	សំវត្ថុតិ	សីយប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ
លហ្មប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ	ហាសប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ
ជវនប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ	តិក្ខុប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ
និព្វេនិកប្បញ្ញតាយ	សំវត្ថុតិ	។	

[២៣៥] អមតន្តេ ភិក្ខុវេ ន បរិក្ខញ្ញន្តិ យេ
 កាយគតាសតី ន បរិក្ខញ្ញន្តិ ។ អមតន្តេ ភិក្ខុវេ
 បរិក្ខញ្ញន្តិ យេ កាយគតាសតី បរិក្ខញ្ញន្តិតិ ។

[២៣៦] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អបរិក្ខតំ យេសំ
 កាយគតាសតី អបរិក្ខតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
 បរិក្ខតំ យេសំ កាយគតាសតី បរិក្ខតិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឯកនិបាត

ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចំរើនបញ្ញា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទូលាយបញ្ញា ប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីបញ្ញាដ៏ធំ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាក្រាស់ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីបញ្ញាទូលាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាជ្រៅ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីបញ្ញាដឹងសេចក្តីឥតអ្នកណា ស្មើ ដែលអ្នកដទៃមិន អាចក្រាស់
 ដឹងបាន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាក្រាស់ដូចផែនដី ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 បញ្ញាច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញារូសរាន់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 បញ្ញារហ័ស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញារីករាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 បញ្ញាជាគ្រឿងស្កុះទៅ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ញាដ៏មុត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 បញ្ញាជាគ្រឿងទំលាយនូវកិលេស ។

(២៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាមិនបរិភោគនូវកាយគ-
 តាសតិ ពួកភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបរិភោគនូវព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ពួកភិក្ខុណាបរិភោគនូវកាយគតាសតិ ពួកភិក្ខុនោះទើបឈ្មោះថា
 បរិភោគនូវព្រះនិព្វាន ។

(២៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
 មិនបរិភោគ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនបរិភោគដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិ ដែលពួកភិក្ខុណា បរិភោគហើយ
 ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះបរិភោគដែរ ។

បសាទរាជម្មាទិយាល័យ

[២៣៧] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ បរិហ័នំ យេសំ
 កាយភតាសតិ បរិហ័នា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
 អបរិហ័នំ យេសំ កាយភតាសតិ អបរិហ័នាតិ ។

[២៣៨] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ វិរុទ្ធំ យេសំ
 កាយភតាសតិ វិរុទ្ធា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
 អវិរុទ្ធំ យេសំ កាយភតាសតិ អវិរុទ្ធាតិ ។

[២៣៩] អមតន្តេ ភិក្ខុវេ បមាធិស្ស (១) យេ
 កាយភតាសតិ បមាធិស្ស ។ អមតន្តេ ភិក្ខុវេ ន
 បមាធិស្ស យេ កាយភតាសតិ ន បមាធិស្សតិ ។

[២៤០] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ បម្មជ្ឈំ យេសំ
 កាយភតាសតិ បម្មជ្ឈា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
 អបម្មជ្ឈំ យេសំ កាយភតាសតិ អបម្មជ្ឈាតិ ។

បសាទករធម្មទិចាលី

[២៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិរបស់ពួកភិក្ខុណា
 សាបសូន្យហើយ ព្រះនិព្វានរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ឈ្មោះថាសាបសូន្យ
 ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិរបស់ពួកភិក្ខុណាមិនសាបសូន្យ
 ព្រះនិព្វានរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ឈ្មោះថាមិនសាបសូន្យដែរ ។

[២៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណាបោះ
 បង់ហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះបោះបង់ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាយគតាសតិ ដែលពួកភិក្ខុណាប្រារព្ធហើយ ព្រះនិព្វានក៏
 ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះប្រារព្ធដែរ ។

[២៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ប្រមាទកាយគតាសតិ
 ពួកភិក្ខុនោះក៏ឈ្មោះថា ប្រមាទព្រះនិព្វានដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកភិក្ខុណា មិនប្រមាទកាយគតាសតិ ពួកភិក្ខុនោះក៏ឈ្មោះថា មិនប្រ-
 មាទព្រះនិព្វានដែរ ។

[២៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណាក្លែង
 ភ្លាំងហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះក្លែងភ្លាំងដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណាមិនក្លែងភ្លាំង ព្រះនិព្វាន
 ក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនក្លែងភ្លាំងដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គរនិកាយស្ស ឯកនិដាពោ

[២៤០] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អនាសេវិតំ យេសំ
កាយគតាសតិ អនាសេវិតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
អាសេវិតំ យេសំ កាយគតាសតិ អាសេវិតាតិ ។

[២៤២] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អភាវិតំ យេសំ
កាយគតាសតិ អភាវិតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
ភាវិតំ យេសំ កាយគតាសតិ ភាវិតាតិ ។

[២៤៣] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អពហុល្លកតំ យេសំ
កាយគតាសតិ អពហុល្លកតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
ពហុល្លកតំ យេសំ កាយគតាសតិ ពហុល្លកតាតិ ។

[២៤៤] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អនភិញ្ញាតំ យេសំ
កាយគតាសតិ អនភិញ្ញាតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
អភិញ្ញាតំ យេសំ កាយគតាសតិ អភិញ្ញាតាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ឯកវិចិត្រ

[២២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណាមិន
បានកប់ប្រសព្វ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនកប់ប្រសព្វដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា បានកប់ប្រសព្វ
ហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះបានកប់ប្រសព្វដែរ ។

[២២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
មិនបានចម្រើន ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនបានចម្រើនដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា បានចម្រើនហើយ
ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះបានចម្រើនដែរ ។

[២២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
មិនធ្វើឲ្យរឿយៗ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនធ្វើឲ្យរឿយៗ
ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា ធ្វើឲ្យរឿយៗ
ហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះធ្វើឲ្យរឿយៗ ដែរ ។

[២២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
មិនដឹងច្បាស់ហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនដឹងច្បាស់
ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា ត្រាស់ដឹង
ហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះត្រាស់ដឹងដែរ ។

បសាទកធម្មទិដ្ឋសិយំ

[២២៥] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អបរិញ្ញាតំ យេសំ
កាយកតាសតិ អបរិញ្ញាតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
បរិញ្ញាតំ យេសំ កាយកតាសតិ បរិញ្ញាតាតិ ។

[២២៦] អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ អសច្ចិកតំ យេសំ
កាយកតាសតិ អសច្ចិកតា ។ អមតន្តេសំ ភិក្ខុវេ
សច្ចិកតំ យេសំ កាយកតាសតិ សច្ចិកតាតិ(១) ។

ឯកនិបាតស្ស សុត្តសហស្សំ សមត្ថំ ។

១ ម. ឥពោ បរំ ឥទមហេច ភគវំ អត្តមនា តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិវឌ្ឍន្តីតិ
ទិស្សន្តិ ។

បសាទករធម្មទិពាលី

(២៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
មិនកំណត់ដឹង ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនកំណត់ដឹងដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា កំណត់ដឹងហើយ
ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះកំណត់ដឹងដែរ ។

(២៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
មិនធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះមិនធ្វើឲ្យដាក់
ច្បាស់ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយគតាសតិដែលពួកភិក្ខុណា
បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះនិព្វានក៏ឈ្មោះថា ពួកភិក្ខុនោះបានធ្វើ
ឲ្យដាក់ច្បាស់ដែរ ។

ចប់ សូត្រ ១ ពាន់នៃឯកវិញ្ញាណ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្រៃវិកាយស្ស ទុក្ខនិបាតោ

នមោ កស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បរមេចណ្ណា សកោ

[២៤៧] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ

កកវា សាវត្ថយំ វិហាតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិ

កស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ កកវា ភិក្ខុ

អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ

កកវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។ កកវា ឯតទវេច

ទ្វេមាទិ ភិក្ខុវេ វជ្ជាទិ ។ កតមាទិ ទ្វេ ។

ទិដ្ឋធម្មិកញ្ច វជ្ជំ សម្បវាយិកញ្ច វជ្ជំ ។ កតមញ្ច

ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋធម្មិកំ វជ្ជំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកច្ឆោ

បស្សតិ ចោរំ អាគុចារី រាជាធា កហេត្វា វិជា

កម្មតារណា ករោន្តេ កសាហិមិ តាន្នេន្តេ

វេត្តហិមិ តាន្នេន្តេ អឡិទណ្ឌកេហិមិ តាន្នេន្តេ

ហត្ថំបិ និទ្ទន្តេ ហាទំបិ និទ្ទន្តេ ហត្ថហាទំបិ និទ្ទន្តេ

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនកាយ ទុក្ខនិបាត

សូមនមស្ការព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។

បឋមបណ្ណា សក

(២៤៧) ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតវនាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង
សាវត្ថី ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះឯង
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូច្នេះ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំងឡាយនេះមាន២ប្រការ ។ ទោស២
ប្រការដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺទោសដែលឲ្យផលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ១ ទោសដែលឲ្យ
ផលក្នុងលោកខាងមុខ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទោសដែលឲ្យផល
ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោក
នេះ ឃើញស្តេចឲ្យចាប់ចោរដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ហើយធ្វើដោយ
កម្មករណ៍ទាំងឡាយផ្សេងៗ គឺ វាយដោយវត្ថុខ្លះ វាយដោយផ្តៅខ្លះ
វាយដោយដំបងខ្លះ កាត់ដៃខ្លះ កាត់ជើងខ្លះ កាត់ទាំងដៃទាំងជើងខ្លះ

បឋមបណ្ណាសកេ កម្មករណវត្ថោ

កកណ្ណំ បិ ធិន្ទន្តេ នាសំ បិ ធិន្ទន្តេ កកណ្ណំ នាសំ បិ

ធិន្ទន្តេ តិលង្គជាលីកំ បិ កករោន្តេ សង្ខមុណ្ឌិកំ បិ

កករោន្តេ វាហុម្មំ បិ កករោន្តេ ដោតិមាលីកំ បិ

កករោន្តេ ហត្ថប្បដ្ឋោតិកំ បិ កករោន្តេ ឯកវង្គិកំ បិ

កករោន្តេ វីរកវាសិកំ បិ កករោន្តេ ឯណាយ្យកំ បិ

កករោន្តេ តន្និសមំ សិកំ បិ កករោន្តេ កហាបន-

កំ បិ កករោន្តេ ទារាបដិច្ចកំ បិ កករោន្តេ បលិ-

យបវត្តកំ បិ កករោន្តេ បលាលប័ថកំ បិ កករោន្តេ

តត្ថនិបិ តេលេន ឱសិញ្ចន្តេ សុនទេហិ បិ

ទាណាបេន្តេ ដីវន្តិ បិ សូលេ ឱត្តាសេន្តេ អសិ-

នា បិ សីសំ ធិន្ទន្តេ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ។

បឋមបណ្ណសក កម្មវេទនាវគ្គ

កាត់ស្លឹកត្រចៀកខ្លះ កាត់ច្រមុះខ្លះ កាត់ទាំងស្លឹកត្រចៀកទាំងច្រមុះខ្លះ
ធ្វើនូវពិលង្គថាលិកកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើក្បាលឲ្យដូចជាឆ្មាំងដាក់ទឹក
ជ្រក់) ខ្លះ ធ្វើនូវសន្ធឹមុណ្ឌិកកម្ម (អំពើដែលគេពន្លះវិស្សកក្បាល ឲ្យរលីង
ដូចជាសម្បកស័ន្ធុ) ខ្លះ ធ្វើនូវរាហុមុខកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើធ្មេញខាត់ឲ្យដូច
ជាមាត់រាហូ) ខ្លះ ធ្វើនូវជោតិមាលិកកម្ម (អំពើដែលគេរុំខ្លួនទាំងមូលដោយ
សំពត់ជ្រលក់ប្រេង) ខ្លះ ធ្វើនូវហត្ថប្បជ្ជោតិកកម្ម (អំពើដែលគេរុំដៃដោយ
សំពត់ជ្រលក់ប្រេង) ខ្លះ ធ្វើនូវឯរាគវដ្តិកកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើដូចជាពន្លាត់
វិស្សកតវៃត) ខ្លះ ធ្វើនូវចីរកវសិកកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើឲ្យដូចជាសំពត់
សម្បកឈើ) ខ្លះ ធ្វើនូវឯណាយ្យកកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើឲ្យដូចជាជើង
សត្វព្រាយ) ខ្លះ ធ្វើនូវពឡិសម័សិកកម្ម (អំពើដែលគេថ្កកមាត់ដោយ
កាងបួសនួច) ខ្លះ ធ្វើនូវកហាបនកកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើឲ្យខូចសរីរៈ
ប្រមាណប៉ុនកហាបនៈមួយ) ខ្លះ ធ្វើនូវខារាបជិច្ចកកម្ម (អំពើដែលគេ
យកទឹកផ្សាស្រោច) ខ្លះ ធ្វើនូវបលិយបរិត្តកកម្ម (អំពើដែលគេធ្វើដូច
ជាបង្វិលជើងគុលបួសសរគោល) ខ្លះ ធ្វើនូវបលាលបីបកកម្ម (អំពើដែល
គេធ្វើឲ្យដូចជាកណ្តាប់ចំបើង) ខ្លះ ស្រោចដោយប្រេងដែលក្តៅខ្លះ ឲ្យឆ្អែក
ទាំងខ្លះ ឲ្យជេកផ្សារលើឈើអណ្តាតទាំងរស់ខ្លះ កាត់ក្បាលដោយ
ដាវខ្លះ ។ លុះបុគ្គលនោះ (បានឃើញហើយ) ក៏គិតយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ទុក្ខនិបាតោ

យថាវុចានំ ខោ ចាបកានំ កម្មានំ ហេតុ ចោរំ
 អាគុចារី រាជាឆោ គហេត្វា វិវិដា កម្មករណា
 ករោន្តិ កសាហិបិ តាឡេន្តិ ។ បេ ។ អសីនាបិ
 សីសំ ធិន្តន្តិ ។ អហោត្វេវ ខោ បន ឯវុចំ
 ចាបកម្មំ ករយ្យំ មំបិ រាជាឆោ គហេត្វា ឯវុចា
 វិវិដា កម្មករណា ករយ្យំ កសាហិបិ តាឡេយ្យំ
 ។ បេ ។ អសីនាបិ សីសំ ធិន្តេយ្យន្តិ ។ សោ
 ធិដ្ឋធម្មិកស្ស វជ្ជស្ស ភីតោ ន បរេសំ ចាកតំ
 បលុម្បន្តោ^(១) ចរតិ ។ ឥទំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ធិដ្ឋធម្មិកំ
 វជ្ជំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សម្បរាយិកំ វជ្ជំ ។ ឥធន
 ភិក្ខុវេ ឯកោ ឥតិ បដិសញ្ញិត្វតិ កាយទុច្ឆរិតស្ស
 ខោ ចាបកោ^(២) វិចាកោ អភិសម្បរាយំ វចីទុច្ឆ-
 រិតស្ស ខោ ចាបកោ វិចាកោ អភិសម្បរាយំ
 មនោទុច្ឆរិតស្ស ខោ ចាបកោ វិចាកោ អភិសម្ប-
 រាយំ អហោត្វេវ ខោ បន កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរយ្យំ
 វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរយ្យំ មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរយ្យំ

១ ម. វិសុបេត្តោ ។ ២ ម. ឯត្ថន្តរេ ទុក្ខោតិ បទ អត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ទុក្ខនិបាត

ពួកស្ដេចឲ្យចាប់ខោរដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ហើយធ្វើដោយកម្មករណ៍
 ផ្សេងៗ គឺវាយដោយរំពាត់ខ្លះ ។ បេ ។ កាត់ក្បាលដោយដាវខ្លះ ព្រោះ
 ហេតុអំពើអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងណា ។ ប្រសិនបើជាអាត្មាអញ
 ធ្វើអំពើអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនោះវិញ ក៏ពួកស្ដេចឲ្យចាប់អាត្មាអញ
 ហើយ គប្បីធ្វើដោយកម្មករណ៍ផ្សេងៗមានសភាពផ្សេងៗដែរគឺវាយដោយ
 រំពាត់ខ្លះ ។ បេ ។ កាត់ក្បាលដោយដាវខ្លះ ។ បុរសនោះ ខ្លាចទោសដែល
 ឲ្យផលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ក៏លែងលួចប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដទៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទោសឲ្យផលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទោសដែលឲ្យផលក្នុងលោកខាងមុខ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញច្បាស់
 ដូច្នេះថា ផលដ៏លាមករបស់កាយទុច្ចរិតនឹងមានក្នុងលោកខាងមុខ ផល
 ដ៏លាមករបស់វច្ចុច្ចរិត នឹងមានក្នុងលោកខាងមុខ ផលដ៏លាមករបស់
 មនោទុច្ចរិតនឹងមានក្នុងលោកខាងមុខ ប្រសិនបើអាត្មាអញប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
 ដោយកាយភិ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចាភិ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តភិ

ឈប់បណ្តាសកេ កម្មករណវត្តោ

កិញ្ច តំ យេនាហំ(១) កាយស្ស ភេនា បរម្មរណា
អនាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបន្នេយ្យន្តិ ។
សោ សម្បរាយិកស្ស វជ្ជស្ស ភីតោ កាយទុច្ចរិតំ
បហាយ កាយសុច្ចរិតំ ភាវេតិ វច្ឆិទុច្ចរិតំ បហាយ
វច្ឆិសុច្ចរិតំ ភាវេតិ មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុច្ចរិតំ
ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហារតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ
ភិក្ខុវេ សម្បរាយិកំ វជ្ជំ ។ ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ វជ្ជានិ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតំ
ទិដ្ឋធម្មកស្ស វជ្ជស្ស ភាយិស្សាម សម្បរាយិកស្ស
វជ្ជស្ស ភាយិស្សាម វជ្ជភីរុនោ ភវិស្សាម វជ្ជកយ-
ទស្សវិនោតិ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។
វជ្ជភីរុនោ ភិក្ខុវេ វជ្ជកយទស្សវិនោ ឯតំ ចាដិកដ្ឋំ
យំ បរិមុញ្ញស្សតិ សព្វវដ្ឋេហិតិ ។

ឃឃបបណ្ណសក កម្មករណវត្ថុ

អំពើ ណាមួយក៏សុទ្ធតែជាហេតុនាំឲ្យអាត្មាអញ លុះទំលាយក្នុងកាយ
 បន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ បុរសនោះ
 ខ្លាចចំពោះទោសដែលឲ្យផលក្នុងលោកខាងមុខ ទើបលះកាយទុច្ចរិត
 ចំរើនកាយសុចរិត លះវិច្ច័យទុច្ចរិត ចំរើនវិច្ច័យសុចរិត លះមនោទុច្ចរិត ចំរើន
 មនោសុចរិត ទើបឈ្មោះថាវក្សខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 ហៅថា ទោសដែលឲ្យផលក្នុងលោកខាងមុខ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទោសមាន២ប្រការនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីសិក្សា ក្នុងសាសនានេះយ៉ាងនេះចុះថា យើងទាំងឡាយ
 នាំគ្នាខ្លាចចំពោះទោស ដែលឲ្យផលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ នាំគ្នាខ្លាចចំពោះ
 ទោស ដែលឲ្យផលក្នុងលោកខាងមុខ ជាអ្នកខ្លាចចំពោះទោសជាប្រក្រតី
 ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសជាប្រក្រតី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គួរខ្លាចចំពោះទោសជាប្រក្រតី គួរឃើញភ័យ ក្នុងទោសជាប្រក្រតី
 គប្បីប៉ុនប៉ងចំពោះហេតុ ដែលនាំឲ្យខ្លួនរួចផុតចាកទោសទាំងពួង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[២៤៨] ទ្វេមាណិ ភិក្ខុវេ បដាធានិ ទុរភិ-

សម្ពាណិ លោកស្មី ។ កតមាណិ ទ្វេ ។ យញ្ច

កិហ្មំ អតារំ អជ្ឈាវសតិ ចីវរបិណ្ឌាចាតសេនា-

សនកិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារាវនុប្បាទនត្ថំ បដានំ

យញ្ច អតារស្មា អនតារយំ បព្វជីតានំ សព្វប-

ដិប្បដិទិស្សក្កត្ថំ បដានំ ។ ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ

ទ្វេ បដាធានិ ទុរភិសម្ពាណិ លោកស្មី ។ ឯតទក្កំ

ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្ទំ បដាធានំ យទិទំ

សព្វបដិប្បដិទិស្សក្កត្ថំ បដានំ ។ តស្មាតិហា

ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតព្វំ សព្វបដិប្បដិទិស្សក្កត្ថំ

បដានំ បទហិស្សាមាតិ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ

សិក្ខិតតព្វំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុកនិយាត

[២៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីព្យាយាម ២ ប្រការនេះ
 បុគ្គលធ្វើបាន ដោយកម្រកង់លោក ។ សេចក្តីព្យាយាម ២ ប្រការ ដូច
 ម្តេចខ្លះៗ គឺពួកគ្រហស្ថដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ផ្តល់ព្យាយាម ដើម្បីញ៉ាំង
 ចីវរប្បូច្ចយ ចិណ្ឌបាតប្បូច្ចយ សេនាសនប្បូច្ចយនឹងបរិការគឺថាជា
 បច្ច័យដល់អ្នកជម្ងឺឲ្យកើតឡើងបាន ១ ពួកកុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះចូល
 កាន់ផ្ទះស ផ្តល់ព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវឧបធិក្កិលេសទាំងពួងបាន ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីព្យាយាមទាំង ២ ប្រការនេះឯង បុគ្គលធ្វើបាន
 ដោយកម្រកង់លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីព្យាយាម
 ទាំង ២ ប្រការនេះ សេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវឧបធិក្កិលេសទាំង
 ពួងនេះហៅថា ការប្រសើរជាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា ក្នុងសាសនានេះយ៉ាងនេះចុះថា យើងទាំង
 ឡាយនឹងផ្តល់ព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវឧបធិក្កិលេសទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

បឋមបណ្ណសកេ កម្មការណវគ្គោ

[២៤៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា តបនីយា ។
 កតមេ ទ្វេ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស កាយ-
 ទុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ ហោតិ កាយ-
 សុច្ចរិតំ វេទិទុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ ហោតិ
 វេទិសុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ ហោតិ
 មនោសុច្ចរិតំ សោ កាយទុច្ចរិតំ មេ កតន្តិ
 តប្បតិ អកតំ មេ កាយសុច្ចរិតន្តិ តប្បតិ
 វេទិទុច្ចរិតំ មេ កតន្តិ តប្បតិ អកតំ មេ
 វេទិសុច្ចរិតន្តិ តប្បតិ មនោទុច្ចរិតំ មេ កតន្តិ
 តប្បតិ អកតំ មេ មនោសុច្ចរិតន្តិ តប្បតិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មា តបនីយាតិ ។

[២៥០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា អតបនីយា ។
 កតមេ ទ្វេ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស
 កាយសុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ ហោតិ
 កាយទុច្ចរិតំ វេទិសុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ
 ហោតិ វេទិទុច្ចរិតំ មនោសុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ

បឋមបណ្ណសក កម្មវរណវគ្គ

[២៤៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយនេះ មាន២ប្រការ ។ ធម៌ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ២ប្រការ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើកាយទុច្ចរិត មិនធ្វើកាយសុចរិត ធ្វើវចីទុច្ចរិត មិនធ្វើវចីសុចរិត ធ្វើមនោទុច្ចរិត មិនធ្វើមនោសុចរិត បុគ្គលនោះ ក៏ក្តៅក្រហាយថា កាយទុច្ចរិត អាត្មាអញបានធ្វើហើយ ក្តៅក្រហាយថា កាយសុចរិត អាត្មាអញមិនបានធ្វើឡើយ ក្តៅក្រហាយថា វចីទុច្ចរិត អាត្មាអញបានធ្វើហើយ ក្តៅក្រហាយថា វចីសុចរិត អាត្មាអញមិនបានធ្វើឡើយ ក្តៅក្រហាយថា មនោទុច្ចរិត អាត្មាអញបានធ្វើហើយ ក្តៅក្រហាយថា មនោសុចរិត អាត្មាអញមិនបានធ្វើឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មាន២ប្រការនេះឯង ។

[២៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលមិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយនេះមាន២ប្រការ ។ ធម៌ដែលមិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ២ប្រការ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះធ្វើកាយសុចរិត មិនធ្វើកាយទុច្ចរិត ធ្វើវចីសុចរិត មិនធ្វើវចីទុច្ចរិត ធ្វើមនោសុចរិត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ទុកនិយោកោ

អកតំ ហោតិ មនោទុច្ឆរិតំ សោ កាយសុចរិតំ មេ
 កតន្តំ ន តប្បតិ អកតំ មេ កាយទុច្ឆរិតន្តំ
 ន តប្បតិ វចីសុចរិតំ មេ កតន្តំ ន តប្បតិ
 អកតំ មេ វចីទុច្ឆរិតន្តំ ន តប្បតិ មនោសុចរិតំ
 មេ កតន្តំ ន តប្បតិ អកតំ មេ មនោ-
 ទុច្ឆរិតន្តំ ន តប្បតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ធម្មា អតបដិយាតិ ។

[២៥០] ទ្ធិដ្ឋាហំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ ឧបញ្ញាសី
 យា ច អសន្តដ្ឋិតា ក្យសលេសុ ធម្មេសុ យា ច
 អប្បដិវាណិតា បដានស្មី ។ អប្បដិវាណំ សុទាហំ
 ភិក្ខុវេ បទហាមិ កាមំ តថោ នហារុ ច អដ្ឋិ ច
 អវសិស្សតុ សវីវេ ឧបសុស្សតុ មំសលោហិតំ យន្តំ
 បុរិសត្ថាមេន បុរិសវិរិយេន បុរិសបរក្កមេន បត្តព្វំ
 ន តំ អថាបុណិត្វា វិរិយស្ស សណ្ណានំ ភវិស្សតីតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ទុក្ខនិបាត

មិនធ្វើមរណទុច្ចរិត បុគ្គលនោះមិនក្តៅក្រហាយដោយគិតឃើញថា កាយ-
 សុច្ចរិត អាត្មាអញបានធ្វើហើយ មិនក្តៅក្រហាយដោយគិតឃើញថា
 កាយទុច្ចរិតអាត្មាអញមិនបានធ្វើឡើយ មិនក្តៅក្រហាយដោយគិតឃើញ
 ថា វិចីសុច្ចរិតអាត្មាអញបានធ្វើហើយ មិនក្តៅក្រហាយដោយគិតឃើញ
 ថា វិចីទុច្ចរិតអាត្មាអញមិនបានធ្វើឡើយ មិនក្តៅក្រហាយដោយគិត
 ឃើញថា មរណសុច្ចរិតអាត្មាអញបានធ្វើហើយ មិនក្តៅក្រហាយដោយគិត
 ឃើញថា មរណទុច្ចរិតអាត្មាអញមិនបានធ្វើឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ដែលមិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មាន ២ ប្រការនេះឯង ។

(២៥១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតបានត្រាស់ដឹងនូវធម៌
 ២ ប្រការ គឺ សេចក្តីមិនសន្តោស ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ១ សេចក្តី
 មិនរួញរា ក្នុងព្យាយាម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតផ្តង់ទុក
 នូវសេចក្តីមិនរួញរាថា ស្បែក សរសៃ ផ្ចឹង សូមឲ្យសល់នៅ
 ចុះ សាច់និងឈាមក្នុងសរីរៈ ចូរហូតហែងទៅចុះ គុណវិសេសណា
 ដែលបុគ្គលគួរបានដល់ ដោយកំឡាំងរបស់បុរស ដោយព្យាយាមរបស់
 បុរស ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងរបស់បុរស (បើ) មិនទាន់បានដល់នូវ
 គុណវិសេសនោះទេ នឹងមិនបញ្ចប់នូវសេចក្តីព្យាយាមទៅវិញឡើយ

បឋមបណ្ណសកេ កម្មរណវត្ថោ

តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខុវេ អប្បមាទានិកតា ពោធិ(១)
 អប្បមាទានិកតោ អនុត្តរោ យោគត្ថេមោ ។ តុម្ហេ
 ចេហិ ភិក្ខុវេ អប្បដិវាណំ បទហេយ្យថ កាមំ
 តថោ នហារុ ច អដ្ឋិ ច អវសិស្សតុ សវីវេ
 ឧបស្សស្សតុ មំសលោហិតំ យន្តំ បុរិសត្ថាមេន
 បុរិសវីរិយេន បុរិសបរក្កមេន បត្តព្វំ ន តំ អចា-
 ប្បណិត្វា វិរិយស្ស សណ្ណានំ ភវិស្សតីតិ តុម្ហេហិ
 ភិក្ខុវេ នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មនេវ
 អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្ម-
 ចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិតត្វា ឧបសម្បជ្ឈ វិហរិស្សថ ។ តស្មាតិហ
 ភិក្ខុវេ ឃំ សិក្ខិតព្វំ អប្បដិវាណំ បទហិស្សម
 កាមំ តថោ នហារុ ច អដ្ឋិ អវសិស្សតុ
 សវីវេ ឧបស្សស្សតុ មំសលោហិតំ យន្តំ បុរិ-
 សត្ថាមេន បុរិសវីរិយេន បុរិសបរក្កមេន បត្តព្វំ

បឋមបណ្ណសក កម្មរណវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោធិវិញ្ញាណនៃតថាគតបានសម្រេចហើយដោយ
សេចក្តីមិនប្រមាទ ធម៌ជាគ្រឿងភ្លេចរួចចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ ក៏តថាគតបាន
សម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំង
ឡាយគប្បីផ្តន់ទុកនូវសេចក្តីមិនព្រាងថា ស្បែក សរសៃ ឆ្អឹង សូមឲ្យសល់
នៅចុះ សាច់នឹងឈាមក្នុងសរីរៈចូរហួតហែងទៅចុះ គុណវិសេសណា
ដែលបុគ្គលគួរបានដល់ ដោយកំឡាំងរបស់បុរស ដោយសេចក្តីព្យាយាម
របស់បុរស ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងរបស់បុរស (បើ) មិនទាន់ដល់គុណ-
វិសេសនោះទេ នឹងមិនបញ្ចប់នូវព្យាយាមទៅវិញឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពួកកុលបុត្រចេញចាកផ្ទះចូលកាន់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា សូម្បីអ្នកទាំងឡាយក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយធម៌ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខដោយ
ខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះដោយកាលមិនយូរឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះហេតុនោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា ក្នុងសាសនានេះយ៉ាងនេះចុះ
ថា យើងទាំងឡាយនឹងផ្តន់ទុកនូវសេចក្តីមិនព្រាងថា ស្បែក សរសៃ
ឆ្អឹង សូមឲ្យសល់នៅចុះ សាច់នឹងឈាមក្នុងសរីរៈ ចូរហួតហែងទៅចុះ
គុណវិសេសណា ដែលបុគ្គលគប្បីបានដល់ ដោយកំឡាំងរបស់បុរស
ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុរស ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងរបស់បុរស

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូដិកាយស្ស ទុពនិយោកេ

ន តំ អចាបុណ្ហត្វា វិយស្ស សណ្ឋានំ ភវីស្សតីតិ
ឯវំ ហំ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតត្វន្តិ ។

[២៥២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ តតមេ ទ្វេ ។

យា ច សញ្ញាជនិយេសុ ធម្មេសុ អស្សាទានុ-
បស្សិតា យា ច សញ្ញាជនិយេសុ ធម្មេសុ
និព្វិទានុបស្សិតា ។ សញ្ញាជនិយេសុ ភិក្ខុវេ ធម្មេសុ
អស្សាទានុបស្សី វិហារន្តោ រាគំ នប្បជហតិ នោសំ
នប្បជហតិ មោហំ នប្បជហតិ រាគំ អប្បហាយ
នោសំ អប្បហាយ មោហំ អប្បហាយ ន បរិមុត្តតិ
ជាតិយា ជរាមរណោ ន សោគេហំ បរិនេវហំ
ទុក្ខេហំ នោមនស្សេហំ ឧទាយាសេហំ ន បរិមុត្តតិ
ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ សញ្ញាជនិយេសុ ភិក្ខុវេ
ធម្មេសុ និព្វិទានុបស្សី វិហារន្តោ រាគំ បជហតិ
នោសំ បជហតិ មោហំ បជហតិ រាគំ
បហាយ នោសំ បហាយ មោហំ បហាយ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ទុក្ខនិបាត

(បើ) មិនទាន់ដល់នូវគុណវិសេសនោះទេនឹងមិនបញ្ចប់នូវព្យាយាមទៅ
វិញឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

(២៥២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមាន២ប្រការ ។
ធម៌២ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការពិចារណាឃើញដោយសេចក្តីរីករាយ ក្នុង
សញ្ញាជនិយ៍(១)ធម៌ទាំងឡាយ ១ ការពិចារណាឃើញដោយសេចក្តី
នឿយណាយក្នុងសញ្ញាជនិយធម៌ទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណាឃើញដោយសេចក្តីរីករាយក្នុងសញ្ញាជនិយធម៌ទាំង
ឡាយ វេមន៍លះបង់រាគៈមិនបាន លះបង់ទោសៈមិនបាន លះបង់មោហៈ
មិនបានទេ លុះលះបង់រាគៈមិនបាន លះបង់ទោសៈមិនបាន លះបង់
មោហៈមិនបានហើយ វេមន៍មិនរួចចាកជាតិជក មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ
(សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល) សេចក្តីទុក្ខទោមនស្ស សេចក្តីចង្អៀតចិត្ត តថាគត
ពោលថាភិក្ខុនោះមិនបានរួចផុតអំពីសេចក្តីទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយភិក្ខុជាអ្នក ពិចារណាឃើញ ដោយសេចក្តីនឿយណាយក្នុងសញ្ញា-
ជនិយធម៌ទាំងឡាយ វេមន៍លះបង់រាគៈ លះបង់ទោសៈ លះបង់មោហៈ
បាន លុះលះបង់រាគៈ លះបង់ទោសៈ លះបង់មោហៈ បានហើយ

១ ធម៌ដាច់រូបនៃសញ្ញាជនៈ ១០ ប្រការ ។

បឋមបណ្ណសកេ កម្មករណវគ្គោ

បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណោ ន សោកេហិ បរិទេវហិ
 ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ទុក្ខាយាសេហិ បរិមុច្ចតិ
 ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[២៥៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា កល្យាណ ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ អហិកកញ្ច អនោត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មា កល្យាណតិ ។

[២៥៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សុក្កា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ ហិក ច ឧត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មា សុក្កាតិ ។

[២៥៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ សុក្កា ធម្មា លោកំ
 ចាលេន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។ ហិក ច ឧត្តប្បញ្ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុក្កា ធម្មា លោកំ ន
 ចាលេយ្យំ នយិធិ បញ្ញាយេថ មាតាតិ វា
 មាតុប្បាតិ វា មាតុលាទីតិ វា អាចរិយភិយាតិ វា
 ករុនំ ទាហតិ វា សម្ពេទំ លោកោ អភមិស្ស យថា
 អដេឡុកា កុក្កិដស្វករា សោណសិកាលា ។

បឋមបណ្ណសក ធម្មការណវគ្គ

វេមង្គ្គចស្រឡះចាកជាតិ ដរា មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខោមនស្ស
សេចក្តីចង្អៀតចិត្តបាន ទើបតថាគតពោលថា ភិក្ខុនោះ វេមង្គ្គចស្រឡះ
ចាកទុក្ខបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមាន ២ ប្រការនេះ ។

[២៥៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមាន ២ ប្រការ ។
ធម៌ ២ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការមិនមានហិរិ ១ មិនមានឥត្តប្បៈ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមាន ២ ប្រការនេះ ។

[២៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌សទាំងឡាយ មាន ២ ប្រការ ។
ធម៌សទាំង ២ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺ ហិរិ ១ ឥត្តប្បៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ធម៌ស មាន ២ ប្រការនេះ ។

[២៥៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ស ២ ប្រការនេះ តែងរក្សានូវសត្វ-
លោក ។ ធម៌ស ២ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺ ហិរិ ១ ឥត្តប្បៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
(បើ) ធម៌សទាំងឡាយ ២ ប្រការនេះ មិនរក្សាទុកនូវសត្វលោកទេ គ្រង់
ពាក្យថា មាតាភ្នំ ថាម្តាយមីនភ្នំ ថាម្តាយឆ័ក្តិ ថាភិរិយារបស់អាចារ្យភ្នំ ថា
ប្រពន្ធរបស់គ្រូភ្នំ មិនប្រាកដក្នុងលោកនេះឡើយ សត្វលោកនឹងដល់នូវការ
ប្រឡូកប្រឡំដូចសត្វពពែ ចៀម មាន់ ជ្រូក សុទ្ធនឹងចចក ទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរណិកាយស្ស ទុក្ខនិពាតោ

យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ សមេ ទ្វេ សុត្តា ធម្មា
លោកំ ចាលេន្តិ តស្មា បញ្ញាយតិ មាតាតិ វ
មាតុច្ឆាតិ វ មាតុលាជិតិ វ អាចរិយភិយាតិ វ
ក្សនំ ធារាតិ វតិ ។

[២៥៦] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ វស្សបនាយិកា ។
កតមា ទ្វេ ។ បុរិមិកា ច បច្ឆិមិកា ច ។
ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ វស្សបនាយិកាតិ ។

កម្មរណវន្តោ បរមោ ។

[២៥៧] ទ្វេមាជិ ភិក្ខុវេ ពលាជិ ។ កតមាជិ
ទ្វេ ។ បដិសង្កាមពលញ្ច ភាវនាពលញ្ច ។ កតមញ្ច
ភិក្ខុវេ បដិសង្កាមពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកោ
ឥតិ បដិសញ្ញាតិ កាយទុច្ចរិតស្ស ខោ ចាបកោ
វិចាគោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច
វចីទុច្ចរិតស្ស ចាបកោ វិចាគោ ទិដ្ឋេ ចេវ
ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច មនោទុច្ចរិតស្ស ចាបកោ
វិចាគោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ចាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ ទុក្ខនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះធម៌ស២ ប្រការនេះ តែងរក្សាទុកនូវសត្វ-
លោក បានជាពាក្យថា មាតាភ្នំ ថា ម្តាយមីងភ្នំ ថា ម្តាយធំភ្នំ ថា ភរិយា
របស់អាចារ្យភ្នំ ថា ប្រពន្ធរបស់គ្រូភ្នំ តែងមានប្រាកដ (ក្នុងលោក) ។

(២៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សានេះ មាន ២ យ៉ាង ។
ថ្ងៃចូលវស្សាមាន ២ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺបុរិមការវស្សា (ថ្ងៃចូលវស្សាមុន) ១
បច្ចមិការវស្សា (ថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ថ្ងៃចូលវស្សាមាន ២ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ កម្មរណវិធីទី ១ ។

(២៤៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន ២ ប្រការ ។
កំឡាំង២ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ កំឡាំងគឺការពិចារណា ១ កំឡាំងគឺ
ការវេទនា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកំឡាំងគឺការពិចារណា តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណា
ដូច្នេះថា ផលដ៏លាមករបស់កាយទុច្ចរិត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង
ក្នុងលោកខាងមុខផង ផលដ៏លាមករបស់វច្ឆិទុច្ចរិត (តែងមាន)
ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ផលដ៏លាមករបស់
មនោទុច្ចរិត(តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ។

បឋមបណ្ណាល័យ អធិការណ៍ត្រៃ

សោ ឥតិ បដិសង្កាយ កាយទុច្ចរិតំ បហាយ
 កាយសុច្ចរិតំ ភាវេតិ វេទិទុច្ចរិតំ បហាយ វេទិសុច្ចរិតំ
 ភាវេតិ មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុច្ចរិតំ ភាវេតិ
 សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហារតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បដិ-
 សង្កាណពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ភាវណាពលំ ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ យទិទំ ភាវណាពលំ សេត្តមេតំ ពលំ ។
 សេត្តំ ហិ សោ ភិក្ខុវេ(១) ពលំ អាគម្ម រាគំ
 បដហតិ នោសំ បដហតិ មោហំ បដហតិ រាគំ
 បហាយ នោសំ បហាយ មោហំ បហាយ យំ
 អកុសលំ ន តំ ករោតិ យំ ចាបំ ន តំ
 សេវតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភាវណាពលំ ។
 ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពលានីតិ ។

[២៥៨] ទ្វេមាជិ ភិក្ខុវេ ពលានិ ។ កតមាជិ
 ទ្វេ ។ បដិសង្កាណពលញ្ច ភាវណាពលញ្ច ។

បឋមបណ្ណសក អធិករណវគ្គ

លុះបុគ្គលនោះ ពិចារណាដូច្នេះហើយ ក៏លះបង់កាយទុច្ចរិត ចំរើនកាយ-
 សុច្ចរិត លះបង់វច្ចុច្ចរិត ចំរើនវច្ចុច្ចរិត លះបង់មនោទុច្ចរិត ចំរើន
 មនោសុច្ចរិត ហើយរក្សាខន្ធឱបរិសុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 កំឡាំងគឺការពិចារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកំឡាំងគឺការវិនា
 តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកំឡាំងទាំង ២ ប្រការនោះ
 កំឡាំងគឺការវិនាទេ នេះ ឈ្មោះថា កំឡាំងញាណរបស់សេក្ខបុគ្គលដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនោះអាស្រ័យកំឡាំងញាណរបស់សេក្ខបុគ្គល
 ហើយក៏លះបង់នូវរាគៈ លះបង់នូវពោសៈ លះបង់នូវមោហៈ លុះលះបង់
 នូវរាគៈ លះបង់នូវពោសៈ លះបង់នូវមោហៈបានហើយ ទើបមិនធ្វើអំពើ
 ដែលជាអកុសល មិនសេពធាតុបំប្លែងដែលជាបាប ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះហៅថា កំឡាំងគឺការវិនា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំង
 មាន ២ ប្រការនេះឯង ។

[២៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន២ប្រការ ។ កំឡាំង
 ២ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។ កំឡាំងគឺការពិចារណា ១ កំឡាំងគឺការវិនា ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ទុក្ខនិបាតោ

កតមញ្ច ភិក្ខុវេ បដិសម្ពាទពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ឯកោ ឥតិ បដិសញ្ញក្ខតិ កាយទុច្ចរិតស្ស
 ខោ ចាបកោ វិចាគោ ទិដ្ឋ ចេវ ធម្មេ អភិ-
 សម្បរាយញ្ច វចីទុច្ចរិតស្ស ចាបកោ វិចាគោ ទិដ្ឋ
 ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច មនោទុច្ចរិតស្ស
 ចាបកោ វិចាគោ ទិដ្ឋ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរ-
 យញ្ញតិ សោ ឥតិ បដិសម្ពាយ កាយទុច្ចរិត
 បហាយ កាយសុច្ចរិត ភាវេតិ វចីទុច្ចរិត បហាយ
 វចីសុច្ចរិត ភាវេតិ មនោទុច្ចរិត បហាយ មនោសុ-
 ច្ចរិត ភាវេតិ សុទ្ធិ អត្តាទំ បរិហារតិ ឥទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ បដិសម្ពាទពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
 ភាវនាពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សតិសម្មោជ្ឈន្តំ
 ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ ទិរោធនិស្សិតំ
 វោស្សគុបរណាមី ធម្មវិចយសម្មោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ...
 វិរយសម្មោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ... បីតិសម្មោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ ..

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ទុក្ខនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងគឺការពិចារណា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញដូច្នេះថា ផលដ៏លា-
មករបស់កាយទុច្ចរិត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង
ផលដ៏លាមករបស់វិចីទុច្ចរិត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាង
មុខផង ផលដ៏លាមករបស់មនោទុច្ចរិត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុង
លោកខាងមុខផង លុះបុគ្គលនោះពិចារណាឃើញដូច្នេះហើយ ទើបលះ
បង់កាយទុច្ចរិត ចំរើនកាយសុច្ចរិត លះបង់វិចីទុច្ចរិត ចំរើនវិចីសុច្ចរិត
លះបង់មនោទុច្ចរិត ចំរើនមនោសុច្ចរិត ហើយរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កំឡាំងគឺការពិចារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ចុះកំឡាំងគឺការវិនា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង
សាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្មាជ្ឈង្គ អាស្រ័យវិវេក អាស្រ័យ
វិរាគ អាស្រ័យនិរោធិ បង្កើនទៅដើម្បីលះបង់ ចំរើននូវធម្មវិចយ-
សម្មាជ្ឈង្គ ... ចំរើននូវវិរិយសម្មាជ្ឈង្គ ... ចំរើននូវបីតិសម្មាជ្ឈង្គ ...

បឋមបណ្ណសកោ អធិការណវគ្គោ

បស្សន្ធិសម្មោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ... សមាធិសម្មោជ្ឈន្តំ
 ភាវេតិ ... ឧបេក្ខាសម្មោជ្ឈន្តំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ
 វិវាទនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វេស្សន្តបរិណាមី ឥទ្ធ
 វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ភាវនាពលំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ពលានីតិ ។

(២៥៩) ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ ពលានិ ។ កតមាធិ
 ទ្វេ ។ បដិសម្ពាទពលញ្ច ភាវនាពលញ្ច ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ បដិសម្ពាទពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកទ្វោ
 ឥតិ បដិសញ្ញត្តតិ កាយទុច្ឆរិតស្ស ខោ ចាបកោ
 វិចាគោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច
 វិចទុច្ឆរិតស្ស ចាបកោ វិចាគោ ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ
 អភិសម្បរាយញ្ច មនោទុច្ឆរិតស្ស ចាបកោ វិចាគោ
 ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ញាតិ សោ ឥតិ
 បដិសម្ពាយ កាយទុច្ឆរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ
 ភាវេតិ វិចទុច្ឆរិតំ បហាយ វិចសុចរិតំ ភាវេតិ មនោ-
 ទុច្ឆរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេតិ សុទ្ធំ
 អត្តានំ បរិហរិតិ ឥទ្ធ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ បដិសម្ពាទពលំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ភាវនាពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

បឋមបណ្ណសក អធិការណវគ្គ

ចំរើននូវបស្សន្តិសម្ពោជ្ឈន៍... ចំរើននូវសមាធិសម្ពោជ្ឈន៍... ចំរើន
នូវទេវក្ខតសម្ពោជ្ឈន៍ដែលអាស្រ័យវិវេក អាស្រ័យវិរាគ អាស្រ័យនិរោធ
បណ្តឹងទៅដើម្បីលះបង់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កំឡាំងគឺ
ការវិនា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងមាន ២ប្រការនេះឯង ។

(២៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន ២ប្រការ ។ កំឡាំង
២ប្រការ តើអ្វីខ្លះ ។ កំឡាំងគឺការពិចារណា ១ កំឡាំងគឺការវិនា ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងគឺការពិចារណា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលឮក្នុង ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញដូច្នេះថា ផលដ៏លា-
មករបស់កាយទុច្ចរិត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង
ផលដ៏លាមករបស់វិចិត្រចិត្ត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាង
មុខផង ផលដ៏លាមករបស់មនោទុច្ចរិត (តែងមាន) ក្នុងលោកនេះផង ក្នុង
លោកខាងមុខផង លុះបុគ្គលនោះពិចារណាដូច្នេះហើយ ទើបលះបង់
កាយទុច្ចរិត ចំរើនកាយសុចរិត លះបង់វិចិត្រចិត្ត ចំរើនវិចិត្រចរិត
លះបង់មនោទុច្ចរិត ចំរើនមនោសុចរិត ហើយវត្សរ៍ខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ នេះហៅថា កំឡាំងគឺការពិចារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កំឡាំងគឺការវិនា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុកនិពាតោ

វិវិច្ឆេ កាមេហិ វិវិច្ឆេ អកុសលេហិ ធម្មេហិ
 សវិតក្កំ សវិតារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ
 ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ វិតក្កវិចារានំ វ្យុបសមា
 អជ្ឈតំ សម្មសាទនំ ចេតសោ ឯកោធិការំ
 អវិតក្កំ អវិតារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ
 ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ បីតិយា ច វិរាតា
 ឧបេក្ខកោ ច វិហារតិ សតោ ច សម្មជានោ
 សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យន្តំ អរិយា
 អាចិត្តន្តំ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ
 តតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ សុខស្ស ច
 បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេ សោមនស្ស-
 នោមនស្សានំ អត្ថន្តមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិ-
 ចារិសុទ្ធិ ចតុតំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ ឥន្ទ
 វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ការណាពាលំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ពលានីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ទុពនិបាត

ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលទាំងឡាយ ចូលកាន់
 បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ វិចារៈមានបីតិច្ឆន្តិសុខៈ ដែលកើតអំពី
 សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ជាអារម្មណ៍ ព្រោះម្យ៉ាងវិតក្កៈ វិចារៈ ភិក្ខុនោះក៏ចូល
 ទុតិយជ្ឈានជាទីផ្លូវផង ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងនៃសន្តានចិត្ត ជាចិត្តខ្ពស់ឯក
 មិនមាន វិតក្កៈ វិចារៈ មានតែបីតិច្ឆន្តិសុខៈ ដែលកើតអំពីសមាធិ ព្រោះ
 លះបីតិចេញ ភិក្ខុនោះក៏ជាបុគ្គលព្រងើយ មានស្មារតី មានសេចក្តីដឹង
 ខ្លួន បានទទួលសុខដោយនាមកាយ ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ តែង
 សរសើរនូវបុគ្គល ដែលបានតតិយជ្ឈានថា ជាបុគ្គលមានចិត្តព្រងើយ
 ជាអ្នកមានស្មារតី មានប្រក្រតីនៅជាសុខ ព្រោះតតិយជ្ឈានណា ក៏ចូល
 កាន់តតិយជ្ឈាននោះ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង ព្រោះ
 អស់ទៅនៃសោមនស្សនឹងទោមនស្ស ក្នុងកាលមុនផង ភិក្ខុនោះក៏ចូល
 កាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ឥតទុក្ខឥតសុខ មានសតិដ៏បរិសុទ្ធ ដោយទេវេក្ខា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កំឡាំងភិក្ខុវិនា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កំឡាំងមាន ២ ប្រការនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសព្វេ អធិការណ៍ត្ថោ

[២៦០] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ តថាភតស្ស ធម្ម
នេសនា ។ កតមា ទ្វេ ។ សង្ខិត្តេន ច វិត្តាវេន ច ។
ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ តថាភតស្ស ធម្មនេសនាតិ ។

[២៦១] យស្មី ភិក្ខុវេ អធិការណ៍ អាបន្នោ(១)
ច ភិក្ខុ ចោធកោ ច ភិក្ខុ ន សាធុតំ អត្តនា ។
អត្តានំ បច្ចវេក្ខន្តិ តស្មេតំ ភិក្ខុវេ អធិការណ៍
ចាជិត្តំ ធីយត្ថាយ ទរត្ថាយ វាឡត្ថាយ សំវត្ថិស្សតិ
ភិក្ខុ ច ន ដាសុំ វិហរិស្សន្តិ ។ យស្មីញ្ច ខោ ភិក្ខុវេ
អធិការណ៍ អាបន្នោ(១) ច ភិក្ខុ ចោធកោ ច
ភិក្ខុ សាធុតំ អត្តនា ។ អត្តានំ បច្ចវេក្ខន្តិ តស្មេតំ
ភិក្ខុវេ អធិការណ៍ ចាជិត្តំ ន ធីយត្ថាយ ន
ទរត្ថាយ ន វាឡត្ថាយ សំវត្ថិស្សតិ ភិក្ខុ ច
ដាសុំ វិហរិស្សន្តិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ អាបន្នោ(១)
ភិក្ខុ សាធុតំ អត្តនា ។ អត្តានំ បច្ចវេក្ខន្តិ ។

បឋមបណ្ឌិត អធិករណវគ្គ

(២៦០) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មទេសនារបស់គាត់នេះ មាន
២ ប្រការ ។ ធម្មទេសនាមាន ២ ប្រការតែអ្វីខ្លះ ។ គឺទេសនាដោយ
សង្ខេប ១ ទេសនាដោយពិស្តារ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មទេសនា
របស់គាត់ មាន ២ ប្រការនេះឯង ។

(២៦១) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិក្តី ភិក្ខុជាអ្នក
ចោទក្តី មិនពិចារណាប្លង់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឲ្យត្រឹមត្រូវត្រង់អធិករណ៍
ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុក្នុងអធិករណ៍^១នេះនឹងមានប្រាកដ ប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីតាំងនៅអស់កាលយូរ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីសេចក្តីកោង
កាច ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងមិនបាននៅសប្បាយឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិក្តី ភិក្ខុជាអ្នកចោទក្តី ពិចារណាប្លង់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង
ឲ្យត្រឹមត្រូវត្រង់អធិករណ៍ណា ហេតុក្នុងអធិករណ៍នោះ នឹងមាន
ប្រាកដ តែមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅអស់កាលយូរ មិនប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីរឹងរូស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីកោងកាច ទាំងភិក្ខុទាំងឡាយ
ក៏នៅសប្បាយបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នក
ត្រូវអាបត្តិ ពិចារណាប្លង់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឲ្យត្រឹមត្រូវ តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ទរនិបាតោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ អាចន្នោ(១) ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញត្តតិ
 អហំ ចោ អកុសលំ អាចន្នោ កត្វានេវ ទេសំ
 កាយេន វស្មា មំ សោ(២) ភិក្ខុ អន្តស អកុ-
 សលំ អាចន្នោនំ កត្វានេវ ទេសំ កាយេន នោ
 ចេ អហំ អកុសលំ អាចន្នោយ្យំ កត្វានេវ ទេសំ
 កាយេន ន មំ សោ ភិក្ខុ បស្សេយ្យ អកុសលំ
 អាចន្នោនំ កត្វានេវ ទេសំ កាយេន យស្មា ច
 ចោ អហំ អកុសលំ អាចន្នោ កត្វានេវ ទេសំ
 កាយេន វស្មា មំ សោ ភិក្ខុ អន្តស អកុសលំ
 អាចន្នោនំ កត្វានេវ ទេសំ កាយេន វស្មា ច
 បន មំ សោ ភិក្ខុ អកុសលំ អាចន្នោនំ
 កត្វានេវ ទេសំ កាយេន អនត្តមនោ អហោសិ
 អនត្តមនោ សមាធា អនត្តមនវេចនំ មំ សោ
 ភិក្ខុ អវេ អនត្តមនវេចនាហំ តេន ភិក្ខុនា
 វត្តោ សមាធា អនត្តមនោ អហោសិ
 អនត្តមនោ សមាធា បវេសំ អារោចេសិ

១ ម. អាចន្តោ ។ ២ ឧ. តំ មំ សោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុរនិបាត

មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ ពិចារណា
 ឃើញដូច្នេះថា អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិណាមួយ ដែលជាអកុសលដោយ
 កាយហើយ ហេតុដូច្នេះបានជាភិក្ខុនោះបានឃើញអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិ
 ណាមួយ ជាអកុសលដោយកាយមិនខាន ប្រសិនបើអាត្មាអញមិនត្រូវ
 អាបត្តិណាមួយ ជាអកុសលដោយកាយទេ ភិក្ខុនោះ ក៏មិនគប្បីឃើញ
 អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិណាមួយ ជាអកុសលដោយកាយឡើយ មួយវិញ
 ទៀត ព្រោះអាត្មាអញបានត្រូវអាបត្តិណាមួយ ជាអកុសលដោយ
 កាយ បានជាភិក្ខុនោះឃើញអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិមួយ ជាអកុសល
 ដោយកាយមិនខាន លុះភិក្ខុនោះ ឃើញអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិណាមួយ
 ដោយកាយហើយ ក៏អាក់អន់ចិត្ត លុះភិក្ខុនោះ អាក់អន់ចិត្តហើយ
 ទើបបានពោលពាក្យ មិនជាទីពេញចិត្តនឹងអាត្មាអញ កាលភិក្ខុ
 នោះពោលពាក្យ មិនជាទីពេញចិត្តហើយ អាត្មាអញក៏អាក់អន់ចិត្តដែរ
 កាលបើអាត្មាអញ អាក់អន់ចិត្តហើយ ទើបប្រាប់ដល់ពួកភិក្ខុដទៃថា

បឋមបណ្ណសព អធិការណ៍ត្តោ

ឥតិ មមេវ តត្ថ អប្បយោ អប្បតមា សុំកនាយតំវ
 កណ្ណាស្មិនំ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ អាបន្នោ ភិក្ខុ សាធុតំ
 អត្តនា វ អត្តានំ បច្ចវេក្ខតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 ចោទកោ ភិក្ខុ សាធុតំ អត្តនា វ អត្តានំ បច្ច-
 វេក្ខតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ចោទកោ ភិក្ខុ ឥតិ
 បដិសព្វាភិក្ខុតិ អយំ ខោ ភិក្ខុ អកុសលំ
 អាបន្នោ កក្កំនេវ ទេសំ កាយេន តស្មា^(១) អហំ
 ឥមំ ភិក្ខុំ អន្តសំ អកុសលំ អាបជ្ជមានំ កក្កំ-
 នេវ ទេសំ កាយេន ឆោ ច អយំ ភិក្ខុ
 អកុសលំ អាបន្នោយ្យ កក្កំនេវ ទេសំ កាយេន
 នាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បស្សេយ្យ អកុសលំ អាបជ្ជមានំ
 កក្កំនេវ ទេសំ កាយេន យស្មា ច ខោ អយំ
 ភិក្ខុ អកុសលំ អាបន្នោ កក្កំនេវ ទេសំ កាយេន
 តស្មា អហំ ឥមំ ភិក្ខុំ អន្តសំ អកុសលំ
 អាបជ្ជមានំ កក្កំនេវ ទេសំ កាយេន ទិស្វា ច
 បនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ អកុសលំ អាបជ្ជមានំ
 កក្កំនេវ ទេសំ កាយេន អនត្តមនោ អហោសំ

បឋមបណ្ឌិត អធិករណ៍ត្ថ

ទោសត្រូវលើខ្ញុំកុណាហើយ ព្រោះអធិករណ៍នោះ ដូចជាទោសត្រូវអ្នក
 ថ្វាយសួយ ព្រោះនាំរបស់តែពន្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឈ្មោះថា
 ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ ពិចារណានូវខ្លួនដោយខ្លួនឯងឲ្យត្រឹមត្រូវ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអក្កចោទ ពិចារណានូវខ្លួនដោយខ្លួនឯងឲ្យត្រឹមត្រូវ តើ
 ដូចម្តេច? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុដិសាសនានេះ ភិក្ខុជាអក្កចោទ ពិចារណា
 ឃើញដូច្នេះថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិណាមួយ ជាអកុសលដោយកាយហើយ
 ហេតុដូច្នេះ បានជាអាត្មាអញឃើញភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិណាមួយ ជាអកុ-
 សលដោយកាយ ប្រសិនបើភិក្ខុនេះមិនគប្បីត្រូវអាបត្តិណាមួយ ជាអកុ-
 សលដោយកាយទេ អាត្មាអញក៏មិនគប្បីឃើញភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិណាមួយ
 ជាអកុសលដោយកាយឡើយ មួយវិញទៀតព្រោះភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិណា
 មួយ ជាអកុសលដោយកាយ បានជាអាត្មាអញឃើញភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិ
 ណាមួយ ជាអកុសលដោយកាយ លុះអាត្មាអញឃើញភិក្ខុនេះត្រូវ
 អាបត្តិណាមួយ ជាអកុសលដោយកាយហើយ ក៏មានសេចក្តីអាក្រក់ចិត្ត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស ទុក្ខនិព្វាតោ

អត្តមនោ សមាធិនោ អនត្តមនវេចនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ អវចំ
អនត្តមនវេចនាយំ ភិក្ខុ មយា វុត្តោ សមាធិនោ អនត្ត-
មនោ អហោសិ អនត្តមនោ សមាធិនោ បរេសំ
អាហារេសិ ឥតិ មមេវ តត្ថ អប្បយោ អប្បកមា សុក្ក-
នាយិកាវ កល្យាណ្ឌិន្ទំ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ ចោទកោ
ភិក្ខុ សាធុកំ អត្តនា វ អត្តានំ បច្ចវេក្ខតិ ។ យស្មី
ភិក្ខុវេ អធិការណោ អាបដ្ឋោ ច ភិក្ខុ ចោទកោ ច
ភិក្ខុ ន សាធុកំ អត្តនា វ អត្តានំ បច្ចវេក្ខតិ
តស្មេតំ ភិក្ខុវេ អធិការណោ ចាជិកន្ទំ ធីយត្ថាយ
ខរត្ថាយ វាឡត្ថាយ សំវត្ថិស្សតិ ភិក្ខុ ច ន ដាសុំ
វិហរិស្សន្តិ ។ យស្មី ច ខោ ភិក្ខុវេ អធិការណោ
អាបដ្ឋោ ច ភិក្ខុ ចោទកោ ច ភិក្ខុ សាធុកំ
អត្តនា វ អត្តានំ បច្ចវេក្ខតិ តស្មេតំ ភិក្ខុវេ អធិ-
ការណោ ចាជិកន្ទំ ន ធីយត្ថាយ ខរត្ថាយ
វាឡត្ថាយ សំវត្ថិស្សតិ ភិក្ខុ ច ដាសុំ វិហរិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិយាម

កាល ភាគាអញ អាក់អន់ចិត្ត ទើបបានពោលពាក្យមិនជាទីពេញចិត្តនឹង
 ភិក្ខុនេះ ឯភិក្ខុនេះ លុះភាគាអញពោលពាក្យ មិនជាទីពេញចិត្តហើយ
 ក៏មានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្តដែរ កាល អាក់អន់ចិត្តហើយទើបប្រាប់ដល់ពួក
 ភិក្ខុដទៃថា ទោសត្រូវលើខ្ញុំកុរុណាហើយ ព្រោះអធិករណ៍នោះ ដូចជា
 ទោសត្រូវអ្នកថ្វាយស្នូល ព្រោះនាំរបស់រត់ពន្ធ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាង
 នេះឈ្មោះថា ភិក្ខុជាអ្នកចោទពិចារណានូវខ្លួនដោយខ្លួនឯងឲ្យត្រឹមត្រូវ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិក៏ ភិក្ខុជាអ្នកចោទក្តី មិនពិចារណា
 នូវខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឲ្យត្រឹមត្រូវត្រង់អធិករណ៍ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ហេតុក្នុងអធិករណ៍នោះ នឹងមានប្រាកដ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំង
 នៅអស់កាលយូរ ដើម្បីសេចក្តីវិនិច្ឆ័យ សេចក្តីកោតកាច ទាំងភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក៏នឹងមិនបាននៅសប្បាយឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិក៏ ភិក្ខុជាអ្នកចោទក្តី ពិចារណានូវខ្លួនដោយខ្លួនឯងឲ្យ
 ត្រឹមត្រូវ ត្រង់អធិករណ៍ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុក្នុងអធិករណ៍
 នេះ នឹងមានប្រាកដ តែមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅអស់កាលយូរ ដើម្បី
 សេចក្តីវិនិច្ឆ័យ សេចក្តីកោតកាចទេ ទាំងភិក្ខុទាំងឡាយក៏នឹង
 បាននៅសប្បាយផង ។

បឋមបណ្ណសព្វេ អធិការណ៍ត្ថោ

[២៦២] អថ ខោ អញ្ញាតោ ព្រាហ្មណោ
 យេន ភគវា តេទុបសង្កម្ពំ ឧបសង្កម្ពិត្វា ភគវតា
 សុទ្ធិំ សម្មោទិំ សម្មោទនីយំ កតំ សារាណីយំ
 វិនិសាវត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំ ។ ឯមន្តំ និសិទ្ធោ
 ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទរោច កោ
 ទុំ ខោ ភោ តោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ
 យេនមិធកក្ខេ កាស្តោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អទាយំ ទុក្ខតី វិនិទាតំ និរយំ ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។
 អធម្មចរិយវិសមចរិយាហេតុ ខោ ព្រាហ្មណ ឯវមិ-
 ធកក្ខេ កាស្តោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អទាយំ ទុក្ខតី វិនិទាតំ និរយំ ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។ កោ
 ចន ភោ តោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនមិធក-
 កក្ខេ កាស្តោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតី
 សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។ ធម្មចរិយសមចរិយាហេតុ
 ខោ ព្រាហ្មណ ឯវមិធកក្ខេ កាស្តោ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា សុគតី សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិតិ ។

បឋមបណ្ណសក អធិករណវគ្គ

(២៦២) គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះ
 ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ពោលពាក្យរីករាយនឹងព្រះមានព្រះភាគ
 លុះពោលពាក្យរីករាយនឹងពាក្យគួររលឹកហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 មុនព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយក្នុងទីសមគួររួចហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះ
 មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ
 ដែលបណ្តាលឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះទំលាយរាងកាយបន្ទាប់អំពី
 មរណៈទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លុះតែទំលាយ
 រាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក យ៉ាង
 នេះ ព្រោះហេតុប្រព្រឹត្តិមិនត្រូវតាមធម៌ ប្រព្រឹត្តិមិនស្មើ ។ បពិត្រព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ចុះអ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលបណ្តាលឲ្យសត្វពួកខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ លុះទំលាយរាងកាយបន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ិ ទេវលោក ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ លុះទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ិ
 ទេវលោក យ៉ាងនេះ ព្រោះហេតុប្រព្រឹត្តិត្រូវតាមធម៌ ប្រព្រឹត្តិស្មើ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយស្ស ទុកនិយមោ

អភិក្កន្ធនំ ភោ តោតម អភិក្កន្ធនំ ភោ តោតម
 សេយ្យថាបិ ភោ តោតម និក្កន្ធនំ វា ឧក្កន្ធយ្យ
 បដិច្ចន្ធនំ វា វិវេយ្យ ម្យឡិស្ស វា មន្តំ អាចិត្តេយ្យ
 អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ជារយ្យ ចត្តមត្តោ
 រូបាធិ ឧក្កន្ធនំ ឯវមេវ ភោតា តោតមេន អនេក-
 បរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ កវន្តំ
 តោតមំ សរណំ កត្តាបិ ធម្មតា ភិក្ខុសង្ឃតា
 ឧបាសកំ មំ កវំ តោតមោ ជារតុ អន្ធពត្តេ
 ចាណុបេតំ សរណំ កតន្តំ ។

[២២៣] អថ ខោ ជាទុស្សោណី ព្រាហ្មណោ
 យេន ភកវា តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា ភកវតា
 សន្និ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ តថ សាវណីយំ
 វិតិសារត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ
 ខោ ជាទុស្សោណី ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ ឯតទរោច
 កោ នុ ខោ ភោ តោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ
 យេនមិធកត្តេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 អចាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ទកនិបាត

បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីពោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីពោះ
 ណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន សំដែងហើយ
 ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ ដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្គាប់ចុះឲ្យ
 ផ្សារឡើង ពុំនោះដូចជា មនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង
 ពុំនោះសោតដូចជា មនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងទិស ឬក៏ដូចជា មនុស្ស
 កាន់ប្រទីបប្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សអ្នកមានភ្នែកភ្លឺទាំង
 ឡាយនឹងបានឃើញឲ្យរួច ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង
 ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាប
 នូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា ឧបាសកអ្នកដល់សារណាគមន៍ ស្មើដោយជីវិត ចាប់
 ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។

(២៦៣) គ្រានោះ ជាទុស្ស្សណីព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ពោលពាក្យរីករាយនឹងព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ លុះពោលពាក្យគួររីករាយនឹងពាក្យគួររលឹកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏
 សមគួរ ។ លុះជាទុស្ស្សណីព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើប
 ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើនអ្វីជា
 ហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលបណ្តាលឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លុះទំលាយ
 រាងកាយបន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។

បឋមបណ្ណសកោ អធិការណវិទ្យា

កតត្តា ច ព្រាហ្មណា អកតត្តា ច ឯវមិជេកច្ចេ
 សត្តា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ ឧត្តតិ
 វិនិចាតំ និរយំ ឧបបជ្ឈន្តិតំ ។ កោ បន កោ
 តោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនមិជេកច្ចេ
 សត្តា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុតតិ សក្កំ
 លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិតំ ។ កតត្តា ច ព្រាហ្មណា
 អកតត្តា ច ឯវមិជេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុតតិ សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ឈន្តិតំ ។
 ន ខោ អហំ ឥមស្ស ភោតោ តោតមស្ស
 សង្ខតេន ភាសិតស្ស វិត្តារេន(១) អត្ថំ អាជាធាមិ(២)
 សាធុ មេ កវំ តោតមោ តថា ធម្មំ នេសេតុ យថា
 អហំ ឥមស្ស ភោតោ តោតមស្ស សង្ខតេន
 ភាសិតស្ស វិត្តារេន អត្ថំ អាជានេយ្យន្តំ ។
 តេនហិ ព្រាហ្មណា សុណាហិ សាធុកំ មនសិ-
 ករោហិ ភាសិតស្សមិតិ ។ ឯវំ កោតិ ខោ
 ជាទុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កកវតោ បច្ចុស្សោសិ ។

១ ខ. ឯត្ថន្តរេ វិត្តារេន អត្ថំ អវិភត្តស្សតិ ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក អធិការណវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វពួកខ្លះក្នុងលោក
នេះ លុះទំលាយរាងកាយបន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុគ្គតិ
វិនិបាត នរក យ៉ាងនេះ ព្រោះអំពើដែលខ្លួនធ្វើផង មិនធ្វើផង ។
បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលបណ្តាលឲ្យសត្វ
ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លុះទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅកើតក្នុង
សុគតិ ស្នតិ ទេវលោក ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ លុះ
ទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងសុគតិ ស្នតិ ទេវលោក
យ៉ាងនេះ ព្រោះអំពើដែលខ្លួនធ្វើផង មិនធ្វើផង ។ ព្រាហ្មណ៍ក្រាបបង្គំទូល
ថា កាសិគរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន នេះសង្ខេបពោធិណាស់ ខ្ញុំព្រះអង្គ
មិនអាចនឹងដឹងសេចក្តី ដោយពិស្តារបានទេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
ទ្រង់សំដែងធម៌ តាមទំនងដែលខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីចូលចិត្តនូវសេចក្តីនៃកាសិគ
ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទ្រង់សំដែងដោយសង្ខេបនេះ ដោយសេចក្តីពិស្តារ
ឲ្យបាន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះអ្នកចូរស្តាប់ ចូរច្រឡំចិត្តឲ្យ
ស្រួលច្បាស់ចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ ជានុស្សាណ៍ព្រាហ្មណ៍
ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

កកា ឯតទ្ធកោច ឥច ព្រាហ្មណ ឯកច្ចស្ស
 កាយទុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ ហោតិ កាយ-
 សុចរិតំ វិច័ទុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ ហោតិ
 វិច័សុចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ
 ហោតិ មនោសុចរិតំ ឯវំ ខោ ព្រាហ្មណ
 កតត្តា ច អកតត្តា ច ឯវិមិទេកច្ចេ សត្តា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អនាយំ ទុក្ខតី
 វិនិចាតំ និរយំ ឧបបជ្ឈន្តិ ឥច បន ព្រាហ្មណ
 ឯកច្ចស្ស កាយសុចរិតំ កតំ ហោតិ អកតំ
 ហោតិ កាយទុច្ចរិតំ វិច័សុចរិតំ កតំ ហោតិ
 អកតំ ហោតិ វិច័ទុច្ចរិតំ មនោសុចរិតំ កតំ ហោតិ
 អកតំ ហោតិ មនោទុច្ចរិតំ ឯវំ ខោ ព្រាហ្មណ
 កតត្តា ច អកតត្តា ច ឯវិមិទេកច្ចេ សត្តា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុកតី សក្កំ លោកំ
 ឧបបជ្ឈន្តិ ។ អភិក្កន្តំ កោ កោតម ។ បេ ។ ឧចាសកំ
 មំ កវំ កោតមោ ធារតុ អជ្ឈតក្កេ ចាណុបេតំ
 សរណំ កតន្តិ ។

សត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិបាត

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វពួកខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ ធ្វើតែកាយទុច្ចរិត មិនធ្វើកាយសុចរិត ធ្វើតែវច្ចុច្ចរិត
 មិនធ្វើវច្ចុច្ចរិត ធ្វើតែមនោទុច្ចរិត មិនធ្វើមនោសុចរិត ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 សត្វពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ លុះទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈតែងទៅ
 កើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក យ៉ាងនេះ ព្រោះអំពើដែលខ្លួនធ្វើផង
 មិនធ្វើផង ដូច្នេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ឯសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើតែ
 កាយសុចរិត មិនធ្វើកាយទុច្ចរិត ធ្វើតែវច្ចុច្ចរិត មិនធ្វើវច្ចុច្ចរិត
 ធ្វើតែមនោសុចរិត មិនធ្វើមនោទុច្ចរិត ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សត្វពួកខ្លះក្នុង
 លោកនេះ លុះទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈតែងទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ ទៅលោក យ៉ាងនេះ ព្រោះអំពើដែលខ្លួនធ្វើផង មិនធ្វើផង
 ដូច្នេះ ។ ព្រាហ្មណ៍ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពី-
 រោះណាស់ ។ បេ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទុបាសកអ្នកដល់នូវសរណៈស្មើដោយជីវិតចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

បឋមបណ្ណសព្វេ អធិការណវគ្គោ

[២៦២] អថ ខោ អាយស្មា អានន្តោ យេន
 ភកវា តេជុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធ ខោ អាយស្មន្តំ
 អានន្តំ ភកវា ឯតទលោច ឯកសេនាបាំ អានន្ត អករ-
 ណីយំ វេនាមិ កាយទុច្ចរិតំ វេចិទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតន្តំ ។
 យមិទំ កន្លេ ភកវតា ឯកសេន អករណីយំ
 អក្ខាតំ កាយទុច្ចរិតំ វេចិទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ តស្មី
 អករណីយេ កយិរមាទេ កោ អានិទលោ
 ចាដិកថ្វោតិ ។ យមិទំ អានន្ត មយា ឯកសេន
 អករណីយំ អក្ខាតំ កាយទុច្ចរិតំ វេចិទុច្ចរិតំ
 មនោទុច្ចរិតំ តស្មី អករណីយេ កយិរមាទេ អយំ
 អានិទលោ ចាដិកថ្វោ អត្ថាបិ អត្ថានំ ឧបវេទតិ
 អនុវិច្ឆ វិញ្ញា ករហន្តំ ចាបកោ កិត្តិសន្តោ អព្ពត្តតិ
 សម្មន្តោ កាលំ កហេតិ កាយស្ស ភេនា
 បរម្មណា អនាយំ ទុក្ខតី វិនិចាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ
 យមិទំ អានន្ត មយា ឯកសេន អករណីយំ
 អក្ខាតំ កាយទុច្ចរិតំ វេចិទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ

បឋមបណ្ណាសក អធិករណវគ្គ

(២៦២) លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទ៍ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទ៍ដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់អានន្ទ៍ តថាគតសំដែងថា
 បុគ្គលមិនគួរធ្វើកាយទុច្ចរិត វច្ឆិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត សោះឡើយ ។
 ព្រះអានន្ទ៍ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងថា
 បុគ្គលមិនគួរធ្វើ កាយទុច្ចរិត វច្ឆិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត សោះឡើយ
 កាលបើបុគ្គលធ្វើ ត្រង់អំពើដែលមិនគួរធ្វើនោះ តើនឹងបានទទួលទោស
 ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អានន្ទ៍ ដែលតថាគតសំដែងថា បុគ្គលមិនគួរធ្វើ
 កាយទុច្ចរិត វច្ឆិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិតនេះ សោះឡើយ កាលបើ
 បុគ្គលធ្វើ ត្រង់អំពើដែលមិនគួរធ្វើនោះ នឹងបានទទួលទោស ដូច្នេះ
 គឺខ្លួនឯងតិះដៀលខ្លួនឯងបានផង ពួកបណ្ឌិត ពិចារណាហើយតិះដៀល
 បានផង កិត្តិសព្ទដ៏អាក្រក់ ល្បីទូទៅផង វង្វេងធ្វើកាលភរិយា
 ផង លុះទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ
 ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ផង ម្ចាស់អានន្ទ៍ ដែលតថាគតសំដែងថា បុគ្គល
 មិនគួរធ្វើ កាយទុច្ចរិត វច្ឆិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត សោះឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

តស្មី អករណីយេ កយិរមាទេ អយំ អាទិន្ទរោ ចាដិ-
 កក្កោ ឯកំសេនាហំ អាទន្ទ ករណីយំ វនាមិ កាយ-
 សុចរិតំ វិចីសុចរិតំ មនោសុចរិតន្តិ ។ យមិទំ កន្ត
 ភកវតា ឯកំសេន ករណីយំ អក្ខានំ កាយសុចរិតំ
 វិចីសុចរិតំ មនោសុចរិតំ តស្មី ករណីយេ កយិរមាទេ
 កោ អាទិសំសោ ចាដិកក្កោតិ ។ យមិទំ អាទន្ទ
 មយា ឯកំសេន ករណីយំ អក្ខានំ កាយសុចរិតំ
 វិចីសុចរិតំ មនោសុចរិតំ តស្មី ករណីយេ កយិរមាទេ
 អយំ អាទិសំសោ ចាដិកក្កោ អត្តាបិ អត្តានំ ន
 ឧបវន្តិ អនុវិចី វិញ្ញា បសំសន្តិ កល្យាណោ កិត្តិសង្គោ
 អពុក្ខន្ធតិ អសម្មន្តោ កាលំ ករោតិ កាយស្ស ភេនា
 បរម្មរណា សុកតិ សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ យមិទំ
 អាទន្ទ មយា ឯកំសេន ករណីយំ អក្ខានំ កាយ-
 សុចរិតំ វិចីសុចរិតំ មនោសុចរិតំ តស្មី ករណីយេ
 កយិរមាទេ អយំ អាទិសំសោ ចាដិកក្កោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ ទុក្ខនិព្វត

កាលបើបុគ្គលធ្វើ ត្រង់អំពើដែលមិនគួរធ្វើនោះ នឹងបានទទួលទោសនេះ
 ម្ចាស់មានន្ទ គាត់គិតសំដែងថា បុគ្គលគួរធ្វើតែកាយសុចរិត វេទីសុចរិត
 មនោសុចរិត មួយយ៉ាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងថា
 បុគ្គលគួរធ្វើតែកាយសុចរិត វេទីសុចរិត មនោសុចរិត តែមួយយ៉ាងនេះ
 កាលបើបុគ្គលធ្វើត្រង់អំពើដែលគួរធ្វើនោះ តើនឹងបានទទួល អានិសង្សដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់មានន្ទ ដែលគាត់គិតសំដែងថា បុគ្គលគួរធ្វើតែកាយសុចរិត
 វេទីសុចរិត មនោសុចរិត មួយយ៉ាងនេះ កាលបើបុគ្គលធ្វើត្រង់អំពើដែលគួរ
 ធ្វើនោះ នឹងបានទទួលអានិសង្ស ដូច្នេះ គឺ ខ្លួនឯងនឹងតិះដៀលខ្លួនឯងមិន
 បានផង ពួកបណ្ឌិត ពិចារណាហើយតែងសរសើរផង កិត្តិសព្វដ៏ល្អល្បី
 ទូទៅផង មិនធ្វើស្លាប់ផង លុះទំលាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈ
 ទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ិទៅលោកផង ម្ចាស់មានន្ទ ដែលគាត់គិតសំដែងថា
 បុគ្គលគួរធ្វើតែកាយសុចរិត វេទីសុចរិត មនោសុចរិត មួយយ៉ាងនេះ
 កាលបើបុគ្គលធ្វើ ត្រង់អំពើដែលគួរធ្វើនោះ នឹងបានទទួលអានិសង្ស
 នេះមិនខាន ។

បឋមបណ្ណាសកេ អធិការណវគ្គោ

(២២៥) អតុសលំ ភិក្ខុវេ បដហាថ សក្កា
 ភិក្ខុវេ អតុសលំ បដហិតំ នោ ថេតំ ភិក្ខុវេ
 សក្កា អភវិស្ស អតុសលំ បដហិតំ នាហំ ឯវំ
 វាទេយ្យំ អតុសលំ ភិក្ខុវេ បដហាថាតិ យស្មា ច
 ខោ ភិក្ខុវេ សក្កា អតុសលំ បដហិតំ តស្មាហំ
 ឯវំ វាទាមិ អតុសលំ ភិក្ខុវេ បដហាថាតិ អត្ត-
 សលញ្ចាហំនំ ភិក្ខុវេ បហំនំ អហិតាយ ធុត្វាយ
 សំវត្ថុយ្យ នាហំ ឯវំ វាទេយ្យំ អតុសលំ ភិក្ខុវេ
 បដហាថាតិ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ អតុសលំ បហំនំ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថុតិ តស្មាហំ ឯវំ វាទាមិ អត្ត-
 សលំ ភិក្ខុវេ បដហាថាតិ តុសលំ ភិក្ខុវេ ភាវេថ
 សក្កា ភិក្ខុវេ តុសលំ ភាវេតំ នោ ថេតំ ភិក្ខុវេ
 សក្កា អភវិស្ស តុសលំ ភាវេតំ នាហំ ឯវំ វាទេយ្យំ

អធិករណវត្ត

(២៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរលះអកុសលចេញ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គង់អាចនឹងលះអកុសលចេញបាន
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើអ្នកទាំងឡាយ មិនអាចនឹងលះអកុសល
 នោះចេញបានទេ គឺថាគតក៏មិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរលះអកុសលចេញឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុតែអ្នកទាំងឡាយ អាចនឹងលះអកុសលចេញបាន បានជា
 គឺថាគតពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរលះ
 អកុសលចេញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអកុសលនេះដែលបុគ្គលលះរួច
 ហើយនៅតែប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដែល
 គឺថាគតក៏មិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយចូរលះអកុសលចេញឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែ
 អកុសលដែលបុគ្គលលះរួចហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍
 នឹងសេចក្តីសុខមែន បានជាគឺថាគតពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរលះអកុសលចេញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយ ចូរចំរើនកុសលចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ អាច
 នឹងចំរើនកុសលបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើអ្នកទាំងឡាយ
 មិនអាចនឹងចំរើនកុសលនេះបានទេ គឺថាគតក៏មិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស ទុក្ខនិរោ

កុសលំ ភិក្ខុវេ ភាវថាតិ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ
 សក្កា កុសលំ ភាវតំ តស្មា ហំ ឃំ វនាមិ
 កុសលំ ភិក្ខុវេ ភាវថាតិ កុសលញ្ចាហំនំ ភិក្ខុវេ
 ភាវតំ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្ថុយ្យ(១) នាហំ ឃំ
 វនេយ្យំ(២) កុសលំ ភិក្ខុវេ ភាវថាតិ យស្មា ច ខោ
 ភិក្ខុវេ កុសលំ ភាវតំ ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថុតិ
 តស្មា ហំ ឃំ វនាមិ កុសលំ ភិក្ខុវេ ភាវថាតិ ។

(២៦៦) ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស សម្មោ-
 សាយ អន្តរជានាយ សំវត្ថុន្តំ ។ កតមេ ទ្វេ ។
 ទុន្និក្ខុត្តញ្ចំ បទព្យញ្ជនំ អត្ថោ ច ទុន្និកោ ។
 ទុន្និក្ខុត្តស្ស ភិក្ខុវេ បទព្យញ្ជនស្ស អត្ថាបិ
 ទុន្និយោ ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មា
 សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរជានាយ សំវត្ថុន្តំ ។

១ ឧ. សំវត្ថុតិ ។ ២ ឧ. ពហំ វនាមិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ទុកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនកុសលចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែអ្នកទាំងឡាយអាចនឹងចំរើនកុសលបាន បានជាគមាគតពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរចំរើនកុសលចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកុសលនេះដែលបុគ្គលចំរើនហើយនៅតែប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍នឹងសេចក្តីទុក្ខដែល គមាគតក៏មិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនកុសលឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែកុសលដែលបុគ្គលចំរើនហើយប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍នឹងសេចក្តីសុខ បានជាគមាគតពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនកុសលចុះ ។

[២៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ២ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីភ្លាំងភ្លាត់ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យនៃព្រះសង្ឃម្នា ធម៌២ប្រការ តើដូចម្តេច ។ គឺបទនឹងព្យញ្ជនៈដែលអាចារ្យដកល់ទុកខុស១ សេចក្តីដែលអាចារ្យនាំមកខុស១។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបទនឹងព្យញ្ជនៈ ដែលអាចារ្យដកល់ទុកខុសហើយរូបសេចក្តីដែលអាចារ្យនាំមកក៏ខុសដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ២ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីភ្លាំងភ្លាត់ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យនៃព្រះសង្ឃម្នា ។

បឋមបណ្ណាសក ពាលវត្តោ

ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សុទ្ធម្មស្ស បីតិយា អសម្មោសាយ
 អនន្តរជានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។
 សុនិក្ខត្តញ្ច បទព្យញ្ជនំ អត្តោ ច សុនីតោ ។
 សុនិក្ខត្តស្ស ភិក្ខុវេ បទព្យញ្ជនស្ស អត្តោ បិ
 សុនយោ ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មា សុទ្ធម្មស្ស បីតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរ-
 ជានាយ សំវត្ថន្តិ ។

អធិករណវត្តោ ឧត្តិយោ ។

[២៦៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ យោ ច អច្ចយំ អច្ចយតោ ន បស្សតិ
 យោ ច អច្ចយំ នេសេន្តស្ស យថាធម្មំ ន
 បដិក្កណាតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពាលា ។
 ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ កតមេ ទ្វេ ។ យោ
 ច អច្ចយំ អច្ចយតោ បស្សតិ យោ ច អច្ចយំ
 នេសេន្តស្ស យថាធម្មំ បដិក្កណាតិ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ បណ្ឌិតាតិ ។

បឋមបណ្ណាល័យ ពាលវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ២ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 បិតថេរ មិនភ្លាំងភ្លាត់ មិនសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ធម៌ ២ ប្រការ
 តើដូចម្តេច ។ គឺបទនីតិព្យញ្ញនៈដែលអាចារ្យដកល់ទុកត្រូវ ១ សេចក្តី
 ដែលអាចារ្យនាំមកត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបទនីតិព្យញ្ញនៈ
 ដែលអាចារ្យដកល់ទុកត្រូវហើយ សូម្បីប្រសេចក្តីដែលអាចារ្យនាំមកក៏ត្រូវ
 ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ២ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីបិតថេរ មិនភ្លាំងភ្លាត់ មិនសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្មឡើយ ។

ចប់ អធិកណេវត្ត ទី ២ ។

(២៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលនេះមាន ២ ពួក ។
 បុគ្គលពាលមាន ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមិនឃើញទោសតាម
 ទោស១ បុគ្គលកាលបើ គេប្រាប់ទោស ក៏មិនព្រមទទួលទោសតាម
 ធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមាន ២ ពួក
 នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាបណ្ឌិតនេះមាន ២ ពួក ។ បុគ្គល
 ជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលឃើញទោសតាម
 ទោស ១ បុគ្គលកាលបើ គេប្រាប់ទោស ក៏ព្រមទទួលទោសតាម
 ធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួកនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូលិយស្ស ទុកនិយមោ

[២៦៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ តថាគតំ អញ្ញាចិក្ខុន្តិ ។

កតមេ ទ្វេ ។ ទុដ្ឋោ វា ទោសន្តរោ សទ្វោ វា

ទុក្ខហិតេន ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ តថាគតំ

អញ្ញាចិក្ខុន្តិ ។

[២៦៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ តថាគតំ អញ្ញាចិក្ខុន្តិ ។

កតមេ ទ្វេ ។ យោ ច អភាសិតំ អលបិតំ

តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ធិបេតិ

យោ ច ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ

អលបិតំ តថាគតេនាតិ ធិបេតិ ។ ឥមេ ខោ

ភិក្ខុវេ ទ្វេ តថាគតំ អញ្ញាចិក្ខុន្តិ ។ ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ

តថាគតំ អញ្ញាចិក្ខុន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុពនិបាត

(២៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះតែងពោលបង្ហាច់
ព្រះតថាគត ។ បុគ្គល ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលជាអ្នកក្រោធមាន
ទោសចិត្តនៅខាង(១)ក្នុង ១ បុគ្គលជាអ្នកជឿដោយប្រកាន់(២)ខុស ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះ តែងពោលបង្ហាច់ព្រះតថាគត ។

(២៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះ តែងពោលបង្ហាច់
ព្រះតថាគត ។ បុគ្គល ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលសំដែងនូវពាក្យ
ដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះ
តថាគតបានសំដែង បានពោល ១ បុគ្គលសំដែងនូវពាក្យ ដែលព្រះតថាគត
បានសំដែង បានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង
មិនបានពោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះ តែងពោល
បង្ហាច់ព្រះតថាគត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះ មិន
ពោលបង្ហាច់ព្រះតថាគតទេ ។ បុគ្គល ២ ពួក តើដូចម្តេច ។

១ បាននិយមបុគ្គលដែលមានទោសចិត្តជាដើម បុគ្គលនេះតែងពោលទោសថា ព្រះសមណ-
គោតមលោកមិនមានធម៌ដ៏ប្រសើរជាងធម៌របស់មនុស្សទេ តែងពោលបង្ហាច់ព្រះអង្គ នូវ
សុភក្កត្តលីច្ឆរី ។

២- បាននិយមបុគ្គលអប្បឥតបញ្ញា មានតែសទ្ធាជ្រុល សេចក្តីជ្រះថ្លាតិច តែងជឿថា ព្រះ
ពុទ្ធព្រះអង្គជាលោកុត្តរទាំងអស់ សូម្បីអាការទាំង ៣២ មានសក់ជាដើមរបស់ព្រះអង្គ គង់ជា
លោកុត្តរដែរ នូវច្នៃឈ្មោះថា ពោលបង្ហាច់ព្រះអង្គដែរ ។ (អដ្ឋិកថា) ។

បឋមបណ្ណសព ពាលវគ្គោ

យោ ច អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ
 អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ យោ ច ភាសិតំ
 លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ
 ទីបេតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ តថាគតំ
 ឆាញាចិក្ខុន្តិតំ ។

[២៧០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ តថាគតំ អញាចិក្ខុន្តិតំ ។

កតមេ ទ្វេ ។ យោ ច នេយ្យត្ថំ សុត្តន្តំ នីតត្ថោ
 សុត្តន្តោតិ ទីបេតិ យោ ច នីតត្ថំ សុត្តន្តំ
 នេយ្យត្ថោ សុត្តន្តោតិ ទីបេតិ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ តថាគតំ អញាចិក្ខុន្តិតំ ។ ទ្វេមេ
 ភិក្ខុវេ តថាគតំ ឆាញាចិក្ខុន្តិតំ ។ កតមេ ទ្វេ ។

បឋមបណ្ណាសក ពាលវគ្គ

គឺបុគ្គលសំដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគត មិនបានសំដែង មិនបានពោល
ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគត មិនបានសំដែង មិនបានពោល ១ បុគ្គល
សំដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគត បានសំដែង បានពោល ថាជាពាក្យ
ដែលព្រះតថាគត បានសំដែង បានពោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គល ២ ពួកនេះឯង មិនពោលបង្ហាច់ព្រះតថាគតឡើយ ។

[២៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះ តែងពោលបង្ហាច់
ព្រះតថាគត ។ បុគ្គលទាំង ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលដែលសំដែង
សូត្រមានសេចក្តីជាបុគ្គលាធិដ្ឋាន^(១) ថាជាសូត្រមានសេចក្តីជាធម្មាធិដ្ឋាន
ទៅវិញ ១ ដែលសំដែងសូត្រមានសេចក្តីជាធម្មាធិដ្ឋាន^(២) ថាជាសូត្រ
មានសេចក្តីជាបុគ្គលាធិដ្ឋានទៅវិញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួក
នេះ តែងពោលបង្ហាច់ព្រះតថាគត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួក
នេះ មិនពោលបង្ហាច់ព្រះតថាគតទេ ។ បុគ្គល ២ ពួក តើដូចម្តេច ។

១ - បាននិយមព្រះសូត្រដែលសំដែងបុគ្គលាធិដ្ឋាន ដូចសំដែងថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលពួក ១ បុគ្គលពួក ២ បុគ្គលពួក ៣ បុគ្គលពួក ៤ ជាដើម ហៅថា ព្រះសូត្រជា
ធម្មេរុត្ត ។

២ - បាននិយមព្រះសូត្រដែលសំដែងជាធម្មាធិដ្ឋាន ដូចសំដែងថា អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា
ជាដើមហៅថា ព្រះសូត្រជាវិនិច្ឆ័យ (អដ្ឋកថា) ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស ទុកនំបាតោ

យោ ច នេយ្យតំ សុត្ថនំ នេយ្យត្ថោ សុត្ថន្តោតិ
ធិបេតិ យោ ច ធិតតំ សុត្ថនំ ធិតត្ថោ
សុត្ថន្តោតិ ធិបេតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
តថាគតំ នាព្ពាចិត្តនិតិ ។

[២៧១] បដិច្ឆន្តកម្មនុស្ស ភិក្ខុវេ ទ្ធិនំ កតំនំ
អញ្ញាត កតិ ចាដិកម្ពា និរយោ វា និវត្តានយោនិ
វា ។ អប្បដិច្ឆន្តកម្មនុស្ស ភិក្ខុវេ ទ្ធិនំ កតំនំ
អញ្ញាត កតិ ចាដិកម្ពា នេវ វា មនុស្សា វាតិ ។

[២៧២] បិច្ឆាទិដ្ឋិតស្ស ភិក្ខុវេ ទ្ធិនំ កតំនំ
អញ្ញាត កតិ ចាដិកម្ពា និរយោ វា និវត្តានយោនិ
វា ។ សម្មាទិដ្ឋិតស្ស ភិក្ខុវេ ទ្ធិនំ កតំនំ
អញ្ញាត កតិ ចាដិកម្ពា នេវ វា មនុស្សា វាតិ ។

[២៧៣] ទុស្សីលស្ស ភិក្ខុវេ ទ្វេ បដិគ្គហា
និរយោ វា និវត្តានយោនិ វា ។ សីលវតោ
ភិក្ខុវេ ទ្វេ បដិគ្គហា នេវ វា មនុស្សា វាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាជិកាយ ទុក្ខនិបាត

គឺបុគ្គលសំដែងសូត្រមានសេចក្តីជាបុគ្គលាធិដ្ឋាន ថាជាសូត្រមានសេចក្តីជា
 បុគ្គលាធិដ្ឋាន ១ បុគ្គលសំដែងសូត្រមានសេចក្តីជាធម្មាធិដ្ឋាន ថាជាសូត្រ
 មានសេចក្តីជាធម្មាធិដ្ឋាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ២ ពួកនេះ
 មិនពេលបង្កាច់ព្រះតថាគតឡើយ ។

[២៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកបិទបាំងបាបកម្ម នឹងបាន
 នូវគតិ(១)ពីរយ៉ាង គតិណាមួយគឺនរក ឬកំណើតតិរច្ឆានពុំលែងឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនបិទបាំងបាបកម្ម នឹងបាននូវគតិពីរ
 យ៉ាង គតិណាមួយគឺទេវតា ឬមនុស្សពុំលែងឡើយ ។

[២៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាមិច្ឆាទិដ្ឋី នឹងបាននូវគតិពីរ
 យ៉ាង គតិណាមួយគឺនរក ឬកំណើតតិរច្ឆានពុំខានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលជាសម្មាទិដ្ឋីនឹងបាននូវគតិពីរយ៉ាង គតិណាមួយគឺ
 ទេវតាឬមនុស្សពុំខានឡើយ ។

[២៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទ្រុស្តសីល រមែងទទួល
 ឋានៈ២ ប្រការ គឺ នរក ១ កំណើតតិរច្ឆាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលអ្នកមានសីល រមែងទទួលឋានៈ២ ប្រការគឺទេវតា ១ មនុស្ស ១ ។

១ ដំណើរពោធិវិស័យ ។

បឋមបណ្ណាសពេ ពាលវគ្គោ

[២៧២] ឆ្វាហំ ភិក្ខុវេ អត្តវសេ សម្មស្សមាលោ
 អរញ្ញនបត្តានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវមី ។
 កតមេ ទ្វេ ។ អត្តនោ ច ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ
 សម្មស្សមាលោ បច្ឆិមញ្ច ជនតំ អនុកម្មមាលោ ។
 ឥមេ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អត្តវសេ សម្មស្ស-
 មាលោ អរញ្ញនបត្តានិ បន្តានិ សេនាសនានិ
 បដិសេវមីតិ ។

[២៧៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា វិជ្ជាកាតិយា ។
 កតមេ ទ្វេ ។ សមថោ ច វិបស្សនា ច ។
 សមថោ ភិក្ខុវេ ភាវិតោ តិមត្ថមនុកោតិ (១) ។
 ចិត្តំ ភាវិយតិ ។ ចិត្តំ ភាវិតំ តិមត្ថមនុកោតិ ។
 យោ រកោ សោ បហីយតិ ។ វិបស្សនា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា តិមត្ថមនុកោតិ ។ បញ្ញា ភាវិយតិ ។
 បញ្ញា ភាវិតា តិមត្ថមនុកោតិ ។ យា អវិជ្ជា សា
 បហីយតីតិ ។

បឋមបណ្ណាសក ពាលវិគ្គ

[២៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតតិចារណាឃើញអំណាច
 ប្រយោជន៍ពីរប្រការ ទើបគប់រកនូវសេនាសនៈស្ងាត់ តាំងនៅក្នុងព្រៃ ។
 អំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ គឺគេថាគតតិចារណាឃើញ
 ធម៌នៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្លួន ១ មានសេចក្តីអនុគ្រោះប្រជុំផងជាន់
 ក្រោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតតិចារណាឃើញអំណាចប្រ-
 យោជន៍ពីរប្រការនេះ ទើបគប់រកនូវសេនាសនៈស្ងាត់ តាំងនៅក្នុងព្រៃ ។

[២៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយពីរប្រការនេះ ជាចំ
 ណែននៃវិជ្ជា ។ ធម៌ពីរប្រការ តើដូចម្តេច ។ គឺសមថៈ ១ វិបស្សនា ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមថៈដែលបុគ្គលចំរើនហើយនឹងសម្រេចប្រយោជន៍
 អ្វី ។ នឹងញ៉ាំងចិត្តឲ្យចំរើន ។ ចិត្តដែលចំរើនហើយ នឹងសម្រេចប្រយោជន៍
 អ្វី ។ នឹងលះបង់នូវរាគៈចេញបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិបស្សនាដែល
 បុគ្គលចំរើនហើយនឹងសម្រេចប្រយោជន៍អ្វី ។ នឹងញ៉ាំងបញ្ញាឲ្យចំរើន ។
 បញ្ញាដែលចំរើនហើយនឹងសម្រេចប្រយោជន៍អ្វី ។ នឹងលះនូវអវិជ្ជាចេញបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ទុរនិបាតោ

[២៧៦] វាគ្គបក្កិលីដ្ឋំ វា ភិក្ខុវេ បិទ្គំ ន
 វិមុច្ចតិ អវិជ្ជបក្កិលីដ្ឋា វា បញ្ញា ន ភាវីយតិ ។
 ឥតិ ខេ(១) ភិក្ខុវេ វាគ្គវាគា ចេតោវិមុត្តិ អវិជ្ជាវិ-
 វាគា បញ្ញាវិមុត្តិ ។

ពាលវគ្គោ តតិយោ ។

[២៧៧] អសប្បវិសក្ខមិញ្ច វេ ភិក្ខុវេ ទេសេស្សមិ
 សប្បវិសក្ខមិញ្ច តំ សុណាម សាធុតំ មនសិ-
 ករោម ភាសិស្សមីតិ ។ ឯម្ពន្តេតិ ខេ តេ ភិក្ខុ
 វាគ្គវេតោ បច្ចុស្សេស្សំ ។ ភក្កវា ឯតទ្ធពេច
 កេតមា ច ភិក្ខុវេ អសប្បវិសក្ខមិ ។ អសប្បវិសោ
 ភិក្ខុវេ អកតតាញ្ច ហោតិ អកតវេទិ អសត្ថិហោតំ
 ភិក្ខុវេ ឧបញ្ញាតំ យេទិទំ អកតតាញ្ច អកត-
 វេទិតា កេវលា(២) ឯសា ភិក្ខុវេ អសប្បវិស-
 ក្ខមិ យេទិទំ អកតតាញ្ច អកតវេទិតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ ទុក្ខនិបាត

[២៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលសៅហ្មងដោយរាគៈហើយ រមែងមិនរួចផុតស្រឡះ ឬ បញ្ញាដែលសៅហ្មងដោយអវិជ្ជាហើយ រមែងមិនចំរើនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតោវិមុត្តិកើត ព្រោះប្រាសចាករាគៈ បញ្ញាវិមុត្តិកើត ព្រោះប្រាសចាកអវិជ្ជា ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ពាលវគ្គ ទី ៣ ។

(២៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងសំដែងប្រាប់នូវអសប្បវិស- ភូមិ ១ សប្បវិសភូមិ ១ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវភូមិ ទាំងពីរនោះ ចូរប្រុងចិត្តឲ្យប្រពៃ គឺថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសប្បវិស- ភូមិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសប្បវិស រមែងមិនដឹង ទបការៈដែលគេធ្វើហើយ(ដល់ខ្លួន) នឹងមិនធ្វើទបការៈដែលគេធ្វើហើយឲ្យ ប្រាកដឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទាំងពីរនេះ ដែលពួកអសប្បវិស បានពោលសរសើរហើយ គឺការមិនដឹងទបការៈដែលគេធ្វើហើយ ១ មិនធ្វើ ទបការៈដែលគេធ្វើហើយឲ្យប្រាកដឡើង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ ទាំងពីរនេះ សុទ្ធតែជាអសប្បវិសភូមិទាំងអស់ គឺការមិនដឹងទបការៈដែល គេធ្វើហើយ ១ មិនធ្វើទបការៈដែលគេធ្វើហើយឲ្យប្រាកដឡើង ១ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សមចិត្តវត្តោ

សប្បវត្ថោ ច ខោ ភិក្ខុវេ កតតា ហោតិ
 កតវេទី សត្តិហោតំ ភិក្ខុវេ ឧបពារាតំ យទិទំ
 កតតាតា កតវេទិតា កេវលា ឯសា ភិក្ខុវេ
 សប្បវត្ថមិ យទិទំ កតតាតា កតវេទិតាតិ ។

[២៧៨] ទិដ្ឋាហំ ភិក្ខុវេ ន សុប្បដិការំ

វនាមិ ។ កតមេសំ ទិដ្ឋំ ។ មាតុ ច បិតុ
 ច ។ ឯកេន ភិក្ខុវេ អំសេន មាតរំ បរិហរេយ្យ
 ឯកេន អំសេន បិតរំ បរិហរេយ្យ វស្សសតាយុកោ
 វស្សសតជីវី សោ ច នេសំ ឧប្បាទនបរិមទ្គន-
 នហាបនសម្លាហនេន បដិជក្កេយ្យ តេបិ តត្ថេវ
 មុត្តករីសំ ចជេយ្យំ ន ត្រូវ ភិក្ខុវេ មាតា បិតុន្នំ
 កតំ វា ហោតិ បដិកតំ វា ។ ឥមិស្សា ច
 ភិក្ខុវេ មហាបវរិយា បហូតសត្តវតនាយ មាតាបិតរោ
 ឥស្សរាធិបច្ចេ រដ្ឋេ បតិដ្ឋាបេយ្យ ន ត្រូវ ភិក្ខុវេ

បឋមបណ្ណាសក សមចិត្តវិគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសប្បវេសន៍នឹងដឹងទមការៈដែលគេធ្វើហើយ នឹងធ្វើ
 ទមការៈដែលគេធ្វើហើយឲ្យប្រាកដឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើទាំង
 ពីរនេះដែលពួកសប្បវេសបានពោលសរសើរហើយ គឺការដឹងទមការៈដែល
 គេធ្វើហើយ១ធ្វើទមការៈដែលគេធ្វើហើយឲ្យប្រាកដឡើង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើទាំងពីរនេះ សុទ្ធតែជាសប្បវេសភូមិទាំងអស់គឺការដឹងទម-
 ការៈ ដែលគេធ្វើហើយ១ ធ្វើទមការៈដែលគេធ្វើហើយឲ្យប្រាកដឡើង១។

(២៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គមាគតពោលថា កុលបុត្តមិនដោយ
 នឹងធ្វើការតបគុណដល់បុគ្គលពីរពួកបានទេ ។ បុគ្គលពីរពួកតែនរណាខ្លះៗ
 គឺ មាតា ១ បិតា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្តមានអាយុ ១០០
 ឆ្នាំរស់នៅអស់រវាង ១០០ ឆ្នាំ តប្បបញ្ជូនមាតាដោយស្មារតី បញ្ជូន
 បិតាដោយស្មារតី កុលបុត្តនោះបម្រើមាតាបិតាទាំងពីរនោះ ដោយការ
 ដុះសង់ប្រះបំបាត់កូនអាក្រក់ រិតនួតដៃផ្លូវទឹកគក់ប្របាច់ដៃជើង ឯមាតាបិតា
 ទាំងពីរនោះក៏បន្ទោបង់មូត្រក៏សលើស្មាកុលបុត្តនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ (ហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ) គង់មិនទាន់ហៅថាធ្វើ ឬ ថាធ្វើតប
 ដល់មាតានឹងបិតាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្តតម្កើង
 មាតានឹងបិតាឲ្យតាំងនៅក្នុងរាជសម្បត្តិ មានឥស្សរភាពជាអធិបតី លើ
 ផែនដីធំ ដែលមានកែវទាំង ៧ ប្រការប្រើនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

មាតាបិតុន្នំ កតំ វា ហោតិ បដិកតំ វា ។
 តំ ភីស្ស ហេតុ ។ តហុបកាវា ភិក្ខុវេ
 មាតាបិតរោ បុត្តានំ អាទាទកា ទោសកា ឥមស្ស
 លោកស្ស ទស្សតារោ ។ យោ ច ខោ ភិក្ខុវេ
 មាតាបិតរោ អស្សទ្ធេ សទ្ធាសម្មទាយ សមាទបេតិ
 និវេសេតិ បតិជ្ជាបេតិ ទុស្សីលេ សីលសម្មទាយ
 សមាទបេតិ និវេសេតិ បតិជ្ជាបេតិ មច្ឆរី
 បាវសម្មទាយ សមាទបេតិ និវេសេតិ បតិជ្ជាបេតិ
 មុប្បត្តោ បញ្ញាសម្មទាយ សមាទបេតិ និវេសេតិ
 បតិជ្ជាបេតិ ឯត្ថាវតា ខោ ភិក្ខុវេ មាតាបិតុន្នំ
 កតត្ថា ហោតិ បដិកតត្ថាតិ ។

[២៧៩] អថ ខោ អញ្ញាតរោ ព្រាហ្មណោ យេន
 ភកវា តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា ភកវតា សទ្ធិ
 សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កកមំ សាវណីយំ
 ភីតិសារត្ថា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ
 ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ ឯតទរោច
 កីវាដំ កវំ តោតមោ កិមក្ខាយីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុកនិបាត

(ហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ) គង់មិនទាន់ហៅថា ធ្វើឬថាធ្វើតបដល់
 មាតានឹងបិតាឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះថាមាតានឹងបិតា មានទបការៈច្រើនដល់ចុត្រទាំងឡាយ ព្រោះជា
 អ្នកថែរក្សាចិញ្ចឹមបង្ហាញនូវលោកនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) កុល-
 បុត្តណាមួយ ដឹកនាំមាតានឹងបិតា ដែលមិនមានសទ្ធា ឲ្យកាន់យក ឲ្យ
 អាស្រ័យនៅ ឲ្យតាំងនៅក្នុងសទ្ធាសម្បទា បើទ្រុស្តសីល ឲ្យកាន់យក ឲ្យ
 អាស្រ័យនៅ ឲ្យតាំងនៅក្នុងសីលសម្បទា បើកំណាញ់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យ
 អាស្រ័យនៅ ឲ្យតាំងនៅក្នុងចាតសម្បទា បើឥតបញ្ញា ឲ្យកាន់យក ឲ្យ
 អាស្រ័យនៅ ឲ្យតាំងនៅក្នុងបញ្ញាសម្បទា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ
 មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ទើបហៅថា ធ្វើឬ ថាធ្វើតបដល់មាតានឹងបិតាមែន។

[២៧៩] លំដាប់នោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ធ្វើសេចក្តីរីករាយនឹងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យគួរជាទីរីករាយ នឹងពាក្យគួរជាទីរីករាយ ហើយក៏
 អង្គុយកងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះ អង្គុយកងទីដ៏សមគួរ
 ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ព្រះអង្គមានលទ្ធិដូចម្តេច ទ្រង់សំដែងសេចក្តីប្រតិបត្តិ ដូចម្តេច ។

បរិមបណ្ណសកេ សមចិត្តវគ្គោ

តិរិយវង្គី ចាបាំ ព្រាហ្មណ អតិរិយវង្គី ចាតិ ។

យថាគម៌ បន ករំ តោតមោ តិរិយវង្គី ច

អតិរិយវង្គី ចាតិ ។ អតិរិយំ ខោ អហំ ព្រាហ្មណ

វនាមិ កាយទុច្ចរិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស

អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អតុសលានំ ធម្មានំ

អតិរិយំ វនាមិ ។ តិរិយញ្ច ខោ អហំ ព្រាហ្មណ

វនាមិ កាយសុច្ចរិតស្ស វចីសុច្ចរិតស្ស មនោសុច្ច-

រិតស្ស អនេកវិហិតានំ តុសលានំ ធម្មានំ តិរិយំ

វនាមិ ។ ឃំ ខោ អហំ ព្រាហ្មណ តិរិយវង្គី ច

អតិរិយវង្គី ចាតិ ។ អភិក្កន្តំ កោ តោតម

។ បេ ។ ឧចាសកំ មំ ករំ តោតមោ ជារតុ

អជ្ជតត្ត ចាណុបេតំ សវណំ កតន្តិ ។

បឋមបណ្ណាសក សមចិត្តវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតសំដែងថា អំពើ
 ដែលបុគ្គលគួរធ្វើក៏មាន ថា មិនគួរធ្វើក៏មាន ។ ចុះព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ទ្រង់សំដែងថា អំពើគួរធ្វើក៏មាន ថា អំពើមិនគួរធ្វើក៏មានតើ ដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតពោលថា កាយទុច្ចរិត វេទិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត
 ជាអំពើមិនគួរធ្វើ ពោលនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកជាច្រើនប្រការ
 ថាជាអំពើមិនគួរធ្វើដែរ ។ មួយទៀត ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគត
 ពោលនូវកាយសុចរិត វេទិសុចរិត មនោសុចរិត ថាជាអំពើគួរធ្វើ ពោល
 នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយច្រើនប្រការ ថាជាអំពើគួរធ្វើដែរ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ តថាគតជាអ្នកសំដែងថា អំពើគួរធ្វើក៏មាន ថា អំពើមិនគួរធ្វើ
 ក៏មាន យ៉ាងនេះ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើនពីរពេរណាស់ ។ បេ ។
 សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសក អ្នក
 ដល់នូវសារណាគមន៍ស្មោះដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមរៀងទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុសីនារយស្ស ទុក្ខនិរោ

[២៨០] អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ កហបតិ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ កហបតិ កកវន្តំ
 ឯតទរោច កតិ នុ ខោ កន្តេ លោកេ ទត្ថិ-
 ណោយ្យ កតុ ច ទានំ ទាតព្វន្តំ ។ ទ្វេ ខោ
 កហបតិ លោកេ ទត្ថិណោយ្យ សេក្ខោ ច
 អសេក្ខោ ច ។ ឥមេ ខោ កហបតិ ទ្វេ
 លោកេ ទត្ថិណោយ្យ ឯតុ ច ទានំ ទាតព្វន្តំ ។
 ឥទមរោច កកវា ឥទំ វត្ថាន សុកតោ អថាបរំ
 ឯតទរោច សត្វា

សេក្ខោ ច អសេក្ខោ ច ឥបស្សី លោកេ
 អាហុណេយ្យ យជមាណំ ហោន្តំ
 តេ ឧដ្ឋក្ខតា កាយេន វាចាយ ឧទ ចេតសា
 ទេត្តនំ យជមាណំ ឯតុ ទិន្នំ មហាប្បលន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ទុក្ខនិដាគ

[២៨០] គ្រានោះអនាថបិណ្ឌិកគហបតីចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សម
 គួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបគ្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទុក្ខណេយ្យ
 បុគ្គលក្នុងលោកមានប៉ុន្មានពួក មួយទៀត បុគ្គលគួរឱ្យទាន ក្នុងបុគ្គលដូច
 ម្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតី ទុក្ខណេយ្យបុគ្គល
 ក្នុងលោកមានពីរពួក គឺសេក្ខបុគ្គល១ អសេក្ខបុគ្គល ១ ។ ម្ចាស់គហបតី
 ទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ក្នុងលោកមានពីរពួកនេះ មួយវិញទៀត បុគ្គលគួរឱ្យ
 ទានក្នុងបុគ្គលពួកនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះ លុះ
 សុគតជាសាស្តា ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ដូច្នេះហើយ ក៏ទ្រង់ពោល
 ដូច្នេះតទៅទៀតថា

សេក្ខបុគ្គលក្តី អសេក្ខបុគ្គលក្តី ជាបុគ្គលគួរទទួលទានរបស់
 អ្នកឱ្យទាន ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលទាំងនោះជាអ្នកប្រតិបត្តិ
 ត្រង់ដោយ កាយ វាចាឬចិត្ត ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់
 អ្នកឱ្យទាន ឯទានដែលបុគ្គលឱ្យហើយចំពោះបុគ្គលពួកនេះ
 ជាទានមានផលច្រើន ។

បរិបទបណ្ណសកេ សមច្ចុត្តរោ

[២៨០] ឯកំ សមយំ ភកកំ សាវត្ថយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សាវ-
 បុត្តោ សាវត្ថយំ វិហារតិ បុព្វារាមេ មិតារ-
 មាតុប្បាសានេ ។ តត្រ ខោ អាយស្មា សាវបុត្តោ
 ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អារុសោ ភិក្ខុវេតិ ។
 អារុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ សាវ-
 បុត្តស្ស បច្ឆស្សោសំ ។ អាយស្មា សាវបុត្តោ
 ឯតទវេច អជ្ឈត្តសញ្ញោជនេ អារុសោ បុត្តលំ
 នេសស្សមិ តហិទ្ធាសញ្ញោជនេ តំ សុណាថ
 សាធុតំ មនសិករោថ កាសិស្សមិតិ ។ ឯវំ
 អារុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ សាវបុត្តស្ស
 បច្ឆស្សោសំ ។ អាយស្មា សាវបុត្តោ ឯតទវេច
 តតមោ ចារុសោ អជ្ឈត្តសញ្ញោជនោ បុត្តលោ ។
 ឥចារុសោ ភិក្ខុ សីលវំ ហោតិ មាតិមោក្ខសំវសំវតោ
 វិហារតិ អាចារតោចរសម្មន្ទោ អណ្តមត្តសុ វជ្ជេសុ
 កយទស្សវី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ

បឋមបណ្ឌិត សមចិត្តវត្ត

[២៤១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្នុងជេតវ-
 នាពារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 សាវបុត្តមានអាយុ ក៏គង់នៅក្នុងប្រាសាទនៃមិត្តារមាតាក្នុងបុព្វាពម ទៀប
 ក្រុងសាវត្ថីដែរ ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះសាវបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅពួកភិក្ខុថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលថេរវាចារបស់
 ព្រះសាវបុត្តមានអាយុថាអាវុសោ ។ ទើបព្រះសាវបុត្តមានអាយុ មានថេរ-
 វាចាដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំនឹងសំដែងនូវបុគ្គលដែលមានសញ្ញាជនៈ
 ខាងក្នុងផង នូវបុគ្គលដែលមានសញ្ញាជនៈខាងក្រៅផង អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរចាំស្តាប់នូវបុគ្គលនោះ ចូរប្រុងចិត្តឲ្យប្រពៃចុះ ខ្ញុំនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះ ទទួលថេរវាចារបស់ព្រះសាវបុត្តមានអាយុថា ករុណា អាវុសោ ។
 ព្រះសាវបុត្តមានអាយុ បានសំដែងដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលដែលមាន
 សញ្ញាជនៈខាងក្នុងតើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 អ្នកមានសីលសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំរាប់បរិបូណ៌ដោយកថាៈ នឹងគោចរៈ
 ឃើញក៏យំពោះទោសតិចតួច សមាទានសិក្សា ក្នុងសិទ្ធិក្លាបទ ទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អពាវនំ
 ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ សោ តតោ ចុតោ
 អាតាមី ហោតិ អនាគតោ ឥត្តតំ អយំ វុច្ចតាវុសោ
 អជ្ឈតសញ្ញោជនោ បុគ្គលោ អាតាមី អនាគតោ
 ឥត្តតំ ។ តតមោ ចាវុសោ ពហិទ្ធោសញ្ញោជនោ
 បុគ្គលោ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ
 មាតិមោក្ខសំវាសំវុតោ វិហារតិ អាចារតោបរសម្មន្នោ
 អណ្តាមត្តេស្យ វុជ្ជេស្យ ភយទស្សវី សមាទាយ សិក្ខតិ
 សិក្ខាបទេស្យ សោ អពាវនំ សន្តំ បេតោវុម្ពត្តំ
 ឧបសម្ពជ្ជ វិហារតិ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អពាវនំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ ។ សោ តតោ
 ចុតោ អនាតាមី ហោតិ អនាគតោ ឥត្តតំ ។
 អយំ វុច្ចតាវុសោ ពហិទ្ធោសញ្ញោជនោ បុគ្គលោ
 អនាតាមី អនាគតោ ឥត្តតំ ។ បុន ចបំ អាវុសោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ទុក្ខនិបាត

លុះភិក្ខុនោះទំលាយរាងកាយខាងមុខអំពីមរណៈ ទៅកើតក្នុងទេវនិកាយ
 ណាមួយ (តាមវចរទេវលោក) លុះភិក្ខុនោះ ច្យុតអំពីទេវនិកាយ
 នោះហើយ វេទន៍មានដំណើរមកកាន់មនុស្សលោកនេះម្តងទៀត ម្នាល
 អារុសោ នេះហៅថាបុគ្គលមានសញ្ញាជនៈខាងក្នុង វេទន៍មានដំណើរ
 មកកាន់មនុស្សលោកនេះ ។ ម្នាលអារុសោ ចុះបុគ្គលមានសញ្ញាជនៈខាង
 ក្រៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល
 សង្រួម ក្នុងទាតិមោក្ខសំវេរៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈ នឹងគោចរៈ
 ឃើញភ័យចំពោះទោសតិចតួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិទ្ធិបទទាំងឡាយ
 ភិក្ខុនោះបានចូលកាន់ចេតោវិមុត្តិ ដែលជាធម្មជាតិស្ងប់ចាកតិលេសណា
 មួយ សម្រេចសម្រាន្តនៅ លុះភិក្ខុនោះទំលាយរាងកាយខាងមុខអំពី
 មរណៈ ទៅកើតក្នុងទេវនិកាយណាមួយ (សុទ្ធាវស ៥ ជាន់ណា
 មួយ) លុះភិក្ខុនោះច្យុតអំពីទេវនិកាយនោះ ជាអ្នកមិនមានដំណើរមក
 កាន់កាមធាតុនេះ (ទៀតឡើយ) ម្នាលអារុសោ នេះហៅថា
 បុគ្គលមានសញ្ញាជនៈខាងក្រៅ ជាអ្នកមិនមានដំណើរមកកាន់កាម-
 ធាតុនេះទៀតឡើយ ។ ម្នាលអារុសោ ហេតុដទៃនៅមានទៀត

បឋមបណ្ណសព្វេ សមចិត្តវគ្គោ

ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ចាតិហោត្តា សំវាសំវុតោ
 វិហារតិ អាចារតោចរសម្បជ្ជោ អណ្តាមត្តេស្តុ វជ្ជេស្តុ
 ភយទស្សវី សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេស្តុ សោ
 កាមាណំយេវ និព្វិទាយ វិវាតាយ និរោធាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ សោ ភវាណំយេវ និព្វិទាយ វិវាតាយ
 និរោធាយ បដិបន្នោ ហោតិ សោ តណ្ហាត្តយាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ សោ លោកត្តយាយ បដិបន្នោ
 ហោតិ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អញ្ញាត្ថ
 ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ សោ តតោ ចុតោ អនាតាមី
 ហោតិ អនាតន្តា ឥត្តតំ អយំ វុច្ចតាវុសោ ពហិទ្ធា-
 សញ្ញោជនោ បុគ្គលោ អនាតាមី អនាតន្តា ឥត្តតន្តំ ។

អថ ខោ សម្ពហុលា សមចិត្តា ទេវតា យេន
 ភកវា តេនុបសង្កមីស្តុ ឧបសង្កមីត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋស្តុ ។ ឯកមន្តំ
 វិតា ខោ តា ទេវតា ភកវន្តំ ឯតទវេច្ឆំ

បឋមបណ្ណាសក សមចិត្តវគ្គ

ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលសង្រួម ក្នុងបាតិមោក្ខសំរិះ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈ
នឹងគោចរៈ ឃើញភ័យចំពោះទោសតិចតួច សមាទានសិក្សា
ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះប្រតិបត្តិដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីប្រាស
ចាកតម្រេកដើម្បីរលត់ទៅនៃកាមទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះប្រតិបត្តិដើម្បីនឿយ
ណាយ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ដើម្បីរលត់ទៅនៃភពទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ
ប្រតិបត្តិ ដើម្បីឲ្យអស់នៅនៃតណ្ហា ភិក្ខុនោះប្រតិបត្តិ ដើម្បីឲ្យអស់នៅនៃ
លោភ លុះភិក្ខុនោះទំលាយរាងកាយខាងមុខអំពីមរណៈទៅកើតក្នុងទេវនិ-
កាយណាមួយ លុះភិក្ខុនោះច្បុះអំពីទេវនិកាយនោះ ជាអ្នកមិនមានដំណើរ
មកកាន់កាមធាតុនេះទៀតឡើយ ម្នាលអារុសោ នេះហៅថា បុគ្គលមាន
សញ្ញាជនៈខាងក្រៅ ជាអ្នកមិនមានដំណើរមកកាន់កាមធាតុនេះទៀត
ឡើយ ។ លំដាប់នោះ មានទៅតាមច្រើនអង្គឈ្មោះសមចិត្ត (មានអត្ថភាព
ល្អិត) នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទៅតាមទាំងនោះ
បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនៃកាយស្ស ទុកនិបាតោ

ឯសោ កន្លែ អាយស្មោ សារីបុត្តោ បុព្វារមេ មិត្តា-
 មាតុប្បាសានេ ភិក្ខុនំ អន្លៀតសញ្ញោជនញ្ច បុគ្គលំ
 នេសេតិ ពហិន្ទ្រាសញ្ញោជនញ្ច ហដ្ឋា កន្លែ បរិសា
 សាជុ កន្លែ កកវំ យេនាយស្មោ សារីបុត្តោ
 តេនុបសន្តិមតុ អនុកម្មំ ឧបាទាយាតិ ។ អធិវាសេសិ
 កកវំ តុណ្ហិកាវេន ។ អថោ កកវំ សេយ្យថាមិ
 នាម ពលវំ បុរិសោ សម្មិញ្ញតំ វា ពាហំ បសាបយ្យ
 បសាវតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ញេយ្យ ឯវេរេ ជេតវេន
 អន្តរហិតោ បុព្វារមេ មិត្តាមាតុប្បាសានេ អាយស្មោ
 សារីបុត្តស្ស បឡុខេ(១) ចាតុរហោសិ ។ និសីទិ
 កកវំ បព្វាត្ថ អាសនេ ។ អាយស្មាបិ ខោ
 សារីបុត្តោ កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទន្តំ ខោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ កកវំ
 ឯតទលោច ឥធិ សារីបុត្តំ សម្ពហុលា សមចិត្តា នេវតា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ទុក្ខនិយាម

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុអង្គនេះ សំដែងបុគ្គល
 ដែលមានសញ្ញាជនៈខាងក្នុងផង បុគ្គលដែលមានសញ្ញាជនៈខាងក្រៅ
 ផង ដល់ពួកភិក្ខុ នៅនាប្រសាទនៃមិគ្គារមាតាក្នុងបុព្វារាម បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន ពួកបរិស័ទមានចិត្តរីករាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ទ្រង់ស្តេចចូលទៅរកព្រះសាវ័បុត្តមាន
 អាយុផងចុះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព។
 លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដ៏លើកបាត់ព្រះអង្គចេញពីវិហារ
 ជេតពន ទៅប្រតិស្ឋានត្រង់ទីចំពោះមុខព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុនៅនាប្រ-
 សាទនៃមិគ្គារមាតាក្នុងបុព្វារាម (ក្នុងមួយរំពេច) ដូចបុរសអ្នកមានកំឡាំង
 លាវែងដែលបត់ចូលឬបត់វែងដែលលាចេញ ដូច្នោះដែរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយហើយ ។ ឯព្រះសាវ័បុត្តមានអាយុ
 ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសាវ័-
 បុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
 ដោះថា មាល សាវ័បុត្ត ក្នុងទីនេះមានពួកទេវតាច្រើនអង្គឈ្មោះសមចិត្តា

បឋមបណ្ណសកោ សមចិត្តវគ្គោ

យេនាហំ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា មំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋសុ ។ ឯកមន្តំ វិតា ខោ សារីបុត្ត តា
 ទេវតា មំ ឯតទវេចំ ឯសោ កន្លេ អាយស្មា
 សារីបុត្តោ បុព្វារមេ មីតារមាតុប្បាសាទេ ភិក្ខុនំ
 អជ្ឈត្ថសញ្ញោជនញ្ច បុគ្គលំ ទេសេតិ ពហិទ្វា-
 សញ្ញោជនញ្ច ហដ្ឋា កន្លេ បរិសា សាទុ កន្លេ
 ភគវា យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមតុ
 អនុកម្មំ ឧបាទាយាតិ តា ខោ បន សារីបុត្ត
 ទេវតា ទសបិ ហុត្វា វីសតិម្បំ ហុត្វា តីសម្បំ ហុត្វា
 ចត្តាធឿសម្បំ ហុត្វា បញ្ចាសម្បំ ហុត្វា សដ្ឋម្បំ ហុត្វា
 អារក្ខកោដិនិតុនមត្តេបិ តិដ្ឋន្តំ ន ច អញ្ញមញ្ញ
 ព្យាពាធន្តំ សិយា ខោ បន តេ សារីបុត្ត
 ឯវមស្ស ភត្ត ទ្ធន តាសំ ទេវតានំ ភថាចិត្តំ ភាវិតំ
 យេន តា ទេវតា ទសបិ ហុត្វា វីសតិម្បំ
 ហុត្វា តីសម្បំ ហុត្វា ចត្តាធឿសម្បំ ហុត្វា

បឋមបណ្ណាសក សមចិត្តវត្ថុ

នាំគ្នាចូលមករកគម្ភាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគម្ភាគតហើយ
 បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្នាលសារីបុត្រ លុះទេវតាទាំងនោះបិតនៅក្នុងទី
 ដ៏សមគួរហើយ បានពោលនឹងគម្ភាគតដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ
 សារីបុត្រដ៏មានអាយុអង្គុះ សំដែងនូវបុគ្គលដែលមានសញ្ញាជនៈ ខាង
 ក្នុងផង បុគ្គលដែលមានសញ្ញាជនៈខាងក្រៅផង ដល់កិត្យុទាំងឡាយ នៅ
 នាប្រាសាទនៃមិគាសមាតា ក្នុងបុព្វកម្ម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបរិស័ទ
 ក៏មានចិត្តរីករាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគអាស្រ័យ
 សេចក្តីអនុគ្រោះទ្រង់ស្តេចចូលទៅរកព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុផងចុះ ម្នាល
 សារីបុត្រ ឯពួកទេវតាទាំងនោះមានចំនួន ១០ អង្គខ្លះ២០ អង្គខ្លះ៣០ អង្គខ្លះ
 ៤០ អង្គខ្លះ៥០ អង្គខ្លះ ៦០ អង្គខ្លះ បិតនៅក្នុងទីឧកាសល្អមកដោយ
 ចុងដែកស្រួចបាន តែមិនប្រៀតប្រៀតដល់គ្នានឹងគ្នាឡើយ ម្នាលសារីបុត្រ
 ឯចំណែកអ្នកគង់មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ពិតមែនតែពួកទេវតាទាំងនោះ
 ក្នុងទីប្រជុំនោះ សឹងមានចិត្តហ្វឹកហ្វឺនហើយដូច ។ គ្នា ទើបបានជាពួក
 ទេវតាទាំងនោះមានចំនួន ១០ អង្គខ្លះ២០ អង្គខ្លះ ៣០ អង្គខ្លះ ៤០ អង្គខ្លះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ទុក្ខនិពាហេ

បញ្ញាសម្មាសម្ពុទ្ធិ ហុត្វា សង្ខម្មា ហុត្វា អារក្ខកោដិដិតុនន-
 មត្តេបិ តិដ្ឋន្តិ ន ច អញ្ញាមញ្ញំ ព្យាពារេន្តិតំ ន
 ខោ បនេតំ សារីបុត្ត ឯវំ នដ្ឋតំ ឥនេវ សារីបុត្ត
 តាសំ នេវតានំ តថាចិត្តំ ភារីតំ យេន តា នេវតា
 នសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។ បេ ។ ន ច អញ្ញាមញ្ញំ ព្យាពារេន្តិតំ
 តស្មាតិហា សារីបុត្ត ឯវំ សិទ្ធិតតំ សន្តិទ្រិយា
 ភវិស្សាម សន្តិមាណសាតិ ឯវញ្ញំ តេ(១) សារីបុត្ត
 សិទ្ធិតតំ សន្តិទ្រិយា នញ្ញំ តេ(១) សារីបុត្ត
 សន្តិមាណសាតិ សន្តិយេវ កាយកក្ក្កំ ភវិស្សាតិ សន្តិ
 វីចិត្តំ សន្តិ មនោកក្ក្កំ សន្តិយេវបហារំ
 ឧបហារិស្សាម សព្វេវចារិស្សាតិ ឯវញ្ញំ តេ(១)
 សារីបុត្ត សិទ្ធិតតំ អនស្សំ ខោ សារីបុត្ត អញ្ញា-
 តិតិយា បរិវាជកា យេ ឥមំ ធម្មបរិយាយំ
 នាសេស្វាសន្តិ ។

១. ឧ. ម. ឯវញ្ញំ ពោ ។ សន្តិទ្រិយានញ្ញំ ពោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិយាម

៥០ អង្គខ្លះ ៦០ អង្គខ្លះ បិតនៅក្នុងទីឧកាសល្មមចាត់ដោយចុងដែកស្រួច
 ប៉ុណ្ណោះ តែមិនប្រៀតប្រៀតដល់គ្នានឹងគ្នាឡើយ ម្នាលសាវ័បុត្ត ដំណើរ
 +នេះអ្នកមិនគួរឃើញយ៉ាងនេះទេ ម្នាលសាវ័បុត្ត ពួកទេវតាទាំងនោះ ក្នុងទី
 ប្រជុំនេះ សឹងមានចិត្តហ្វឹកហ្វឺនហើយដូចៗគ្នា ទើបបានជាទេវតាទាំងនោះ
 មានចំនួន ១០ អង្គខ្លះ ។ បេ ។ តែគង់មិនប្រៀតប្រៀតដល់គ្នានឹងគ្នាឡើយ
 ម្នាលសាវ័បុត្ត ព្រោះហេតុនោះ ក៏ក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា
 យើងនឹងមានឥន្ទ្រិយស្ងប់រម្ងាប់ មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ ម្នាលសាវ័បុត្ត អ្នកទាំង
 ឡាយគួរសិក្សាយ៉ាងនេះ ម្នាលសាវ័បុត្ត លុះអ្នកទាំងឡាយ មានឥន្ទ្រិយ
 ស្ងប់រម្ងាប់ មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ ពិតហើយ កាយកម្មនឹងស្ងប់រម្ងាប់ឯង
 វិចីកម្មនឹងស្ងប់រម្ងាប់ដែរ មនោកម្មនឹងស្ងប់រម្ងាប់ដែរ ដោយចំណងថា
 យើងនឹងប្រមូលមកនូវការផ្គុំផ្គុំ (នូវកាយវាចា) ចំពោះពួកសព្វប្បបារិ
 ម្នាលសាវ័បុត្ត អ្នកទាំងឡាយ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះ ម្នាលសាវ័បុត្ត ពួក
 អន្សត្ថិយ បរិញ្ញាដកណា មិនបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះ ពួកអន្សត្ថិយ
 បរិញ្ញាដកទាំងនោះ រមែងវិនាសទៅឯង ។

បឋមបណ្ណសកេ សមចិត្តវគ្គោ

[២៨២] ឯកំ សមយំ អាយស្មា មហាកក្ខានោ
 វណាយំ វិហរតិ កន្ទមទហតីវេ(១) ។ អថខោ
 អារមទណ្ណោ ព្រាហ្មណោ យេនាយស្មា មហា-
 កក្ខានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា
 មហាកក្ខានេន សទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កងំ
 សារាណីយំ វីតិសាវត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯក-
 មន្តំ និសីទ្វា ខោ អារមទណ្ណោ ព្រាហ្មណោ
 អាយស្មន្តំ មហាកក្ខានំ ឯតទកេច កោ នុ ខោ
 កោ កក្ខាន ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន ខន្តិយាបិ
 ខត្តិយេហិ វីទន្តិ ព្រាហ្មណាបិ ព្រាហ្មណេហិ វីទន្តិ
 កហបតីកាបិ កហបតីកេហិ វីទន្តិតិ ។ កាមរក-
 វិនិវេសវិនិតន្ទបលំកេធបរិយុដ្ឋានជ្ឈោសានហេតុ ខោ
 ព្រាហ្មណ ខត្តិយាបិ ខត្តិយេហិ វីទន្តិ ព្រាហ្មណាបិ
 ព្រាហ្មណេហិ វីទន្តិ កហបតីកាបិ កហបតី-
 កេហិ វីទន្តិតិ ។ កោ បន កោ កក្ខាន ហេតុ
 កោ បច្ចយោ យេន សមណាបិ សមណេហិ វីទន្តិតិ ។

១. ឃ. កុសារីតីវេ ។

បឋមបណ្ណសក សមចិត្តវគ្គ

(២៨២) សម័យមួយ ព្រះមហាក្សត្រនេះដ៏មានអាយុ គង់នៅប្រប
 ឆ្នេរស្រះកទ្ទមៈ ជិតក្រុងវរណា ។ លំដាប់នោះ អារាមទណ្ឌព្រាហ្មណ៍
 ចូលទៅរកព្រះមហាក្សត្រនេះដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏រករាយ
 នឹងព្រះមហាក្សត្រនេះដ៏មានអាយុ ហើយនិយាយពាក្យដែលគួររីករាយនឹង
 ពាក្យដែលគួររលឹក ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអារាមទណ្ឌ-
 ព្រាហ្មណ៍អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយនឹងព្រះមហាក្សត្រនេះដ៏
 មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រព្រះក្សត្រនេះដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែល
 នាំឲ្យពួកខត្តិយៈទាស់ទែងនឹងពួកខត្តិយៈក៏មាន ពួកព្រាហ្មណ៍ទាស់ទែង
 នឹងពួកព្រាហ្មណ៍ក៏មាន ពួកគហបតីទាស់ទែងនឹងពួកគហបតីក៏មាន ។
 ព្រះមហាក្សត្រនេះតបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពួកខត្តិយៈទាស់ទែងនឹងពួក
 ខត្តិយៈក៏មាន ពួកព្រាហ្មណ៍ទាស់ទែងនឹងពួកព្រាហ្មណ៍ក៏មាន ពួកគហបតី
 ទាស់ទែងនឹងពួកគហបតីក៏មាន ព្រោះហេតុតែតាមរកគ ជាចំណងចង់រឹត
 ធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់ គ្របសង្កត់រូបរិត ។ បពិត្រព្រះក្សត្រនេះដ៏ចម្រើន ចុះអ្វីជា
 ហេតុ ចុះអ្វីជាបច្ច័យដែលនាំឲ្យពួកសមណៈទាស់ទែងនឹងពួកសមណៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវិនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

ទិដ្ឋិរាគរិនិវេសរិនិតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋាននិដ្ឋោសាន-
ហេតុ(១) ខោ ព្រាហ្មណ សមណាបិ សមណោហិ
វិនិច្ឆ័តិ ។ អត្ថំ បន ភោ កក្ខាន កោតិ លោកស្មី
យោ ឥមព្យោ កាមរាគរិនិវេសរិនិតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋា-
ននិដ្ឋោសានំ សមតិក្កន្តោ ឥមញ្ច ទិដ្ឋិរាគរិនិវេស-
និតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋាននិដ្ឋោសានំ សមតិក្កន្តោតិ ។ អត្ថំ
ព្រាហ្មណ លោកស្មី យោ ឥមព្យោ កាមរាគរិនិវេស-
រិនិតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋាននិដ្ឋោសានំ សមតិក្កន្តោ ឥមញ្ច
ទិដ្ឋិរាគរិនិវេសរិនិតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋាននិដ្ឋោសានំ សម-
តិក្កន្តោតិ ។ កោ បន សោ ភោ កក្ខាន លោកស្មី
យោ ឥមព្យោ កាមរាគរិនិវេសរិនិតន្ទបលីគេធម្មិ-
យុដ្ឋាននិដ្ឋោសានំ សមតិក្កន្តោ ឥមញ្ច ទិដ្ឋិរាគរិនិវេស-
រិនិតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋាននិដ្ឋោសានំ សមតិក្កន្តោតិ ។

១- ម ទិដ្ឋិរាគរិនិវេសរិនិតន្ទបលីគេធម្មិយុដ្ឋាននិដ្ឋោសានហេតុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិបាត

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ពួកសមណៈទាស់ទែងនឹងពួកសមណៈ ព្រោះហេតុតែ
 ទិដ្ឋភាព៖ ជាចំណងចង់រិតធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិត ។ បពិត្រព្រះ
 ភព្វានៈដ៏ចម្រើន ចុះបុគ្គលណាមួយក្នុងលោក ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវ
 កាមរាគដែលជាចំណងចង់រិត ធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិតនេះចេញ
 បានផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវទិដ្ឋភាព៖ ដែលជាចំណងចង់រិតធ្វើឲ្យជាប់
 ជំពាក់គ្របសង្កត់នេះចេញបានផង មានខ្លះឬទេ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគ ដែលជាចំណងចង់រិត ធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់
 គ្របសង្កត់រូបរិតនេះចេញបានផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវទិដ្ឋភាព៖ ដែលជា
 ចំណងចង់រិតធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិតនេះចេញបានផង តែងមាន
 ក្នុងលោក ។ បពិត្រព្រះភព្វានៈដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងលោកនេះ មានបុគ្គលណា
 ហ្ន៎ ដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគ ដែលជាចំណងចង់រិតធ្វើឲ្យជាប់
 ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិតនេះចេញបានផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវទិដ្ឋភាព៖
 ដែលជាចំណងចង់រិត ធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិតនេះចេញបានផង ។

បឋមបណ្ណសកោ សមចិត្តវត្តោ

អត្ថំ ព្រាហ្មណ បុត្តិមេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថំ
 នាម នកំ តត្ថ សោ ភគវំ ឯតវហំ វិហារតិ អរហំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធោ សោ ហិ ព្រាហ្មណ ភគវំ សមញ្ជោ
 កាមរាគវិនិវេសវិនិតន្ធបលិកេធបរិយុដ្ឋានជ្ឈោសានំ
 សមតិក្កន្តោ សមញ្ជា ទិដ្ឋិរាគវិនិវេសវិនិតន្ធបលិ-
 កេធបរិយុដ្ឋានជ្ឈោសានំ សមតិក្កន្តោតិ ។ ឯវំ
 វុត្ថំ អារាមទណ្ឌោ ព្រាហ្មណោ ឧដ្ឋាយាសនា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា ទត្តិណាជានុមណ្ឌលំ
 បឋវីយំ និហន្តិ យេន ភគវំ តេនញ្ចលិម្បណាមេត្វា
 តិក្ខត្ថំ ឧទានំ ឧទានេសិ នមោ តស្ស ភគវតោ
 អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស នមោ តស្ស ភគវតោ
 អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស នមោ តស្ស ភគវតោ
 អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស យោ ហិ សោ
 ភគវំ សមញ្ជោ កាមរាគវិនិវេសវិនិតន្ធបលិកេ-
 ធបរិយុដ្ឋានជ្ឈោសានំ សមតិក្កន្តោ សមញ្ជា
 ទិដ្ឋិរាគវិនិវេសវិនិតន្ធបលិកេធបរិយុដ្ឋានជ្ឈោសានំ
 សមតិក្កន្តោតិ ។ អភិក្កន្តំ កោ កក្កាន

បឋមបណ្ណាសក សមចិត្តវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មានក្រុងឈ្មោះសាវត្ថីនៅក្នុងជនបទទិសខាងកើត ឥឡូវ
នេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ អវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុង
នោះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះហើយ ដែលជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគ ដែលជាចំណងចង់រិត ធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់
រូបរិតនេះចេញបានផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងនូវទិដ្ឋិរាគៈ ដែលជាចំណងចង់
រិតធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិតចេញបានផង ។ លុះព្រះកូនៈដ៏
មានអាយុ សំដែងយ៉ាងនេះហើយ ទើបអារាមទណ្ឌព្រាហ្មណ៍ក្រោកចាក
ទីអង្គុយធ្វើសំពត់ដណ្តប់ឆៀងស្មាម្ខាង លុតមណ្ឌលដង្កង់ខាងស្តាំលើផែន
ដីប្រណម្យអញ្ជាលំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ បន្តិចៗទទានអស់វារៈ ៣ ដង
ថា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គ
នោះ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គ
នោះ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ អវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
អង្គនោះ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមរាគ
ដែលជាចំណងចង់រិតធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្របសង្កត់រូបរិតនេះចេញបានផង
ទ្រង់ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវទិដ្ឋិរាគៈ ដែលជាចំណងចង់រិតធ្វើឲ្យជាប់ជំពាក់គ្រប
សង្កត់រូបរិតនេះចេញបានផង ។ បពិត្រព្រះកូនៈដ៏ចម្រើន ពីពោះណាស់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ទុក្ខនិពាគោ

អភិក្កន្ធន្នំ ភោគក្កន្ធនំ សេយ្យថាមិ ភោគក្កន្ធនំ និក្កន្ធន្ថំ
 វា ឧក្កន្ធយេយ្យ បដិច្ចន្នំ វា វិវេយ្យ មុឡស្ស វា មគ្គ
 អាចិត្តេយ្យ អន្ធការ វា តេលប្បដ្ឋោតំ ជារយ្យ
 ចក្កមន្តោ រូបាទិ នក្កន្ធន្ថំ វិវេយ្យ ភោគក្កន្ធនំ
 អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ វិសាហំ ភោ
 គក្កន្ធនំ តំ ក្កន្ធន្ថំ(១) កោតមំ សារណំ កុច្ឆាមិ
 ធម្មញ្ញា ភិក្កុសង្ឃញ្ញា ឧបាសកំ មំ កំ កុច្ឆាធា
 ជារតុ អន្ធតក្ក ចាណុបេតំ សារណំ កុច្ឆន្តិ ។

[២៨៣] ឯកំ សមយំ អាយស្មា មហាកុច្ឆាធា
 មជ្ជរយំ វិហរតិ កុច្ឆាវនេ ។ អថោ កុច្ឆាវនេ
 ព្រាហ្មណោ យេនាយស្មា មហាកុច្ឆាធា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា មហាកុច្ឆាធានេន សុទ្ធិ
 សម្មាទិ ។ បេ។ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ចោ កុច្ឆាវនេ
 ព្រាហ្មណោ អាយស្មន្តំ មហាកុច្ឆាវនំ ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ទុកនិបាត

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ពីព្រះណាស់ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ធម៌
 ដែលព្រះករុណាដ៏ចម្រើន បានប្រកាសហើយ ដោយអានកបរិយាយយ៉ាង
 នេះ(ភ្លេចស្គាល់ណាស់)ដូចគេផ្សាររបស់ដែលផ្គាប់ចុះ តុំនោះដូចគេបើករបស់
 បិទបាំង តុំនោះសោតដូចគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងទិស ឬក៏ដូចជាមនុស្ស
 កាន់ប្រទេសប្រទេសបំភ្លឺ ក្នុងទីនឹងដោយគិតថា បុរសអ្នកមានភ្នែកភ្លឺ នឹង
 មើលឃើញរូបទាំងឡាយបាន ដូច្នោះ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះ
 ករុណាសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃ
 ផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះករុណា ថា
 ជាទុក្ខសក្ការៈដល់សរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិតតាំងពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

[២៨៣] សម័យមួយ ព្រះមហាករុណាដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុង
 គុន្ទារន៍(១)ទៀបក្រុងមធ្យក។ លំដាប់នោះ កណ្តាលនព្រាហ្មណ៍ចូលទៅ
 រកព្រះមហាករុណាដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រករាយនឹងព្រះ
 មហាករុណាដ៏មានអាយុ ។ បេ ។ លុះកណ្តាលនព្រាហ្មណ៍អង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមហាករុណាដ៏មានអាយុដូច្នេះ ថា

១ អង្គកថា គុន្ទារន៍ជាឈ្មោះនៃព្រៃ ១ ក្នុងដែនមធ្យក ។

បឋមបណ្ណសពេ សមចិត្តវត្តោ

សុតមេតំ ភោ កុទ្ធាន ន សមណោ កុទ្ធានោ
 ព្រាហ្មណោ ជិណ្ឌោ វុឡោ មហាលូតេ អន្ទុតតេ
 វាយោអនុប្បតេ អភិវាទេតិ វា បច្ចុដ្ឋេតិ វា អាសនេន
 វា និមន្តេតិ តយំទំ(១) ភោ កុទ្ធាន តថេវ ន
 ហំ ភំ កុទ្ធានោ ព្រាហ្មណោ ជិណ្ឌោ វុឡោ
 មហាលូតេ អន្ទុតតេ វាយោអនុប្បតេ អភិវាទេតិ វា
 បច្ចុដ្ឋេតិ វា អាសនេន វា និមន្តេតិ តយំទំ ភោ
 កុទ្ធាន ន សម្បន្នមេវាតិ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណោ តេន
 ភកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន
 វុឡិក្ខមិ ច អក្ខាតា ធម្មាភិក្ខមិ ច វុឡោ
 ចេហិ ព្រាហ្មណោ ហោតិ អសីតិកោ វា
 នវុតិកោ វា វស្សសតិ កោ វា ជានិយា សោ
 ច កាមេ បរិកុញ្ញតិ កាមមជ្ឈេ វសតិ

១ - ឧ. យទិទំ ។

បឋមបណ្ណាល័យ សមចិត្តវិគ្គ

បតិគ្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានឮដំណឹងនេះថា ព្រះសមណករុណាមិន
 សំពះ មិនក្រោកទទួល មិននិមន្ត ដោយអាសនៈចំពោះពួកព្រាហ្មណ៍
 ដែលចាស់ជាត្រីឆ្មាចារ្យមានអាយុច្រើន រស់នៅបានយូរឆ្នាំមកហើយ មាន
 អាយុជ្រុលចូលទៅក្នុងបច្ច័មវ័យ សោះឡើយ បតិគ្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន
 ពាក្យដែលខ្ញុំបានឮមកនោះជាប្រាកដថា ព្រះករុណាដ៏ចម្រើន មិនសំពះ
 មិនក្រោកទទួល មិននិមន្ត ដោយអាសនៈចំពោះពួកព្រាហ្មណ៍ដែលចាស់
 ត្រីឆ្មាចារ្យ មានអាយុច្រើន រស់នៅបានយូរឆ្នាំមកហើយ មានអាយុជ្រុល
 ចូលទៅក្នុងបច្ច័មវ័យ សោះឡើយ បតិគ្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ក៏ចូរមាន
 ការមិនសំពះជាដើមនោះ មិនសមគួរទេ ។ ព្រះករុណាដ៏មានអាយុ
 តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធភ័ណ្ឌ
 នោះ ព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ឃើញបាន ទ្រង់សំដែងវុទ្ធិភូមិ(ជាន់
 មនុស្សចាស់) ផង ទហរភូមិ (ជាន់មនុស្សក្មេង) ផង ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ប្រសិនបើមនុស្សចាស់ មានអាយុ ៨០ ឆ្នាំ ៩០ ឆ្នាំ ១០០ ឆ្នាំ រាប់ពី
 ត្រឹមកើតមក ប៉ុន្តែមនុស្សនោះ នៅបរិភោគតាម ត្រាំនៅក្នុងកណ្តាលតាម

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុក្ខនិពាហេ

កាមបរិទ្បហោន បរិទ្បិយ្ហតិ កាមវិតត្តេហិ ឧដ្ឋតិ
 កាមបរិយេសនាយ ទុស្សុត្តោ អថោ សោ
 ពាលោ ន ថេរេត្រេ^(១) សំខំ កច្ចតិ ធម្មារា
 មេមិ ព្រាហ្មណោ ហោតិ យុវា សុស្ស កាឡុកេសោ
 កទ្រេន យោឡនេន សមន្នាគតោ បឋមេន វ័យសា
 សោ ច ន កាមេ បរិកុញ្ញតិ ន កាមមជ្ឈេ វសតិ
 ន កាមបរិទ្បហោន បរិទ្បិយ្ហតិ ន កាមវិតត្តេហិ
 ឧដ្ឋតិ ន កាមបរិយេសនាយ ទុស្សុត្តោ អថោ
 សោ ចណ្ឌិតោ ថេរេត្រេ សំខំ កច្ចតិ ។ ឯវំ វុត្ត
 កណ្ណារយោ ព្រាហ្មណោ ទុដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ
 ទុត្តរាសន្តំ កវិត្វា ធម្មារាធំ សុខំ ភិក្ខុធំ ចារេ
 សិរសា វន្តតិ វុឡា កវិត្តោ វុឡិក្ខមិយំ វិតា
 ធម្មារា មយំ ធម្មារក្ខមិយំ វិតា អភិក្កន្តំ កោ
 កត្វាន ។ បេ ។ ទុចាសតំ មំ កវំ កត្វានោ
 ជារតុ អជ្ជតក្កេ ចាណុបេតំ សរណំ កត្តន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថទិកាយ ទុក្ខនិបាត

ក្តៅក្រហាយដោយកំដៅកាម ត្រូវកាមវិតក្កៈគ្របសង្កត់ ជាអក្ខល់ខ្វាយ
 ស្វែងរកតែកាម មនុស្សនោះហៅថា មនុស្សក្មេងដោយពិត មិនរាប់ថា
 ចាស់ទុំឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រសិនបើ មនុស្សក្មេងនៅជំទង់កំឡោះ
 មានសក់ខ្លា ប្រកបដោយវ័យដំបូង គឺបឋមវ័យ ប៉ុន្តែមនុស្សនោះមិនបរិ-
 ភោគកាម មិនត្រាំនៅក្នុងកណ្តាលកាម មិនក្តៅក្រហាយដោយកំដៅកាម
 មិនត្រូវកាមវិតក្កៈគ្របសង្កត់ មិនខ្វល់ខ្វាយស្វែងរកកាម មនុស្សនោះទើប
 រាប់ថាបណ្ឌិតពិត ថាចាស់ទុំដោយពិត ។ លុះព្រះកថានេះដ៏មានអាយុ
 សំដែងយ៉ាងនេះហើយ កណ្តាលនព្រាហ្មណ៍ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ធ្វើ
 សំពត់ដណ្តប់ឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទាព្វកក្កក្កដែលក្មេងជាងខ្លួនហើយ
 និយាយថា លោកដំបូងជាមនុស្សចាស់ បិតនៅក្នុងវង្សភូមិ ឯខ្ញុំព្រះ
 ករុណាជាមនុស្សក្មេងបិតនៅ ក្នុងទហរភូមិ បពិត្រព្រះកថានេះដ៏ចំរើន
 ពីពោះណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះកថានេះដ៏ចំរើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះករុណា ថាជា
 ទុបាសកអ្នកដល់សរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ។

(២៨២) យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ចោរា ពលវន្តោ
 ហោន្តិ វាជានោ តស្មី សមយេ ទុព្វលា ហោន្តិ
 តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ រញ្ញា ន ជាសុ ហោតិ
 អតិយានុំ វា និយ្យានុំ វា បច្ឆន្តិមេ វា ជនបនេ
 អនុសញ្ញានុំ^(១) ព្រាហ្មណាភហបតិកានំបិ តស្មី សមយេ
 ន ជាសុ ហោតិ អតិយានុំ វា និយ្យានុំ វា ពាហិវាជិ
 វា កម្មន្តានំ បដិវត្តិតុំ ។ ឯវមេវ ចោ ភិក្ខុវេ
 យស្មី សមយេ ចាបភិក្ខុ ពលវន្តោ ហោន្តិ បេសលា
 ភិក្ខុ តស្មី សមយេ ទុព្វលា ហោន្តិ តស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ បេសលា ភិក្ខុ តុល្លាភ្នតា តុល្លាភ្នតា ។
 សង្ឃមជ្ឈេ សំភសាយន្តិ^(២) បច្ឆន្តិមេ វា ជនបនេ
 កជន្តិ ។ តយំទំ ភិក្ខុវេ ហោតិ ពហុជនា-
 ហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុជនា ជនស្ស
 អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។

បឋមបណ្ឌិត សមចិត្តវិគ្គ

(២៨៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណាពួកចោរមានកំឡាំង
សម័យនោះពួកស្តេចក៏មានកំឡាំងឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
នោះស្តេចមានព្រះរាជដំណើរត្រឡប់ចូលមកក្តី ចេញទៅខាងក្រៅក្តី នឹង
ត្រួតត្រាកិច្ចការក្នុងជនបទនៅចុងដែនក្តី ក៏មិនបានសេចក្តីសុខសប្បាយ
ឡើយក្នុងសម័យនោះ សូម្បីពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី នឹងមានដំណើរ
ត្រឡប់ចូលមកក្តី ចេញទៅខាងក្រៅក្តី ត្រួតត្រាការងារព្រំដែនក្រៅក្តី ក៏
មិនបានសុខសប្បាយឡើយ មានឧបមាយ៉ាងណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះដែរ ក្នុងសម័យណា ពួកភិក្ខុបាបមានកំឡាំង
សម័យនោះ ពួកភិក្ខុជាអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ រមែងមានកំឡាំង
ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ពួកភិក្ខុជាអ្នកមានសីលជាទី
ស្រឡាញ់ នៅស្បៀមឈឹង នៅស្បៀមឈឹង អង្គុយសំកុកក្នុងកណ្តាល
ជំនុំសង្ឃ ឬនៅក្នុងជនបទចុងដែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ
តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនបាន
សេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីវិនាសដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា
ប្រយោជន៍ ថែមទាំងសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ វាជានោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ចោវា
 តស្មី សមយេ ទុព្វលា ហោន្តិ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 វញ្ញោ ជាសុ ហោតិ អតិយានុំ វា និយ្យានុំ វា
 បច្ឆន្តិមេ វា ជនបទេ អនុសញ្ញានុំ ព្រាហ្មណកហបតិ-
 កោនំបិ តស្មី សមយេ ជាសុ ហោតិ អតិយានុំ វា
 និយ្យានុំ វា ពាហិវាទិ វា កម្មន្តានិ បដិវេត្តិតុំ ។
 ឯវមេវ ចោ ភិក្ខុវេ យស្មី សមយេ បេសលា
 ភិក្ខុ ពលវន្តោ ហោន្តិ ចាបកា ភិក្ខុ តស្មី
 សមយេ ទុព្វលា ហោន្តិ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 ចាបភិក្ខុ តុណ្ហិភូតា តុណ្ហិភូតា វ សង្ឃបដ្ឋេ
 សំគតសាយន្តិ យេន វា តេន វា បបតន្តិ(១) ។
 តយំនំ ភិក្ខុវេ ហោតិ ពហុជនហិតាយ ពហុជន-
 សុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ នេវមនុស្សានន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ទុកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណាពួកស្ដេចមានកំឡាំង សម័យនោះ ពួក
 ចោរក៏មានកំឡាំងឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ស្ដេច
 នឹងមានព្រះរាជដំណើរត្រឡប់ចូលមកក្តី ចេញទៅខាងក្រៅក្តី នឹងត្រួត
 ត្រាភិច្ចការ ក្នុងជនបទចុងដែនក្តី តែងបានសេចក្ដីសុខសប្បាយ ក្នុង
 សម័យនោះ សូម្បីពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគបាបតំទាំងឡាយ នឹងមានដំណើរ
 ត្រឡប់ចូលមកក្តី ចេញទៅខាងក្រៅក្តី ត្រួតត្រាការងារឮឆ្លងខាងក្រៅក្តី
 ក៏បានសេចក្ដីសុខសប្បាយ មានទប់មាយ៉ាងណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្ដីទប់មេឃ្យក៏ដូច្នោះដែរ ក្នុងសម័យណា ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីល
 ជាទីស្រឡាញ់ មានកំឡាំង សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបាបមានកំឡាំងឡើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ពួកភិក្ខុបាបនៅស្ងៀមឈឹង នៅ
 ស្ងៀមឈឹង អង្គុយសំកុកនៅក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ឬបែកខ្វែកទៅតាមទី
 ផ្ដេសផ្ដាស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះតែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជា
 ប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្ដីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្ដី
 ចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ទាំងសេចក្ដីសុខដល់ទៅតានឹង
 មនុស្សទាំងឡាយ ។

បរិបទសព្វសព្វ សមច្ច័ត្តវិញ្ញា

[២៨៥] ទ្វិដ្ឋាហំ ភិក្ខុវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ន វណ្ណមិ
 ភិហិស្ស វា បព្វជិតស្ស វា ។ ភិហិ វា ភិក្ខុវេ
 បព្វជិតោ វា មិច្ឆាបដិបន្នោ មិច្ឆាបដិបត្តាធិការណាហេតុ
 អាវាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលំ ។ ទ្វិដ្ឋាហំ
 ភិក្ខុវេ សម្មាបដិបត្តិ វណ្ណមិ ភិហិស្ស វា បព្វជិតស្ស
 វា ។ ភិហិ វា ភិក្ខុវេ បព្វជិតោ វា សម្មាបដិបន្នោ
 សម្មាបដិបត្តាធិការណាហេតុ អាវាធកោ ហោតិ
 ញាយំ ធម្មំ កុសលន្តិ ។

[២៨៦] យេ ភេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទុក្ខហិតេហិ សុត្តន្តេហិ
 ព្យាប្បនប្បដិវ្យបតេហិ អត្ថញ្ច ធម្មញ្ច បដិពាហន្តិ
 ភេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនាហិតាយ បដិបន្នោ ពហុ-
 ជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ នេវមទុស្សនំ ពហុញ្ច ភេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អបរាមំ បសាទន្តិ ភេ បិមំ សម្មម្ពំ អន្តរាហេន្តិ ។

បឋមបណ្ណាសក សមចិត្តវគ្គ

(២៨៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនសរសើរសេចក្តីប្រតិបត្តិ
 ខុសរបស់បុគ្គលពីរពួក គឺគ្រហស្ថ១ បព្វជិត១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ដែលប្រតិបត្តិខុសហើយ ជាបុគ្គលមិនអាចនឹងបាន
 សម្រេចនូវកុសលធម៌ព្រមទាំងវិបស្សនា ព្រោះហេតុតែការប្រតិបត្តិខុស
 នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរសេចក្តីប្រតិបត្តិត្រូវ
 របស់បុគ្គលពីរពួកគឺ គ្រហស្ថ១ បព្វជិត១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ដែលប្រតិបត្តិត្រូវហើយ ជាបុគ្គលអាចនឹងបាន
 សម្រេចនូវកុសលធម៌ព្រមទាំងវិបស្សនា ព្រោះហេតុតែការប្រតិបត្តិត្រូវ។

(២៨៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ហាមឃាត់អង្គថា
 ផង បាឡីផង ដោយសូត្រទាំងឡាយដែលខ្លួនរៀនខុស តែសមរម្យ
 តាមព្យញ្ជនៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនបានសេចក្តីសុខដល់ជន
 ច្រើន ដើម្បីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ទាំង
 បានសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះតែងបាននូវបាបច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះឈ្មោះថា ធ្វើព្រះសង្ឃម្នា គឺសាសនានេះឲ្យអន្តរធានទៅផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុកនិយោកោ

យេ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុត្តហិ តេហិ សុត្តន្តេហិ
 ព្យាសានបដិវត្តបកេហិ អត្តញ្ច ធម្មញ្ច អនុលោមេន្តិ
 តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុ-
 ជនសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ នេវមនុស្សានំ ពហុញ្ច តេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ បុព្វំ បសាទ្តិ តេ ចំមំ សន្និដ្ឋំ វេបេន្តិតិ ។

សមចិត្តវត្តោ ចតុត្ថោ ។

[២៨៧] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតតមា
 ទ្វេ ។ ឧត្តានា ច បរិសា កម្ពីរា ច បរិសា ។
 កតតមា ច ភិក្ខុវេ ឧត្តានា បរិសា ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខុ ឧទ្ធិតា ហោន្តិ
 ឧទ្ធិឡា ចបលា មុទរា វិគីណ្ណាវាចា មុដ្ឋស្សតិ
 អសម្បជានា អសហហិតា វិញ្ញចិត្តា ចាកតិច្ឆ័យា
 អយំ វច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ឧត្តានា បរិសា ។
 កតតមា ច ភិក្ខុវេ កម្ពីរា បរិសា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ប្រព្រឹត្តតាមអដ្ឋកថាផង បាឡីផង
 ដោយសូត្រទាំងឡាយដែលខ្លួនរៀនត្រឹមត្រូវ សមរម្យតាមព្យញ្ជនៈ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់
 ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនដល់ជន
 ច្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ទាំងឡាយសេចក្តីសុខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្ស
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះតែងបាននូវបុណ្យច្រើន
 មិនតប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថាធ្វើព្រះសង្ឃនេះឲ្យបិតាប្រើបានផង។

ចប់ សមចិត្តវគ្គ ទី ៤ ។

[២៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទទាំងឡាយនេះមាន ២ ពួក ។
 បរិស័ទ ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទរោក ១ បរិស័ទជ្រៅ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទរោក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តរាយមាយ មានមានដុះឡើង មានចិត្ត
 យេងៗ មានមាត់រឹង មានពាក្យសំដីរាយរាយ មានស្មារតីកាន់
 ប្រឡំ មិនដឹងខ្លួន មិនមានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន មានចិត្តវិលវល់ មានឥន្ទ្រិយ
 មិនតាំងនៅជាប្រក្រតី ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទ
 នេះហៅថា បរិស័ទរោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទជ្រៅតើដូចម្តេច។

បឋមបណ្ណសកេ បរិសេដ្ឋោ

ឥន ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខុ អនុទូតា
 ហោន្តិ អនុទ្ទឡា អចបលា អម្បឧរា អវិភិណ្ឌាវាចា
 ឧបដ្ឋិតស្សតី សម្បជានា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា
 សុវត្ថិន្ទ្រយា អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ កម្ពីរា បរិសា ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទក្ខំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាស ទ្ធិន្ទំ បរិសានំ យទិទំ កម្ពីរា
 បរិសាទិ ។

[២៨៨] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតតមា
 ទ្វេ ។ វត្ថា ច បរិសា សមត្ថា ច បរិសា ។
 កតតមា ច ភិក្ខុវេ វត្ថា បរិសា ។ ឥន ភិក្ខុវេ
 យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខុ កណ្ណានុជាតា កលហជាតា
 វិវាទាបន្នា អពាមពាម ម្យឧសត្ថិហិ វិវុទន្នា
 វិហារន្តិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ វត្ថា បរិសា ។
 កតតមា ច ភិក្ខុវេ សមត្ថា បរិសា ។

បឋមបណ្ណាសក បរិសេដ្ឋ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តមិនរាយមាយ មិន
មានមានដុះឡើង មិនយូងយោង មិនមានមាត់រឹង មិនមានពាក្យសំដី
រាយរាយ មានស្មារតីដក់លំអាំ មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន
មានចិត្តនឹងធីត ជ្រកម្តងទ្រុយ ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទជ្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទទាំង
ឡាយមាន ២ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរិស័ទទាំង
២ ពួកនេះ បរិស័ទជ្រៅនេះទើបប្រសើរ ។

(២៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទទាំងឡាយនេះមាន ២ ពួក ។
បរិស័ទ ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទជាពួក ១ បរិស័ទព្រមព្រៀងគ្នា ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទជាពួក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះកើតមានការឈ្លោះគ្នា កើតមានការទាស់ទែងគ្នា
ដល់ខ្សែសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា តែងចាក់ដោតគ្នានឹងគ្នា ដោយលំពៃង
គឺមាត់ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទ
ជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទព្រមព្រៀងគ្នាតើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស ទុក្ខនិរោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខុ សមគ្គា
 សម្មោទមាណា អវិទមាណា ជំរោទតីភូតា អញ្ញាមញ្ញា
 បិយចត្តបិ សម្មស្សតា វិហរន្តិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 សមគ្គា បរិសា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។
 ឯតទក្ខំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្ទំ បរិសានំ យទិទំ
 សមគ្គា បរិសាទិ ។

(២៨៩) ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតមា
 ទ្វេ ។ អនក្កវតី ច បរិសា អក្កវតី ច បរិសា ។
 កតមា ច ភិក្ខុវេ អនក្កវតី បរិសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 យស្សំ បរិសាយំ បេរា ភិក្ខុ ពាហុល្លិកា ហោន្តិ
 សាថលីកា វេក្កមនេ បុព្វដ្ឋមា បរិវេកេ និក្ខត្ត-
 ជ្យា ន វីរិយំ អារក្ខន្តិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា
 អនិកតស្ស អនិកមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិ-
 យាយ តេសំ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុកតី
 អាប្បជ្ជតិ សាបិ ហោតិ ពាហុល្លិកា សាថលីកា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុតនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា មាន
 សេចក្តីរីករាយនឹងគ្នា មិនប្រកួតប្រកាន់គ្នាមានសភាព ដូចជាទឹកដោះ
 ស្រស់នឹងទឹក តែងរមែលមើលនូវគ្នានឹងគ្នា ដោយចក្ខុជាទីស្រឡាញ់
 ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទព្រម
 ព្រៀងគ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទទាំងឡាយមាន២ពួកនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរិស័ទទាំង ២ ពួកនេះ បរិស័ទជាអ្នក
 ព្រមព្រៀងគ្នា^១នេះទើបប្រសើរ ។

(២៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទទាំងឡាយនេះ មាន២ពួក ។
 បរិស័ទ២ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទមានតែមិនប្រសើរ ១ បរិស័ទមានតែ
 ប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមានតែមិនប្រសើរ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុជាថេរៈក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកល្មោកច្រើន
 ជាអ្នកកាន់ធូរ ជាអ្នកផ្តួចផ្តើមក្នុងការថយក្រោយ ដាក់ធូរក្នុងវិវេក មិន
 ផ្តន់ព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណដែលមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីសម្រេចនូវ
 គុណដែលមិនទាន់បានសម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណដែលមិន
 ទាន់ជាក់ច្បាស់ ប្រជុំផនខាងក្រោយនឹងដល់នូវទិដ្ឋានុគតិយកតម្រាប់តាម
 ព្រះថេរៈទាំងនោះ សូម្បីប្រជុំផននោះ ក៏ជាអ្នកល្មោកច្រើន ជាអ្នកកាន់ធូរ

បឋមបណ្ណសកេ បរិសុត្តោ

វេក្កមនេ បុព្វដ្ឋមា បរិវេកេ និក្ខិត្តជុរា ន
 វិយំ អារកតិ អប្បត្តស្ស បតិយា អនធិកតស្ស
 អធិកមាយ អសុប្បិកតស្ស សុប្បិកិរិយាយ អយំ
 វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អនក្កវតី បរិសា ។ កតមា ប
 ភិក្ខុវេ អក្កវតី បរិសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ
 បរិសាយំ ថេរា ភិក្ខុ ន ពាហុល្លិកា ហោតិ
 ន សាថលីកា វេក្កមនេ និក្ខិត្តជុរា បរិវេកេ
 បុព្វដ្ឋមា វិយំ អារកតិ អប្បត្តស្ស បតិយា អន-
 ធិកតស្ស អធិកមាយ អសុប្បិកតស្ស សុប្បិកិរិយាយ
 តេសំ បច្ឆិមា ជនតា និដ្ឋានុកតី អាបជ្ជតិ
 សាមិ ហោតិ ន ពាហុល្លិកា ន សាថលីកា
 វេក្កមនេ និក្ខិត្តជុរា បរិវេកេ បុព្វដ្ឋមា វិយំ
 អារកតិ អប្បត្តស្ស បតិយា អនធិកតស្ស
 អធិកមាយ អសុប្បិកតស្ស សុប្បិកិរិយាយ
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អក្កវតី បរិសា ។

បឋមបណ្ណសក បរិសេស

ជាអ្នកផ្ដល់ផ្ដើមក្នុងការថយក្រោយ ដាក់គុះក្នុងវិវេក មិនផ្ដល់ព្យាយាម
 ដើម្បីដល់នូវគុណដែលមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីសម្រេចនូវគុណដែលមិន
 ទាន់បានសម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវគុណដែលមិនទាន់ដាក់ច្បាស់
 ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទមានវត្ថុ
 មិនប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទមានវត្ថុប្រសើរ តើដូចម្ដេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុជាថេរៈក្នុងសាសនានេះ មិនជាអ្នកលោភ
 ច្រើន ជាអ្នកមិនធូរ ជាអ្នកដាក់គុះក្នុងការថយក្រោយ ជាប្រធានក្នុងវិវេក
 ផ្ដល់ព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណដែលមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីសម្រេចនូវ
 គុណដែលមិនទាន់បានសម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវគុណដែលមិន
 ទាន់បានដាក់ច្បាស់ ប្រជុំជនខាងក្រោយនឹងយកតម្រាប់តាមព្រះថេរៈ
 ទាំងនោះ សូម្បីប្រជុំជននោះ មិនជាអ្នកលោភច្រើន ជាអ្នកមិនកាន់ធូរ
 ជាអ្នកមិនដាក់គុះក្នុងការថយក្រោយជាប្រធានក្នុងវិវេក ផ្ដល់ព្យាយាមដើម្បី
 ដល់នូវគុណដែលមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីសម្រេចនៅគុណដែលមិនទាន់
 សម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវគុណដែលមិនទាន់ដាក់ច្បាស់ ក្នុងបរិស័ទ
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះ ហៅថា បរិស័ទមានវត្ថុប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទន្តំ ភិក្ខុវេ
ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិសានំ យទិទំ អក្កវតី បរិសាតិ ។

(២៩០) ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតមា ទ្វេ ។
អនរិយា ច បរិសា អរិយា ក បរិសា ។ កតមា
ច ភិក្ខុវេ អនរិយា បរិសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ
បរិសាយំ ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភ្នតំ នប្បជានន្តិ
អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ យថាភ្នតំ នប្បជានន្តិ អយំ
ទុក្ខនិរោធាតិ យថាភ្នតំ នប្បជានន្តិ អយំ ទុក្ខ-
និរោធតាមិនំ បដិបទាតិ យថាភ្នតំ នប្បជានន្តិ អយំ
វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អនរិយា បរិសា ។ កតមា ច ភិក្ខុវេ
អរិយា បរិសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ
ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភ្នតំ បជានន្តិ អយំ
ទុក្ខសមុទយោតិ យថាភ្នតំ បជានន្តិ អយំ
ទុក្ខនិរោធាតិ យថាភ្នតំ បជានន្តិ អយំ ទុក្ខ-
និរោធតាមិនំ បដិបទាតិ យថាភ្នតំ បជានន្តិ
អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អរិយា បរិសា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ទុក្ខនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមាន២ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បណ្តាបរិស័ទទាំង២ពួកនេះ បរិស័ទមានតែដ៏ប្រសើរនេះទើបប្រសើរ ។

[២៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះមាន២ពួក ។ បរិស័ទ
២ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទមិនប្រសើរ១ បរិស័ទប្រសើរ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមិនប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ មិនដឹងច្បាស់
តាមពិតថា នេះហេតុជាទីកើតឡើងនៃទុក្ខ មិនដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះ
ជាទីរលត់ទុក្ខ មិនដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះបដិបទាជាដំណើរទៅកាន់ទី
រលត់ទុក្ខ ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះ ហៅថា
បរិស័ទមិនប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទប្រសើរ តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹង
ច្បាស់តាមពិតថា នេះទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះហេតុជាទីកើត
ឡើងនៃទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទីរលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់
តាមពិតថា នេះបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ក្នុងបរិស័ទណា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះ ហៅថា បរិស័ទប្រសើរ ។

បឋមបណ្ណសកេ បរិសុត្តោ

ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទុក្ខំ ភិក្ខុវេ
ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិសានំ យទិទំ អរិយា បរិសាតិ ។

[២៧០] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតមា ទ្វេ។
បរិសកសដោ ច បរិសមណ្ណោ ច ។ កតមោ ច
ភិក្ខុវេ បរិសកសដោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្មំ^៥
បរិសាយំ ភិក្ខុ ធិប្បាគតី កច្ចន្តំ ទោសាគតី
កច្ចន្តំ មោហាគតី កច្ចន្តំ ភយាគតី កច្ចន្តំ
អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បរិសកសដោ ។ កតមោ
ច ភិក្ខុវេ បរិសមណ្ណោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្មំ^៦
បរិសាយំ ភិក្ខុ ន ធិប្បាគតី កច្ចន្តំ ន ទោសាគតី
កច្ចន្តំ ន មោហាគតី កច្ចន្តំ ន ភយាគតី
កច្ចន្តំ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បរិសមណ្ណោ ។ ឥមា
ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទុក្ខំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ
ទ្ធិន្នំ បរិសានំ យទិទំ បរិសមណ្ណាតិ ។

បឋមបណ្ណសក បរិសេដ្ឋ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទ មាន២ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បណ្តាបរិស័ទទាំង២ពួកនេះ បរិស័ទប្រសើរនេះទើបប្រសើរ ។

(២៩១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះមាន២ពួក ។ បរិស័ទ ២
ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទស្រកេកស្រកាក ១ បរិស័ទផ្លូវផង ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទស្រកេកស្រកាក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ លុះក្នុងអំណាចឆន្ទាគតិ លុះក្នុងអំណាច
ចោសាគតិ លុះក្នុងអំណាចមោហាគតិ លុះក្នុងអំណាចកយាគតិ ក្នុង
បរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះ ហៅថា បរិស័ទស្រកេក
ស្រកាក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទផ្លូវផង តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនលុះក្នុងអំណាចឆន្ទាគតិ មិន
លុះក្នុងអំណាចចោសាគតិ មិនលុះក្នុងអំណាចមោហាគតិ មិនលុះក្នុងអំ-
ណាចកយាគតិ ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា
បរិស័ទផ្លូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមាន២ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បណ្តាបរិស័ទទាំង២ពួកនេះ បរិស័ទផ្លូវផងនេះទើបប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ទុក្ខនិកាយ

[២៧២] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតមា
 ទ្វេ ។ ឧក្កាចិត្តវិនិច្ឆ័យ បរិសា នោ បដិប្បញ្ញវិនិច្ឆ័យ
 បដិប្បញ្ញវិនិច្ឆ័យ បរិសា នោ ឧក្កាចិត្តវិនិច្ឆ័យ ។
 កតមា ច ភិក្ខុវេ ឧក្កាចិត្តវិនិច្ឆ័យ បរិសា នោ បដិ-
 ប្បញ្ញវិនិច្ឆ័យ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខុ-
 យេ តេ សុត្តន្តា តថាគតកាសិកា កម្ពីរា កម្ពីរតា
 លោកុត្តរា សុញ្ញតប្បដិសំយុត្តា តេសុ ភព្វមាទេសុ
 ន សុស្ស័សន្តិ ន សោតំ ឌុទហន្តិ ន អញ្ញាចិត្ត
 ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន ច តេ ធម្មេ ឧត្តហេតុំ បរិយាប្ប-
 ណិកតំ មញ្ញន្តិ យេ បន តេ សុត្តន្តា ករិកតា
 កាវេយ្យា ចិត្តក្ខិរា ចិត្តព្យាប្បា ពាហិរកា សាវក-
 កាសិកា តេសុ ភព្វមាទេសុ សុស្ស័សន្តិ សោតំ
 ឌុទហន្តិ អញ្ញាចិត្ត ឧបដ្ឋាបេន្តិ តេ ច ធម្មេ
 ឧត្តហេតុំ បរិយាប្បណិកតំ មញ្ញន្តិ តេ តំ ធម្មំ
 បរិយាប្បណិកតា ន បេវ អញ្ញាមញ្ញ បដិប្បញ្ញ
 ន បដិវិវន្តិ ឥធិ កថមិមស្ស ក្រត្នោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ ទុពនិបាត

(២៩២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះមាន ២ ពួក ។ បរិស័ទ ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទសិក្សាខុសទំនង មិនសិក្សាដោយការសាកសួរ ១ បរិស័ទសិក្សាដោយការសាកសួរ មិនសិក្សាខុសទំនង ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទសិក្សាខុសទំនង មិនសិក្សាដោយការសាកសួរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពួកសូត្រណាដែលជាតាសិក្ខាបស់តថាគត ដ៏ជ្រាលជ្រៅ មានអត្ថដ៏ជ្រាលជ្រៅ ជាលោកុត្តរៈប្រកបដោយសុញ្ញតធម៌ កាលបើពួកសូត្រនោះដែលគេកំពុងសំដែងក៏មិនប្រុងស្តាប់ មិនផ្សំឆ្លើយតបៀកស្តាប់ មិនទប់ចិត្តដែលរាយមាយទាំងមិនសំគាល់ថា គួររៀនគួរសិក្សាធម៌ទាំងនោះឡើយ ពួកសូត្រណាដែលអ្នកប្រាជ្ញ បានតែងទុកជាពាក្យកាព្យ មានអក្ខរវិចិត្ត មានព្យញ្ជនវិចិត្ត ជាសូត្រខាងក្រៅ ជាសាវកតាសិក្ខា កាលបើសូត្រទាំងនោះដែលគេកំពុងសំដែង ក៏ប្រុងស្តាប់ ផ្សំឆ្លើយតបៀកស្តាប់ ទប់ចិត្តដែលរាយមាយ ទាំងសំគាល់ថាគួររៀនគួរសិក្សាធម៌ទាំងនោះផង ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសិក្សាធម៌នោះហើយ មិនបានសាកសួរគ្នាទៅវិញទៅមក មិនរើជំរះផងថា ព្យញ្ជនៈនេះដូចម្តេច អត្ថរបស់តាសិក្ខានេះដូចម្តេច

បរិបទបណ្ណសក បរិសុត្តោ

តេ អវិជញ្ជា ន វិវិដ្ឋំ អនុត្តានីកតញ្ច ន ឧត្តានីករោន្តំ
អនេកវិហិតេសុ ច កត្តា ហិ ជីយេសុ ធម្មេសុ កត្តំ
នប្បដិវេណេន្តំ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ឧក្កាចិតវិនីតា បរិសា
នោ បដិប្បច្ឆាវិនីតា ។ កតមា ច ភិក្ខុវេ បដិប្បច្ឆាវិនីតា
បរិសា នោ ឧក្កាចិតវិនីតា ។ ឥច ភិក្ខុវេ យស្សំ
បរិសាយំ ភិក្ខុ យេ តេ សុត្តន្តា កវិកតា កាវយ្យា
ចិត្តត្ថិកា ចិត្តព្យញ្ជនា ពាហិរកា សាវកកាសិតា
តេសុ ភព្វមាទេសុ ន សុស្ស្រសន្តំ ន សោតំ
ឥនបាទំ ន អព្ពាចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេន្តំ ន ច តេ ធម្មេ
ឧក្កហេតតំ បរិយាប្បណិតតំ មព្វាន្តំ យេ បន តេ
សុត្តន្តា តថាភតកាសិតា កម្មិកា កម្មិត្តា លោកុត្តរា
សុញ្ញតប្បដិសំយុត្តា តេសុ ភព្វមាទេសុ សុស្ស្រសន្តំ
សោតំ ឥនបាទំ អព្ពាចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេន្តំ តេ ច ធម្មេ
ឧក្កហេតតំ បរិយាប្បណិតតំ មព្វាន្តំ តេ តំ ធម្មំ
បរិយាប្បណិត្តា អពាមព្វំ បដិប្បច្ឆន្តំ បដិវិវិដ្ឋំ

បឋមបណ្ណសា បរិសវត្ត

ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានបើករបស់ដែលកំបាំងផង មិនបានធ្វើរបស់ដែល
 ជ្រៅឲ្យរកផង មិនបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលជា
 ហេតុគួរឲ្យសង្ស័យជាច្រើនស្ថានផង ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទសិក្សាខុសទំនង មិនសិក្សាដោយការ
 សាកសួរឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទសិក្សាដោយការ
 សាកសួរ មិនសិក្សាខុសទំនងតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពួកសូត្រណាដែលអ្នកប្រាជ្ញតែងជាពាក្យកាព្យ មាន
 អក្ខរវិចិត្ត មានព្យញ្ជនវិចិត្ត ជារបស់ខាងក្រៅ ជាសាវកភាសិត កាលបើ
 សូត្រទាំងនោះដែលគេកំពុងសំដែង ក៏មិនប្រុងស្តាប់ មិនផ្ទៀងត្រចៀក
 ស្តាប់មិនទប់ចិត្តរាយមាយ ទាំងមិនសំគាល់ថា គួររៀនគួរសិក្សាធម៌ទាំង
 នោះដែរ ឯពួកសូត្រណាដែលជាភាសិតរបស់គាត់គតដ៏ជ្រាលជ្រៅ មាន
 អត្ថដ៏ជ្រាលជ្រៅ ជាលោកុត្តរប្រកបដោយសុញ្ញតធម៌ កាលបើសូត្រទាំង
 នោះដែលគេកំពុងសំដែង ក៏មិនប្រុងស្តាប់ ផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ទប់ចិត្តរាយ
 មាយ ទាំងសំគាល់ថា គួររៀន គួរសិក្សាធម៌ទាំងនោះដែរ លុះភិក្ខុ
 ទាំងនោះសិក្សាធម៌នោះហើយ សាកសួរគ្នាទៅវិញទៅមក រឺដំរើថា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

ឥទំ កកមមិស្ស ក្សត្រាតិ តេ អវិជញ្ជោវ វិវន្តិ អនុត្តា-
 ធិកតញ្ច ឧត្តាធិកវេន្តិ អនេកវិហិតេសុ ច កម្ពុ-
 ហំ ធិយេសុ ធម្មេសុ កត្វំ បដិវិនោទេន្តិ អយំ
 វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បដិបុច្ឆាវធិតា បរិសា វោ ឧក្កា-
 ចិតវធិតា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។
 ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិសានំ យទិទំ
 បដិបុច្ឆាវធិតា បរិសា វោ ឧក្កាចិតវធិតាតិ ។

[២៩៣] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតតមា ទ្វេ ។
 អាមិសកុ បរិសា វោ សទ្ធម្មកុ សទ្ធម្មកុ បរិសា
 វោ អាមិសកុ ។ កតតមា ច ភិក្ខុវេ អាមិសកុ
 បរិសា វោ សទ្ធម្មកុ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ
 ភិក្ខុ ភិហំនំ ឧទាតវសនាទំ សម្មុទា មញ្ញមញ្ញស្ស
 វណ្ណំ ភាសន្តិ អសុកោ ភិក្ខុ ឧកតោភាគវិមុតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ទុក្ខនិបាត

ព្យាបាទនេះដូចម្តេច អត្ថរបស់ភាសិតនេះដូចម្តេច ភិក្ខុទាំងនោះបើក
 របស់ដែលកំបាំងផង ធ្វើរបស់ដែលជ្រៅឲ្យពាក់ផង បន្ទាប់នឹងសេចក្តី
 សង្ស័យ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលជាហេតុ គួរឲ្យសង្ស័យជាច្រើនស្មាន
 បានផង ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា
 បរិស័ទសិក្សាដោយការសាកសួរ មិនសិក្សាខុសទំនងឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បរិស័ទមានពីរពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា
 បរិស័ទពីរពួកនេះ បរិស័ទដែលសិក្សាដោយការសាកសួរ មិនសិក្សា
 ខុសទំនងនេះទើបប្រសើរ ។

[២៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះ មាន២ពួក ។ បរិស័ទ២
 ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ មិនធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម១ បរិស័ទ
 ធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម មិនធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទ
 ធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ មិនធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សរសើរគុណទៅវិញទៅមក ចំពោះ
 មុខពួកគ្រហស្ថដែលស្ងៀកសថា ភិក្ខុឯណោះជាទុក្ខភាគិម្បត្ត (១)

១- បានខាងយោគាវចរ ដែលបានសម្រេចវិមោក្ខទាំង ៨ គឺរូបសមាបត្តិ៤ អរូប-
 សមាបត្តិ៤ ហើយយកសមាបត្តិដ៏ទាំងបីរើសវិបស្សនា ដរាបដល់បានអរហត្តផល ។

បឋមបណ្ណសកេ បរិសរិទ្ធា

អស្សុកោ បញ្ចារីមុត្តោ អស្សុកោ កាយសិក្ខា

អស្សុកោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ អស្សុកោ សទ្ធារីមុត្តោ

អស្សុកោ ធម្មាទុសារី អស្សុកោ សទ្ធាទុសារី

អស្សុកោ សីលវា កល្យាណធម្មោ អស្សុកោ

ទុស្សីលោ ចាបធម្មោតិ តេ តេន លាភំ លភន្តិ

តេ តំ លាភំ លភិត្វា ភតិតា មុច្ចិតា អជ្ឈេបន្ទា

អនាទិនវទស្សរិចោ អនិស្សរណាប្បញ្ញា បរិកុញ្ញតិ

អយំវុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អាមិសកុ បរិសា វោ សទ្ធម្មកុ ។

បឋមបណ្ណាសក បរិសវត្ត

ភិក្ខុឯណោះជាបញ្ញាវិមុត្ត (១) ភិក្ខុឯណោះជាកាយសិទ្ធិ (២) ភិក្ខុឯណោះ
 ជាទិដ្ឋបុគ្គ ៣ ភិក្ខុឯណោះជាសទ្ធាវិមុត្ត (៤) ភិក្ខុឯណោះជាធម្មានុសារី (៥)
 ភិក្ខុឯណោះជាសទ្ធានុសារី (៦) ភិក្ខុឯណោះជាអ្នកមានសីល មាន
 កល្យាណធម៌ ភិក្ខុឯណោះជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានបាបធម៌ ភិក្ខុទាំងនោះតែង
 បានលាភដោយសំដីសរសើរនោះ លុះភិក្ខុទាំងនោះ បានលាភនោះហើយ
 ក៏ជ្រប់ស្រវឹងលង់ចុះ (ក្នុងលាភនោះ) មិនឃើញទោស មិនមានបញ្ញា
 សម្រាប់វេទនា ក៏បរិភោគលាភនោះ ក្នុងបរិស័ទឯណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បរិស័ទនេះហៅថាបរិស័ទធ្ងន់ក្នុងតាមិស មិនធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្មឡើយ ។

- ១- បានខាងយោគាវចរ ដែលមិនបាច់បានសម្រេចវិមោក្ខធម៌ទាំង ៨ ឡើយ ស្រាប់តែ
 ចំរើនវិបស្សនាតែម្តង ក៏បានសម្រេចអរហត្តផល (ជាសុត្វវិបស្សនៈ) ។
- ២- បានខាងយោគាវចរ ដែលបានសម្រេចវិមោក្ខធម៌ទាំង ៨ ហើយចំរើនវិបស្សនា
 ដរាបដល់បានសម្រេចសោតាបត្តិមុត្ត រហូតដល់អរហត្តផល ។
- ៣- បានខាងយោគាវចរ ដែលចំរើនវិបស្សនា ហើយត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ ។
- ៤- បានខាងយោគាវចរ ដែលចំរើនវិបស្សនាហើយត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចទាំង ៤
 បានសម្រេចសោតាបត្តិផល រហូតដល់អរហត្តផល ។
- ៥- បានខាងយោគាវចរ ដែលបរិបូណ៌ដោយបញ្ញា មានបញ្ញាដ៏ច្រៀវក្លាបានសម្រេច
 សោតាបត្តិមុត្តរួចកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បីបាននូវសោតាបត្តិផល ។
- ៦- បានខាងយោគាវចរ ដែលបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា មានសទ្ធាដ៏ច្រៀវក្លាបានសម្រេច
 សោតាបត្តិមុត្ត រួចហើយកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បីបាននូវសោតាបត្តិផល ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ខណ្ឌកាយស្ស ទុកនិបាតោ

តត្ថមា ច ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មកុ បរិសា នោ
 អាមិសកុ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ
 ភិក្ខុ ន ភិហំនំ ឧទាតវសនាទំ សម្មា អព្វា-
 មញ្ញស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ អសុកោ ភិក្ខុ ឧកតោភាគ-
 វិមុត្តោ អសុកោ បញ្ញាវិមុត្តោ អសុកោ កាយសិក្ខុ
 អសុកោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ អសុកោ សម្មាវិមុត្តោ អសុកោ
 ធម្មាទុសារី អសុកោ សម្មាទុសារី អសុកោ
 សីលវា តល្យាណធម្មោ អសុកោ ទុស្សីលោ
 ចាបធម្មោតិ ។ តេ តេន លាភំ លភន្តិ តេ
 តំ លាភំ លភិត្វា អភជិតា អមុច្ឆិតា អនន្សោបន្នា
 អាទីនវទស្សាវិនោ ទិស្សរណប្បញ្ញា បរិកុញ្ញន្តិ អយំ
 វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មកុ បរិសា នោ អាមិសកុ ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទក្កំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្តំ បរិសានំ យទិទំ សទ្ធម្មកុ
 បរិសា នោ អាមិសកុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិយាម

មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទធួន៍ក្នុងព្រះសង្ឃម្នាក់ មិនធួន៍ក្នុងអាមិសៈ តើ
 ដូចម្តេច ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនសរសើរគុណ
 ទៅវិញទៅមក ចំពោះមុខពួកគ្រហស្ថដែលស្ងៀកសថា ភិក្ខុឯណោះ ជា
 ទុក្ខគោតាតិវម្ពត្ត ភិក្ខុឯណោះជាបញ្ញាវិម្ពត្ត ភិក្ខុឯណោះជាកាយសិទ្ធិ ភិក្ខុ
 ឯណោះជាទិដ្ឋិប្បត្ត ភិក្ខុឯណោះជាសទ្ធាវិម្ពត្ត ភិក្ខុឯណោះជាធម្មានុសារី ភិក្ខុ
 ឯណោះជាសទ្ធានុសារី ភិក្ខុឯណោះជាអ្នកមានសីល មានកល្យាណធម៌
 ភិក្ខុឯណោះជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានបាបធម៌ដូច្នេះឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ
 រមែងបានលាភដោយមិនពោលសរសើរគ្នាទៅវិញទៅមក លុះភិក្ខុនោះ
 បានលាភនោះហើយ មិនជ្រប់ មិនស្រវឹង មិនលង់ចុះ (ក្នុងលាភនោះ)
 ឃើញទោស មានបញ្ញាសម្រាប់វិវិដ្ឋន ក៏បរិភោគ (លាភនោះ) ក្នុងបរិស័ទ
 ណា មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនោះហៅថា បរិស័ទធួន៍ក្នុងព្រះសង្ឃ
 មិនធួន៍ក្នុងអាមិសៈឡើយ ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមាន ២ ពួកនេះ
 ឯង ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរិស័ទទាំង ២ ពួកនេះ បរិស័ទធួន៍
 ក្នុងព្រះសង្ឃ មិនធួន៍ក្នុងអាមិសៈនេះទើបប្រសើរ ។

បឋមបណ្ណាសពេ បរិសរដ្ឋោ

[២៩៤] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតមា ទ្វេ ។
 វិសមា ច បរិសា សមា ច បរិសា ។ កតមា ច
 ភិក្ខុវេ វិសមា បរិសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ
 បរិសាយំ អធម្មកម្មានិ បវត្តនិ ធម្មកម្មានិ នប្ប-
 វត្តនិ អវិនយកម្មានិ បវត្តនិ វិនយកម្មានិ នប្បវត្តនិ
 អធម្មកម្មានិ ទិប្បនិ ធម្មកម្មានិ ន ទិប្បនិ អវិ-
 នយកម្មានិ ទិប្បនិ វិនយកម្មានិ ន ទិប្បនិ អយំ
 វចនំ ភិក្ខុវេ វិសមា បរិសា ។ វិសមតា ភិក្ខុវេ
 បរិសាយំ អធម្មកម្មានិ បវត្តនិ ធម្មកម្មានិ នប្បវត្តនិ
 អវិនយកម្មានិ បវត្តនិ វិនយកម្មានិ នប្បវត្តនិ
 អធម្មកម្មានិ ទិប្បនិ ធម្មកម្មានិ ន ទិប្បនិ អវិនយ-
 កម្មានិ ទិប្បនិ វិនយកម្មានិ ន ទិប្បនិ ។ កតមា
 ច ភិក្ខុវេ សមា បរិសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ យស្សំ
 បរិសាយំ ធម្មកម្មានិ បវត្តនិ អធម្មកម្មានិ នប្ប-
 វត្តនិ វិនយកម្មានិ បវត្តនិ អវិនយកម្មានិ នប្បវត្តនិ
 ធម្មកម្មានិ ទិប្បនិ អធម្មកម្មានិ ន ទិប្បនិ
 វិនយកម្មានិ ទិប្បនិ អវិនយកម្មានិ ន ទិប្បនិ

បឋមបណ្ណាល័យ បរិសុទ្ធ

[២៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះមាន ២ ពួក ។ បរិស័ទ ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទមិនរាបសា ១ បរិស័ទរាបសា ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមិនរាបសាតើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ អធម្មកម្ម (អំពើខុសធម៌) ប្រព្រឹត្តទៅបាន ធម្មកម្ម (អំពើត្រូវធម៌) ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន អវិនយកម្ម (អំពើខុសវិន័យ) ប្រព្រឹត្តទៅបាន វិនយកម្ម (អំពើត្រូវវិន័យ) ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន អធម្មកម្ម រឿងធម្មកម្មមិនរឿង អវិនយកម្ម រឿង វិនយកម្មមិនរឿង ក្នុងបរិស័ទណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទមិនរាបសា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បានជា) អធម្មកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅបាន ធម្មកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន អវិនយកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅបាន វិនយកម្មប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន អធម្មកម្ម រឿង ធម្មកម្ម មិនរឿង អវិនយកម្ម រឿង វិនយកម្ម មិនរឿង រឿង ព្រោះបរិស័ទប្រព្រឹត្តមិនរាបសា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះ បរិស័ទរាបសាតើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ធម្មកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅបាន អធម្មកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន វិនយកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅបាន អវិនយកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន ធម្មកម្មរឿង អធម្មកម្ម មិនរឿង រឿង វិនយកម្ម រឿង អវិនយកម្ម មិនរឿងក្នុងបរិស័ទណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស ទុកនិបាតោ

អយំ វុត្ថុតិ ភិក្ខុវេ សមា បរិសា ។ សមត្ថា ភិក្ខុវេ
 បរិសាយ ធម្មកម្មានិ បវត្តន្តិ អធម្មកម្មានិ នប្បវត្តន្តិ
 វិនយកម្មានិ បវត្តន្តិ អវិនយកម្មានិ នប្បវត្តន្តិ ធម្ម-
 កម្មានិ ទិប្បន្តិ អធម្មកម្មានិ ន ទិប្បន្តិ វិនយកម្មានិ
 ទិប្បន្តិ អវិនយកម្មានិ ន ទិប្បន្តិ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិសានំ
 យទិទំ សមា បរិសាតិ ។

[២៧៥], ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតតមា ទ្វេ ។
 អធម្មកា ច បរិសា ធម្មកា ច បរិសា ។ បេ ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ
 ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិសានំ យទិទំ ធម្មកា បរិសាតិ ។

[២៧៦] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតតមា ទ្វេ ។
 អធម្មវាទិនី ច បរិសា ធម្មវាទិនី ច បរិសា ។
 កតតមា ច ភិក្ខុវេ អធម្មវាទិនី បរិសា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទរាបសា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បានជា)ធម្មកម្មប្រព្រឹត្តទៅបាន អធម្មកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន រិនយកម្មប្រព្រឹត្តទៅបាន អរិនយកម្ម ប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន ធម្មកម្ម រុឝរឝរឝ អធម្មកម្ម មិនរុឝរឝរឝ រិនយកម្ម រុឝរឝរឝ អរិនយកម្ម មិនរុឝរឝរឝ ព្រោះបរិស័ទប្រព្រឹត្តរាបសា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមានពីរពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរិស័ទទាំងពីរពួកនេះ បរិស័ទរាបសានុ៎ះ ទើបប្រសើរ ។

(២៩៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះមាន២ពួក ។ បរិស័ទ២ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទមិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌១ បរិស័ទប្រព្រឹត្តតាមធម៌១ ។ លេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមានពីរពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបរិស័ទទាំងពីរពួកនេះ បរិស័ទប្រព្រឹត្តតាមធម៌នុ៎ះ ទើបប្រសើរ ។

(២៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះមាន២ពួក ។ បរិស័ទ២ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺបរិស័ទមិនពោលតាមធម៌១ បរិស័ទពោលតាមធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទមិនពោលតាមធម៌ តើដូចម្តេច។

បឋមបណ្ណសកេ បរិសរុត្តោ

ឥត ភិក្ខុវេ យស្សំ បរិសាយំ ភិក្ខុ អធិការណំ
 អាទិយន្តិ ធម្មតំ វា អធម្មតំ វា តេ តំ អធិការណំ
 អាទិយត្រា ន វេរ អញ្ញាមញ្ញំ សញ្ញាបេន្តិ ន ច សញ្ញត្តិ
 ឧបកច្ឆន្តិ ន ច និជ្ឈាបេន្តិ ន ច និជ្ឈត្តិ ឧបកច្ឆន្តិ
 តេ អសញ្ញត្តិពលា អនិជ្ឈត្តិពលា អបដិទិស្សក្ក-
 មន្តិនោ តមេវ អធិការណំ ជាមសា បរាមស្ស(១) អភិ-
 និវិស្ស វេហារន្តិ ឥទេវេវ សច្ចំ មោយមញ្ញន្តិ អយំ
 វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អធម្មវាទិនំ បរិសា ។ កតតមា ច
 ភិក្ខុវេ ធម្មវាទិនំ បរិសា ។ ឥត ភិក្ខុវេ យស្សំ
 បរិសាយំ ភិក្ខុ អធិការណំ អាទិយន្តិ ធម្មតំ វា
 អធម្មតំ វា តេ តំ អធិការណំ អាទិយត្រា អញ្ញាមញ្ញំ
 សញ្ញាបេន្តិ វេរ សញ្ញត្តិ ឧបកច្ឆន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ ច
 និជ្ឈត្តិ ឧបកច្ឆន្តិ តេ សញ្ញត្តិពលា និជ្ឈត្តិពលា
 បដិទិស្សក្កមន្តិនោ ន តមេវ អធិការណំ ជាមសា បរា-
 មស្ស(១) អភិនិវិស្ស វេហារន្តិ ឥទេវេវ សច្ចំ មោយមញ្ញន្តិ

បឋមបណ្ណសក បរិសេធ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាន់យកអធិករណ៍ត្រូវ
តាមធម៌ក្តី មិនត្រូវតាមធម៌ក្តី លុះភិក្ខុទាំងនោះ កាន់យកអធិករណ៍នោះ
ហើយ មិនពន្យល់គ្នាទៅវិញទៅមកផង មិនប្រជុំពន្យល់គ្នាផង មិននាំ
គ្នាពិនិត្យមើលផង មិនប្រជុំគ្នាពិនិត្យមើលផង ភិក្ខុទាំងនោះមានការមិន
យល់ជាក់ឡាំង មានសេចក្តីមិនពិនិត្យជាក់ឡាំង មានគំនិតមិនច្រឡំ
លះបង់ជាប្រក្រតី រមែងប្រកាន់មាំដោយកំឡាំងទិដ្ឋបរមាសៈ ហើយពោល
កាត់អធិករណ៍នោះថា នេះជាពាក្យពិតមែន ពាក្យដទៃឥតអំពើទេដូច្នេះ
ក្នុងបរិស័ទណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះហៅថា បរិស័ទមិន
ពោលតាមធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបរិស័ទពោលតាមធម៌
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាន់យក
អធិករណ៍ត្រូវតាមធម៌ក្តី មិនត្រូវតាមធម៌ក្តី លុះភិក្ខុទាំងនោះ កាន់យក
អធិករណ៍នោះហើយ រមែងពន្យល់គ្នាទៅវិញទៅមកផង ប្រជុំពន្យល់
គ្នាផង នាំគ្នាពិនិត្យមើលផង ប្រជុំគ្នាពិនិត្យមើលផង ភិក្ខុទាំងនោះមានការ
យល់ជាក់ឡាំង មានការពិនិត្យជាក់ឡាំង មានគំនិតច្រឡំនឹងលះបង់ជាប្រ-
ក្រតី មិនប្រកាន់មាំដោយកំឡាំងទិដ្ឋបរមាសៈ ហើយពោលកាត់អធិករណ៍
នោះថានេះជាពាក្យពិតមែន ពាក្យដទៃឥតអំពើទេ ដូច្នេះក្នុងបរិស័ទណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ធម្មវាទិនី បរិសា ។ ឥមា ខោ

ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិសា ។ ឯតទន្តំ ភិក្ខុវេ ឥមា សំ

ទ្ធិនំ បរិសានំ យទិនំ ធម្មវាទិនី បរិសាតិ ។

បរិសរត្តោ បញ្ចមោ ។

បណ្ណាសកោ បបមោ សមត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ទុកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទនេះ ហៅថា បរិស័ទពោលតាមធម៌ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិស័ទមានពីរពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

បណ្តាបរិស័ទទាំងពីរពួកនេះ បរិស័ទពោលតាមធម៌⁺នុ៎ះទើបប្រសើរ ។

ចប់ បរិសុត្ត ទី ៥ ។

ចប់ បឋមបណ្ណសក ។

ទីបីបណ្ណសកោ

[២៩៧] ធូមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា លោកេ ឧប្ប-
ជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ
ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
នេវមនុស្សានំ ។ កតមេ ធូ ។ តថាគតោ ច
អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ រាជា ច ចក្កវត្ថុ ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ ធូ បុគ្គលា លោកេ ឧប្បជ្ជមានា
ឧប្បជ្ជន្តិ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ ពហុនោ
ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ នេវ-
មនុស្សានន្តិ ។

[២៩៨] ធូមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា លោកេ ឧប្ប-
ជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អន្ធរិយមនុស្សា ។ កតមេ ធូ ។
តថាគតោ ច អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ រាជា ច
ចក្កវត្ថុ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ធូ បុគ្គលា លោកេ
ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អន្ធរិយមនុស្សាតិ ។

ទ្រឹយបណ្ណាលក

(២៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ កាលកើតឡើង ក្នុងលោក តែងកើតឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តី សុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ នឹងសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បុគ្គលពីរពួកតែងដូច ម្តេច ។ គឺព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ ស្តេចចក្រពត្តិ ១ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ កាលកើតឡើងក្នុងលោក តែងកើត ឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍នឹងសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

(២៩៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ កាលកើតឡើងក្នុង លោក តែងកើតឡើងជាមនុស្សអស្ចារ្យ ។ បុគ្គលទាំងពីរពួក តែងដូចម្តេច ។ គឺព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ ស្តេចចក្រពត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ កាលកើតឡើងក្នុងលោក តែងកើតឡើង ជាមនុស្សអស្ចារ្យ ។

[២៩៩] ទ្វិន្នំ ភិក្ខុវេ បុគ្គលានំ កាលកិរិយា
 ពហុនោ ជនស្ស អនុតប្បា(១) ហោតិ ។ កតមេសំ
 ទ្វិន្នំ ។ តថាគតស្ស ច អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
 រញ្ញោ ច ចក្កវត្ថិស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វិន្នំ
 បុគ្គលានំ កាលកិរិយា ពហុនោ ជនស្ស អនុតប្បា
 ហោតីតិ ។

[៣០០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ប្បចារហា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ តថាគតោ ច អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធនោ រាជា
 ច ចក្កវត្ថិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ប្បចារហាតិ ។

[៣០១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពុទ្ធា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 តថាគតោ ច អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធនោ បច្ចេកពុទ្ធនោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពុទ្ធាតិ ។

[៣០២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អសនិយា ដលន្តិយា
 ន សន្តសន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។ ភិក្ខុ ច ខីណា-
 សវេ ហត្ថាជានីយោ ត ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុ
 ទ្វេ អសនិយា ដលន្តិយា ន សន្តសន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ទុកនិបាត

[២៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុយាបសបុគ្គលពីរពួក រមែង
មានសេចក្តីស្តាយក្រោយដល់ជនច្រើន ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។
គឺព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ ស្តេចបក្រពត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុយាបសបុគ្គលពីរពួកនេះ រមែងមានសេចក្តីស្តាយ
ក្រោយដល់ជនច្រើន ។

[៣០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថូប្បារហបុគ្គល (បុគ្គលគួរដល់ថូប)
នេះមានពីរពួក ។ ថូប្បារហបុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺព្រះតថាគតជា
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ ស្តេចបក្រពត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថូប្បារហ-
បុគ្គលមានពីរពួកនេះឯង ។

[៣០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះពុទ្ធនេះមានពីរពួក ។ ព្រះពុទ្ធ
ពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ បច្ចេកពុទ្ធ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះពុទ្ធមានពីរពួកនេះឯង ។

[៣០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ រមែងមិនភក់ស្លុត
កងវេលាដែលរន្ទះបាញ់ ។ បុគ្គលពីរពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជា
វិណាស្រ្ត ១ ជីវីរាជានេយ្យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួក
នេះឯង រមែងមិនភក់ស្លុត កងវេលាដែលរន្ទះបាញ់ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ បុគ្គលវគ្គោ

[៣០៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អសនិយា ដលន្តិយា
ន សន្តសន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។ ភិក្ខុ ច ជីណា-
សវេ អស្សាជានិយោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ អសនិយា ដលន្តិយា ន សន្តសន្តិ ។

[៣០៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អសនិយា ដលន្តិយា ន
សន្តសន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។ ភិក្ខុ ច ជីណាសវេ
សីហោ ច មិគរាជា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
អសនិយា ដលន្តិយា ន សន្តសន្តិ ។

[៣០៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អត្ថវសេ សម្មស្សមាណ
កីបុរិសា មាណសី វាចំ ន កាសន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។
មា ច ឥសា កណិម្ហា មា ច បរំ អក្ខតេន
អញ្ញាចិក្ខុម្ហាតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អត្ថវសេ
សម្មស្សមាណ កីបុរិសា មាណសី វាចំ ន កាសន្តិ ។

[៣០៦] ទ្វិដ្ឋំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ អតិត្តោ អប្បដិវាលោ
មាតុត្តាមោ កាលំ ករោតិ ។ កតមេសំ ទ្វិដ្ឋំ ។

ទុតិយបណ្ណសក បុគ្គលវគ្គ

(៣០៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ វេមធិមិនតក់ស្លុត ក្នុងវេលាដែលរន្ទះបាញ់ ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាវិណា-
ស្រ្ត ១ សេះភាជាឈ្មេយ្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះឯង វេមធិមិនតក់ស្លុត ក្នុងវេលាដែលរន្ទះបាញ់ ។

(៣០៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ វេមធិមិនតក់ស្លុត ក្នុងវេលាដែលរន្ទះបាញ់ ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាវិណា-
ស្រ្ត ១ សីហមិត្ត ៨១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ វេមធិមិនតក់ស្លុត ក្នុងវេលាដែលរន្ទះបាញ់ ។

(៣០៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វក្នុងរោង កាលពិចារណា ឃើញនូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ពីរយ៉ាងនេះ ទើបមិនពោលវេចាជារបស់ មនុស្ស ។ ប្រយោជន៍ពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺមិនពោលពាក្យមុសា ១ មិនពោលបង្កាច់អ្នកដទៃដោយពាក្យមិនពិត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វក្នុងរោង កាលពិចារណាឃើញនូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំងពីរយ៉ាង នេះទើបមិនពោលវេចាជារបស់មនុស្សឡើយ ។

(៣០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុគ្រាម វេមធិមិនឆ្អែតមិនច្រាន ចំពោះធម៌ពីរយ៉ាងរហូតដល់មរណកាល ។ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស ទុកនិយមោ

មេធានិយមោ ធម្មសមាបត្តិយា ច វិជាយនស្ស ច ។ ឥមេសំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិនំ ធម្មានំ អតិត្តោ អប្បដិវាលោ
 មាតុត្តាមោ កាលំ ករោតីតិ ។

(៣០៧) អសន្តសន្និវាសញ្ច វោ ភិក្ខុវេ នេសេ-
 ស្សមិ សន្តសន្និវាសញ្ច តំ សុណាថ សាធុតំ
 មនសិករោថ កាសិស្សមីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ
 តេ ភិក្ខុ ភកវតោ បច្ចស្សោស្យំ ។ ភកវា ឯតនោថ
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ អសន្តសន្និវាសោ ហោតិ កថញ្ច
 អសន្តោ សន្និវាសន្តិ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ថេរស្ស
 ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ ថេរោចិ មំ ន វនេយ្យ មជ្ឈិមោចិ
 មំ ន វនេយ្យ នរោចិ មំ ន វនេយ្យ ថេរោចាហំ ន
 វនេយ្យំ មជ្ឈិមោចាហំ ន វនេយ្យំ នរោចាហំ ន
 វនេយ្យំ ថេរោ ថេចិ មំ វនេយ្យ អហិតានុកម្មី មំ
 វនេយ្យ នោ ហិតានុកម្មី នោតិ នំ វនេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិបាត

គឺមេប៉ុនធម្មសមា(១)បត្តិ ១ ប្រសូតិបុត្ត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មាតុត្រាម រមែងមិនឆ្គួត មិនព្រាន់ចំពោះធម៌ពីរយ៉ាងនេះ រហូត
ដល់មរណកាល ។

(៣០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងសំដែងនូវសេចក្តីចូល
ចិត្តរបស់អសប្បុរសផង សេចក្តីចូលចិត្តរបស់សប្បុរសផង ដល់អ្នកទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រសិទ្ធាប្រសិទ្ធិនូវសេចក្តីនោះចុះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត
ល្អចុះ គឺថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កា របស់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចូលចិត្តរបស់អសប្បុរសតើដូចម្តេច
អសប្បុរសទាំងឡាយ តែងចូលចិត្តដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាថេរៈក្នុងសាសនានេះ តែងគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះថេរៈក្តីមិនគួរ
ទូន្មានយើងទេ មជ្ឈិមត្ថេរក្តី មិនគួរទូន្មានយើងទេ ភិក្ខុថ្មី ក្តី
មិនគួរទូន្មានយើងទេ ឯយើងក៏មិនគួរទូន្មានព្រះថេរៈដែរ មិនគួរ
ទូន្មានមជ្ឈិមត្ថេរដែរ មិនគួរទូន្មានភិក្ខុថ្មីដែរ ប្រសិនបើព្រះថេរៈ
លោកគួរទូន្មានយើង លោកតែងអនុគ្រោះ ដោយអំពើដែលឥត
ប្រយោជន៍ហើយទូន្មានយើង មិនមែនលោកអនុគ្រោះ ដោយអំពើ
ដែលមានប្រយោជន៍ហើយទូន្មានយើងទេ យើងគប្បីតបទៅលោកវិញថា

១ ការធ្វើសេរីនៃនិងបុរស ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ បុគ្គលវិជ្ជា

វិហាសេយ្យចំ នំ បស្សម្បិស្ស ន បដិកេយ្យំ មជ្ឈិមោ
 ចេចិ មំ វាទេយ្យ... នកេ ចេចិ មំ វាទេយ្យ អហិតា-
 នុកម្មី មំ វាទេយ្យ នោ ហិតានុកម្មី នោតិ នំ
 វាទេយ្យំ វិហាសេយ្យចំ(១) នំ បស្សម្បិស្ស ន បដិកេយ្យំ
 មជ្ឈិមស្សចិ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ ។ បេ។ នវស្សចិ
 ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ ខេរោចិ មំ ន វាទេយ្យ
 មជ្ឈិមោចិ មំ ន វាទេយ្យ នកេចិ មំ ន វាទេយ្យ
 ខេវំចាហំ ន វាទេយ្យំ មជ្ឈិមំចាហំ ន វាទេយ្យំ
 នវំចាហំ ន វាទេយ្យំ ខេរោ ចេចិ មំ វាទេយ្យ
 អហិតានុកម្មី មំ វាទេយ្យ នោ ហិតានុកម្មី នោតិ
 នំ វាទេយ្យំ វិហាសេយ្យចំ នំ បស្សម្បិស្ស ន បដិ-
 កេយ្យំ មជ្ឈិមោ ចេចិ មំ វាទេយ្យ... នកេ ចេចិ មំ វាទេយ្យ

ទុតិយបណ្ណាសក បុគ្គលវត្ថុ

មិនធ្វើតាមទេ យើងគួរបៀតបៀនលោកខ្លះ ទុកជាយើងពិចារណា
 ឃើញក៏មិនគួរធ្វើតាមលោកដែរ ប្រសិនបើមជ្ឈិមត្ថោទូន្មានយើង ...
 ប្រសិនបើភិក្ខុប្បិទូន្មានយើង លោកអនុគ្រោះដោយអំពើឥតប្រយោជន៍
 ហើយទូន្មានយើង មិនមែនអនុគ្រោះដោយអំពើដែលមានប្រយោជន៍
 ទេ យើងគួរតបទៅលោកវិញថា មិនធ្វើតាមទេ យើងគួរបៀត
 បៀនលោកខ្លះ ទុកជាយើងពិចារណាឃើញ ក៏មិនគួរធ្វើតាមលោក
 ដែរ ។ ឯភិក្ខុជាមជ្ឈិមត្ថោ តែងគិតយ៉ាងនេះថា ។ បេ ។ ភិក្ខុប្បិទ
 គិតយ៉ាងនេះថា ព្រះថេរៈក៏មិនគួរទូន្មានយើង មជ្ឈិមត្ថោក៏មិនគួរទូន្មាន
 យើងទេ ភិក្ខុប្បិក៏ មិនគួរទូន្មានយើងទេ យើងក៏មិនគួរទូន្មានព្រះថេរៈដែរ
 មិនគួរទូន្មានមជ្ឈិមត្ថោដែរ មិនគួរទូន្មានភិក្ខុប្បិដែរ ប្រសិនបើព្រះថេរៈ
 លោកគួរទូន្មានយើង លោកតែងអនុគ្រោះ ដោយអំពើឥតប្រយោជន៍
 ហើយទូន្មានយើង មិនមែនលោកអនុគ្រោះ ដោយអំពើមានប្រយោជន៍ទេ
 យើងគួរតបទៅលោកវិញថា មិនធ្វើតាមទេ យើងគួរបៀតបៀនលោក
 វិញខ្លះ ទុកជាយើងពិចារណាឃើញ ក៏មិនគួរធ្វើតាមលោកដែរ
 ប្រសិនបើ មជ្ឈិមត្ថោទូន្មានយើង ... ប្រសិនបើភិក្ខុប្បិគួរទូន្មានយើង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

អហិតានុកម្មី មំ វុទេយ្យ ខោ ហិតានុកម្មី ខោតិ
 នំ វុទេយ្យំ វិហាសេយ្យមិ នំ បស្សម្បីស្ស ន
 បដិកកេយ្យំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ អសន្តសន្និវាសោ ហោតិ
 ឯវញ្ច អសន្តោ សន្និវាសន្និ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ សន្ត-
 សន្និវាសោ ហោតិ កថញ្ច សន្តោ សន្និវាសន្និ ។ ឥឯ
 ភិក្ខុវេ វេស្ស ភិក្ខុខោ ឯវំ ហោតិ វេរោមិ មំ
 វុទេយ្យ មជ្ឈិមោមិ មំ វុទេយ្យ នរោមិ មំ វុទេយ្យ
 វេរំចាហំ វុទេយ្យំ មជ្ឈិមំចាហំ វុទេយ្យំ នរំចាហំ វុទេយ្យំ
 វេរោ ចេមិ មំ វុទេយ្យ ហិតានុកម្មី មំ វុទេយ្យ
 ខោ អហិតានុកម្មី សាធូតិ នំ វុទេយ្យ ន នំ វិហា-
 សេយ្យំ បស្សម្បីស្ស បដិកកេយ្យំ មជ្ឈិមោ ចេមិ មំ
 វុទេយ្យ...នរោ ចេមិ មំ វុទេយ្យ ហិតានុកម្មី មំ វុទេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ ទុក្ខនិបាត

លោកតែងអនុគ្រោះដោយអំពើឥតប្រយោជន៍ហើយទូន្មានយើង មិនមែន
 លោកអនុគ្រោះដោយអំពើមានប្រយោជន៍ហើយទូន្មានទេ យើងគួរតបទៅ
 លោកវិញថាមិនធ្វើតាមទេ យើងគួរបៀតបៀនលោកខ្លះ ទុកជាយើងពិ-
 ចារណាឃើញក៏មិនគួរធ្វើតាមលោកដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
 ចូលចិត្តរបស់អសប្បុរសយ៉ាងនេះ អសប្បុរសទាំងឡាយ តែងចូលចិត្ត
 យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចូលចិត្តរបស់សប្បុរស តើដូច
 ម្តេច សប្បុរសទាំងឡាយ តែងចូលចិត្តដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាថេរៈក្នុងសាសនានេះ តែងគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះថេរៈក៏គួរទូន្មានយើង
 មជ្ឈិមត្ថេរក្តី គួរទូន្មានយើង ភិក្ខុបីក្តី គួរទូន្មានយើង យើងក៏គួរទូន្មានព្រះ
 ថេរៈដែរ គួរទូន្មានមជ្ឈិមត្ថេរក្តីដែរ គួរទូន្មានភិក្ខុបីដែរ ប្រសិនបើព្រះថេរៈ
 ទូន្មានយើង លោកតែងអនុគ្រោះ ដោយអំពើមានប្រយោជន៍ហើយ
 ទូន្មានយើង មិនមែនលោកអនុគ្រោះ ដោយអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ
 យើងគួរតបទៅលោកវិញថា ប្រពៃហើយ យើងមិនគួរបៀតបៀន
 លោកទេ កាលបើយើងពិចារណាឃើញ គួរតែធ្វើតាមលោកដែរ
 ប្រសិនបើ មជ្ឈិមត្ថេរក្តីទូន្មានយើង ... ប្រសិនបើភិក្ខុបីទូន្មាន
 យើង តែងអនុគ្រោះ ដោយអំពើមានប្រយោជន៍ហើយទូន្មានយើង

ទុតិយបណ្ណសកេ បុគ្គលវគ្គោ

នោ អហិតានុកម្មំ សាដូតិ នំ វនេយ្យំ
 ន នំ វិហាសេយ្យំ បស្សម្បិស្ស បដិកេយ្យំ
 មជ្ឈិមស្ស ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ ។ បេ ។ នវស្សមិ
 ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ ថេរេមិ មំ វនេយ្យ មជ្ឈិមោមិ
 មំ វនេយ្យ នវេមិ មំ វនេយ្យ ថេរីនាហំ វនេយ្យំ
 មជ្ឈិមំនាហំ វនេយ្យំ នវំនាហំ វនេយ្យំ ថេរោ ចេមិ
 មំ វនេយ្យ ហិតានុកម្មំ មំ វនេយ្យ នោ អហិតា-
 នុកម្មំ សាដូតិ នំ វនេយ្យំ ន នំ វិហាសេយ្យំ
 បស្សម្បិស្ស បដិកេយ្យំ មជ្ឈិមោ ចេមិ មំ វនេយ្យ
 នវោ ចេមិ មំ វនេយ្យ ហិតានុកម្មំ មំ វនេយ្យ
 នោ អហិតានុកម្មំ សាដូតិ នំ វនេយ្យំ ន នំ
 វិហាសេយ្យំ បស្សម្បិស្ស បដិកេយ្យំ ។ ឯវំ ទោ
 ភិក្ខុវេ សន្តសន្តិវាសោ ហោតិ ឯវំ ឡា សន្តោ
 សន្តិវាសន្តិវាសន្តិវា ។

ទុតិយបណ្ណសក បុគ្គលវគ្គ

មិនមែនលោកអនុគ្រោះ ដោយអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ យើងគួរតប
 ទៅលោកថា ប្រពៃហើយ យើងមិនគួរបៀតបៀនលោកទេ កាលបើ
 យើងពិចារណាឃើញ គួរតែធ្វើតាមលោកដែរ ។ ភិក្ខុជាមជ្ឈិមត្ថរ
 តែងតែយាងនេះថា ។ បេរ ភិក្ខុប្តីតែងតែយាងនេះថា ព្រះថេរៈក្តី គួរទទួន
 យើង មជ្ឈិមត្ថរក្តី គួរទទួនយើង ភិក្ខុប្តីក្តី គួរទទួនយើង យើងគួរទទួន
 ព្រះថេរៈដែរ គួរទទួនមជ្ឈិមត្ថរដែរ គួរទទួនភិក្ខុប្តីដែរ ប្រសិនបើ ព្រះ
 ថេរៈលោកទទួនយើង លោកតែងអនុគ្រោះ ដោយអំពើមានប្រយោជន៍
 ហើយទទួនយើង មិនមែនអនុគ្រោះដោយអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ យើង
 គួរតបទៅលោកថា ប្រពៃហើយ យើងមិនគួរបៀតបៀនលោកទេ កាល
 បើយើងពិចារណាឃើញ គួរតែធ្វើតាមលោកដែរ ប្រសិនបើ មជ្ឈិមត្ថរ
 គួរទទួនយើង... ប្រសិនបើភិក្ខុប្តី គួរទទួនយើង លោកតែងអនុគ្រោះ
 ដោយអំពើមានប្រយោជន៍ហើយទទួនយើង មិនមែនលោកអនុគ្រោះ
 ដោយអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ យើងគួរតបទៅលោកថា ប្រពៃហើយ
 យើងមិនត្រូវបៀតបៀនលោកទេ កាលបើយើងពិចារណាឃើញ ត្រូវ
 តែធ្វើតាមលោកដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចូលចិត្តរបស់សប្បុរស
 យាងនេះ សប្បុរសទាំងឡាយ តែងចូលចិត្តយាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ទុកនិយមោ

[៣០៨] យស្មី ភិក្ខុវេ អធិការណោ ឧកតោ-
 វចីសំសារោ ទិដ្ឋិបលាសោ ចេតសោ អាយាតោ
 អប្បច្ចយោ អនភិវទ្ធិ អជ្ឈតំ អប្បសន្តំ^(១) ហោតិ តស្មេតំ
 ភិក្ខុវេ អធិការណោ ចាជិកខ្ចំ ទីយត្ថាយ ទាត្ថាយ
 វាឡត្ថាយ សំវត្ថិស្សតិ ភិក្ខុ ច ន ជាសុំ
 វិហាស្សន្តិ ។ យស្មី ច ខោ ភិក្ខុវេ អធិការណោ
 ឧកតោវចីសំសារោ ទិដ្ឋិបលាសោ ចេតសោ អាយាតោ
 អប្បច្ចយោ អនភិវទ្ធិ អជ្ឈតំ ស្សបសន្តំ
 ហោតិ តស្មេតំ ភិក្ខុវេ អធិការណោ ចាជិកខ្ចំ
 ន ទីយត្ថាយ ទាត្ថាយ វាឡត្ថាយ សំវត្ថិស្សតិ
 ភិក្ខុ ច ជាសុំ វិហាស្សន្តិ ។

បុគ្គលវគ្គោ បរិមោ ^(២) ។

[៣០៩] ទ្វេហានិ ភិក្ខុវេ សុខានិ ។ កតហានិ ទ្វេ ។

១ ម. អវុបសត្តោ ។ ២ ឧ. បុគ្គលវគ្គោ ធម្មោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាជិកាយ ទុក្ខនិបាត

(៣០៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេចន្តរិយប្រព្រឹត្តទៅដោយចំណែក
 ពីរ (ការដេរតត្ថា) ការលើកកំពស់ដោយអំណាចទិដ្ឋិ ការចងចិត្តគំនុំ
 សេចក្តីថ្លឹងថ្លាចិត្ត សេចក្តីមិនត្រេកអរ ជាធម្មជាតិមិនស្ងប់រម្ងាប់ខាងក្នុង
 សន្តាន មានក្នុងអធិករណ៍ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុក្នុងអធិករណ៍
 នោះនឹងមានប្រាកដ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកាលវែងឆ្ងាយ ដើម្បីសេចក្តីរឹង
 រូស ដើម្បីសេចក្តីកោងកាចទាំងភិក្ខុទាំងឡាយ តំនៅមិនសប្បាយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែបើ វេចន្តរិយប្រព្រឹត្តទៅដោយចំណែកពីរ (ការដេរ
 តត្ថា) ការលើកកំពស់ដោយអំណាចទិដ្ឋិ ការចងចិត្តគំនុំ សេចក្តីថ្លឹងថ្លា
 ចិត្ត សេចក្តីមិនត្រេកអរ ជាធម្មជាតិស្ងប់រម្ងាប់ខាងក្នុងសន្តានហើយ មាន
 ក្នុងអធិករណ៍ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុក្នុងអធិករណ៍នោះនឹង
 មានប្រាកដ គឺនឹងមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកាលវែងឆ្ងាយ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស
 ដើម្បីសេចក្តីកោងកាច ពួកភិក្ខុក៏នឹងនៅបានសប្បាយ ។

ចប់ បុគ្គលវគ្គទី ១ ។

(៣០៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះ
 មានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ តើដូចម្តេច ។

ទុតិយបណ្ណសកេ សុខវិញ្ញា

ភិបាសុខញ្ច បព្វដ្ឋាសុខញ្ច ។ ឥមាធិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។ ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ
 ទ្ធិដ្ឋំ សុខាធិ យទិទំ បព្វដ្ឋាសុខន្តិ ។

[៣០០] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។ កតមាធិ
 ទ្វេ ។ កោមសុខញ្ច នេត្តម្មសុខញ្ច ។ ឥមាធិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។ ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ
 ឥមេសំ ទ្ធិដ្ឋំ សុខាធិ យទិទំ នេត្តម្មសុខន្តិ ។

[៣០១] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។ កតមាធិ
 ទ្វេ ។ ឧបដិសុខញ្ច ធិរុបដិសុខញ្ច ។ ឥមាធិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។ ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ
 ឥមេសំ ទ្ធិដ្ឋំ សុខាធិ យទិទំ ធិរុបដិសុខន្តិ ។

[៣០២] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។
 កតមាធិ ទ្វេ ។ សាសវញ្ច សុខំ

ទុតិយបណ្ណាសក សុខវត្ត

គឺសេចក្តីសុខរបស់គ្រហស្ថ ១ សេចក្តីសុខក្នុងបញ្ចជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បណ្ណាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខក្នុងបញ្ចជ្ជា⁺
 ប្រសើរជាង ។

[៣១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរ
 យ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ សេចក្តីសុខក្នុងកាម ១
 សេចក្តីសុខក្នុងនេកម្ម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ
 មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាសេចក្តីសុខទាំងពីរ
 យ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខក្នុងនេកម្មនេះ⁺ប្រសើរជាង ។

[៣១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរ
 យ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខប្រកបដោយ
 ទបធ័ក្កិលេស ១ សេចក្តីសុខមិនមានទបធ័ក្កិលេស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីសុខទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្ណាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខមិនមានទបធ័ក្កិលេស⁺
 ប្រសើរជាង ។

[៣១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរ
 យ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខមានភាសវៈ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

អនាសវញ្ច សុខំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
សុខាធិ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខាធិ
យទិទំ អនាសវសុខន្នំ ។

[៣០៣] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។
កតមាធិ ទ្វេ ។ សាមិសញ្ច សុខំ និរាមិសញ្ច
សុខំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។
ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខាធិ យទិទំ
និរាមិសំ សុខន្នំ ។

[៣០៤] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។ កតមាធិ
ទ្វេ ។ អរិយសុខញ្ច អនិរិយសុខញ្ច ។
ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។ ឯតទក្កំ
ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខាធិ យទិទំ អរិយសុខន្នំ ។

[៣០៥] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។
កតមាធិ ទ្វេ ។ កាយិកញ្ច សុខំ ចេតសិកញ្ច
សុខំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ទុក្ខនិបាត

សេចក្តីសុខមិនមានអាសវៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខមិនមានអាសវៈ⁺នុ៎ះប្រសើរជាង ។

(៣១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខប្រកបដោយ អាមិសៈ ១ សេចក្តីសុខមិនប្រកបដោយអាមិសៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខមិនប្រកបដោយ អាមិសៈ⁺នុ៎ះប្រសើរជាង ។

(៣១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះ មានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខរបស់ព្រះអរិយៈ ១ សេចក្តីសុខរបស់បុប្ផជន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខរបស់ព្រះអរិយៈ⁺នុ៎ះប្រសើរជាង ។

(៣១៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះ មានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ ១ សេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ សុខវគ្គោ

ឯតទន្តំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខានំ យទិទំ
 មេតសិកំ សុខន្នំ ។

[៣០៦] ទ្វេមាជិ ភិក្ខុវេ សុខានំ ។ កតមាជិ
 ទ្វេ ។ សប្បតិកញ្ច សុខំ និប្បតិកញ្ច សុខំ ។
 ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខានំ ។ ឯតទន្តំ
 ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខានំ យទិទំ និប្បតិកំ
 សុខន្នំ ។

[៣០៧] ទ្វេមាជិ ភិក្ខុវេ សុខានំ ។ កតមាជិ
 ទ្វេ ។ សាតសុខញ្ច ឧបេក្ខាសុខញ្ច ។ ឥមាជិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខានំ ។ ឯតទន្តំ ភិក្ខុវេ
 ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខានំ យទិទំ ឧបេក្ខាសុខន្នំ ។

[៣០៨] ទ្វេមាជិ ភិក្ខុវេ សុខានំ ។ កត-
 មាជិ ទ្វេ ។ សមាជិសុខញ្ច អសមាជិសុខញ្ច ។

ទុតិយបណ្ណាសក សុខវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខ
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តនេះប្រសើរជាង ។

[៣១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង។
សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខដែលមានបីតិ (សុខក្នុង
បឋមជ្ឈាននឹងទុតិយជ្ឈាន) ១ សេចក្តីសុខដែលឥតបីតិ (សុខក្នុងតតិ-
យជ្ឈាន នឹងចតុត្ថជ្ឈាន) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ
មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាសេចក្តីសុខទាំង
ពីរយ៉ាងនេះសេចក្តីសុខដែលឥតបីតិនេះប្រសើរជាង ។

[៣១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរ
យ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខប្រកបដោយ
សេចក្តីត្រេកអរ (សុខក្នុងឈានទាំង៣) ១ សេចក្តីសុខប្រកបដោយ
ទេវតា (សុខក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំង
ឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាសេចក្តីសុខ
ទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខប្រកបដោយទេវតានេះប្រសើរជាង ។

[៣១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមាន
ពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខមានសមាធិ
(អប្បនាសមាធិនឹងទេវចារសមាធិ) ១ សេចក្តីសុខមិនមានសមាធិ ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។ ឯតទន្តំ

ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខាធិ យទិទំ សមាធិសុខន្តិ ។

[៣១៩] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។ កត-

មាធិ ទ្វេ ។ សប្បតិការម្ពណាញ ធិប្បតិការម្ព-

ណាញ សុខំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ

សុខាធិ ។ ឯតទន្តំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខាធិ

យទិទំ ធិប្បតិការម្ពណំ សុខន្តិ ។

[៣២០] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ សុខាធិ ។ កតមាធិ

ទ្វេ ។ សាសារម្ពណាញ សុខំ ឧបេក្ការម្ពណាញ

សុខំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខាធិ ។

ឯតទន្តំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខាធិ យទិទំ

ឧបេក្ការម្ពណំ សុខន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរាជិកាយ ទុក្ខនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខមាន
 សមាធិន្ត្រប្រសើរជាង ។

[៣១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមាន
 ពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខរបស់
 បុគ្គលដែលមានបីតិជាអារម្មណ៍ (បឋមជ្ឈាននឹងទុតិយជ្ឈាន) ១ សេចក្តីសុខ
 របស់បុគ្គលឥតមានបីតិជាអារម្មណ៍ (តតិយជ្ឈាននឹងចតុត្ថជ្ឈាន) ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខ
 របស់បុគ្គលដែលឥតមានបីតិជាអារម្មណ៍ន្ត្រប្រសើរជាង ។

[៣២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះ មាន
 ពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខដែលមាន
 សេចក្តីត្រេអរជាអារម្មណ៍ ១ សេចក្តីសុខដែលមានទេវតាជាអារម្មណ៍ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខដែលមាន
 ទេវតាជាអារម្មណ៍ន្ត្រប្រសើរជាង ។

ទុតិយបណ្ណសកេ សនិមិត្តវគ្គោ

[៣២១] ទ្វេមាណិ ភិក្ខុវេ សុខានិ ។ តតមាណិ
 ទ្វេ ។ អរូទាម្ពណាញ សុខំ អរូទាម្ពណាញ សុខំ ។
 ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សុខានិ ។ ឯតទក្ខំ
 ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សុខានំ យទិទំ អរូទាម្ពណំ
 សុខន្នំ ។

សុខវគ្គោ ទុតិយោ ។

[៣២២] សនិមិត្តា ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបកា
 អកុសលា ធម្មា នោ អនិមិត្តា ។ តស្សេវ
 និមិត្តស្ស បហាថា ឯវន្តេ ចាបកា អកុសលា
 ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

[៣២៣] សនិទាថា ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបកា
 អកុសលា ធម្មា នោ អនិទាថា ។ តស្សេវ
 និទាទស្ស បហាថា ឯវន្តេ ចាបកា អកុសលា
 ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក សនិមិត្តវត្ថុ

[៣២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសុខពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីសុខដែលមានរូបជា ភារម្មណ៍ ១ សេចក្តីសុខដែលមិនមានរូបជា ភារម្មណ៍ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសុខទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាសេចក្តីសុខទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសុខដែលមិនមានរូបជា ភារម្មណ៍⁺នេះប្រសើរជាង ។

ចប់ សុខវត្ថុ ទី ២ ។

[៣២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយនិមិត្ត (ហេតុ) ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតនិមិត្តទេ ។ ព្រោះលះនិមិត្តនោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយនិទាន (ហេតុ) ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតនិទាន (ហេតុ) ទេ ។ ព្រោះលះនិទាននោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[៣២៤] សហេតុតោ ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបតោ
អតុសលា ធម្មា នោ អហេតុតោ ។ តស្សេវ
ហេតុស្ស បហាណ ឯវន្តេ ចាបតោ អតុសលា
ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

[៣២៥] សសង្ខារោ ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបតោ
អតុសលា ធម្មា នោ អសង្ខារោ ។ តេសំយេវ
សង្ខារោ បហាណ ឯវន្តេ ចាបតោ អតុសលា
ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

[៣២៦] សច្ច្នយោ ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបតោ
អតុសលា ធម្មា នោ អច្ច្នយោ ។ តស្សេវ
ច្ច្នយស្ស បហាណ ឯវន្តេ ចាបតោ អតុសលា
ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

[៣២៧] សក្កោ ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបតោ
អតុសលា ធម្មា នោ អក្កោ ។ តស្សេវ ភូមស្ស
បហាណ ឯវន្តេ ចាបតោ អតុសលា ធម្មា នោ
ហោន្តិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គុត្តរនិកាយ ទុក្ខនិបាត

[៣២៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតហេតុទេ ។ ព្រោះលះ ហេតុនោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយ ប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយសង្ខារ (គ្រឿងតាក់តែង) ទើបកើតឡើងបាន មិនមែន ឥតសង្ខារទេ ។ ព្រោះលះសង្ខារទាំងនោះចេញបាន ទើបអកុសល- ធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតបច្ច័យទេ ។ ព្រោះលះបច្ច័យនោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិន មានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣២៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយរូប ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតរូបទេ ។ ព្រោះលះ រូបនោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយ ប្រការយ៉ាងនេះ ។

ទុតិយបណ្ណសកោ សនិមិត្តវគ្គោ

[៣២៨] សវេទនា ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបកា
អកុសលា ធម្មា នោ អវេទនា ។ តស្សយេវ
វេទនាយ បហានា ឯវន្តេ ចាបកា អកុសលា ធម្មា
ន ហោន្តិតិ ។

[៣២៩] សសញ្ញា ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបកា
អកុសលា ធម្មា នោ អសញ្ញា ។ តស្សយេវ
សញ្ញាយ បហានា ឯវន្តេ ចាបកា អកុសលា
ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

[៣៣០] សវិញ្ញាណា ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ ចាបកា
អកុសលា ធម្មា នោ អវិញ្ញាណា ។ តស្សេវ
វិញ្ញាណស្ស បហានា ឯវន្តេ ចាបកា អកុសលា
ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

[៣៣១] សដ្ឋតារម្មណា ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈន្តិ
ចាបកា អកុសលា ធម្មា នោ អសដ្ឋតារម្មណា ។
តស្សេវ សដ្ឋតស្ស បហានា ឯវន្តេ ចាបកា
អកុសលា ធម្មា ន ហោន្តិតិ ។

សនិមិត្តវគ្គោ ភតិយោ ។

ទុតិយបណ្ណសក សនិមិត្តវគ្គ

[៣២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយវេទនា ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតវេទនាទេ ។ ព្រោះ លះវេទនានោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមាន ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣២៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយសញ្ញា ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតសញ្ញាទេ ។ ព្រោះលះសញ្ញានោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិន មានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ប្រកបដោយវិញ្ញាណ ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតវិញ្ញាណទេ ។ ព្រោះលះវិញ្ញាណនោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ មានសង្ខតធម៌ជាភារម្មណ៍ ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនឥតសង្ខតធម៌ជា ភារម្មណ៍ទេ ។ ព្រោះលះសង្ខតធម៌នោះចេញបាន ទើបអកុសលធម៌ ដ៏លាមកទាំងនោះ មិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[៣៣២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ
 ចេតោវិមុត្តិ ច បញ្ញាវិមុត្តិ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៣៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 បត្តាហោ ច អវិក្កោចោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៣៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 ឆាមញ្ច រូបញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៣៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៣៦] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 កវេទិន្និ ច វិកវេទិន្និ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិកាយ

[៣៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺចេតនាវិមុត្តិ (រួចស្រឡះចាកអាសវៈដោយ
 អវហត្តផលសមាធិ) ១ បញ្ញាវិមុត្តិ (រួចស្រឡះចាកអាសវៈដោយអវហត្ត-
 ផលបញ្ញា) ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីផ្សំផ្សងចិត្ត ១ សេចក្តីមិនពាយមាយ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺនាម ១ រូប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌
 ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺវិជ្ជា ១ វិមុត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺភវទិដ្ឋិ ១ វិភវទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ ធម្មវគ្គោ

[៣៣៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អហិរិកញ្ច អនោត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មាតិ ។

[៣៣៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 ហិរិ(១) ច ឥត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មាតិ ។

[៣៣៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 ទោវចស្សតា ច ចាបមិត្តតា ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៤០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 សោវចស្សតា ច កល្យាណមិត្តតា ច ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៤១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 ធាតុកុសលតា ច មនសិការកុសលតា ច ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក ធម្មវគ្គ

[៣៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនខ្មាសបាប១ សេចក្តីមិនខ្លាច
បាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីខ្មាសបាប ១ សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការធ្វើខ្លួនឱ្យគេប្រដៅបានដោយក្រ ១ ការ
មានមិត្តអាក្រក់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរ
យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការធ្វើខ្លួនឱ្យគេប្រដៅបានដោយនិយម ១ ការ
មានមិត្តល្អ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការឈ្លាសវៃក្នុងធាតុ ១ ការឈ្លាសវៃក្នុង
មនសិការ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[៣២២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។

អាមត្ថិត្យសលតា ច អាមត្ថិវដ្ឋានត្យសលតា ច ។

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

ធម្មត្ថោ បុត្ថោ ។

[៣២៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ កតមេ ទ្វេ ។

យោ ច អនាគតំ ភារំ វហតិ យោ ច អាគតំ

ភារំ ន វហតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពាលាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ ទុក្ខនិបាត

[៣៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការឈ្លាសវៃក្នុងអាបត្តិ(១)១ ការឈ្លាសវៃ
ក្នុងវិធីចេញចាកអាបត្តិ(២)១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ
មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ធម្មវគ្គទី ៤ ។

[៣៤៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក។
ជនពាលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺជនពាលតែងទទួលការដែលមិនទាន់មក
ដល់(៣)១ ជនពាលតែងមិនទទួលការដែលមកដល់ហើយ(៤)១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

១ ស្គាល់ច្បាស់លាស់នូវរាងអាបត្តិទាំង ៥ រាងឬទាំង ៧ រាង ។

២ ស្គាល់ច្បាស់លាស់ថាអាបត្តិនេះ បរិសុទ្ធដោយទេសនាវិធី អាបត្តិនេះ បរិសុទ្ធដោយកម្មវិបាក។
(អដ្ឋិកថា) ។

៣ បានដឹងការទាំង ១០ គឺបោសរោងឧបោសថ១ អនុប្រទីប ១ ដំកល់ទឹកឆាន់-ទឹកប្រើប្រាស់
១ ក្រាលរាសនៈ១ នាំធន្ទៈ១ នាំបារិសុទ្ធិ ១ ប្រាប់ផ្លូវ ១ រាប់ចំនួនកិក្ខុ ១ ឲ្យឧវាទនាងកិក្ខុនី ១
សំដែងបាតិមោក្ខ ១ ដាក់របស់ព្រះបរិវារមិនទាន់បានអាណាស្រាប់តែកិក្ខុថ្មីទៅធ្វើ ហៅថា
នាំការដែលមិនទាន់មកដល់ ។

៤ បានដឹងការទាំង ១០ របស់ព្រះបរិវារ ។ មិនធ្វើខ្លួនឯងឬមិនបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យធ្វើ ហៅថាមិន
នាំការដែលមកដល់ហើយ ។

ទុតិយបណ្ណសកេ ពាលវិគ្គា

(៣៤៤) ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 យោ ច អាគតំ ភារំ វហតិ យោ ច អនាគតំ
 ភារំ ន វហតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បណ្ឌិតាតិ ។

(៣៤៥) ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 យោ ច អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញំ យោ ច កប្បិយេ
 អកប្បិយសញ្ញំ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពាលាតិ ។

(៣៤៦) ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 យោ ច អកប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញំ យោ ច
 កប្បិយេ កប្បិយសញ្ញំ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 បណ្ឌិតាតិ ។

(៣៤៧) ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ យោ ច អនាបត្តិយា អាបត្តិសញ្ញំ

ទុតិយបណ្ណសក ពាលវគ្គ

[៣៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតតែងទទួលការដែលមកដល់
ហើយ(១)១ បណ្ឌិតមិនទទួលការដែលមិនទាន់មក(២)ដល់១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលនេះមានពីរពួក។ ជនពាលពីរ
ពួកតើដូចម្តេច។ គឺជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថា គួរក្នុងរបស់ដែលមិន(៣)
គួរ ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិនគួរក្នុងរបស់ដែល(៤)គួរ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួកតើដូចម្តេច។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនគួរក្នុងរបស់
ដែលមិនគួរ ១ បណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាគួរក្នុងរបស់ដែលគួរ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
ជនពាលពីរពួក តើដូចម្តេច។ គឺជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាមានអាបត្តិ

១-២ គ្រាន់តែជួយគ្នាទឹងពីក្នុងពាលវិញបុណ្ណោះ (ឧបោសថិក្ខន្ធក) ។
៣ សំគាល់ក្នុងសាច់ទាំង១០យ៉ាងមានសាច់បីហោជាដើមដែលមិនគួរឆាន់ថាសាច់គួរឆាន់វិញ ។
៤ សំគាល់ក្រៅពីសាច់ទាំង ១០ យ៉ាង មានសាច់ព្រលឹម សាច់ឆ្មាជាដើមដែលគួរឆាន់បាន
ថាមិនគួរឆាន់វិញ ។ (មើលសមុទ្ពានវារៈ បរិវារៈ ពិស្តារដាង) ។

ពុទ្ធសូតនិកាយ អង្គក្នុងនិកាយស្ស ទុកនិយមោ

យោ ច អាបត្តិយា អនាបត្តិសញ្ញា ។ ឥមេ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពាលាតិ ។

[៣៤៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ កតមេ ទ្វេ ។

យោ ច អនាបត្តិយា អនាបត្តិសញ្ញា យោ ច
អាបត្តិយា អាបត្តិសញ្ញា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
បណ្ឌិតាតិ ។

[៣៤៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ កតមេ ទ្វេ ។

យោ ច អធម្មេ ធម្មសញ្ញា យោ ច ធម្មេ អធម្ម-
សញ្ញា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពាលាតិ ។

[៣៥០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ កតមេ ទ្វេ ។

យោ ច អធម្មេ អធម្មសញ្ញា យោ ច ធម្មេ ធម្ម-
សញ្ញា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បណ្ឌិតាតិ ។

[៣៥១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ កតមេ

ទ្វេ ។ យោ ច អវិនយេ វិនយសញ្ញា

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិភាយ ទុក្ខនិច្ចាត

ក្នុងអនាបត្តិ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាឥតមានអាបត្តិក្នុងអនាបត្តិ១។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយ មានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតសំគាល់ថាឥតមានអាបត្តិក្នុងអនា-
បត្តិ ១ បណ្ឌិតតែងសំគាល់ថាមានអាបត្តិក្នុងអនាបត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ មានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៤៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
ជនពាលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាធម៌ក្នុងអធម៌១
ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាអធម៌ក្នុងធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ជនពាលទាំងឡាយ មានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាអធម៌ក្នុង
អធម៌ ១ បណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាធម៌ក្នុងធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ មានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៥១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
ជនពាលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាវិន័យក្នុង

ទុតិយបណ្ណាសកេ ពាលវគ្គោ

យោ ច វិនយេ អវិនយសញ្ញំ ។ ឥមេ ចោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ពាលាតិ ។

[៣៥២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ កតមេ
ទ្វេ ។ យោ ច អវិនយេ អវិនយសញ្ញំ យោ ច
វិនយេ វិនយសញ្ញំ ។ ឥមេ ចោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បណ្ឌិតាតិ ។

[៣៥៣] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា វឌ្ឍន្តិ ។ កត-
មេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច នក្កក្កទ្វាយិតតំ ក្កក្កទ្វា-
យតិ យោ ច ក្កក្កទ្វាយិតតំ ន ក្កក្កទ្វាយតិ ។
ឥមេសំ ចោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ អាសវា វឌ្ឍន្តិតិ ។

[៣៥៤] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិ ។
កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច នក្កក្កទ្វាយិតតំ ន
ក្កក្កទ្វាយតិ យោ ច ក្កក្កទ្វាយិតតំ ក្កក្កទ្វាយតិ ។
ឥមេសំ ចោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិតិ ។

ទុតិយបណ្ណាល័យ ពាលវត្ត

អវិន័យ ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាអវិន័យក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយ មានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៥២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាអវិន័យ
ក្នុងអវិន័យ ១ បណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថា វិន័យ ក្នុងវិន័យ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ មានពីរពួកនេះឯង ។

[៣៥៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែង
ចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលសង្ស័យ
នឹងរបស់ដែលមិនគួរសង្ស័យ ១ បុគ្គលដែលមិនសង្ស័យនឹងរបស់
ដែលគួរសង្ស័យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែង
ចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួកនេះឯង ។

[៣៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើន
ដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមិនសង្ស័យ
ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរសង្ស័យ ១ បុគ្គលសង្ស័យនឹងរបស់ដែលគួរសង្ស័យ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើនដល់បុគ្គល
ពីរពួកនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[៣៥៥] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា វុឡ្យន្តិ ។ កត-
មេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញា
យោ ច កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញា ។ ឥមេសំ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ អាសវា វុឡ្យន្តិ ។

[៣៥៦] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា ន វុឡ្យន្តិ ។
កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អកប្បិយេ អកប្បិយ-
សញ្ញា យោ ច កប្បិយេ កប្បិយសញ្ញា ។ ឥមេសំ
ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ អាសវា ន វុឡ្យន្តិ ។

[៣៥៧] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា វុឡ្យន្តិ ។
កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អនាបត្តិយា អាបត្តិសញ្ញា
យោ ច អាបត្តិយា អនាបត្តិសញ្ញា ។ ឥមេសំ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ អាសវា វុឡ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខទិបាត

[៣៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើន
 ដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តី
 សំគាល់ថាគួរក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិន
 គួរក្នុងរបស់ដែលគួរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែង
 ចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួកនេះឯង ។

[៣៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិន
 ចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តី
 សំគាល់ថាមិនគួរក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាគួរ
 ក្នុងរបស់ដែលគួរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិន
 ចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួកនេះឯង ។

[៣៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើនដល់
 បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថា
 អាបត្តិក្នុងអនាបត្តិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាអនាបត្តិ ក្នុងអាបត្តិ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួកនេះឯង ។

ទុតិយបណ្ណសក ពាលវគ្គោ

[៣៥៨] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិ ។

កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អនាបត្តិយា អនា-

បត្តិសញ្ញា យោ ច អាបត្តិយា អាបត្តិសញ្ញា ។

ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ ន វឌ្ឍន្តិ ។

[៣៥៩] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា វឌ្ឍន្តិ ។

កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អធម្មេ ធម្មសញ្ញា យោ

ច ធម្មេ អធម្មសញ្ញា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ

ទ្ធិន្នំ អាសវា វឌ្ឍន្តិ ។

[៣៦០] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិ ។

កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អធម្មេ អធម្មសញ្ញា យោ

ច ធម្មេ ធម្មសញ្ញា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ

ទ្ធិន្នំ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិ ។

ទុតិយបណ្ណសាសនា ពាលវគ្គ

[៣៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើន

ដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តី

សំគាល់ថាអនាបតិក្ខន្ធអនាបតិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថា អាបតិក្ខន្ធ

អាបតិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើនដល់

បុគ្គលពីរពួកនេះឯង ។

[៣៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើន

ដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តី

សំគាល់ថាធម្មិក្ខន្ធអធម្មិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាអធម្មិក្ខន្ធអធម្មិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួក

នេះឯង ។

[៣៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើន

ដល់បុគ្គលពីរពួក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសំ

គាល់ថា អធម្មិក្ខន្ធអធម្មិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាធម្មិក្ខន្ធអធម្មិ ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើនដល់បុគ្គលពីរពួកនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុក្ខនិបាតោ

[៣៦១] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា វឌ្ឍន្តិ ។ កតមេសំ
 ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អរិយេ វិនយសញ្ញំ យោ
 ច វិនយេ អរិយសញ្ញំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្ធិន្នំ អាសវា វឌ្ឍន្តិ ។

[៣៦២] ទ្ធិន្នំ ភិក្ខុវេ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិ ។
 កតមេសំ ទ្ធិន្នំ ។ យោ ច អរិយេ អរិយ-
 សញ្ញំ យោ ច វិនយេ វិនយសញ្ញំ ។ ឥមេសំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្នំ អាសវា ន វឌ្ឍន្តិ ។

ពាលវិញ្ញោ បញ្ចមោ ។

ទុក្ខិយោ បណ្ណាសកោ សមញ្ញោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិបាត

(៣៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើនដល់
 បុគ្គលព័រពួក ។ បុគ្គលព័រពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់
 ថាវិន័យកងវិន័យ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាវិន័យកងវិន័យ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើនដល់បុគ្គលព័រពួក
 នេះឯង ។

(៣៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើន
 ដល់បុគ្គលព័រពួក ។ បុគ្គលព័រពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមានសេចក្តី
 សំគាល់ថាវិន័យកងវិន័យ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ថាវិន័យកង
 វិន័យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ តែងមិនចំរើនដល់
 បុគ្គលព័រពួកនេះឯង ។

ចប់ ពាលវគ្គទី ៥ ។

ចប់ ទុតិយបណ្ណសាសនា ។

តតិយបណ្ណសកោ

[៣៦៣] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ អាសា ទុប្បជហា ។
កតមា ទ្វេ ។ លាភាសា ច ដីវិតាសា ច ។
ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អាសា ទុប្បជហាតិ ។

[៣៦៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា ទុល្លភា
លោកស្មី ។ កតមេ ទ្វេ ។ យោ ច បុព្វការី
យោ ច កតញ្ច កតវេទី ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ បុគ្គលា ទុល្លភា លោកស្មិន្តិ ។

[៣៦៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា ទុល្លភា លោកស្មី ។
កតមេ ទ្វេ ។ តិគ្គោ ច តប្បតា ច ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បុគ្គលា ទុល្លភា លោកស្មិន្តិ ។

[៣៦៦] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា ទុត្តប្បយា ។
កតមេ ទ្វេ ។ យោ ច លទ្ធិំ លទ្ធិំ វិគ្គិបតិ
យោ ច លទ្ធិំ លទ្ធិំ វិស្សជ្ជេតិ ។

តតិយបណ្ណាល័យ

[៣៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រាថ្នាពីរយ៉ាងនេះដែល
បុគ្គលលះបានដោយកម្រ ។ សេចក្តីប្រាថ្នាពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ
ប្រាថ្នាលោក ១ ប្រាថ្នាជីវិត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រាថ្នា
ពីរយ៉ាងនេះ បុគ្គលលះបានដោយកម្រ ។

[៣៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ រកបានដោយ
កម្រក្នុងលោក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលដែលធ្វើទុក្ខបក្សា
ទុកមុន ១ បុគ្គលដឹងទុក្ខបក្សាដែលគេធ្វើហើយធ្វើតបវិញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ រកបានដោយកម្រក្នុងលោក ។

[៣៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះរកបានដោយ
កម្រក្នុងលោក ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលអ្នកឆ្កែត (ព្រះ
ពុទ្ធព្រះបច្ចេកពុទ្ធនឹងព្រះវិណាស្រ៣) ១ បុគ្គលអ្នកឱ្យគេឆ្កែត (ព្រះអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ រកបាន
ដោយកម្រក្នុងលោក ។

[៣៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះគេឱ្យឆ្កែតបាន
ដោយកម្រ ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលចេះតែលាក់ទុករបស់
ដែលបានមក ១ បុគ្គលដែលកញ្ឆោតកញ្ឆោយរបស់ដែលរកបានមក ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បុគ្គលា ទុត្តប្បយាតិ ។

[៣៦៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា សុតប្បយា ។

កតមេ ទ្វេ ។ យោ ច លទ្ធ�ំ លទ្ធ�ំ ន និក្ខិបតិ

យោ ច លទ្ធ�ំ លទ្ធ�ំ ន វិស្សន្នេតិ ។ ឥមេ

ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បុគ្គលា សុតប្បយាតិ ។

[៣៦៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បច្ចយា រាគស្ស ឧប្បា-

នាយ ។ កតមេ ទ្វេ ។ សុភនិមិត្តញ្ច អយោ-

និសោ ច មនសិការោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ

បច្ចយា រាគស្ស ឧប្បនាយាតិ ។

[៣៦៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បច្ចយា នោសស្ស

ឧប្បនាយ ។ កតមេ ទ្វេ ។ បដិយនិមិត្តញ្ច

អយោនិសោ ច មនសិការោ ។ ឥមេ ខោ

ភិក្ខុវេ ទ្វេ បច្ចយា នោសស្ស ឧប្បនាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ទុតនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ គេឲ្យឆ្អែតបានដោយកម្រ ។

(៣៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ គេឲ្យឆ្អែតបានដោយងាយ ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមិនលាក់ទុករបស់ដែលរកបានមក ១ បុគ្គលមិនកញ្ជះកញ្ជាយរបស់ដែលរកបានមក ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពីរពួកនេះ គេឲ្យឆ្អែតបានដោយងាយ ។

(៣៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យរក្សាភ័ក្ត្រឡើង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសុភវិនិច្ឆ័យ ១ អយោនិសោមនសិការ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យរក្សាភ័ក្ត្រឡើង ។

(៣៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យទោសៈភ័ក្ត្រឡើង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺបដិយវិនិច្ឆ័យ ១ អយោនិសោមនសិការ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យទោសៈភ័ក្ត្រឡើង ។

តតិយបណ្ណសកោ អាសាវត្ថា

[៣៧០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បច្ចុយា មិច្ឆាទិដ្ឋិយា
 ឧប្បាទាយ ។ កតមេ ទ្វេ ។ បរតោ ច យោសោ
 អយោនិសោ ច មនសិការោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ បច្ចុយា មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ឧប្បាទាយាតិ ។

[៣៧១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បច្ចុយា សម្មាទិដ្ឋិយា
 ឧប្បាទាយ ។ កតមេ ទ្វេ ។ បរតោ ច យោសោ
 យោនិសោ ច មនសិការោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ បច្ចុយា សម្មាទិដ្ឋិយា ឧប្បាទាយាតិ ។

[៣៧២] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ អាបត្តិយោ ។ កតមា
 ទ្វេ ។ លហុកា ច អាបត្តិ កុកា ច អាបត្តិ ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អាបត្តិយោតិ ។

[៣៧៣] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ អាបត្តិយោ ។ កតមា
 ទ្វេ ។ ទុដ្ឋល្លា ច អាបត្តិ អទុដ្ឋល្លា ច អាបត្តិ ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អាបត្តិយោតិ ។

តតិយបណ្ណាសក អាសាវត្ថុ

(៣៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យមិច្ឆាទិដ្ឋកើតឡើង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសូរសំឡេងគឺកកង អំពីសំណាក់អ្នកដទៃ (ការស្តាប់អសន្ទម្ម) ១ អរយានិសោមនសិការ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យមិច្ឆាទិដ្ឋកើតឡើង ។

(៣៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យសម្មាទិដ្ឋកើតឡើង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច គឺសូរសំឡេងអំពីសំណាក់អ្នកដទៃ (ការស្តាប់ព្រះសន្ទម្ម) ១ យោនិសោមនសិការ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ជាបច្ច័យដើម្បីនាំឲ្យសម្មាទិដ្ឋកើតឡើង ។

(៣៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ អាបត្តិពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺលហុកាបត្តិ ១ គរុកាបត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

(៣៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ អាបត្តិពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺទុដ្ឋលាបត្តិ (អាបត្តិថ្ងៃសតិបាវដកសង្ឃទិសេស) ១ អទុដ្ឋលាបត្តិ (អាបត្តិមិនថ្ងៃសតិអាបត្តិទាំង ៥ កង) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[៣៧៤] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ អាបត្តិយោ ។ កតតមា
ទ្វេ ។ សាវសេសា ច អាបត្តិ អនវសេសា ច
អាបត្តិ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អាបត្តិយោតិ ។

អាសាវត្តោ បរិមោ ។

[៣៧៥] សទ្ធា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ សម្មា
អាយាធម្មានោ អាយាធម្មេយ្យ តាធិសោ ហោមិ
យាធិសា សាវបុត្តមោក្កល្យាណតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ
តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ភិក្ខុនំ យទិទំ
សាវបុត្តមោក្កល្យាណតិ ។

[៣៧៦] សទ្ធា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ឯវំ សម្មា អាយា-
ធម្មានោ អាយាធម្មេយ្យ តាធិសា ហោមិ យាធិសា
ខេមា ច ភិក្ខុនំ ឧប្បលាវណ្ណា ចាតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ
តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ភិក្ខុនំ
យទិទំ ខេមា ច ភិក្ខុនំ ឧប្បលាវណ្ណា ចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ទុកនិព្វាត

[៣៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
អាបត្តិពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសាវសេសាបត្តិ (អាបត្តិទាំង ៥ កង) ១
អនវសេសាបត្តិ (អាបត្តិបារាជិក) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំង
ឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ អាសាវត្ថទី ១ ។

[៣៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានសង្ខារ កាលបើបន់
ស្រន់ដោយប្រពៃ គប្បីបន់ស្រន់យ៉ាងនេះថា ព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះមោគ្គ-
ល្លានមានសភាពយ៉ាងណា អាត្មាអញ សូមឲ្យមានសភាពដូច្នោះដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័បុត្តនឹងមោគ្គល្លាននេះ ជាជញ្ជីងជាខ្នាតនៃពួក
ភិក្ខុ ជាសាវិការបស័ត្តថាគត ។

[៣៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីជាអ្នកមានសង្ខារ កាលបើ
បន់ស្រន់ដោយប្រពៃ គប្បីបន់ស្រន់យ៉ាងនេះថា ខេមាភិក្ខុនីក្តី ឡឡលវណ្ណា
ភិក្ខុនីក្តីមានសភាពយ៉ាងណា អាត្មាអញ សូមឲ្យមានសភាពដូច្នោះដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខេមាភិក្ខុនីនេះក្តី ឡឡលវណ្ណាភិក្ខុនីនេះក្តី ជាជញ្ជីង
ជាខ្នាតនៃពួកភិក្ខុនី ជាសាវិការបស័ត្តថាគត ។

គតិយបណ្ណសិក្ខា អាយាធនវិគ្គោ

[៣៧៧] សទ្ធា ភិក្ខុវេ ឧទាសកោ ឯវំ
 សម្មា អាយាធនា អាយាធម្ម តាទិសោ ហោមិ
 យាទិសោ ចិត្តោ ច កហបតិ ហត្ថកោ ច អាឡុក្ក-
 កោតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ តុលា ឯតំ បមាណំ មម
 សាវកានំ ឧទាសកានំ យទិទំ ចិត្តោ ច កហបតិ
 ហត្ថកោ ច អាឡុក្កកោតិ ។

[៣៧៨] សទ្ធា ភិក្ខុវេ ឧទាសកោ ឯវំ សម្មា
 អាយាធនា អាយាធម្ម តាទិសោ ហោមិ
 យាទិសោ ខុដ្ឋត្ថកា ច ឧទាសកោ វេឡុក្កក្លាតិយា ច
 នន្ទមាតាតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ តុលា ឯតំ បមាណំ
 មម សាវកានំ ឧទាសកានំ យទិទំ ខុដ្ឋត្ថកា ច
 ឧទាសកោ វេឡុក្កក្លាតិយា ច នន្ទមាតាតិ ។

[៣៧៩] ទ្វីហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បវិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ
 បរិហរតិ សាវដ្ឋោច ហោតិ សាឡុដ្ឋោ វិញ្ញានំ
 ពហុញ្ច អប្បញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេហិ ទ្វីហិ ។

តតិយបណ្ណសក អាយាចនវិគ្គ

[៣៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុបាសកជាអ្នកមានសទ្ធា កាល
 បើបន់ស្រន់ដោយប្រពៃ គប្បីបន់ស្រន់យ៉ាងនេះថា ចិត្តគហបតីក្តី ហត្ថក-
 អាឡវ៉កគហបតីក្តី មានសភាពយ៉ាងណា អាត្មាអញ សូមឲ្យមាន
 សភាពដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តគហបតីនេះក្តី ហត្ថក-
 អាឡវ៉កគហបតីនេះក្តី ជាដង្ហើមជាខ្នាតនៃពួកទុបាសក ជាសាវ័ក
 របស់គាត់ ។

[៣៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុបាសិកាជាអ្នកមានសទ្ធា កាល
 បើបន់ស្រន់ដោយប្រពៃ គប្បីបន់ស្រន់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំផ្អាកទុបាសិកាក្តី
 វេទ្យកណ្តកិយានន្ទមាតាក្តី មានសភាពយ៉ាងណា អាត្មាអញ សូមឲ្យមាន
 សភាពដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំផ្អាកទុបាសិកានេះក្តី វេទ្យកណ្ត
 កិយានន្ទមាតានេះក្តី ជាដង្ហើម ជាខ្នាតនៃពួកទុបាសិកា ជាសាវ័ករបស់
 គាត់ ។

[៣៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាល មិនឈ្វេសវៃ
 ជាអសប្បុរស ប្រកបដោយធម៌ពីរ យ៉ាង តែងរក្សាខ្លួន
 ដែលខ្លួនដឹកតាស់រំលង កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកប្រកប
 ដោយទោសផង ប្រកបដោយដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង
 តែងបាននូវបាបច្រើនផង ។ ធម៌ទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស ទុកនិពតោ

អនុវិច្ឆ បរិយោគាហេត្វា អវណ្ណារហស្ស វណ្ណំ
 ភាសតិ អនុវិច្ឆ បរិយោគាហេត្វា វណ្ណារហស្ស
 អវណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិហិ ធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បវិសោ
 ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហារតិ សាវដ្ឋោ ច ហោតិ
 សានុវដ្ឋោ វិញ្ញំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ ។
 ទ្ធិហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ បណ្ឌិតោ
 ព្យត្តោ សប្បវិសោ អត្តតំ អនុបហតំ អត្តានំ
 បរិហារតិ អនុវដ្ឋោ ច ហោតិ អនុវដ្ឋោ វិញ្ញំ
 ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ ។ តតមេហិ ទ្ធិហិ ។
 អនុវិច្ឆ បរិយោគាហេត្វា អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ
 ភាសតិ អនុវិច្ឆ បរិយោគាហេត្វា វណ្ណារហស្ស
 វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិហិ
 ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បវិសោ
 អត្តតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហារតិ អនុវដ្ឋោ ច
 ហោតិ អនុវដ្ឋោ វិញ្ញំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ទុកនិបាត

គឺមិនពិចារណា មិនរំពឹងឲ្យជ្រៅ ស្រាប់តែសរសើរគុណរបស់បុគ្គលមិនគួរ
សរសើរ ១ មិនពិចារណា មិនរំពឹងឲ្យជ្រៅ ស្រាប់តែពោលទោសរបស់
បុគ្គលគួរសរសើរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនឈ្លាសវៃជា
អសប្បុរស ប្រកបដោយធម៌ពិរយាងនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនដឹកគាស់
រំលើងកំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយ
ដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបាបច្រើនផង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតជាអ្នកឈ្លាសវៃ ជាសប្បុរសប្រកបដោយធម៌ពិរ
យាង តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានដឹកគាស់កំចាត់គុណចោលចេញ ជា
អ្នកមិនប្រកបដោយទោសផង មិនមានដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង
តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ ធម៌ពិរយាង តើដូចម្តេច ។ គឺពិចារណា
រំពឹងឲ្យជ្រៅ ទើបពោលទោសរបស់បុគ្គលគួរពោលទោស ១ ពិចារណា
រំពឹងឲ្យជ្រៅ ទើបសរសើរគុណរបស់បុគ្គលគួរសរសើរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បណ្ឌិតជាអ្នកឈ្លាសវៃ ជាសប្បុរសប្រកបដោយធម៌ពិរ
យាងនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានដឹកគាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ
ជាអ្នកមិនប្រកបដោយទោសផង មិនមានដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំង
ឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។

គតិយបណ្ណាសកេ អាយាចនវត្តោ

[៣៨០] ទ្វីបិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បវិសោ ខតំ ឧបហតំ
 អត្តានំ បរិហាតិ សាវដ្ឋោ ច ហោតិ សានុវដ្ឋោ
 វិញ្ញានំ ពហុញ្ច អប្បញ្ចំ បសវតិ ។ កតមេហិ
 ទ្វីបិ ។ អននុវិច្ឆ អបរិយោគាហេត្វា អប្បសា-
 ននីយេ ហំនេ បសានំ ឧបនិសេតិ អននុវិច្ឆ
 អបរិយោគាហេត្វា បសាននីយេ ហំនេ អប្បសានំ
 ឧបនិសេតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វីបិ ធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បវិសោ ខតំ
 ឧបហតំ អត្តានំ បរិហាតិ សាវដ្ឋោ ច ហោតិ
 សានុវដ្ឋោ វិញ្ញានំ ពហុញ្ច អប្បញ្ចំ បសវតិ ។ ទ្វីបិ
 ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ(១)
 សប្បវិសោ អត្តតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហាតិ
 អនុវដ្ឋោ ច ហោតិ អនុវដ្ឋោ វិញ្ញានំ ពហុញ្ច
 បញ្ចំ បសវតិ ។ កតមេហិ ទ្វីបិ ។

គតិយបណ្ណសក អាយាចនវគ្គ

(៣៨០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនឈ្លាសវៃ ជា
 អសប្បុរសប្រកបដោយធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាង តែងរក្សាខ្លួន ដែលខ្លួនបាន
 ដឹកគាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកប
 ដោយជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបាបដ៏ច្រើនផង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺមិនពិចារណា មិនរំពឹងឲ្យជ្រៅ ស្រាប់តែ
 បណ្តុះសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងហេតុដែលមិនគួរជ្រះថ្លា មិនពិចារណា មិន
 រំពឹងឲ្យជ្រៅ ស្រាប់តែបណ្តុះសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាក្នុងហេតុដែលគួរជ្រះថ្លា ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនឈ្លាសវៃ ជាអសប្បុរស ប្រកប
 ដោយធម៌ទាំងពីរយ៉ាងនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនដឹកគាស់ កំចាត់គុណ
 ចោលចេញ ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយជំនឿលនៃអ្នក
 ប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបាបដ៏ច្រើនផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្ឌិតជាអ្នកឈ្លាសវៃ ជាសប្បុរស ប្រកបដោយធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាង
 តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានដឹកគាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកមិន
 មានទោសផង មិនមានជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែង
 បាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

អនុវិច្ឆ បរិយោកាហេត្វា អប្បសាទនីយេ ឋានេ
 អប្បសាទំ ឧបទំសេតិ អនុវិច្ឆ បរិយោកាហេត្វា
 បសាទនីយេ ឋានេ បសាទំ ឧបទំសេតិ ។ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិហិ ធម្មហិ សមដ្ឋាកតោ បណ្ឌិតោ
 ព្យតោ សប្បវិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ
 បរិហារតិ អនុវដ្ឋោ ច ហោតិ អនុវដ្ឋោ វិញ្ញានំ
 ពហុញ្ច បុញ្ចំ បសវតីតិ ។

[៣៨០] ទ្ធិសុ ភិក្ខុវេ មិន្ទាបដិបដ្ឋមាធនោ
 ពាលោ អព្យតោ អសប្បវិសោ ខតំ ឧបហតំ
 អត្តានំ បរិហារតិ សាវុដ្ឋោ ច ហោតិ សាវុដ្ឋោ
 វិញ្ញានំ ពហុញ្ច អបុញ្ចំ បសវតី ។ កតមេសុ ខោ
 ទ្ធិសុ ។ មាតវិ ច បិតវិ ច ។ ឥមេសុ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្ធិសុ មិន្ទាបដិបដ្ឋមាធនោ ពាលោ អព្យតោ
 អសប្បវិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហារតិ សាវុដ្ឋោ
 ច ហោតិ សាវុដ្ឋោ វិញ្ញានំ ពហុញ្ច អបុញ្ចំ បសវតី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ទុកនិបាត

គឺពិចារណា រំពឹងឲ្យជ្រៅ ទើបបណ្តុះសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាក្នុងហេតុដែលមិនគួរ
 ជ្រះថ្លា ១ ពិចារណារំពឹងឲ្យជ្រៅ ទើបបណ្តុះសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងហេតុដែល
 គួរជ្រះថ្លា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកឈ្លាសវៃ ជាអសប្បុរស
 ប្រកបដោយធម៌ពីរយ៉ាងនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានដឹកគាស់កំចាត់
 គុណចោលចេញ ជាអ្នកមិនមានទោសផង មិនមានជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញ
 ទាំងឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។

[៣៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនឈ្លាសវៃ ជា
 អសប្បុរស កាលប្រតិបត្តិខុស ក្នុងបុគ្គលពីរពួក តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួន
 បានដឹកគាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង
 ប្រកបដោយជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបាបដ៏ច្រើន
 ផង ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺមាតា ១ បិតា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនឈ្លាសវៃ ជាអសប្បុរស កាលប្រតិបត្តិ
 ខុស ក្នុងបុគ្គលពីរពួកនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនដឹកគាស់ កំចាត់គុណ
 ចោលចេញ ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ជាអ្នកប្រកបដោយ
 ជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបាបដ៏ច្រើនផង ។

គតិយបណ្ណសកោ អាយាធនវត្តោ

ទ្វីសុ ភិក្ខុវេ សម្មាបដិបដ្ឋមាលោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ
 សប្បវិសោ អក្ខតំ អនុ ហតំ អត្តានំ បរិហារតិ
 អនុវដ្ឋោ ច ហោតិ អនុវដ្ឋោ វិញ្ញំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ
 បសវតិ ។ កតមេសុ ទ្វីសុ ។ មាតវិ ច បិតវិ ច ។
 ឥមេសុ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វីសុ សម្មាបដិបដ្ឋមាលោ
 បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បវិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ
 អត្តានំ បរិហារតិ អនុវដ្ឋោ ច ហោតិ អនុវដ្ឋោ
 វិញ្ញំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតីតិ ។

[៣៨២] ទ្វីសុ ភិក្ខុវេ មិច្ឆាបដិបដ្ឋមាលោ
 ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បវិសោ ខតំ ឧបហតំ
 អត្តានំ បរិហារតិ សាវដ្ឋោ ច ហោតិ សាវដ្ឋោ
 វិញ្ញំ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេសុ
 ទ្វីសុ ។ តថាគតេ ច តថាគតសាវតេ ច ។
 ឥមេសុ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វីសុ មិច្ឆាបដិបដ្ឋមាលោ ពាលោ
 អព្យត្តោ អសប្បវិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហារតិ

តតិយបណ្ណាសក អាហារធនវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតជាអ្នកល្ងាសវៃ ជាសប្បុរសប្រតិបត្តិត្រូវក្នុង
 បុគ្គលតិរព្វក តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានដឹកតាស់ កំចាត់គុណចោល
 ចេញ ជាអ្នកមិនមានទោសផង ជាអ្នកមិនមានដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញ
 ទាំងឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ បុគ្គលតិរព្វក តើដូច
 ម្តេច ។ គឺមាតា ១ បិតា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតជាអ្នក
 ល្ងាសវៃ ជាសប្បុរសប្រតិបត្តិត្រូវ ក្នុងបុគ្គលតិរព្វកនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែល
 ខ្លួនមិនបានដឹកតាស់កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកមិនមានទោសផងជាអ្នក
 មិនមានដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង។

[៣៨២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនល្ងាសវៃ ជា
 អសប្បុរស ប្រតិបត្តិខុស ក្នុងបុគ្គលតិរព្វក តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនដឹក
 តាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកប
 ដោយដំនៀលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបាបដ៏ច្រើនផង ។
 បុគ្គលតិរព្វក តើដូចម្តេច ។ គឺព្រះតថាគត ១ សាវករបស់ព្រះតថាគត ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមិនល្ងាសវៃ ជាអសប្បុរសប្រតិបត្តិខុស
 ក្នុងបុគ្គលតិរព្វកនេះតែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនដឹកតាស់កំចាត់គុណចោលចេញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ទុកនិយោកោ

សារវដ្ឋោ ច ហោតិ សានុវដ្ឋោ វិញ្ញាណំ ពហុញ្ញ
 អប្បញ្ញំ បសាវតិ ។ ទ្វីសុ ភិក្ខុវេ សម្មាបដិ-
 បជ្ជមានោ បណ្ឌិតោ ព្យតោ សប្បវិសោ អក្ខតំ
 អនុបហតំ អត្តានំ បរិហាវតិ អនុវដ្ឋោ ហោតិ
 អនុវដ្ឋោ វិញ្ញាណំ ពហុញ្ញ បញ្ញំ បសាវតិ ។
 កតមេសុ ទ្វីសុ ។ តថាគតេ ច តថាគតសារវកេ
 ច ។ ឥមេសុ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វីសុ សម្មាបដិបជ្ជ-
 មានោ បណ្ឌិតោ ព្យតោ សប្បវិសោ អក្ខតំ
 អនុបហតំ អត្តានំ បរិហាវតិ អនុវដ្ឋោ ច ហោតិ
 អនុវដ្ឋោ វិញ្ញាណំ ពហុញ្ញ បញ្ញំ បសាវតិ ។

[៣៨៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ

ទ្វេ ។ សច្ចត្តវេទានញ្ច ន ច តិញ្ចំ លោកេ

ឧបាទិយតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ ទុកនិយាត

ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតជាអ្នកល្ងាសវៃ ជាសប្បុរសប្រតិបត្តិត្រូវ ក្នុងបុគ្គលពីរពួកតែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានជីកគាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកមិនមានទោសផង មិនមានជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ បុគ្គលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺព្រះតថាគត ១ សាវករបស់ព្រះតថាគត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតជាអ្នកល្ងាសវៃ ជាសប្បុរសប្រតិបត្តិត្រូវ ក្នុងបុគ្គលពីរពួកនេះ តែងរក្សាខ្លួនដែលខ្លួនមិនបានជីកគាស់ កំចាត់គុណចោលចេញ ជាអ្នកមិនមានទោសផង មិនមានជំនឿលនៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង តែងបាននូវបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។

(៣៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការជំរះចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផ្លូវផង ១ មិនប្រកាន់មាំមួនអ្វីបន្តិចបន្តួចក្នុងលោក(១) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

១ បុព្វភារម្មណ៍ទាំង ៦ មានរូបារម្មណ៍ជាដើម មិនកាន់យករាម្មណ៍ណាមួយឡើយ ។ (អដ្ឋកថា) ។

គតិយបណ្ណាសកេ វាសវត្តោ

[៣៨៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 កោណោ ច ឧបនាហោ ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៣៨៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 កោណីនយោ ច ឧបនាហាវីនយោ ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

អាយាធនវត្តោ ទុតិយោ ។

[៣៨៦] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ ធានាធិ ។ កតមាធិ
 ទ្វេ ។ អាមិសធានញ្ច ធម្មធានញ្ច ។ ឥមាធិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធានាធិ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ
 ធានាធិ យទិទំ ធម្មធានន្តិ ។

[៣៨៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ យាតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសយាតោ ច ធម្មយាតោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ យាតា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ យាតាធិ
 យទិទំ ធម្មយាតាតិ ។

តតិយបណ្ណាសក ទានវត្ថុ

[៣៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីក្រោធ ១ ចង់គំនុំ ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការកំចាត់សេចក្តីក្រោធ ១ កំចាត់បង្ខំនូវ
គំនុំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ អាយាចនវត្ថុទី ២ ។

[៣៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទានទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ទានពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអាមិសទាន ១ ធម្មទាន ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ទានទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បណ្តាទានពីរយ៉ាងនេះ ធម្មទាននុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៣៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបូជាទាំងឡាយនេះ មាន
ពីរយ៉ាង ។ ការបូជាពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការបូជាដោយ
អាមិសៈ ១ ការបូជាដោយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបូជាទាំង
ឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការបូជា
ទាំងពីរយ៉ាងនេះ ការបូជាដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយ្យ ទុកនិបាតោ

[៣៨៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ចាតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសច្ចាតោ ច ធម្មច្ចាតោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ចាតា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ ចាតានំ
 យទិទំ ធម្មច្ចាតោតិ ។

[៣៨៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បរិច្ចាតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសបរិច្ចាតោ ច ធម្មបរិច្ចាតោ ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិច្ចាតា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ
 បរិច្ចាតានំ យទិទំ ធម្មបរិច្ចាតោតិ ។

[៣៩០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ភោតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសភោតោ ច ធម្មភោតោ ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ភោតា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ
 ភោតានំ យទិទំ ធម្មភោតោតិ ។

[៣៩១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ សម្ពោតា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសសម្ពោតោ ច ធម្មសម្ពោតោ ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ សម្ពោតា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ
 ទ្ធិន្នំ សម្ពោតានំ យទិទំ ធម្មសម្ពោតោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ ទុក្ខនិច្ចាត

[៣៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចាតៈទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង។
ចាតៈពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអាមិសចាតៈ១ ធម្មចាតៈ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ចាតៈទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បណ្តា ចាតៈទាំងពីរយ៉ាងនេះ ធម្មចាតៈនុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៣៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិច្ចាគទាំងឡាយនេះមាន
ពីរយ៉ាង ។ ការបរិច្ចាគពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអាមិសបរិច្ចាគ១ ធម្ម-
បរិច្ចាគ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិច្ចាគមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា បរិច្ចាគពីរយ៉ាងនេះ ធម្មបរិច្ចាគនុ៎ះប្រសើរជាង។

[៣៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភោគៈទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ភោគៈពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអាមិសភោគៈ១ ធម្មភោគៈ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភោគៈទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ភោគៈពីរយ៉ាងនេះ ធម្មភោគៈនុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៣៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់ទាំងឡាយនេះមាន
ពីរយ៉ាង ។ ការប្រើប្រាស់ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺប្រើប្រាស់
អាមិសៈ ១ ប្រើប្រាស់ធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់ទាំង
ឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការប្រើ
ប្រាស់ពីរយ៉ាងនេះ ការប្រើប្រាស់ធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

គតិយបណ្ណសកេ ទានវគ្គោ

[៣៩២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ សំវិភាតា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ អាមិសសំវិភាតោ ច ធម្មសំវិភាតោ ច ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សំវិភាតា ។ ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ
 ទ្ធិន្នំ សំវិភាតានំ យទិទំ ធម្មសំវិភាតោតិ ។

[៣៩៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ សង្កហា ។ កតមេ ទ្វេ។
 អាមិសសង្កហោ ច ធម្មសង្កហោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ សង្កហា ។ ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ
 សង្កហានំ យទិទំ ធម្មសង្កហោតិ ។

[៣៩៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អនុគ្គហា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ អាមិសានុគ្គហោ ច ធម្មានុគ្គហោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អនុគ្គហា ។ ឯតទត្ថំ ភិក្ខុវេ
 ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ អនុគ្គហានំ យទិទំ ធម្មានុគ្គហោតិ ។

តតិយបណ្ណសក ទានវិគ្គ

[៣៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែករំលែកទាំងឡាយនេះ មានពីរយ៉ាង ។ ការចែករំលែកពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការចែក រំលែកតាមសៈ១ ការចែករំលែកធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែក រំលែកទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការចែករំលែកពីរយ៉ាងនេះ ការចែករំលែកធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៣៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសង្គ្រោះទាំងឡាយនេះ មានពីរយ៉ាង ។ ការសង្គ្រោះពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសង្គ្រោះដោយ តាមសៈ១ សង្គ្រោះដោយធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសង្គ្រោះ ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការ សង្គ្រោះពីរយ៉ាងនេះ ការសង្គ្រោះដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៣៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីអនុគ្រោះទាំងឡាយនេះ មានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីអនុគ្រោះពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអនុគ្រោះ ដោយតាមសៈ១ អនុគ្រោះដោយធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី អនុគ្រោះទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា សេចក្តីអនុគ្រោះពីរយ៉ាងនេះ អនុគ្រោះដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុខិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

[៣៧៥] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ អនុកម្មា ។ កតមា ទ្វេ ។
 អាមិសានុកម្មា ច ធម្មានុកម្មា ច ។ ឥមា ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ អនុកម្មា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ
 ទ្ធិន្នំ អនុកម្មានំ យទិទំ ធម្មានុកម្មាតិ ។

ទានត្ថោ ភតិយោ ។

[៣៧៦] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ សន្តារា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសសន្តារោ ច ធម្មសន្តារោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ សន្តារា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ
 សន្តារានំ យទិទំ ធម្មសន្តារោតិ ។

[៣៧៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ បដិសន្តារា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អាមិសប្បដិសន្តារោ ច ធម្មប្បដិសន្តារោ ច ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បដិសន្តារា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ
 ទ្ធិន្នំ បដិសន្តារានំ យទិទំ ធម្មប្បដិសន្តារោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ ទុក្ខនិបាត

[៣៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីអាសូរទាំងឡាយនេះមាន
 ពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីអាសូរពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអាសូរដោយ
 ភាមិសៈ១ អាសូរដោយធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីអាសូរ
 ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តី
 អាសូរទាំងពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីអាសូរដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

ចប់ ទានវគ្គទី ៣ ។

[៣៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរក់ទាក់ទាំងឡាយនេះ មាន
 ពីរយ៉ាង ។ ការរក់ទាក់ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការរក់ទាក់ដោយ
 ភាមិសៈ១ ការរក់ទាក់ដោយធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរក់ទាក់
 មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាការរក់ទាក់
 ពីរយ៉ាងនេះ ការរក់ទាក់ដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៣៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសន្ធាៈទាំងឡាយនេះ មាន
 ពីរយ៉ាង ។ បដិសន្ធាៈពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺបដិសន្ធាៈដោយ
 ភាមិសៈ១ បដិសន្ធាៈដោយធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិសន្ធាៈ
 មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាបដិសន្ធាៈទាំងពីរ
 យ៉ាងនេះ បដិសន្ធាៈដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

គតិយបណ្ណសកេ សន្តវត្តោ

[៣៩៨] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ ឯសនា ។ កកតមា ទ្វេ ។
 អាមិសេសនា ច ធម្មេសនា ច ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ ឯសនា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ
 ឯសនានំ យទិទំ ធម្មេសនាតិ ។

[៣៩៩] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិយេសនា ។ កកតមា
 ទ្វេ ។ អាមិសបរិយេសនា ច ធម្មបរិយេសនា ច ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិយេសនា ។ ឯតទក្កំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិយេសនានំ យទិទំ ធម្មបរិ-
 យេសនាតិ ។

[៤០០] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បរិយេដ្ឋិយោ ។ កកតមា
 ទ្វេ ។ អាមិសបរិយេដ្ឋិ ច ធម្មបរិយេដ្ឋិ ច ។
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បរិយេដ្ឋិយោ ។ ឯតទក្កំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បរិយេដ្ឋិនំ យទិទំ
 ធម្មបរិយេដ្ឋិតិ ។

តតិយបណ្ណសក សន្តារវត្ត

[៣៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះ មានពីរយ៉ាង ។
 ការស្វែងរកពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការស្វែងរកតាមសៈ ១
 ការស្វែងរកធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរក មានពីរយ៉ាង
 នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការស្វែងរកទាំងពីរយ៉ាងនេះ
 ការស្វែងរកធម៌⁺នុះប្រសើរជាង ។

[៣៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកស្វែងទាំងឡាយនេះ មាន
 ពីរយ៉ាង ។ ការស្វែងរកពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការស្វែងរកតាមសៈ ១
 ការស្វែងរកធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកទាំងឡាយមានពីរ
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការស្វែងរកពីរយ៉ាងនេះ
 ការស្វែងរកធម៌⁺នុះប្រសើរជាង ។

[៤០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការត្រាច់រកទាំងឡាយនេះ មានពីរ
 យ៉ាង ។ ការត្រាច់រកពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការត្រាច់រកតាមសៈ ១ ការ
 ត្រាច់រកធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការត្រាច់រកទាំងឡាយមានពីរ
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា ការត្រាច់រកពីរយ៉ាងនេះ
 ការត្រាច់រកធម៌⁺នុះប្រសើរជាង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ទុកនិយោកោ

[២០០] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ បូជា ។ កតមា ទ្វេ ។
 អាមិសបូជា ច ធម្មបូជា ច ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ បូជា ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ បូជានំ
 យទិនំ ធម្មបូជាតិ ។

[២០២] ទ្វេមាទិ ភិក្ខុវេ អតិថេយ្យានិ ។ កត-
 មាទិ ទ្វេ ។ អាមិសាតិថេយ្យញ្ច ធម្មាតិថេយ្យញ្ច ។
 ឥមាទិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ អតិថេយ្យានិ ។ ឯតទក្កំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាសំ ទ្ធិន្នំ អតិថេយ្យានំ យទិនំ ធម្មាតិ-
 ថេយ្យន្តិ ។

[២០៣] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ ឥទ្ធិយោ ។ កតមា
 ទ្វេ ។ អាមិសឥទ្ធិ ច ធម្មឥទ្ធិ ច ។ ឥមា ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ឥទ្ធិយោ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ
 ទ្ធិន្នំ ឥទ្ធិនំ យទិនំ ធម្មឥទ្ធិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ទុកនិបាត

[៤០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បូជាទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 បូជាពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺភាមិសបូជា ១ ធម្មបូជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បូជាទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្តាបូជាពីរយ៉ាងនេះ ធម្មបូជា⁺នុ៎ះប្រសើរជាង ។

[៤០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទានដើម្បីក្រៀវទាំងឡាយនេះមាន
 ពីរយ៉ាង ។ ទានដើម្បីក្រៀវពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺទានដើម្បីក្រៀវ
 ដោយភាមិសៈ ១ ទានដើម្បីក្រៀវដោយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទានដើម្បីក្រៀវទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្តាទានដើម្បីក្រៀវពីរយ៉ាងនេះ ទានដើម្បីក្រៀវ ដោយធម៌⁺នុ៎ះ
 ប្រសើរជាង ។

[៤០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយនេះ
 មានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីសម្រេចពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តី
 សម្រេចដោយភាមិសៈ ១ សេចក្តីសម្រេចដោយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសម្រេចពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសម្រេច
 ដោយធម៌⁺នុ៎ះប្រសើរជាង ។

គតិយបណ្ណាសកេ សន្តាវត្តោ

[២០៤] ទ្វេមា ភិក្ខុវេ វុឡិយោ ។ កតមា
 ទ្វេ ។ អាមិសវុឡិ ច ជម្មវុឡិ ច ។ ឥមា ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ វុឡិយោ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមាសំ
 ទ្ធិន្នំ វុឡិវំ យទិទំ ជម្មវុឡិវតិ ។

[២០៥] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ រតនាធិ ។ កតមាធិ
 ទ្វេ ។ អាមិសរតនញ្ច ជម្មរតនញ្ច ។ ឥមាធិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ រតនាធិ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ
 ទ្ធិន្នំ រតនាធិ យទិទំ ជម្មរតនន្តិ ។

[២០៦] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ សន្និចយោ ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ អាមិសសន្និចយោ ច ជម្មសន្និចយោ ច ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ សន្និចយោ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ
 ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ សន្និចយោធិ យទិទំ ជម្មសន្និចយោវតិ ។

[២០៧] ទ្វេមាធិ ភិក្ខុវេ វេប្បល្លាធិ ។ កតមាធិ
 ទ្វេ ។ អាមិសវេប្បល្លញ្ច ជម្មវេប្បល្លញ្ច ។

តតិយបណ្ណាសក សន្តរវត្ត

(៤០៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនទាំងឡាយនេះមាន
ពីរយ៉ាង ។ សេចក្តីចំរើនពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីចំរើនដោយ
អាមិសៈ១ សេចក្តីចំរើនដោយធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
ចំរើនទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា
សេចក្តីចំរើនពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីចំរើនដោយធម៌នុ៎ះប្រសើរជាង ។

(៤០៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រតនៈទាំងឡាយនេះ មានពីរ
យ៉ាង ។ រតនៈពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺអាមិសរតនៈ១ ធម្មរតនៈ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រតនៈទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តារតនៈពីរយ៉ាងនេះ ធម្មរតនៈនុ៎ះប្រសើរជាង ។

(៤០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសន្សំទាំងឡាយនេះ មានពីរ
យ៉ាង ។ ការសន្សំពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការសន្សំអាមិសៈ១ ការ
សន្សំធម៌១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសន្សំទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះ
ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាការសន្សំពីរយ៉ាងនេះ ការសន្សំធម៌
នុ៎ះប្រសើរជាង ។

(៤០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសម្បូរណ៍នេះមានពីរយ៉ាង ។ សេចក្តី
សម្បូរណ៍ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសម្បូរណ៍អាមិសៈ១ សម្បូរណ៍ធម៌១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ទុរនិបាតោ

ឥមា និ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ វេបុល្លានំ ។ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ
ឥមេសំ ទ្ធិន្នំ វេបុល្លានំ យទិទំ ធម្មវេបុល្លន្តំ ។

សន្តវរោ ចតុញោ ។

[៤០៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សមាបត្តិកុសលតា ច សមាបត្តិវដ្តានកុសលតា
ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤០៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
អាជ្ឈវញ្ច មន្តវញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤១០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
ខន្តិ ច សោវន្តំ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤១១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សាខល្យញ្ច បដិសន្ធារោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ធម្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ទុក្ខនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសម្បូរណ៍ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាសេចក្តីសម្បូរណ៍ពីរយ៉ាងនេះ សេចក្តីសម្បូរណ៍
 ធម៌ខ្ពង់ប្រសើរជាង ។

ចប់ សន្តវត្តទី ៤ ។

[៤០៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការឈ្លាសវៃក្នុងសមាបត្តិ ១ ការឈ្លាសវៃ
 ក្នុងកិច្ចចេញចាកសមាបត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ
 មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺភាពនៃចិត្តត្រង់ ១ ភាពនៃចិត្តទន់ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺខន្តិ ១ សោរច្ចៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
 ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសំដីពីរោះ ១ ការទទួលរកតែ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

គតិយបណ្ណាសកេ សមាបត្តិវគ្គោ

[៤០២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
អវិហឹសា ច សោចេយ្យញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤០៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
ឥន្ទ្រិយេសុ អគ្គត្ថាតា ច កោជនេ អមត្តញ្ញា
ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤០៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តាតា ច កោជនេ មត្តញ្ញា ច ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤០៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
បដិសម្ពាទពលញ្ច ការាពលញ្ច ។ ឥមេ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤០៦] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សតិពលញ្ច សមាធិពលញ្ច^(១) ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ធម្មាតិ ។

១ ឋ. ការាពលញ្ច ។

តតិយបណ្ណាសក សមាបត្តិវគ្គ

[៤១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនបៀតបៀន ១ សេចក្តីស្អាត ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរ
យ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការមិនរក្សាព្វារក្នុងឥន្ទ្រិយ១
ការមិនស្គាល់ប្រមាណក្នុងកោដន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង
ឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការរក្សាព្វារក្នុងឥន្ទ្រិយ១ការស្គាល់ប្រមាណ
ក្នុងកោដន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺកំឡាំងពិចារណា ១ កំឡាំងការវិនា ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះ មានពីរ
យ៉ាង ។ ធម៌ទាំងពីរតើដូចម្តេច ។ គឺកំឡាំងស្មារតី ១ កំឡាំង
សមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ទុរនិបាតោ

[៤១៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សមថោ ច វិបស្សនា ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤១៨] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សីលវិបត្តិ ច ទិដ្ឋិវិបត្តិ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤១៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សីលសម្មទា ច ទិដ្ឋិសម្មទា ច ។ ឥមេ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤២០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
សីលវិសុទ្ធិ ច ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[៤២១] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ ច យថា ទិដ្ឋិស្ស ច បណ្ឌិតំ ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ទុក្ខនិបាត

[៤១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះ មានពីរយ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសមថៈ១ វិបស្សនា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសីលវិបត្តិ១ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសីលសម្បទា១ ទិដ្ឋិសម្បទា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសីលវិសុទ្ធិ១ ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីបរិសុទ្ធិដោយទិដ្ឋិ ១ សេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដែលមានទិដ្ឋិដ៏សមគួរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

តតិយបណ្ណសកោ សមាបត្តិវត្តោ

[២២២] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 អសន្តដ្ឋិតា ច កុសលេសុ ធម្មេសុ អប្បដិវាណ័តា
 ច បដានស្មី ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មាតិ ។

[២២៣] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 មុដ្ឋស្សច្ចញ្ច អសម្បជញ្ញញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មាតិ ។

[២២៤] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្វេ ។
 សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មាតិ ។

សមាបត្តិវត្តោ បញ្ចមោ ។

តតិយោ បណ្ណសកោ សមញ្ញោ ។

គតិយបណ្ណាសក សមាបត្តិវគ្គ

[៤២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។

ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនសន្តោសក្នុងពួកកុសលធម៌ ១

មិនគុញទ្រាន់ក្នុងការព្យាយាម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ

មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។

ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការភ្លេចស្មារតី ១ សេចក្តីមិនក្រក់ខ្លួន ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។

ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសតិ ១ សម្បជញ្ញៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សមាបត្តិវគ្គ ទី ៥ ។

ចប់ គតិយបណ្ណាសក ។

បណ្ណសកាសដ៏ហ័ព ស្រីត្រា
១០១

[២២៥] ទ្រូមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ ទ្រូ ។
កោដោ ច ឧបនាហោ ច... មក្ខោ ច បដ្ឋាសោ
ច... ឥស្សោ ច មច្ឆរិយញ្ច... មាយា ច សាវេយ្យញ្ច...
អហិរិកញ្ច អនោត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្រូ ធម្មាតិ ។

[២២៦] ទ្រូមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ។ កតមេ
ទ្រូ ។ អកោដោ ច អនុបនាហោ ច... អមក្ខោ ច
អបដ្ឋាសោ ច... អឥស្សោ ច អមច្ឆរិយញ្ច... អមាយា
ច អសាវេយ្យញ្ច... ហិរិ ច ឧត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ ទ្រូ ធម្មាតិ ។

[២២៧] ទ្ធិហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ទុក្ខំ
វិហរតិ ។ កតមេហិ ទ្ធិហិ ។ កោដេន ច ឧបនា-
ហេន ច... មក្ខេន ច បដ្ឋាសេន ច... ឥស្សេយ
ច មច្ឆរិយេន ច... មាយាយ ច សាវេយ្យេន ច...
អហិរិកេន ច អនោត្តប្បេន ច ។ ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្ធិហិ ធម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ទុក្ខំ វិហរតិ ។

ពួកសូត្រដែលមិនបានសង្ខេបក្នុងបណ្ណាសក

[៤២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីក្រោធ ១ ចង្អុល ១... លុបគុណ ១
លើកកំពស់ ១... ឫស្សា ១ កំណាញ់ ១... លាក់ពុត ១ អ្នកអាន ១...
មិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មានពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង ។
ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនក្រោធ ១ មិនចង្អុល ១... មិន
លុបគុណ ១ មិនលើកកំពស់ ១... មិនឫស្សា ១ មិនកំណាញ់
១... មិនលាក់ពុត ១ មិនអ្នកអាន ១... សេចក្តីខ្មាសបាប ១
សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ មាន
ពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៤២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ពីរយ៉ាង
តែនៅជាទុក្ខ ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីក្រោធ ១
ចង្អុល ១... លុបគុណ ១ លើកកំពស់ ១... ឫស្សា ១ កំណាញ់ ១...
លាក់ពុត ១ អ្នកអាន ១... មិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មិនមាន
សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ទាំង
ពីរយ៉ាងនេះ តែនៅជាទុក្ខ ។

បណ្ណាសកសង្គហិត សុត្តន្ត

[២២៨] ទ្វីហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ
 សុខំ វិហរតិ ។ កតមេហិ ទ្វីហិ ។ អកោដេន ច
 អនុបនាហេន ច... អមត្តោ ច អបធុរសោ ច...
 អនិស្សាយ ច អមច្ឆរិយេន ច... អមាយាយ ច
 អសាថេយ្យេន ច... ហិរិយា ច ឥត្ថប្បេន ច ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វីហិ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ
 សុខំ វិហរតីតិ ។

[២២៩] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តុស្ស ភិក្ខុនោ
 បរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។ កោដោ
 ច ឧបនាហោ ច... មត្តោ ច បធុរសោ ច...
 ឥស្សោ ច មច្ឆរិយញ្ច... មាយា ច សាថេយ្យញ្ច...
 អហិរិកញ្ច អនោត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 ធម្មា សេត្តុស្ស ភិក្ខុនោ បរិហានាយ សំវត្ថន្តីតិ ។

[២៣០] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តុស្ស ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ ទ្វេ ។ អកោដោ
 ច អនុបនាហោ ច... អមត្តោ ច អបធុរសោ ច...

ពួកសូត្រមិនបានសង្គ្រោះក្នុងបណ្ណាសក

[៤២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ពីរយ៉ាង
 តែងនៅជាសុខ ។ ធម៌ទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនក្រោធ ១
 មិនចង់គំនុំ១... មិនលុបគុណ ១ មិនលើកកំពស់ ១... មិនឫស្សា ១
 មិនកំណាញ់ ១... មិនលាក់ពុត ១ មិនអួតអាង ១... សេចក្តី
 ខ្មាសបាប ១ សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
 ប្រកបដោយធម៌ពីរយ៉ាងនេះ តែងនៅជាសុខ ។

[៤២៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាងនេះ តែង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសាបសូន្យនៃសេដ្ឋកិច្ច ។ ធម៌ទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។
 គឺសេចក្តីក្រោធ ១ ចង់គំនុំ ១... លុបគុណ ១ លើកកំពស់ ១...
 ឫស្សា ១ កំណាញ់ ១... លាក់ពុត ១ អួតអាង ១... មិនមានសេចក្តី
 ខ្មាសបាប ១ មិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌
 ទាំងពីរយ៉ាងនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសាបសូន្យនៃសេដ្ឋកិច្ច ។

[៤៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយពីរយ៉ាងនេះ តែងប្រ-
 ព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសាបសូន្យនៃសេដ្ឋកិច្ច ។ ធម៌ទាំងពីរយ៉ាងតើដូចម្តេច ។
 គឺសេចក្តីមិនក្រោធ ១ មិនចង់គំនុំ ១... មិនលុបគុណ ១ មិនលើកកំពស់ ១...

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយ ទុក្ខនិយាយោ

អនិស្សា ច អមច្ឆរិយញ្ច... អមាយា ច អសារេយ្យញ្ច...

ហិរិ ច ឥត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
ធម្មា សេត្តស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិតិ ។

[២៣០] ទ្វិហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
យថាកតំ និក្ខិតោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ
ទ្វិហិ ។ កោដេន ច ឧបនាហេន ច... មក្ខេន
ច បឡាសេន ច... ឥស្សាយ ច មច្ឆរិយេន ច...
មាយាយ ច សារេយ្យេន ច... អហិរិកេន ច
អនោត្តប្បេន ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វិហិ ធម្មេហិ
សមន្នាគតោ យថាកតំ និក្ខិតោ ឯវំ និរយេតិ ។

[២៣២] ទ្វិហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
យថាកតំ និក្ខិតោ ឯវំ សក្កេ ។ កតមេហិ
ទ្វិហិ ។ អកោដេន ច អនុបនាហេន ច...
អមក្ខេន ច អបឡាសេន ច ... អនិស្សាយ ច
អមច្ឆរិយេន ច ... អមាយាយ ច អសារេយ្យេន
ច... ហិរិយា ច ឥត្តប្បេន ច ។ ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្វិហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាកតំ
និក្ខិតោ ឯវំ សក្កេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធិកាយ ទុពនិបាត

មិនឫស្សា ១ មិនកំណាញ់ ១ ... មិនលាក់ពុត ១ មិនអ្នកភាង ១ ...
សេចក្តីខ្មាសបាប ១ សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ធម៌ព័រយ៉ាងនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យនៃសេចក្តីភ័យ ។

[៤៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ព័រយ៉ាង
នឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនរកដូចគេយកទៅទំលាក់ចោល ។ ធម៌ព័រយ៉ាង តើដូច
ម្តេច ។ គឺសេចក្តីក្រោធទមិនចង់ទុំ...លុបគុណ១ លើកកំពស់១...ឫស្សា
១កំណាញ់១... លាក់ពុត១អ្នកភាង១...មិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មិន
មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយ
ធម៌ព័រយ៉ាងនេះ នឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនរកដូចជាគេយកទៅទំលាក់ចោល។

[៤៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ព័រយ៉ាង នឹង
ទៅកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដកល់ទុក ។ ធម៌ព័រយ៉ាង
តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនក្រោធទមិនចង់ទុំ...មិនលុបគុណ ១ មិន
លើកកំពស់១...មិនឫស្សា១មិនកំណាញ់១... មិនលាក់ពុត១មិនអ្នកភាង
១... សេចក្តីខ្មាសបាប ១ សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ព័រយ៉ាងនេះ នឹងទៅកើតក្នុងស្ថាន
សួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដកល់ទុក ។

បណ្ណសកសង្គហិតា សុត្តន្ត

(៤៣៣) ធូរិយំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 ឥនេកក្ខោ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អនាយំ
 ទុក្ខតិ វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ ។ កតមេហិ
 ធូរិយំ ។ កោដេន ច ឧបនាហេន ច ... មក្ខេន ច
 បឡាសេន ច ... ឥស្សយ ច មច្ឆរិយេន ច ...
 មាយាយ ច សាវេយ្យេន ច ... អហិរិកេន ច
 អនោត្តប្បេន ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធូរិយំ
 ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ឥនេកក្ខោ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា អនាយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ ។

(៤៣៤) ធូរិយំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 ឥនេកក្ខោ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុក្ខតិ
 សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ កតមេហិ ធូរិយំ ។
 អកោដេន ច អនុបនាហេន ច ... អមក្ខេន ច
 អបឡាសេន ច ... អនិស្សយ ច អមច្ឆរិយេន ច ...
 អមាយាយ ច អសាវេយ្យេន ច ... ហិរិយា ច
 ឧត្តប្បេន ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធូរិយំ ធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ ឥនេកក្ខោ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុក្ខតិ សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។

ពួកសូត្រមិនបានសង្គ្រោះក្នុងបណ្ណសារ

[៤៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ប្រកប
 ដោយធម៌ពីរយ៉ាង លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍ទៅកើតក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តី
 ក្រោធ ១ ចង់គំនុំ ១... លុបគុណ ១ លើកកំពស់ ១... ឫស្សា ១
 កំណាញ់ ១... លាក់ពុត ១ អួតអាង ១... មិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១
 មិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុង
 លោកនេះ ប្រកបដោយធម៌ទាំងពីរយ៉ាងនេះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់
 ទៅ វេមន៍ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។

[៤៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ប្រកប
 ដោយធម៌ពីរយ៉ាង លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍ទៅកើតក្នុង
 សុគតិសួគ៌ទៅលោក ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនក្រោធ ១
 មិនចង់គំនុំ ១... មិនលុបគុណ ១ មិនលើកកំពស់ ១... មិនឫស្សា ១
 មិនកំណាញ់ ១... មិនលាក់ពុត ១ មិនអួតអាង ១... សេចក្តីខ្មាសបាប ១
 សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 ប្រកបដោយធម៌ពីរយ៉ាងនេះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍
 ទៅកើតក្នុងសុគតិសួគ៌ទៅលោក ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គរនិកាយស្ស ទុក្ខនិពាហេ

[៤៣៥] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា អកុសលា ... ទ្វេមេ
 ភិក្ខុវេ ធម្មា កុសលា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា
 សាវជ្ជា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា អនវជ្ជា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ
 ធម្មា ទុក្ខទ្រយា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សុខ-
 ទ្រយា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ទុក្ខវិចារកា... ទ្វេមេ
 ភិក្ខុវេ ធម្មា សុខវិចារកា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា
 សព្វាបដ្ឋា... ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា អព្វាបដ្ឋា ។ កតមេ
 ទ្វេ ។ អកោដោ ច អនិច្ចរិយោ ច... អមក្ខោ ច
 អបដ្ឋាសោ ច... អនិស្សា ច អមច្ឆរិយញ្ច... អមាយា
 ច អសារេយ្យញ្ច... ហិរិ ច ធិត្តប្បញ្ច ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធម្មា អព្វាបដ្ឋាតិ(១) ។

[៤៣៦] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អត្តវសេ បដិច្ច
 តថាគតេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ។
 កតមេ ទ្វេ ។ សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃដាសុ-
 តាយ... ទុម្ពដ្ឋនំ បុគ្គលានំ ជិត្តហាយ

១ ម. និមស្មី បរិយោសានេ កោធបេយ្យលញ្ច អកុសលបេយ្យលញ្ច វិក្កោ
 សោឡសមោតិ ធាហិ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ទុកនិបាត

[៤៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះជាអកុសល...ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះជាអកុសល...ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ប្រកបដោយទោស...ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះមិនមានទោស...ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះជាគ្រឿងចំរើនសេចក្តីទុក្ខ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះជាគ្រឿងចំរើនសេចក្តីសុខ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះមានផលជាទុក្ខ...ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះមានផលជាសុខ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ប្រកបដោយព្យាបាទ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះមិនប្រកបដោយព្យាបាទ ។ ធម៌ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីមិនក្រោធទ មិនចងកំនុំទ... មិនលុបគុណទ មិនលើកកំពស់ទ... មិនឫស្យាទមិនកំណាញ់ទ... មិនលាភពុត ទមិនអួតអាង ទ... សេចក្តីខ្ជាសបាបទ សេចក្តីខ្ជាចបាប ទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ មិនប្រកបដោយព្យាបាទឡើយ ។

[៤៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគត បញ្ចត្តសិទ្ធិបទដល់សាវ័កទាំងឡាយ ព្រោះការស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ពីរយ៉ាងនេះ ។ អំណាចប្រយោជន៍ពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ទ ដើម្បីនៅសប្បាយនៃសង្ឃ ទ ... ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនមានសេចក្តីអធិន្យាស ទ

បណ្ណាសកាសង្គហិតា សុត្តន្ត

មេសាលានំ ភិក្ខុនំ ជាសុរិយារាម... ទិដ្ឋធម្មីកានំ
 អាសវនំ សំវរាយ សម្បរាយីកានំ អាសវនំ
 បដិយាតាយ... ទិដ្ឋធម្មីកានំ វេរនំ សំវរាយ សម្បរ-
 យីកានំ វេរនំ បដិយាតាយ... ទិដ្ឋធម្មីកានំ
 វជ្ជានំ សំវរាយ សម្បរាយីកានំ វជ្ជានំ
 បដិយាតាយ... ទិដ្ឋធម្មីកានំ ភយានំ សំវរាយ
 សម្បរាយីកានំ ភយានំ បដិយាតាយ... ទិដ្ឋធម្មីកានំ
 អត្យសលានំ ធម្មានំ សំវរាយ សម្បរាយីកានំ
 អត្យសលានំ ធម្មានំ បដិយាតាយ... ភិហីនំ អនុ-
 កម្មយ ចាប័ច្ឆានំ^(១) បត្តបច្ឆេនាយ... អប្បសន្នានំ
 បសាទាយ បសន្នានំ ភិយ្យភាវាយ... សទ្ធម្ម-
 ដ្ឋិភិយា វិនយានុក្កហាយ ។ ឆមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ
 អត្តវេស បដិច្ច តថាគតេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ
 បញ្ចត្ថនំ ។

ពួកសុត្រមិនបានសង្គ្រោះក្នុងបណ្ណាសក

ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលនៃភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់...
 ដើម្បីរកកំរើននូវអាសវៈទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្នដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវៈទាំង
 ឡាយ ក្នុងខាងមុខ...ដើម្បីរកកំរើននូវព្យាវទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្នដើម្បីកំ
 ចាត់បង់នូវព្យាវទាំងឡាយក្នុងខាងមុខ...ដើម្បីរកកំរើននូវទោសទាំងឡាយ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នដើម្បីកំចាត់បង់នូវទោសទាំងឡាយ ក្នុងខាងមុខ...
 ដើម្បីរកកំរើននូវភ័យទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្នដើម្បីកំចាត់បង់នូវភ័យទាំង
 ឡាយក្នុងខាងមុខ...ដើម្បីរកកំរើននូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងខាងមុខ...ដើម្បីអនុគ្រោះ
 ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយដើម្បីផ្តាច់បង់នូវពួកនៃភិក្ខុមានប្រាថ្នាដ៏លាមក
 ដើម្បីដឹកនាំជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងដើម្បី
 ដឹកនាំជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង
 ដើម្បីដកល់មាំនៃព្រះសទ្ធម្ម(១) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ(២) ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត បញ្ញត្តិសិទ្ធិក្លាបទដល់សាវ័កទាំងឡាយ
 ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំងពីរយ៉ាងនេះ ។

១ បាននិយាយព្រះសទ្ធម្ម២ យ៉ាង ធម្មបរិយត្តិសទ្ធម្ម១ បដិបត្តិសទ្ធម្ម ១ អធិកម្មសទ្ធម្ម ឬបដិវេទ-
 សទ្ធម្ម ១ ។

២ ដើម្បីទំនុកបំរុងគាំទ្រដល់វិន័យ ៤ យ៉ាង គឺសមិទ្ធិវិន័យ បានដល់ការសង្គ្រម
 ញាណនិព្វាន...១ បញ្ចានវិន័យ បានដល់ការលះទុច្ចរិត លះធម៌ផែលក្ខលះ...១ សមបិ-
 វិន័យ បានដល់សមិទ្ធិទាំង៦ យ៉ាង១ បញ្ញត្តិវិន័យ បានដល់សិក្ខាបទដែលជាអសាធារណៈទ្រង់
 បញ្ញត្តិមិនឲ្យទៅដល់ភិក្ខុនីដឹង១។ បឋមសមន្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ទុក្ខនិព្វានោ

[៤៣៧] ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អត្តវសេ បដិច្ច តថា-
 ភតេន សាវកានំ ចាតិមោក្ខំ បញ្ញត្តំ... ចាតិ-
 មោក្ខន្តេសា បញ្ញត្តា... ចាតិមោក្ខជ្ជបដំ បញ្ញត្តំ...
 បវាណា បញ្ញត្តា... បវាណាវេបដំ បញ្ញត្តំ...
 តជ្ជនីយកម្មំ បញ្ញត្តំ... និយស្សកម្មំ បញ្ញត្តំ...
 បញ្ញាជនីយកម្មំ បញ្ញត្តំ... បដិសារណីយកម្មំ បញ្ញត្តំ...
 ឧត្តេបនីយកម្មំ បញ្ញត្តំ... បវាសនានំ បញ្ញត្តំ...
 មូលាយប្បដិកស្សនំ បញ្ញត្តំ... មាណសនានំ បញ្ញត្តំ...
 អញ្ញានំ បញ្ញត្តំ... ឧសារណំ(១) បញ្ញត្តំ... និស្សារណំ(២)
 បញ្ញត្តំ... ឧបសម្បទា បញ្ញត្តា... ញតិកម្មំ បញ្ញត្តំ...
 ញតិទុតិយកម្មំ បញ្ញត្តំ... ញតិបតុតកម្មំ បញ្ញត្តំ...
 អប្បញ្ញត្ត បញ្ញត្តំ... បញ្ញត្ត អប្បញ្ញត្តំ... សម្មាវិន-
 យោ បញ្ញត្តោ... សតិវិនយោ បញ្ញត្តោ... អម្បឡវិនយោ
 បញ្ញត្តោ... បដិញ្ញាតករណំ បញ្ញត្តំ... យេកុយ្យសិកា
 បញ្ញត្តា... តស្សចាបិយសិកា បញ្ញត្តា... តិណ-
 វត្តារកោ បញ្ញត្តោ ។ កតមេ ទ្វេ ។ សង្ឃសុដ្ឋតាយ
 សង្ឃដាសុតាយ... ទុក្ខជនំ បុគ្គលានំ និក្ខយាយ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ទុពនិបាត

[៤៣៧] មាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត បញ្ញត្តបាតិមោក្ខដល់សាវក
 ទាំងឡាយ...បញ្ញត្តបាតិមោក្ខទេស ... បញ្ញត្តការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ...
 បញ្ញត្តបវរណា ... បញ្ញត្តការបញ្ឈប់បវរណា ... បញ្ញត្តផន្ទីយកម្ម...
 បញ្ញត្តនិយស្សកម្ម...បញ្ញត្តបញ្ជាផន្ទីយកម្ម...បញ្ញត្តបដិសារណីយកម្ម ...
 បញ្ញត្តទុក្ខបន្ថយកម្ម...បញ្ញត្តការឱ្យបរិវាស...បញ្ញត្តការទាញអន្តរាបត្តិមក
 ដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ...បញ្ញត្តការឱ្យមានត្ត ... បញ្ញត្តអនាទិ ... បញ្ញត្តឧសារ-
 ណកម្ម...បញ្ញត្តនិស្សារណកម្ម...បញ្ញត្តទុបសម្បទា...បញ្ញត្តញ្ញត្តិកម្ម...
 បញ្ញត្តញ្ញត្តិទុតិយកម្ម ... បញ្ញត្តញ្ញត្តិចត្តកម្ម... បញ្ញត្តកងសិក្ខាបទដែល
 មិនទាន់បញ្ញត្ត ... បញ្ញត្តថែមកងសិក្ខាបទដែលបានបញ្ញត្តរួចហើយ ...
 បញ្ញត្តសមធាវិន័យ... បញ្ញត្តសត្វវិន័យ... បញ្ញត្តអម្បឡវិន័យ ...
 បញ្ញត្តបដិញ្ញាតករណៈ... បញ្ញត្តយេកុយ្យសិកា... បញ្ញត្តតស្សបាបិយ-
 សិកា... បញ្ញត្តតណវត្ថាវកៈ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ពីរយ៉ាង
 នេះ ។ អំណាចប្រយោជន៍ទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ
 ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីនៅសប្បាយនៃសង្ឃ ១ ...
 ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនអៀនឱ្យស ១

បណ្ណសកសង្គហិតា សក្កន្ត

បេសលានំ ភិក្ខុនំ ជាសុវិហារាយ... ទិដ្ឋធម្មិកានំ
 អាសវំនំ សំវរាយ សម្បរាយិកានំ អាសវំនំ បដិ-
 យាតាយ... ទិដ្ឋធម្មិកានំ វេរំនំ សំវរាយ សម្បរាយិ-
 កានំ វេរំនំ បដិយាតាយ... ទិដ្ឋធម្មិកានំ វដ្ឋានំ
 សំវរាយ សម្បរាយិកានំ វដ្ឋានំ បដិយាតាយ... ទិដ្ឋ-
 ធម្មិកានំ កយានំ សំវរាយ សម្បរាយិកានំ កយានំ
 បដិយាតាយ... ទិដ្ឋធម្មិកានំ អតុសលានំ ធម្មានំ
 សំវរាយ សម្បរាយិកានំ អតុសលានំ ធម្មានំ បដិ-
 យាតាយ... តិប្បីនំ អនុតម្បាយ ទាបិច្ឆានំ បត្តិបច្ឆេ-
 នាយ... អប្បសង្ខានំ បសាទាយ បសង្ខានំ ភិយ្យោ-
 ភារាយ... សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុគ្គហាយ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ អត្ថវសេ បដិច្ច តថាគតេន សាវកានំ
 តិណវត្ថូរកោ បញ្ញត្តោតិ ។

ពួកសូត្រមិនបានសង្គ្រោះក្នុងបុណ្យសក

ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលនៃភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមាន សីលជាទីស្រឡាញ់ ១
 ដើម្បីរារាំងនូវអាសវៈទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវៈ
 ទាំងឡាយក្នុងខាងមុខ ១ ... ដើម្បីរារាំងនូវព្យាបាទទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១
 ដើម្បីកំចាត់បង់នូវព្យាបាទទាំងឡាយក្នុងខាងមុខ...ដើម្បីរារាំងនូវទោសទាំង
 ឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្នដើម្បីកំចាត់បង់នូវទោសទាំងឡាយ ក្នុងខាងមុខដើម្បី
 រារាំងនូវភ័យទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្នដើម្បីកំចាត់បង់នូវភ័យទាំងឡាយ ក្នុង
 ខាងមុខ ១ ...ដើម្បីរារាំងនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បី
 កំចាត់បង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយក្នុងខាងមុខ ១ ... ដើម្បីអនុគ្រោះដល់
 គ្រហស្ថទាំងឡាយ ១ ដើម្បីផ្តាច់បង់នូវពួកនៃភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក
 ១ ... ដើម្បីដឹកនាំជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឱ្យជ្រះថ្លាឡើង ១
 ដើម្បីដឹកនាំជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឱ្យរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង
 ១ ... ដើម្បីដកល់មាំនៃព្រះសង្ឃ ១ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគត បញ្ញត្តិធិណវត្ថារកៈដល់សាវកទាំងឡាយ
 ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ពីវាយាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស ទុកនិបាតោ

(៤៣៨) រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ ទ្វេ ធម្មា
 ភាវេត្វា ។ កតមេ ទ្វេ ។ សមថោ ច វិបស្សនា
 ច ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ ឥមេ ទ្វេ ធម្មា
 ភាវេត្វាតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ បរិញ្ញាយ... បរិក្ខុ-
 យាយ... បហាធាយ... ខយាយ... វយាយ... វិរាគាយ...
 និរោធាយ... ចាតាយ... បដិជិស្សត្តាយ ។ ឥមេ ទ្វេ
 ធម្មា ភាវេត្វាតិ ។

(៤៣៩) ខោសស្ស... មោហស្ស... កោធនស្ស...
 ឧបទាហស្ស... មត្តស្ស... បទ្បាសស្ស... ឥស្សយ...
 មច្ឆរិយស្ស... មាយាយ... សាថេយ្យស្ស... ជេត្តស្ស...
 សារម្ពស្ស... មាទស្ស... អតិមាទស្ស... មទស្ស...
 បមាទស្ស... អភិញ្ញាយ... បរិញ្ញាយ... បរិក្ខុយាយ...
 បហាធាយ... ខយាយ... វយាយ... វិរាគាយ...
 និរោធាយ... ចាតាយ... បដិជិស្សត្តាយ... ឥមេ ទ្វេ
 ធម្មា ភាវេត្វាតិ ។

ទុកនិបាតោ សមត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ ទុក្ខនិបាត

[៤៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយមានពីរយ៉ាង ដែល
 បុគ្គលគួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ទាំងពីរយ៉ាង តើដូចម្តេច
 គឺសមថៈ១ វិបស្សនា១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ ដែល
 បុគ្គលគួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បី
 កំណត់ដឹងនូវរាគៈ... ដើម្បីធ្វើឲ្យអស់ទៅ...ដើម្បីលះបង់... ដើម្បីធ្វើឲ្យ
 សាបសូន្យ... ដើម្បីធ្វើឲ្យវិនាស... ដើម្បីនឿយណាយ... ដើម្បីរលត់
 ទៅ... ដើម្បីបន្ទាត់បង់...ដើម្បីរលាស់ចោល(នូវរាគៈ)។ ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ
 ដែលបុគ្គលគួរចំរើន ។

[៤៣៩] ធម៌ពីរយ៉ាងនេះ បុគ្គលគួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់...
 ដើម្បីកំណត់ដឹង...ដើម្បីអស់ទៅ... ដើម្បីលះបង់... ដើម្បីសាបសូន្យ...
 ដើម្បីវិនាស...ដើម្បីនឿយណាយ...ដើម្បីរលត់ទៅ...ដើម្បីបន្ទាត់បង់...
 ដើម្បីរលាស់ចោលនូវទោសៈ...នូវមោហៈ...នូវសេចក្តីក្រោធ...នូវគំនុំ...
 នូវសេចក្តីលុបគុណ...នូវការលើកកំពស់... នូវឫស្សា ... នូវកំណាញ់...
 នូវការលាក់ពុត ... នូវសេចក្តីអួតអាង... នូវសេចក្តីវិនិច្ឆ័យ ... នូវការ
 ប្រណាំងប្រជែង...នូវមានៈ...នូវសេចក្តីមើលងាយ...នូវសេចក្តីស្រវឹង...
 នូវសេចក្តីប្រមាទ... ។

វិវត្តន៍វិវត្តបត្តិ

វិវត្តន៍វិវត្ត	អវិវត្តន៍វិវត្ត	អង្គ	រដ្ឋលេខាយ
លលិត	លុលិត	១៧	៣
សិប្បសម្ពត្តិ	សិប្បសម្ពត្តិ	"	១៤
ឯវិ	យំ ឯវិ	១៨	"
ឯកធម្ម	ឯកធម្ម	២២	៥
នវិមោ	ទសមោ	៣៥	១
មេត្តាវិហារីន៍	មេត្តាវិហារីន៍	៥៧	១៥
ឈាយន៍	ឈាយន៍	"	១៦
វិស្សសកាន់	វិស្សសកាន់	៥៨	២
បឋមោ វិគ្គ	ទុតិយោ វិគ្គ	៦៩	១
"	"	៧១	"
"	"	៧៣	"
"	តតិយោ វិគ្គ	៧៥	"
មោឃបុរិសោ	មគ្គលិ មោឃបុរិសោ	៧៦	១២
បឋមោ វិគ្គ	តតិយោ វិគ្គ	៧៧	១
"	"	៧៩	"

វិវត្តន៍វិវត្តបត្តិ

វិវត្តន៍វិវត្តបត្តិ	អវិវត្តន៍វិវត្តបត្តិ	អវិវត្តន៍ វិវត្តន៍វិវត្តបត្តិ	
បញ្ញាពលំ ភាវេតិ...	បញ្ញាពលំ ភាវេតិ	៧៤	៧
អនុបាបវិនិព្វនាយ	អនុបាបវិនិព្វនាយ	៧៨	៣
កហាបនកំបិ	កហាបនកំបិ	១០៥	៧
ទុក្ខភាវិ បទ	ទុក្ខភាវិ បទ	១០៦	១៨
វិច្ឆិទ្ធិវិស្ស	វិច្ឆិទ្ធិវិស្ស	១១៧	១២
អត្តមនោ	អត្តមនោ	១២២	២
ឯមន្ត	ឯមន្ត	១២៣	៥
អញ្ញា	អញ្ញា	១៣៤	៧
អន្តរិកាយស្ស	អន្តរិកាយស្ស	១៤២	១
សមត្ថកន្តោ	សមត្ថកន្តោ	១៤៨	១៤
វិស្សសតិ កោ	វិស្សសតិ កោ	១៥១	១៣
ន ថេរេ ត្រូវ	ន ថេរេ ត្រូវ	១៥២	១៧
យស្ស	យស្ស	១៦១	៦
បរិយាបុណ្ឌិតា	បរិយាបុណ្ឌិតា	១៦៣	១៦
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	១៦៤	១៣

វិទ្យុវិទ្យុបត្តិ

វិទ្យុ ចាហា	អវិទ្យុ ចាហា	អង្កេត	រដ្ឋលេខាធិការ
កាយសក្ខី	កាយសក្ខី	១៦៥	២
”	”	១៦៦	៦
ភិក្ខុ	ភិក្ខុវេ	១៧២	១៦
សន្តិវសន្តិ	សន្តិវសន្តិ	១៧៤	១០
វិហារសយ័បិ	វិហារសយ័បិ	១៧៥	៥
បស្សម្បស្ស	បស្សម្បស្ស	”	”
វិហារសយ័បិ	វិហារសយ័បិ	”	១២
សន្តិវសន្តិ	សន្តិវសន្តិ	១៧៦	៥
”	”	”	៦
វិទេយ្យ	វិទេយ្យ	”	១១
មំ វិទេយ្យ	មំ វិទេយ្យ...	១៧៧	១០
សន្តិវសន្តិ	សន្តិវសន្តិ	”	១៥
អបរច្ចេយ្យ	អប្បច្ចេយ្យ	១៧៨	៧
សប្បតិការម្មណញ្ច	សប្បតិការម្មណញ្ច សុខំ	១៨២	៥
ធម្មា នោ	ធម្មា ន	១៨៤	១៦

វិវត្តន៍វិវត្តបត្ត

វិវត្តន៍ចាស់	អវិវត្តន៍ចាស់	អង្គ	រដ្ឋលេខាធិ
ទំនៀង	ទំនៀង ភាសា	១៩៧	៥
អនុវត្ត	អនុវត្ត	២០០	១៧
អនុវត្ត	អនុវត្ត ច	២០៤	៥
អង្គនិកាយ	អង្គនិកាយស្ប	២០៦	១
អង្គនិកាយស្ប	"	២២០	"

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
សូម្ប	សូម្បី	១៧	១៦
សោះឡើយ	សោះឡើយ	២២	៥
ព្រះសង្ឃឡើយ	ព្រះសង្ឃឡើយ	៣៧	១៦
ៗ ប ៗ	ៗ បេ ៗ	៤១	៣
បរិស័ទឲ្យដោយ	បរិស័ទដោយ	៥៧	២
អង្គនបាលី	អង្គនបាលី	៦១	១
គ្រូដង្កែ	គ្រូដង្កែ	”	១៦
គឺថាជាហេតុន្ត្រៈ ⁺	គឺថាហេតុន្ត្រៈ ⁺	៦៣	១៦
វគ្គ ទី ១	វគ្គ ទី ២	៦៧	១
”	”	៧១	”
”	”	៧៣	”
”	វគ្គ ទី ៣	៧៥	”
”	”	៧៧	”
”	”	៧៧	”

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
បុគ្គលមិ មាន	បុគ្គលមិនមាន	៩១	១០
ដូច្នេះ	ដូច្នេះ ។	១០៤	៧
កហាបនកម្ម	កហាបណកម្ម	១០៥	១២
"បុនកហាបនៈ	"បុនកហាបណៈ	"	១៣
គីអ៊ូខ្លះ	គីអ៊ូខ្លះ	១១២	៥
ព្រោះភិក្ខុ	ព្រោះភិក្ខុ	១២១	១១
ជីវិត	ជីវិត	១២៤	១០
អស់នៅ	អស់ទៅ	១២៣	៧
គុណវន	គុណវន	១៤០	១៦
ឡើងក្នុង	ឡើងក្នុង	១៤១	១២
ដើម្បី	ដើម្បី	១៤៧	១៣
ប្រេច	សប្រេច	"	១៥
កាយសិក្ខ	កាយសិក្ខ	១៦៥	២
"	"	១៦៦	៥

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ចម្រើងដល់	ចម្រើនដល់	១៧១	៤
ទាំងឡាយ	ទាំងឡាយ	”	១០
ភិនរ	ភិនរ	១៧៣	១៤
ត្រេកអរ	ត្រេកអរ	១៨២	១៤
នាំការ:	ទទួលការ:	១៨៨	១៧
មិននាំការ:	មិនទទួលការ:	”	១៩
ធម្មតានិ:	ធម្មតានិ: ១	២១១	៨
ម្ចាស់	ម្ចាស់	២១៦	៥

សត្វនីបដិកេ

អង្គត្រួតត្រាកាយស្ស ឯកនិបាតោ

បឋមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្គ

ឯកធម្មាទិបាលី

ឯកធម្មាទិបាលីយំ	បឋមោ	វគ្គោ.....	១
	ទតិយោ	វគ្គោ.....	៤
	តតិយោ	វគ្គោ.....	៨
	ចតុត្ថោ	វគ្គោ.....	១២
	បញ្ចមោ	វគ្គោ.....	១៤
	ឆដោ	វគ្គោ.....	១៩
	សត្វមោ	វគ្គោ.....	២២
	អដ្ឋមោ	វគ្គោ.....	២៦
	នវមោ	វគ្គោ.....	៣០
	ទសមោ	វគ្គោ.....	៣៤
	ឯកាទសមោ	វគ្គោ.....	៤៣

សត្វនបដិក
១១១

អង្គត្រៃវិកាយ ឯកនិបាត
កុំ

បឋមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

បាលីសំដែងអំពីធម៌ពួកមួយៗជាដើម

បាលីពួកធម៌មួយៗជាដើម វគ្គ ទី ១	១
វគ្គ ទី ២.....	៤
វគ្គ ទី ៣.....	៨
វគ្គ ទី ៤.....	១២
វគ្គ ទី ៥.....	១៤
វគ្គ ទី ៦.....	១៧
វគ្គ ទី ៧.....	២២
វគ្គ ទី ៨.....	២៦
វគ្គ ទី ៩.....	៣០
វគ្គ ទី ១០.....	៣៤
វគ្គ ទី ១១.....	៤៣

មាតិកាបត្រានី

មាតិកា

អង្កេត

ឯកធម្មាទិបាលិយំ ព្វាទសមោ វគ្គោ..... ៤៦

ឯកបុគ្គលបាលី

ឯកបុគ្គលបាលិយំ បុគ្គលវគ្គោ..... ៤៧

ឯតទុក្ខបាលី

ឯតទុក្ខបាលិយំ បឋមោ វគ្គោ..... ៥៣

ទុតិយោ វគ្គោ..... ”

តតិយោ វគ្គោ..... ៥៤

ចតុត្ថោ វគ្គោ..... ៥៥

បញ្ចមោ វគ្គោ..... ”

ឆដោ វគ្គោ... ៥៦

សតមោ វគ្គោ..... ៥៧

អដ្ឋានបាលី

អដ្ឋានបាលិយំ បឋមោ វគ្គោ..... ៥៨

ទុតិយោ វគ្គោ..... ៦២

តតិយោ វគ្គោ..... ៦៥

សន្លឹកបង្គំលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

លេខទំព័រ

បាលីពួកធម្មយ្យ ជាដើម វគ្គ ទី១២ ៤៦

ឯកបគ្គលបាលី

ឯកបគ្គលបាលី បគ្គលវគ្គ ៨៤

ឯកទគ្គបាលី

ឯកទគ្គបាលី វគ្គ ទី១ ៥៣

វគ្គ ទី២ ”

វគ្គ ទី៣ ៥៤

វគ្គ ទី៤ ៥៥

វគ្គ ទី៥ ”

វគ្គ ទី៦ ៥៦

វគ្គ ទី៧ ៥៧

អដ្ឋានបាលី

អដ្ឋានបាលី វគ្គ ទី១ ៥៨

វគ្គ ទី២ ៦២

វគ្គ ទី៣ ៦៥

មាតិកាបត្រានិ

មាតិកា

អង្កេត

អបរា ឯកធម្មទិបាលី

អបរាស្សំ ឯកធម្មទិបាលីយំ បឋមោ វគ្គោ..... ៦៨

ទុតិយោ វគ្គោ..... ៦៩

តតិយោ វគ្គោ..... ៧៥

ចតុត្ថោ វគ្គោ..... ៨០

បសាទករធម្មទិបាលី

បសាទករធម្មទិបាលីយំ..... ៨៧

សន្លឹកបង្គុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

លេខទំព័រ

ឯកធម្មាទិបាលី ដទៃទៀត

ឯកធម្មាទិបាលី ដទៃទៀត វគ្គ ទី១	៦៨
វគ្គ ទី២	៦៩
វគ្គ ទី៣	៧៥
វគ្គ ទី៤	៨០

បសាទករធម្មាទិបាលី

បសាទករធម្មាទិបាលី	៨៧

សត្តន្តបិដកេ
 ១១១

អង្គធួនិកាយស្ស ទុក្ខនិបាតោ
 ១១១

បឋមបណ្ណសកោ
 ១១១

មាតិកា

អង្គ

បឋមបណ្ណសកោ បឋមោ កម្មករណវគ្គោ... ១០៤

ទុតិយោ អធិករណវគ្គោ... ១១៤

តតិយោ ពាលវគ្គោ... ១៣១

ចតុតោ សមច្ចតវគ្គោ... ១៣៦

បញ្ចមោ បរិសវគ្គោ... ១៥៦

ទុតិយបណ្ណសកោ
 ១១១

ទុតិយបណ្ណសកោ បឋមោ ចុត្តលវគ្គោ... ១៧១

ទុតិយោ សុខវគ្គោ... ១៧៨

តតិយោ សនិម្មតវគ្គោ... ១៨៣

ចតុតោ ធម្មវគ្គោ... ១៨៦

បញ្ចមោ ពាលវគ្គោ... ១៨៨

តតិយបណ្ណសកោ
 ១១១

តតិយបណ្ណសកោ បឋមោ អាសាវគ្គោ... ១៩៥

ទុតិយោ អាចយានិវគ្គោ... ១៩៨

សត្តន្តបិដក

អង្គត្ថវិនិកាយ ទុក្ខនិបាត

បឋមបណ្ណសក

មាតិកា

លេខទំព័រ

បឋមបណ្ណសក កម្មករណវគ្គ	ទី១		១០៤
អធិករណវគ្គ	ទី២		១១៤
ពាលវគ្គ	ទី៣		១៣១
សមចិត្តវគ្គ	ទី៤		១៣៦
បរិសវគ្គ	ទី៥		១៥៦

ទុតិយបណ្ណសក

ទុតិយបណ្ណសក បុគ្គលវគ្គ	ទី១		១៧១
សុខវគ្គ	ទី២		១៧៨
សនិមិត្តវគ្គ	ទី៣		១៨៣
ធម្មវគ្គ	ទី៤		១៨៦
ពាលវគ្គ	ទី៥		១៨៨

តតិយបណ្ណសក

តតិយបណ្ណសក អាសាវគ្គ	ទី១		១៩៥
អាយាចនវគ្គ	ទី២		១៩៨

មាតិកាបន្តានី

មាតិកា

អង្កេត

តតិយបណ្ណសកេ តតិយោ ទានវគ្គោ..... ២០៥

បត្តតោ សន្តវគ្គោ..... ២០៨

បញ្ចមោ សមាបត្តវគ្គោ..... ២១២

បណ្ណសកាសង្ឃហិតា សុត្តន្ត

បណ្ណសកាសង្ឃហិតា សុត្តន្ត..... ២១៦

សន្លឹកបង្គុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

លេខទំព័រ

តតិយបណ្ណាសក ទានវត្ថុ ទី ៣ ២០៥

សន្តវត្ថុ ទី ៤ ២០៨

សមាបត្តវត្ថុទី ៥ ២១២

ពួកសូត្រដែលមិនបានសង្គ្រោះកងបណ្ណាសក

ពួកសូត្រមិនបានសង្គ្រោះកងបណ្ណាសក ២១៦

